“BAĞIMSIZ KÜRT DEVLETİ” PROPAGANDASI

Farsların gayet geri ve iptidaî bir kolu olup İran, Türkiye ve Irak’ta yayılmış bulunan Kürtleri bir devlet ve millet durumuna getirmek yolundaki istekler epey eskidir...

Bütün iptidaî topluluklarda olduğu gibi Kürtlerde de yabancı devletlerin kışkırtmasıyla başlayan bu hareket Kürt çoğunluğu arasında değil, onların zengin ağa sınıfı ile okumuşları arasında itibar görmüştür. Çünkü bağımsız bir Kürdistan’tan faydalanacak unsur bunlardır. Kurulacak Kürdistan’da idareci ve yüksek sınıf olacaktır.

Birinci Cihan Savaşı sonunda ortaya çıkan “Kürt Teâli Cemiyeti”, Osmanlı Devletinin kendisinden sayarak yüksek makamlara getirdiği Kürtler tarafından kurulmuştu. Dergileri yayınlanıyordu.

Mütareke yıllarında Kadıköy Sultanisi’nde okurken Arapça ve Siyer-i Nebî hocamız olan Mihri Efendi, Kürt milliyetçisi olduğu için bize Türklük ve Türkçülük aleyhinde propaganda yapar, Kürt dergileri dağıtırdı. Bir gün: “Sakın Türk’üm demeyin. Öteki unsurları gücendirirsiniz. Osmanlıyım diyin” diye öğüt vermişti. Dağıttığı dergilerin birinde Kürtlerin Asurlular neslinden geldiği yazılıydı. Kürtleri öven bir manzumede de “sularla dağların kib-i gururûndan doğan Kürtler” diye bir mısra vardı.

Tabiî bütün bunlar köksüz, iptidaî bir cemaat olmanın verdiği zavallılıktan doğuyordu. Zencilerin, kendilerini eski Mısır medeniyetini yaratan insanların torunları diye görmek istemeleri gibi Kürtler de Asurluların soyundan geldiklerini iddia ederek biraz itibar kazanmaya çalışıyorlardı. Fertlerdeki aşağılık kompleksinin bir takım atıp tutmalara sebep olması gibi bunlar da sularla dağların kibrinden ve gururundan doğduklarını hayal ediyorlardı.

Millî zaferden sonra bütün vatan hainleriyle birlikte Kürtçüler de sinmiş, Mihri Efendi de sakalını kazıyarak avukatlığa başlamıştı. Atatürk’ü öven bir yazısını hatırlıyorum.

Bugün Kürtçülük safsatası yine hortlamıştır. Yalnız Millî Güvenlik Kurulu’nun değil, herkesin bildiği gibi Türkiye’de bağımsız Kürdistan kurmak isteyen bir güruh vardır. Bunlardan bir takımı Milli birlik Hükümeti zamanında tutuklanmış, sonra delil yetersizliğinden ve aflardan faydalanarak salıverilmiştir. İçlerinden bir tanesi senatör seçilmiş, fakat Amerika’ya kaçarak kürtçülük yapmaya başlamıştır.

Kürtçüler, açıkça kürtçülük yapamayacakları için davalarını “Türkiye’nin doğusu davası” haline öne sürmekte ve Türkiye’nin doğusunun da “Türk” olduğunu unutmuş gözükmektedirler. Şimdilik yaptıkları başlıca iş, bir Türk davasının mevcut olduğu hakkındaki yayınlarıdır. Bu yayınla doğunun Kürt ülkesi ve Kürtlerin de mühim bir millet olduğu umumi efkâra kabul ettirmek istemektedir.

İstanbul’un mühim gazetelerinden olan Yeni Gazete’nin 1967 Mart sayılarında “Barzani’nin Karargahında” başlığı ile çıkan bir tefrika bu bakımdan dikkate değer.

Tefrikayı yazan, doğan Kılıç Şıhhasananlı adında Alevi bir Kürt’tür. Uzun yıllar Amerika’da kalarak yetiştirildikten sonra Türkiye’ye dönmüş ve kürtçülük yapmaya başlamıştır. Özel konuşmalarında bu propagandaya tanık olanlardan biri Ötüken Yazı İşleri Müdürü Mustafa Kayabek, biri de Ankara’da Kimyager İsmail Hakkı Gökhun’dur. Doğan Kılıç Şıhhasananlı, son defa Elbistan’daki bir saz şairleri toplantısını kürtçülük ve Alevilik toplantısı haline getirdiği için tutuklanmış olan kişidir.

Yeni Gazete’de 8-29 Mart 1967 tarihleri arasında da devam eden tefrika, Barzani’yi ve hareketini anlatmaktan ziyade kürtlük ve kürtçülük yapmak gayesiyle kaleme alınmıştır. Çünkü bu tefrikada “Mareşal (!) Mustafa Barzani” bir devlet başkanı olarak tanıtılmaktadır. Bu devletin valileri, kumandanları, milli emniyet teşkilatı, mahkemeleri, okulları, kanunları ve her şeyi vardır. Hareket tamamiyle milli bir harekettir ve Hırıstiyan Kürtler de bu hareketin içindedir. Barzani’nin yanındaki Kürtler’den bazıları Türkiye Kürtleridir.

Tefrika bittikten sonra şu hükme varılabilir ki bunu okuyan Türkiyeli bir Kürt, bu masallara biraz inandığı takdirde kendi devletine hizmet için Barzani’nin yanına gitmek arzusu pekala duyabilir.

Doğan Kılıç, kürtçülük düşüncesine kendini o kadar kaptırmıştır ki 8 Mart tarihli tefrikaya kendisinin, iki Kürt muhafızla birlikte çekilmiş bir resmini koymaktan nefsini alamamıştır. Bu resimde Doğan Kılıç da Kürt kılığında ve elinde tomson olduğu halde gözükmektedir. Zaten Barzani gibi komünist ülkesinde yetiştirilerek komünist usulü çetecilik yapan bir adamın dağlardaki karargâhına kadar giderek onunla konuşabilmesinin kerâmeti herhalde Doğan Kılıç'ın şahsiyetinin Barzani'ye güven vermesidir.

Bu tefrika her bakımdan bir kürtçülük propagandasıdır demiştik. Delilleri şunlardır:

Barzani, Mao-çe-tung kadar büyük bir gerillâcıdır. (8 Mart tefrikası)

İran, Irak ve Türkiye'nin bazı parçaları Kürdistan'dır. Mesela Barzani, İran Kürdistanı'nda Mahabat Kürt Cumhuriyetini kurmuştur... (8 Mart tefrikası). Irak Kürdistanı'nda soyadı yoktur. (17 Mart tefrikası). Türkiye'de Türkmen sülâleleri Kürdistan'ı işgal etmişlerdir (11 Mart tefrikası).

Barzani'nin eşkiyalarından İsa Suvar "Zaho kahramanı" (11 Mart tefrikası, İsa Bey "kuzey kolordu kumandanı" (19 Mart tefrikası), Ahmet Salih "Kerkük valisi" (25 Mart tefrikası), Sıddık Emin "Gıleha bölgesi ikinci merkez kumandanı"dır (25 Mart tefrikası).

Görülüyor ki, Barzani eşkiyalarının hiçbir zaman yaklaşmadığı bir Türk şehrine Kürt vali(!) tayin etmek gönüllerinde yatan arslanı göstermektedir. Kuzey Kolordusu kumandanı, Milli Emniyeti, mahkemesi olduktan sonra neden Kerkük valisi olmasın? Barzani'nin belki Hakkari, Van, Diyarbakır valileri ve merkez komutanları da vardır ama Doğan Kılıç nezaketinden dolayı onlardan bahsetmemiştir.

Ayrıca, yalnız güneylerdeki Irak kuvvetleriyle çarpışan bu Kürtlerin bir de kuzey kolorduları bulunması, kuzeylerdeki Türklere karşı niyet ve maksatlarını açığa vurması bakımından ilgi çekicidir. Bundan başka, sırf Irak ordusunun beceriksizliği yüzünden dağlarda tutunmayı başaran bir eşkıya reisini milli kahraman diye tanıtarak kürtçülük propagandası yapmak Türkiye'deki kürtçülüğü körüklemek olacağı için hükümet bunun üzerine eğilmelidir. Çünkü gaye ve karakter bakımından 1967'nin Molla Mustafa Barzani'si ile 1925'in Silvanlı Şeyh Said'i arasında hiçbir fark yoktur. İkisi de bağımsız Kürdistan davası peşindendirler. Şeyh Said'i İngilizler kışkırtmıştı. Molla Barzani'yi de Ruslar kışkırtıyor. Kürt bağımsızlığı, perdenin göstermelik tarafıdır. Perdenin arkasında yabancı devletlerin çıkarı vardır ve Kürtler maşadan başka bir şey değildir. Farzı muhal bağımsız olsalar bile Türk'e ihanet edip de ayrılan Araplar'ın başına gelenlerin daha korkuncu Kürtlerin başına gelecektir. Kürtlere göre çok kalabalık, medeni ve mazisi olan Arapların durum Kürtlerin gözünü açmalıdır. Araplar, Yahudilere yenilseler de ortadan kalkmazlar. İptidaî, mazisiz ve azlık Kürtler ise yarın medeni ve teşkilatı Ermenilerin karşısında yok olup giderler.

Doğan Kılıç Şıhhasananlı, Amerika'da kaldığı süre içinde herhalde modern propaganda usullerini iyi öğrenmiş olmalıdır. Çok fakir bir malzemeye dayanmasaydı daha çok başarı sağlayacağı muhakkaktı. 9 Mart 1967 tarihli tefrikada silahlı, güzel bir kız resmi var. Çekik gözleri, çıkık elmacıklarıyla bu kız Orta Asya Türk'ü olduğu derhal anlaşılan bu kız resminin altındaki açıklamalardan Margaret adında Hıristiyan bir Kürt olduğunu ve savaşlarda büyük kahramanlık gösterdiğini, adının cihana yayıldığını öğreniyoruz. Hepsi iyi ama bu kızın Kürt olduğuna dair noter senedi veya Anayasa Mahkemesi kararı getirseler yine kimse bu kızın Kürt olduğuna inanmaz. Çünkü o tipik bir Özbek veya Kırgızdır. Böyle Kürt, hele böyle güzel Kürt olmaz. İstanbul'daki on binlerce Kürt vatandaşımızı göre göre Kürtler hakkında görgüye dayanan bir kanaatımız olduğu için Margaret'in Kürt olduğuna inanmakta mazuruz. Olsa olsa Moskoflar tarafından Barzani'ye sekreter diye verilen bir ajan kontrolcu olabilir.

Bizim burda Doğan Kılıç'tan öğrendiğimiz en mühim bir husus Şafiî, Şiî ve Hırıstiyan Kürtlerin birlikte çalışıp mücadele ettikleridir. Bunu bizim yobazlara ithaf ediyorum. Şamanî, Musevî ve Hırıstiyan Türkler şöyle dursun, Şiî Türkleri bile reddeden bu kaba softaların nasıl bir gaflet, cehalet ve hamakat içinde bulundukları bir kere daha ortaya çıkmış oluyor.

Şıhhasananlı'ın tefrikası savcılık tarafından ele alınmalıdır. Türkiyeli Kürtlerden bazılarının Barzani'nin yanına gitmesi herhalde şöylece geçiştirilecek bir olay değildir. Barzani'nin elindeki silahların nereden sağlandığı meselesi de ayrı bir konudur. Irak ordusundan alınmıştır diye kestirip atmak büyük bir kavrayışsızlık olur. Son yıllarda Almanya'dan kaçak olarak sokulan silahların Irak sınırına kadar gittiği hakkında bir takım söylentiler duyuldu ve bazı kaçakçılar gazetelere geçti. Bunların üzerinde

durulmuyor mu, bilmiyoruz. Duruyorsa yalnız durulmakla mı kalınıyor, yoksa tedbirleri de alınıyor mu?

27 Mayıs 1960'tan sonraki aşırı hürriyetlerin ve idarî gevşekliklerin, Türkiye'yi her hareketin yapılabileceği bir ülke haline soktuğu yolundaki kanaati değiştirmeli. Basın hürriyeti milletin manevîyatını çökertmeye kadar varacak mıdır? Bunların üzerine dikkatle eğilmeli. İmkansız ise Meclis ve Senato harekete geçmelidir. Çünkü hürriyet için hürriyet olmaz. Hürriyet, milletin saadeti içindir.

Milleti batırmaya yarayacak bir hürriyet, korunma çaresi olmayan âsumâni bir beladan başka bir şey değildir.

(19 Ağustos 1967)

Ötüken Dergisi, Eylül 1967, Sayı: 45

ZAMAN HÜKMÜNÜ VERİYOR

Dünyanın neresine bakılırsa eski yanlışlıkların cezalandırıldığını gösteren hükümler görülüyor. "Zaman en büyük hâkimdir" sözü çok doğru. Bu büyük hâkimin ibretle bakılacak hükümleri, özellikle şahıslara değil de toplumlara, milletlere ait olanlarda göze çarpıyor. 6 Ekim 1973'de başlayan Dördüncü Arap - Yahudi Savaşı bu bakımdan çok düşündürücüdür. 80 - 90 milyonluk Arap milletinin 2 - 3 milyon Yahudi karşısındaki zelîlâne durumu, biz Türkler'e hemen Birinci Cihan Savaşı'nda tebaamız olan Araplar'ın ihanetini hatırlatıyor, aynı zamanda İslâm Halifesi olan Türk Padişahına karşı İngilizler'le birleşerek ordumuzu arkadan vurmalarındaki dinî - ahlâkî rezaleti düşündürüyor. Binlerce Türk askeri öldürülerek, hatta "Şerif Hüseyin" geliyor diye koyun gibi boğazlanıp kurban edilerek büyük bir Arap devleti kurulacağını sananların bugünkü durumu, ihanetin zaman tarafından nasıl cezalandırıldığının en parlak örneğidir. Türkler'e karşı yapılan ihanet ve vahşet yönünden Hıristiyan Ermeniler'le Müslüman Araplar arasında hiçbir fark yoktur. Türk devletine başkaldırıp Türk Milleti'ne karşı suç işleyen Balkan milletleriyle Araplar'ın çektikleri, daha da çekecekleri, ileriyi görmemenin, kendi gücünü tartamamanın, iyiliğe kemlikle karşılık vermenin sonucudur. Zaman, hükmünü veriyor ve öcünü alıyor. Türkiye'yi haritadan silmek için uğraşmış bulunan İngiltere'nin koca imparatorluğunu kaybedip ikinci kümeye düşmesi de aynı tarihî kanunun icabıdır.

Başka milletlerin başına gelenleri bir yana bırakıp kendimize bakarsak yine ibret verici örneklerle karşılaşırız:

1944'de Türkçüler tutuklanıp mahut 19 Mayıs nutku ile vatana ihanetle suçlandıkları zaman o devrin tek partisi olan Halk Partisi'nin Türkçüler hakkındaki tahkikatının neticesi olan rapor, dava dosyasının başına eklenmişti. Bu raporda Türkçülere isnat olunan suçlardan biri, "soyadlarını eski Türkler ve bugünkü Macarlar gibi küçük addan önce kullanmaları", bir de "Halk Partisi ileri gelenlerinden hiçbir yerde övücü dille bahsetmemeleriydi." Parti, kendi kendisine gelin güvey olarak başkanını Millî Şef ve değişmez genel başkan ilân etmişti. Halk Partisi ileri görüşten tamamen mahrum olarak kendisinin daima iktidarda kalacağını sanıyor, Millî Şeflerinin günün birinde ne hale düşeceğini aklına bile getirmiyordu. Millî Şefleri de, herhalde geleceği hiç sezemediği için olacak, her nutkunda partisinin büyüklüğünden, tesirinden bahsetmeyi ihmal etmiyordu. Sonra ne oldu? Millî Şefin sırf oy toplamak için dehşetli bir tarihî gafletle ortanın soluna kaydırmak istediği parti aşırı sola kayarak ve en seçkin unsurlarını kaybederek bugünkü şekline girdi. Başına da tarla ve su yağmasını meşru gösteren biri geçerek Millî Şefi partiden uzaklaştırdı. Gerçi o, partiden kendi çekildi ama tecrit olunmuş bir halde kalmakla çekilmek arasında bir fark olmadığı için Millî Şefin istifası siyasî hayatındaki bozgunların en büyüğüdür. Yeni Halk Partisi, Millî Şefi o kadar kendisinden saymıyordu ki, Bakırköy Parti Merkezi, bina değiştirirken İnönü'nün büstünü almaya bile lüzum görmeyerek onu çöpler ve molozlar arasında orada bıraktılar. Bu büstün resmi ve hikayesi 20 Eylül 1973 tarihli Tercüman gazetesindedir. İbretle seyre değer.

Devlet başkanlığı etmiş bir insanın büsbütün yere atılması şüphesiz ona hakarettir. İnönü yanlış hareket etmeseydi böyle bir muameleye uğramayacaktı. Onu büyük yanlışlığa sürükleyen sebeplerin

başında, şahsî yetersizliği bir yana, Atatürk'e karşı duyduğu büyük kıskançlığın ve hıncın tesiri vardır. Başbakanlıktan atılmasını hazmedemediği için pullardan ve paralardan Atatürk'ün resmini kaldırmak, başkanlığı süresince Anıtkabir'i yaptırmamak, bu kabrin niçin yapılmadığını soran "Yücel" dergisini kapatmak ve en sonra da röportaj mahiyetindeki hâtıratında imâlı ifadelerle Atatürk'e vurmak başka hiçbir sebeple tevil olunamaz. Vaktiyle komünistlikten mahkûm olmuş bir yazarın öne sürdüğü gibi İnönü hiçbir zaman "İkinci Adam" olamamıştır. İkinci Adam, Anadolu'ya Atatürk'ten daha önce geçip kolordusunun kumandasını ele alan ve Atatürk'ün İstanbul hükümetince tutuklanmasını önleyip Ermenistan'ı zaptederek ele geçirdiği çok sayıda silâhla büyük taaruzun başarısını sağlayan Kâzım Karabekir Paşa'dır. "Şeyh uçmaz, onu müridleri uçurur" meselinde olduğu gibi İnönü'yü bu kadar şişirip tecrübeli kaptanlığa çıkaranlar onun yakınları, dostları, bu arada da damadıdır.

Damadı Metin Toker, İnönü için yazdığı birkaç eserse onun siyasî ustalığını ispata çalışmıştır. Fakat bu arada bilerek mi, bilmeyerek mi kestirilemez, İnönü aleyhinde hüküm verdirecek öyle şeyler anlatmıştır ki, insan hayretler içinde kalır. Bundan başka Türkçe'yi iyi bilmediği anlaşılan Toker'in cümlelerindeki kastını anlamak için bazen çok dikkatli olmak gerektiği de hakikattır. Türkçe'yi iyi bilmiyor derken, tabiî, yazılarına bakıyoruz. Metin Toker'in "benimle, seninle, onunla" diyecek yerde "benle, senle, onla" diye konuşan zümreye mensup olduğu anlaşılıyor. Milliyet gazetesinin 30 Eylül 1973 tarihli sayısında "Seçim Sonrasının Havasını Seçim Öncesi Yapar" başlıklı yazısı "Eğer 1960 en çok nenin sonucudur denilecek olursa..." diye başlıyor. Buradaki "nenin" kelimesi fahiş bir yanlıştır ve azınlık Türkçesidir. Doğrusu "neyin" olacaktır. Bilindiği üzere "ne" ve "su" kelimelerinin genetif şekli umumî kaide hilâfına olarak "nenin", "sunun" değil, "neyin" ve "suyun" şeklindedir.

Aynı yazının birkaç satır aşağısındaki şu ifadeye bakın: *"Buna rağmen, lider kadrosundaki bile düşmanlık teşvikçiliğinin derecesini şuradan anlıyoruz ki..."* Bunun doğrusu da şöyle olacaktır: "Buna rağmen lider kadrosundaki düşmanlık teşvikçiliğinin bile derecesini şuradan anlıyoruz ki..." Bunlar baskı ve mürettip yanlışı olmayan bir yazar için ayıp sayılan hatalardır. Metin Toker bu vahim hataları yalnız dilde değil, teşbihlerde de yapmıştır. Bu yazısında Türkiye'yi Hotantolar'a benzetmesi herhalde zarif bir nükte değil, çirkin bir benzetmedir. Temsilde hata olmaz denilmesine rağmen hiç kimse, nükte yapıyorum diye anasını fahişeye, babasını yankesiciye benzetemez. Metin Toker'den, Türk Milleti'ni, hiç olmazsa, yeni bir sevgili bulduğu söylenen Acem şahını savunduğu kadar savunması, hele Halk Partisi'ne rey vermeyin diyen çok yaşlı kaynatasını kırmamak için Halk Partisi'ne oy vermeyeceğini gazetede ilân etmemesi beklenirdi.

Bütün bunlar için yazımızın başlığını tekrarlıyor; zaman, hükmünü verir diyoruz. Cumhuriyetin ellinci yılında daha dayanışmalı bir millet değilsek, Üçüncü Cumhurbaşkanı vatandaş haklarından mahrumsa, Türklük düşmanı haline gelen solculuk alabildiğine ilerlediyse, şöyle bir düşünün, bunun illet-i ûlâsı nedir? Bunun ilk sebebi, Türkçülüğü maceracılık sanan, Hasan Ali ve Tonguç Babaları maarifin başına getiren, fikirlerini Falih Rıfkı vasıtasıyla savunduran, milletin batı ve Yunan klâsikleriyle kalkınacağını düşünebilen (Tanrım! Ne düşünce) Millî Şef, büstü kendi partisi tarafından çöpe atılan Millî Şef değil midir? Zaman yalnız hükmünü veriyor değil, zaman öcünü de alıyor.

Ötüken Dergisi, 11 Ekim 1973, Sayı: 118

3 MAYIS 1944

3 Mayıs Türkçülüğün tarihinde bir dönüm noktası oldu. O zamana kadar yalnız duygu ve düşünce olan, edebi ve ilmi sınırları pek de aşmıyan Türkçülük, 1944 yılının 3 Mayısında birdenbire hareket oluverdi.

Ali Suaviler, Süleyman Paşalar, Mehmet Eminler, Ziya Gökalplar, Rıza Nurlar yalnız duygu, düşünce, iş Türkçüsü idiler. Hareket Türkçüsü olmamışlardı. Çırağan baskını Türkçü Ali Suavinin siyasi bir hareketiydi. Bunun Türkçülükle ilgisi yoktu. Sıhhiye Vekili olduğu zaman gayri Türkleri atarak yerine Türkleri yerleştiren Rıza Nur fiili Türkçülük yapıyordu. Fakat bu da hareket değildi.

Türkçülükte ilk hareketi 3 Mayıs 1944 Çarşamba günü, Ankara'daki birkaç bin meçhul Türk genci yaptı. Bu bakımdan Türkçülük tarihinde onların hususi bir şerefi vardır

Bundan sonra 3 Mayıs Türkçülerin günüdür. Ona bir bayram diyemiyeceğiz. Çünkü yıllarla süren büyük ızdırabımız o gün başlamıştır. Ona bir matem demek de kabil değildir. Çünkü bunca sıkıntıların arasında bize büyük bir imtihan vermek, yürekliyle yüreksizi er meydanında denemek, yahşı ile yamanı ayırmak fırsatını vermiştir. O güne kadar tehlikelerden gafil bir çocuk toyluğu ile yürüyen Türkçülük 3 Mayıs'ta gafletten ayrılmış, maskelerin arkasındaki iğrenç yüzleri görmüş, can düşmanlarını tanımış, dost sandığı hainleri ayırt etmiş, hayalin yumuşak bulutlarından gerçeğin sert topraklarına düşmüştür. Böyle sağlam bir sonuca varmak için çekilen bunca sıkıntılar boşa gitmiş sayılmaz. Bundan dolayı biz 3 Mayıs'a Türkçülerin günü deyip çıkıyoruz.

Hoşlanmayanlar onu benimsemesin. Yalnız kendilerine benzeyenler, yani Türk'e benzemeyenler onu yadırgamasın. Biz 3 Mayıs'ı sevmekte devam edeceğiz.

Türkçülük, tek sandığı düşmanına karşı 3 Mayıs hareketini yaparken onun çift olduğunu acı bir deneme ile öğrendi. Bu milli hareketin zaferinden korkan Türkçülük düşmanları, Türkçüleri ortaçağı andıran vahşetlerle hapse atılır ve aleyhlerinde türlü yayınlar yapılırken, onları tartışmaya çağırmak garabetini de gösterdiler. Tarih bunu bağışlamayacak ve Türkçüler günü olan 3 Mayıs, bir gün Türklerin günü olunca onlar tarihin büyük mahkemesinde layık oldukları akıbete uğrayacaklardır.

Türkçüler toplu veya yalnız, her yerde 3 Mayıs'ı analım. Analım ve Kür Şad'ın hatırasını yüceltelim...

Ne mümkün zulm ile bidad ile imha-ı hürriyet,
Çalış, idraki kaldır muktedirsen ademiyetten!

Kür Şad, 1946, Sayı: 2
Orkun, 1962, Sayı: 3-4

3 MAYIS 1944

Bundan 29 yıl önce Ankara'da yapılan bir yürüyüş, bugün farkına varılmamış olmakla beraber, Türk tarihinin gidişi üzerine son derece tesirli olmuştur. Havadaki zehirli gazla boğulacak hale gelmiş bir insana oksijen verilmesi, aşırı hummâ içinde kıvranan hastaya bir antibiyotik şırıngası yapılmasının yaratacağı şifa gibi, dikta idaresi altında yaşayarak o diktanın hiç umursamadığı komünizm propagandasının çökertmeye çalıştığı bir toplumu 3 Mayıs 1944'te Ankara'da yapılan bir gençlik yürüyüşü uyarmış, tehlikeyi gördükleri halde ses çıkarmayanlara cesaret ve ümit vermiş, tek partili idare olduğu halde Millet Meclisi’nde de görülen heyecanla Türkiye'yi bir "içten vurulma" tehlikesinden kurtarmıştır.

Bu kurtarışın kahramanları, büyük çoğunluğu yüksek okul ve üniversite öğrencisi olan birkaç bin gençtir. 3 Mayısın gerçek değerinin kavranmamış olması o zamanki idarenin, hepsi kendi elinde bulunan basın ve radyo ile yaptığı aralıksız propaganda yüzündendir. Sosyalist maskesi altındaki komünizm Türkiye’yi Rusya’ya katmak konusundaki niyetini memleket mukadderatına hâkim olanlar anlayamamışlardı. Yirminci yüzyılda, idare başında bulunanların mutlaka herkesten iyi ve doğru düşüneceği kabul etmeye imkân yoktur. Türkiye’de de ehemmiyetsiz görevlerde bulunan veya henüz okuma çağında olan bir takım gençlerin tehlikeyi baştakilerden daha çok isabetli görmüş olmasından hiçbir fevkalâdelik aranmamalıdır. Bu, bir dereceye kadar mizaç ve yaratılış meselesidir.

Uzun süre devleti idare etmiş olan Halk Partisi'nde 1938'den sonra bir İnönü'yü yüceltme çağı başlamış, evvelce Atatürk için kullanılan "Milli Şef" deyimi ona mal edilmiş, pullardan ve paralardan Atatürk’ten üstün olduğu havası yaratılmak istenmiştir. Halbuki bu çok yanlış bir davranıştı. Çünkü Atatürk, Rusya'da ortaya çıktığı zaman, hakkında kimsenin ve tabiî kendisinin de bilmediği komünizm

ve onun Türkiye için tehlikesini anlamış, tedbirlerini almış olduğu halde İnönü komünizmin nasıl bir bela olduğunu bir türlü idrak edememiş, "Sağcılar" dediği Nurcu vesaire makulesini gözünde büyüttüğü halde bugün toplu olarak anarşist adı altında anılanların gayesini bir türlü kavrayamamıştır. Anarşistler üniversiteyi işgal ettiği zaman boykotla işgalin aynı şey olduğunu söyleyecek kadar vahim bir hatâ yapmış, bu da yetmiyormuş gibi Türkiye'yi mahvetmek istedikleri için idama mahkûm edilen üç komünistin idamını durdurmak teşebbüsü ile, ilerde tarihin çok olumsuz hüküm vereceği bir harekette bulunmuştur.

Kafa ve gönül yapısı bu olan İnönü'nün 3 Mayıs 1944 yürüyüşüne iyi gözle bakmasına şüphesiz imkân yoktur. Bu sebepledir ki "Türkçü" kelimesinden ömrü boyunca ürkmüş, bu ürkmede çevresinin de büyük ölçüde tesirinde kalmıştır. Onda batıya karşı garip bir kompleks vardır. Türkiye'nin manevi kalkınmasını klâsiklerin Türkçe'ye çevrilmesinde görmesi bunun delilidir. Halbuki artık roman ve piyeslerle yahut eski Yunan felsefesiyle milletlerin kalkınma imkânının olduğu çağda değiliz. Bugün her zamankinden çok milliyetçilik çağıdır. Beynelmilelci olduklarını iddia eden komünist devletler bile aşırı bir milliyetçiliğin içindedir. Bu, sosyal bir kanundur: Toplumlar yayılmak ve büyümek için çatışır, çarpışır; bunun için her vasıtadan faydalanır. Böyle bir sosyal kanun olmasaydı barışçı İsa'nın dinindeki milletler asırlarca savaşmaz, Budist Japonlar savaşın sözünü dahi etmez, kardeş Müslümanlar birbirinin canına kasdetmezdi.

Bu sebeple yabancı klâsiklerin tercüme edilerek Türk gençliğine okutulması onlarda bir aşağılık duygusu yaratmaktan başka sonuç vermemiştir. 20-25 yaşındaki gençlerin şaheser diye hep Yunan, Lâtin, Batı, Acem, Arap, Rus eserlerini okursa "demek benim milletimin şaheseri yokmuş" düşüncesine kapılmasından tabiî ne olabilir?

İşte Türkçüler, Türk milletinin manevî kalkınmasını önce komünizmin yok edilmesinde, sonra millî kültürün diriltilmesinde anladıkları için İnönü ile bağdaşamamışlar, onun tarafından Türkiye’yi bütün dünya ile düşman etmek için uğraşan kişiler diye ilân edilmişlerdir.

Türkçüler şu memlekette hiçbir zaman iktidara geçmedi. İnönü ve partisi uzun yıllar iktidarda kaldı ve istediği icraatı, propagandayı yaptı. Acaba zaman kime hak verdi? Tecrübesiz, çoluk çocuk sayılan 1944’ün gençlerine mi?, yoksa tecrübeli kaptan olduğu ilan edilen İnönü’ye mi?

Onun tecrübeli kaptan olduğu hakkındaki sözü, İkinci Cihan Savaşı'nda Türkiye'nin harbe girmesi ve bunun İnönü’ye mal edilen bir başarı olarak kabul edilmesinden doğmuştur. Acaba gerçek böyle midir?

Türkiye, bilfarz Yugoslavya’nın topraklarında kurulmuş bir devlet olsaydı veya İngilizler vaadettikleri savaş malzemesini bize verebilselerdi tecrübeli kaptan onu yine savaşın dışında tutabilir miydi. Bunlardan başka Türkiye’nin savaşa girmeyişinde Von Papen'in büyük rolünü asla unutmamak lazım.

3 Mayıs yürüyüşü milletin gözünü komünizme karşı açan bir millî harekettir. O tarihten başlayarak okullarda hakikî milli tarih okutulsaydı, millî eğitimin bazı kilit noktalarına komünistlerin sızmasına meydan verilmeseydi 12 Mart muhtırasına sebep olan anarşi doğmayacak, bir takım gençler Türk milletinden zorla koparılmayacak, ahlâk değerleri çökmeyecekti. Anarşi hareketleri dediğimiz kargaşalıklar, dikkatle mütalâa olunursa gayet korkunç bir ruh halinden doğmakta, âdeta bir milletin intihar etmek istemesi gibi bir manzara göstermektedir.

Komünizm, sosyal bir isteriden başka bir şey değildir. Onun hâkim olduğu hiçbir ülkede sosyal adalet ve iktisadi refah sağlanamadığı halde faşist veya kapitalist denilen demokrat ülkelerin pek çoğunda bu iş başarılmıştır.

Komünizmin iktidara geçtiği günden beri Rusya'nın Türkiye hakkındaki kötü niyetleri Çarlık Rusya'sının kötü niyetlerinden bir parça bile sapmamıştır. Boğazlarda üs istemenin başka mânâsı var mıydı?

3 Mayıs'ı yapan Türkçülerin şuurla ve inançla bildikleri gerçek: Komünizmin Türklüğe kasdeden bir tehlike olduğu idi. Son iki yılın olayları, sürüp giden Sıkıyönetim mahkemeleri, bu mahkemelerde ortaya dökülen hakikatler Türkçülere hak vermiştir.

3 Mayıs bir çok Türkçünün büyük sıkıntı ve ıztırabı ile kapanmıştır. Fakat 3 Mayıs devam etmektedir:

Ötüken'in Yazı İşleri Müdürü Kayabek, aşağı yukarı 6 yıl önce başlayan bir davanın sonucu olarak mahkûm edildiği 15 aylık hapisi etmek üzere, eşini ve birisi bebek olan dört çocuğunu İstanbul'da bırakarak, doğum yeri olan Eğin'e hareket etmiştir.

Önümüzdeki yüzyılın tarafsız tarihçileri 3 Mayıs'ın bir dönüm noktası olduğunu elbette tesbit edeceklerdir.

3 Mayıs'a selâm olsun!... 3 Mayıs ruhu edebiyen yaşasın!...

Ötüken, 11 Nisan 1973, Sayı: 5

10 İLKTEŞRİN 1444 VARNA MEYDAN SAVAŞI

Osmanlı padişahlarının en büyüklerinden biri olan İkinci Murad, 12 Temmuz 1444'te Macarlarla yaptığı barış andlaşması ile Osmanlı tarihindeki ikinci mağlûbiyeti kabul ediyor ve 1437'den beri Haçlılarla sürüp gitmekte olan savaş faslını kapayarak kendi isteği ile padişahlıktan çekiliyordu. Hiç şüphesiz, Ankara bozgunluğunun bile sarsamadığı Osmanlı Türklerini Jan Hunyadın birkaç zaferi yıkamazdı. Fakat Macar, Leh, Alman, Romen ve Hırvat orduları ile yedi yıldır yapılan boğuşma, devleti de, Sultan Murad'ı da yormuştu. Osmanlı hanedanı içinde ilk şair olan tedbirli, kahraman, ulu himmetli ve temiz yürekli İkinci Murad ruhunun aradığı sükûnu yeşillikler ve sessizlikler arasında bulmak için Manisaya çekiliyor ve tahtını da 13 yaşındaki oğluna, yarının İstanbul fatihine bırakıyordu.

Osmanlı tahtına tecrübesiz bir çocuğun gelişi müteassıp Haçlılar muhitinde bir ümit ve istek doğurdu. Bu fırsattan istifade ederek Türkleri Avrupadan atmak kuruntusu gönüllerine yerleşti. Barış imzalanalı on gün olmuştu. İncil üzeri yemin ederek verdikleri sözü nasıl bozacaklarını düşünüyorlardı. Papanın vekili "başka dine mensup olanlarla yapılan yeminin hükmü yoktur" diye fetva verdi ve derhal harp hazırlığı başladı.

Haçlı ordusunun çekirdeğini seçme ve çelik zırhlı Macar atlıları teşkil ediyordu. Buna Almanlar, Lehliler, Romenler, Hırvatlar da katılmışlardı. Macaristan kralı orduda bulunduğu halde başkumandanlık meşhur Jan Hunyada verilmiş ve ordu 20 Eylülde Orsuvaya gelip Tunayı geçmişti. Fakat büyük maksatla ve ümitlerle yola çıkan bu ordu, kararlaştırdığı sevkulceyş harekâtını muvaffakiyetle tatbik edemiyor, ağır hareket ediyordu. Macar kralının 250 arabaya yükletilen ağırlıkları ve ordunun diğer lüzumsuz eşyası bu ordunun yürüyüşünü geciktiriyor ve Türklere vakit kazandırıyordu. Haçlı ordusu 26 Eylülde Vidine yetişti. Orsuva ile Vidin arasındaki 110 kilometre beş günde alınmıştı. Demek ki günde ancak 22 kilometre yürünüyordu. Halbuki bu sırada Türkler Anadoludan bunun iki misli çabuklukla yürüyüş yaparak düşmanlarını karşılamağa koşuyorlardı.

Vidin önüne gelen düşman birkaç gün taarruz ettiyse de şehri alamadı. Orandan Rahovaya gelindi. Türkler şehri boşaltmışlardı. Haçlılar boş şehre girdiler.

6 ilkteşrinde Niğeboluya gelen Haçlılar Firuz Beğ oğlu Mehmed Beğ kumandasındaki Türk garnizonu tarafından durduruldu. Haçlılar şehri alamadılar; burada da boşuna zayiat verdiler.

Haçlı ordusu geçtiği yerleri yakıp yıkarak Razgrada, oradan da müstahkem bir şehir olan Yenipazara geldi. Burasını savaşla alıp içindekileri kılıçtan geçirdiler.

24 ilkteşrinde Şumnu, Varna, Petriç, Kavarna şehirlerine beyannameler gönderilerek teslim oldukları taktirde serbest bırakılacakları, aksi takdirde kılıçtan geçirilecekleri bildirildi. Fakat bütün şehirler teslim teklifini reddettiler.

26 ilkteşrinde Haçlılar Şumnuya taarruz etti. Türkler şiddetle karşı koydularsa da yenildiler. Son dakikaya kadar müdafaa eden 50 kişi hiçbir çare kalmadığını görünce esir düşmektense ölmeği tercih ederek kendilerini burçlardan aşağı attılar.

Haçlılar Şumnuda beş gün kalarak vakit kaybettiler. 4 ikinciteşrinde Prevadiye geldiler. Burasını da güçlükle alarak tahrip ettiler.

6 ikinciteşrinde Petriç kasabasını da epey zayiat vererek alıp içindeki Türkleri kılıçtan geçirdiler.

9 ikinciteşrinde Varna'nın önüne geldiler. Akşam karanlığı basarken Türk ordusunun, kendi gerilerinde toplu bir halde bulunduğunu gören Haçlılar şaşırdılar. Aşağı yukarı 4 kilomere mesafede Türk ordugâhı kurulmuş ve Türk ordusunun ateşleri yanmağa başlamıştı.

Bu nasıl böyle olmuştu? Tahttan çekilip Manisaya giden İkinci Murad hangi sihirle ordusunun başında olarak gerilerine düşmüştü?

Haçlıların andlaşmayı bozarak yürüyüşe hazırlandıkları öğrenilince Türk devlet adamları tehlikeyi sezmişler ve çocuk padişaha işi zarifane bir şekilde anlatarak babasını tahta çağırmasını teklif edip bunu İkinci Mehmede kabul ettirmişlerdi. Fakat Sultan Murad bu teklife red cevabı vermiş, bunun üzerine istikbalin İstanbul fatihi, tarihte pek tanınmış olan "padişahsanız ordunuzun başına geçin, padişahsam ordunuzun başına geçmenizi emrediyorum." mealindeki mektupla İkinci Muradı tekrar padişahlığı ele almağa mecbur etmişti. Ordusunun yenilmesinden ve büyük oğlu Alâeddinin ölümünden doğan acı ile dinlenmek için çekildiği Manisada beklediğini bulamıyan İkinci Murad büyük bir çabuklukla ordusunu toplayıp hızla yürüdü. Gelibolu hizalarından Rumeliye geçecekti. Fakat Haçlı donanmasının Gelibolu önünde beklediğini öğrenince büyük bir karar çabukluğu ile doğuya yöneldi ve İstanbul Boğazına doğru ilerledi. Balıkesir-Bursa-Gemlik üzerinde yapılan bu cebrî yürüyüş tamamı ile muvaffak olmuş bir hareketti. Gayet gizli olarak yapılmış, Gelibolu önünde bekliyen düşman donanması aldatılarak yerinde bırakılmıştı. Bu donanma boş yere Türk ordusunu Çanakkale Boğazında bekliyordu.

Türk ordusu Anadolu Hisarı önünden, İtalyan gemileri ile Rumeliye geçti. 40.000 kişi olan Türk ordusu er başına bir duka altını istıyen İtalyanlara bu parayı vererek Rumeliye geçmiş ve hızla Edirneye yürümüştü.

Edirneye ilkteşrin ortalarında varıldı. Bu sırada düşman boşuna Niğeboluyu sarmakla vakit geçiriyordu. Türk ordusu Edirne-Filibe-Şıpka-Tırnova yolu ile Niğeboluya varıldığı sırada düşman oradan çekilmiş, Şumnuya doğru gitmişti. Niğboludaki Türk kuvvetleri de orduya katıldı. Doğuya doğru ilerlendi. Haçlılar, Türk ordusunun kendi ardlarında olduğunu bilmiyorlar, bu toprakları iyi tanıyan Türkler ise kendilerini saklamak suretiyle yıldırım gibi ilerliyerek düşmana yaklaşıyorlardı.

9 ikinciteşrinde Haçlılara yetişmişlerdi. İki ordu ters cephe ile çarpışacaklardı. Çünkü Haçlılar arkalarını Varnaya vererek batı şimale doğru cephe almışlar, Türkler ise cepheyi cenup doğuya doğru tutmuşlardı.

Macar kralı, Türk ordusunun dört kilometre uzakta olduğunu öğrenince atların eğerlerinin çıkarılmadan gecelenmesini emretti. Manevî kuvvetleri mükemmeldi. Macarların üstünlüğü zırhlı süvarilerden mürekkep olmalarında idi. Başkumandanları Jan Hunyad, Türklere karşı birkaç zafer kazanmış büyük bir kumandandı. İki tarafta da top vardı.

Türk ordusu Anadoludan 40.000 kişiyle Rumeliye geçmiş, burada da bazı kuvvetler kendisine eklenmişti. Edirnede bir miktar asker bıraktıkları için 50.000 kişiden çok değildiler. Haçlılar ise 70.000 kadardı. Yanlış bir düşünce ile bazı Türk kaleleri önünde boşuna oyalanıp zayiat vermeselerdi Türk ordusuna göre daha üstün bir durumda bulunacaklardı.

10 İkinciteşrin 1444'te savaş başladı. Türkler, Haçlıların bozdukları andlaşmayı bir kargıya geçirerek karargâha dikmişlerdi. Türk ordusunun sağ kanadında Turhan Beğ buyruğundaki Rumeli Sipahileri, ortada Karaca Paşa buyruğundaki Anadolu sipahileri bulunuyordu. Sol kanatta akıncılarla hafif piyadeler olan azaplar vardı. Başkumandan olan İkinci Murad, kapıkulları yani yeniçeri ve kapıkulu sipahisi ile ihtiyayatta bulunuyordu.

Ters cepha ile yapılan savaşta iki taraftan birinin mahvolacağı tabiî idi. Bu neticeyi kat'îleştiren sebeplerden birisi de iki tarafın azmindeki şiddet ve kumandanlarındaki ustalıkla askerlerindeki

kahramanlıktı.

Taarruza Türkler başladı. Türklerin sol kanadındaki 10.000 azap ve akıncı düşman sağ kanadına, onu çevirecek şekilde, yaklaştılar. Azaplar düşmanı ok yağmuruna tuttuktan sonra akıncılar düşmana doğru saldırdılar. Aynı zamanda Anadolu Beğlerbeğisi Karaca Paşa da Anadolu sipahileriyle düşmana şiddetle taarruza geçti. Düşman, azap ve akıncıların yaklaşmalarına müsaade ettikten sonra zırhlı süvarileriyle pek sert bir mukabil taarruzda bulundu ve hafif Türk kuvvetlerini geriye doğru sürdü.

Karaca Paşa kuvvetleri ise karşılarındaki Hırvatları yenerek ilerlemeğe başladılar. Hırvatlar gerilerindeki bütün ihtiyatları da harbe sokarak bu hücumu durdurmağa çalıştılarsa da muvaffak olamadılar. Hırvatlar bataklığa doğru sürülerek hepsi birden yok edildi.

Jan Hunyad, kendi sağ kanadının kötü durumunu görünce kendi kumandasına aldığı Macar ve Boşnak kuwetleriyle Karaca Paşaya saldırdı. Bu yan hücumu pek yaman oldu. Çok kanlı olan çarpışmada Karaca Paşa şehit düştü. Anadolu sipahileri, yeniçerilerin soluna kadar çekildiler.

Türk sağ kanadındaki Rumeli sipahileri de merkez solla birlikte düşmana taarruza geçmişlerdi. Düşman, zırhlı süvarileriyle bunlara da mukabil bir taarruz yaparak Rumeli sipahilerini geriye sürdüyse de ihtiyatlarını alan sağ kanat yeniden saldırarak Haçlıları püskürtüp takibe başladı.

Düşman başkumandanı Jan Hunyad kendi sağ kanadındaki durumu düzelttikten sonra şimdi bozulan sol kanadını da düzeltmek için Macar kralının yanında bulunan ihtiyat alaylarından birini alarak yardıma koştu. Turhan Beğin Rumeli sipahilerini geri itmeğe başladı. Anadolu sipahileri de yeniçerilerin sağına çekilip cephe kurdular.

Savaşın buraya kadar olan kısmı Haçlıların lehine gibi gözüküyordu. Her ne kadar Hırvatlar mahvedilmişse de Türk ordusunun kanatlarıyla ortası çekilmeğe mecbur edilmiş ve cephe, padişahın yedek kuvvetleri olan yeniçerilerle kapıkulu sipahilerinin önüne kadar gerilemişti. Fakat buna mukabil Türklerin lehine de şu durum vardı: Haçlıların bütün kuvveti savaşa sokulduğu halde Türklerin kapıkulu askerleri henüz yıpranmamış bir halde ihtiyatta idiler. Bundan başka yıpranmış düşman kuvvetleri Türklerin meşhur kaz kanadı tabiyesinin karşısında idiler.

Düşman, Türk hattının iki yanına çekilmiş olan Rumeli, Anadolu sipahileriyle azap ve akıncıları galiba tamamiyle bozulup bitmiş sanıyordu. Bunların varlığını hiç düşünmeden yeniçeri ve kapı kulu sipahilerine yüklendi.

Bu kuvvetin önünde hendekler açılmış, engeller yapılmıştı. Jan Hunyad, Macar kralının yanın daki alayları, son ihtiyat olarak, kat'î netice ânında savaşa sokmak istediği için bunların kendisinden emir beklemelerini söylemişti. Fakat bu alayların kumandanları savaşın Türk karargâhı önünde cerayan etmekte olduğunu görünce askerliklerini unutup kraldan savaşa girmek müsaadesini istediler. Kral bu müsaadeyi vermek yanlışlığını yaptı. Düşmanın son ihtiyatı da yeniçerilere taarruz etmek için atıldı.

Türkler, düşmanın bütün kuwetleri harbe girince kat'î dakikanın geldiğine hükmettiler. Yeniçeri cephesinin merkezi biraz geriye ric'at ettirilerek kaz kanadı tabiyesi tatbik olunmağa başladı. Düşman, Niğeboluda olduğu gibi bir yarım çemberin içine girdiğinin farkında değildi.

Bu sırada kendi sol kanadının da durumunu düzeltip kralın karargâhına gelmiş olan Jan Hunyad, kendi emrine aykırı olarak son yedeklerin de savaşa girmiş olduğunu gördü ve başkaca yapılacak bir işi olmadığı için Haçlıları şiddetle ve üç defa hücuma sevketti.

Haçlılar Sultan Murada saldırıyor, Türkler Macar kralını yakalamak istiyorlardı. Türk karargâhının önünde pek çetin bir boğuşma oluyordu. Bu arada Sekbanbaşı Yazıcı Doğan da şehit düştü. Büyük bir yiğitlikle saldıran Macar kralının atını Rüstem adında bir Türk askeri balta ile devirdi. Kral öldürüldü. Koca Hızır adında yaşlı bir asker kralın başını kesip bir mızrağa saplıyarak mızrak ucundaki bozulan andlaşmanın yanına dikti. Zaten yeniçerilerin yanında bulunan Anadolu ve Rumeli sipahileri de kaz kanadını kapıyarak düşmanı çember içine almışlardı. Gece basarken Jan Hunyad Romenlerle birükte şimale doğru kaçabildi.

Ertesi sabah (11 ikinciteşrin) 1444 düşman karargâhında tutunmakta olan küçük düşman birliklerine taarruz olunarak kumandanları Kardinal Sezarini başta olmak üzere hepsi kılıçtan geçirildi. Kralın 250 araba tutan eşyası zaptolundu.

Hunyadla birlikte kurtulan dört beş bin kişilik kuvveti Davut Paşa iki gün Tunaya kadar kovaladı.

***

Varna meydan savaşı imha savaşlarının en güzel örneklerinden biridir. Baştan sona kadar iyi idare edilen bir savaştı. Hareketlerini gizliyerek düşmanı gafil avlıyan Türk Ordusu, bu savaşla tarihimize çok şanlı bir yaprak yazmıştır. Jan Hunyadın kumandanlıktaki ustalığı ve Macar atlılarının zırhlı olduğu düşünülürse bu zaferin değeri daha iyi anlaşılır. On beşinci asırdaki zırhlı süvariler bugünün tankları gibi önüne geleni süpüren yaman bir kuvvetti. Türkler böyle bir kuvveti imha etmişlerdir. O korkunç kuvveti yenip yok eden İkinci Muradla Türk ordusu kutlanmağa lâyıktır.

Başta İkinci Murad, sonra Karaca Paşa olduğu halde o savaşın bütün şehit ve gazilerini saygı ile analım. Üçyıl sonraki 10 ikinciteşrin, bu zaferin 500. yıldönümüne raslıyacaktır. Milletçe bir tören yapmak ve İkinci Muradın heykelini dikmek için şimdiden hazırlansak büyük bir değer bilirlik olmaz mı?

Çınaraltı, 2 İkinciteşrin 1941, Sayı: 15

16 DEVLET MASALI VE UYDURMA BAYRAKLAR

Son zamanlarda basında görülen haberlerle ve TRT`nin bastırdığı bir takvimle Türklerin şimdiye kadar 16 büyük devlet kurduğunu, bu yüzden Türkiye Cumhurbaşkanlığı forsunda 16 yıldız bulunduğu iddiaları öne sürüldü.

Her şeyimiz gibi tarihimiz de henüz kesin şeklini almış değildir. Türk tarihi nerden başlayıp hangi gidişi takip eder, kimler Türk`tür? Bunlar henüz belli değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi bazı büyük şahsiyetlerin Türk olup olmadığı üzerinde bile tarihçilerimiz arasında birlik yoktur. Durum bu merkezde iken, şimdiye kadar 16 büyük Türk devletinin kurulduğu ve Türkiye`nin bunların vârisi olduğu hakkındaki iddia, şüphesiz, çok su götürür bir iddiadır.

Şimdiye kadar 16 büyük Türk devleti kurulduğu hakkındaki kararı kimin verdiği belli değildir. Tarih bilginlerinin konusu olan bu konu için ciddi bir kurultayın toplanması gerekirdi. Böyle bir kurultay toplanmış değildir. Ayrıca bu kadar büyük ve tesirli bir fikir için yalnız tarih bilginlerinin toplanması da yeterli sayılmaz. Bu tarih mirasından söz edilirken işe milli kültür ve ülkünün taşıyıcıları olan kimselerin karışması da tarihî bir zarurettir .

Cumhurbaşkanlığı forsundaki 16 yıldızın 16 büyük Türk devletini temsil ettiği hakkında şimdiye kadar benim hiçbir bilgim yoktu. Bu gibi konularla ilgilenen birisi olarak ben bu sembolü bilmedikten sonra acaba bunu kimler biliyordu? Yoksa bu da bir millî sırdı da ancak şimdi mi açığa vurulması uygun görüldü?

16 Türk devleti efsanesini, sayın Tekin Ererin Ocak 1969`da kendi sütununda yazdığı "Türklüğün 16 Avizesi" başlıklı makaleden öğrendim. Bu makalede sayılan 16 devlet arasında Samanlılar gibi Türk olmayan devlet bulunduğu gibi Akkoyunlular, Karakoyunlular, Safeviler, Mısır Kölemenleri gibi büyük ve muhteşem Türk devletlerinden bahsedilmeyişi, hele cihan tarihinin en büyük imparatorluğu olan Çengiz devletinin anılmayışı konuyu daha başlangıçta sakat hale getirmektedir .

Bundan başka 16 devlet telâkkisi bizim millî ülkümüze, büyüklük düşüncemize, süreklilik vetîremize aynı zamanda tarihî gerçeklere de şiddetle aykırı düşmektedir.

16 büyük devlet... Tabii, Karamanoğulları ve daha küçükleri gibi ötekilerini de sayınca bu rakam kabaracak, en aşağı 50 devlet olacaktır. 50 devlet kurmayı bir başarı saymak, ilk bakışta mümkün gürünebilir. Fakat madalyonun ters tarafına dönünce iş tamamiyle değişir. Adama sorarlar: Elli devlet kurdun da neden hiçbirini yaşatamadın? Neden kala kala orta çapta bir Türkiye Cumhuriyetine kaldın?". Zoraki tarih bilginleri tabii bu sorunun cevabını veremeyeceklerdir. Çünkü tarihî gerçek hiç de öyle değildir. 16 veya 50 devlet kurulmuş değildir. Gerçekte anayurtta bir, nihayet iki devlet kurulmuş, anayurt dışında da buna üç beş devlet daha eklenmiştir. O kadar. Bizi asıl ilgilendiren anayurdumuzdaki devlet olduğuna göre de konu bir veya iki devletin tarihinden ibaret kalmaktadır. Bu iki devlet Türkistan ve onun uzantıları olan doğu Avrupada kurulan devletle bugün Türkiye dediğimiz devletin kurulduğu Önasya bölgesindeki devletten ibarettir ve ikincisi birkaç defa birincisine tâbi olmak suretiyle tarihteki Tek Türk Devleti prensibini devam ettirmiştir. Tek Devlet düşüncesi sembolik de olsa son zamanlara kadar devam etmiş, meselâ Sultan Aziz zamanında Doğu Türkistan'dan Çinlileri atan Atalık Gazi Yakub Han, Türkiye Devletini kendisine metbû tanımıştır.

Herşeyimiz gibi tarihimiz de henüz kesin şeklini almış değildir dedik. Bu yüzden okullarda çocuklarımıza millî tarih terbiyesi verilememektedir. Tarihlerde hâlâ Sümerler'in veya Hititler'in Türk olduğu hakkındaki hezeyan tekrarlanmakta, bunu inanmadan öğrenen çocukta millî tarih sevgisi diye bir şey kalmamaktadır.

Türk tarihi bir bütündür. Devlet denilen nesneler ayrı hükümdarlar, hanedanlardır. Böyle olunca 16 Türk devleti masalı kendiliğinden yıkılır ve birbirinin devamı olan hanedanlarla Türk tarihindeki birlik karşımızda parıldar.

Türk tarihinin devletler adı altında parçalara bölünmesinin millî psikoloji üzerindeki yıkıcı tesirini kimse düşünmüyor. Mazideki millî devamlılığa inanmayan kimsenin bugünkü millî devamlılıktan da ümitsiz olacağı hesaba katılmıyor. Halbuki biraz mantık ve anlayış sahibi olanlar Türk tarihinin aralıksız bir bütün olduğunu kendiliğinden kavrayabilir.

Türkiye Cumhuriyeti gökten zembille inmemiştir. Osmanlı İmparatorluğu`nun devamıdır. Osmanlı İmparatorluğu, İlhanlı Devleti'nin uç beyliğinden doğmuştur; demek ki onun devamıdır. İlhanlı Devleti Anadoludaki Selçuklu devletinin devamıdır. Anadoludaki Selçuklu devleti ile Batı Türkistan ve İrandaki Harzemşahlar devleti Büyük Selçuklu Devletinin devamıdır. Büyük Selçuklu devleti Karahanlıların, Karahanlılar Uygurlar`ın, Uygurlar Gök Türkler`in, Gök Türkler Aparların, Aparlar Siyenpelerin, Siyenpiler Kunların devamıdır.

Bu devamlar kesintisiz, aralıksız bir tarihin kadrosudur. Yani biz, biri yıkılıp biri kurulan ayrı ayrı devletlerin değil, bir bütün halinde sürüp gelen bir devletin milletiyiz.

Bazen aynı zamanda birkaç hanedanın birden bulunup Türkeli'nin ayrı bölgelerinde hakimiyet kurması ve hatta bunların birbiriyle çarpışması bu kaidenin bozulduğunu göstermez. Bu durum Türk siyasî hakimiyet nazariyesinin, merkeziyetçi olmayan devlet telâkkisinin icabından başka bir şey değildir. Çünkü, hiç olmazsa nazarî halde bile, bu hanedanlardan bir tanesi ötekiler üzerinde hâkimiyete maliktir.

Buna rağmen bazen Türk tarihinde siyasî bütünlüğün parçalandığı olmamış değildir. Bunlar her milletin tarihinde görülen fetret zamanlarıdır. Bizim tarihimizin son zamanlarında Istanbul'da ve Ankara`da iki ayrı hükûmetin bulunması bunun tipik bir örneğidir. Tarihî gerçek budur. İlkokuldan üniversiteye kadar tarihin böyle okutulması, böyle gösterilmesi lâzımdır. Türkler'in kafasında bir tarih birliği, tek devlet şuuru bulunmalıdır. Fakat bu şuurun yerleşmesi için önce Milli Eğitim Bakanlığı'nda, onun Talim ve Terbiye Kurulu'nda bu şuurun bulunması icap eder.

Son haftalarda TRT tarafından yayınlanan bir takvim aynı 16 devlet masalını tekrarlamak, üstelik 16 devlete 16 uydurma bayrak yakıştırmak bakımından dikkati çekmiştir. TRT umumiyetle sol eğilimli bir müessese olarak tanındığı için onun böyle Turancı bir takvim yayınlaması cidden şaşılacak bir davranıştır. Fakat 16 devletin her biri hakkında verilen bilgi ile Türk büyüklerine isnad olunan sözler yanlış veya uydurmadır. Meselâ: Büyük Kun İmparatorluğu'nun kuruluş yılı milâttan önce 204 olarak

gösterilmiştir. 220 olacaktır. Kurucusu da Mete değil, Mete'nin babası Tuman Yabgu'dur. Mete'nin sözleriymiş gibi gösterilen Benden eyerimi isteyin vereyim, atımı isteyin vereyim; fakat vatanımdan hiç kimse bir karış toprak istemesin, vermem sözleri böyle değildir. Mete doğu komşuları olan

Tung-huların kıymetli bir at ile zevcelerinden birini istemelerini, devletin o andaki zayıflığı dolayısıyla kabul etmiş, fakat toprak isteklerini reddederek Tung-huları yenmiştir. At ve kadın verildikten sonra çorak bir toprak parçasının ne değeri olur diyen beğlere karşı da at ve kadın şahsıma aitti, verdim. Fakat toprak milletindir cevabını vermişti. Bu iki şekil arasında büyük fark vardır. Keyfî olarak değiştirilemez.

Takvimin yaprakları altında Türk büyüklerine isnad olunan sözlerde de gelişigüzel tasarruflar olmuştur. Son zamanlarda sık sık görülen, Bilge Kağan`a ait Türk milleti titre ve kendine dön sözü de uydurmadır. Bu söz sadece Türk milleti! Düşün şeklindedir ve Bilge Kağan`ın ağzından söylenmiş olmakla beraber Yulığ Tegin tarafından yazılmıştır. Hele Gök Türkler'in en eski kağanlarından İstemi Kağan (yahut İstemi Bağatur Yabgu)'a isnad olunan erkekleri cesur, kadınları iffetli olan ulus egemen olur vecizesi tamamiyle uydurmadır. İstemi Kağan hakkındaki tarihî bilgi o kadar azdır ki bu az bilgi arasında onun bir vecizesine raslamak imkânsızdır.

Bu yanlışlıkları birer birer saymağa ne imkân, ne de lüzum var. Fakat bayraklar hakkından konuşmak yerinde olacaktır .

16 muhayyel Türk devletinin l6 bayrağı da tamamen hayalî, uydurma ve yakıştırmadır. Bir kere , eski Türkler`de bayrak yok, tuğ vardır. Bayrak, tuğun gelişmesiyle daha sonraki yüzyıllarda doğmuştur. Yine bilindiği gibi eski Türklerde bir tek millî bayrak değil, türlü türlü bayraklar vardır. Osmanlı Türkleri`nin bayraklarından çoğu bilinmektedir. Her askerî birliğin, her korsanın, her kumandanın ayrı bayrağı olduğu malûmdur. Tek millî bayrak fikri yavaş yavaş gelişmiş ve bizim bugünkü bayrağımız bu son şeklini Sultan Abdülmecid zamanında almıştır.

Uydurma bayraklar arasındaki Hun bayrağında ejder mi, semender mi, kertenkele veya dinozor mu olduğu belli olmayan acayip yaratık şeklinin yer alması Türk tarihi hakkında hiçbir bilgiye malik olmamak demektir. Ejder, Çinlilerin sembolüdür. Türkler'de ise kurt, doğan ve koyun kullanılmıştır.

Yine bu takvimde Batı Hunlarının (Orta Asya Hunları`nın son çağı demek istiyorlar) sapsarı, Harzemşahların kapkara bayraklarının hangi muhayyileden doğup uydurulduğu da cidden meraka değer.

Bir de Ötüken'in haritada şehir olarak gösterilmesi büyük bir yanlışlıktır. Bilindiği gibi Ötüken şehir değil, ormanlık bölgenin adıdır .

Kaş yaparken göz çıkarmak buna derler. TRT bunca masrafla cidden güzel bir takvim çıkarırken Türk tarihi profesörlerine danışsaydı böyle yanlışlarla dolu bir eser yerine kütüphanelerde saklanacak bir eser meydana getirir ve büyük bir millî hizmet yapmış olurdu. Bunu yapmadığı için bu takvim gülünç bir nevheveslikten ileri gidemeyecek, daha kötüsü birçokları burada verilen bilgileri ve bayrakları doğru sanarak kendi millî tarihleri üzerinde çok yanlış fikirlere sahip olacaklardır.

Ey Millî Eğitim Bakanlığı! Adının başındaki millî kelimesi doğru ise, bunun bizim anlamadığımız başka bir mânâsı yoksa önce sen Titre ve kendine dön de okullara bir millî tarih kitabı hazırlat ve Talim-Terbiye Dairesine Türk tarihinden anlayan bir iki seçkin üye bulup oturt. Türk çocuklarına Yunan, Roma, Bizans tarihleri yerine Türk tarihini öğret ve çamur gibi kâğıtlara basılıp eline alanda okuma zevki bırakmayan bugünkü müsabakalı (!) kitaplar yerine Türk ülküsüne uygun tek tarih kitabını yazdırarak yarınki nesillerin beynine millî tarih şuurunun çakılmasını sağla.

Yoksa nahiyelerde lise, her şehirde yüksek okul açmakla Türkiye kalkınmaz. Kalkınmanın kuvveti önce yürekte doğar. Yürekteki kuvvet millî ülküye bağlılıkla sağlanır. Millî ülküye bağlılık için yurt ve tarih sevgisinin gönüllerde yaşaması lâzımdır. Millî futbol takımlarının listesini ezbere bilip de millî

kahramanlardan haberi olmayan nesiller üniversitede, bugün görüldüğü gibi Türk bayrağını indirip yerine kırmızı bez parçasını asan şuursuz serseriler haline gelir.

Türk milletinin kafası ve gönlü dinî (!), millî (!), sosyal (!) safsatalarla doldurulursa o artık Türk milleti olmaktan çıkar ve bu yakınlarda sık sık tekrarlandığı gibi Türkiye milleti veya Anadolu milleti haline gelir ki geçmişle ilgisi kesilmiş, mukaddesatsız, tekniği ileri olsa da kültürü ve ahlâkı olmayan bir Güney Amerika milletinden farkı kalmaz.

Ötüken, 65. sayı, 1969

16 DEVLET MASALI VE UYDURMA BAYRAKLAR

Son zamanlarda basında görülen haberlerle ve TRT`nin bastırdığı bir takvimle Türklerin şimdiye kadar 16 büyük devlet kurduğunu, bu yüzden Türkiye Cumhurbaşkanlığı forsunda 16 yıldız bulunduğu iddiaları öne sürüldü.

Her şeyimiz gibi tarihimiz de henüz kesin şeklini almış değildir. Türk tarihi nerden başlayıp hangi gidişi takip eder, kimler Türk`tür? Bunlar henüz belli değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi bazı büyük şahsiyetlerin Türk olup olmadığı üzerinde bile tarihçilerimiz arasında birlik yoktur. Durum bu merkezde iken, şimdiye kadar 16 büyük Türk devletinin kurulduğu ve Türkiye`nin bunların vârisi olduğu hakkındaki iddia, şüphesiz, çok su götürür bir iddiadır.

Şimdiye kadar 16 büyük Türk devleti kurulduğu hakkındaki kararı kimin verdiği belli değildir. Tarih bilginlerinin konusu olan bu konu için ciddi bir kurultayın toplanması gerekirdi. Böyle bir kurultay toplanmış değildir. Ayrıca bu kadar büyük ve tesirli bir fikir için yalnız tarih bilginlerinin toplanması da yeterli sayılmaz. Bu tarih mirasından söz edilirken işe milli kültür ve ülkünün taşıyıcıları olan kimselerin karışması da tarihî bir zarurettir .

Cumhurbaşkanlığı forsundaki 16 yıldızın 16 büyük Türk devletini temsil ettiği hakkında şimdiye kadar benim hiçbir bilgim yoktu. Bu gibi konularla ilgilenen birisi olarak ben bu sembolü bilmedikten sonra acaba bunu kimler biliyordu? Yoksa bu da bir millî sırdı da ancak şimdi mi açığa vurulması uygun görüldü?

16 Türk devleti efsanesini, sayın Tekin Ererin Ocak 1969`da kendi sütununda yazdığı "Türklüğün 16 Avizesi" başlıklı makaleden öğrendim. Bu makalede sayılan 16 devlet arasında Samanlılar gibi Türk olmayan devlet bulunduğu gibi Akkoyunlular, Karakoyunlular, Safeviler, Mısır Kölemenleri gibi büyük ve muhteşem Türk devletlerinden bahsedilmeyişi, hele cihan tarihinin en büyük imparatorluğu olan Çengiz devletinin anılmayışı konuyu daha başlangıçta sakat hale getirmektedir .

Bundan başka 16 devlet telâkkisi bizim millî ülkümüze, büyüklük düşüncemize, süreklilik vetîremize aynı zamanda tarihî gerçeklere de şiddetle aykırı düşmektedir.

16 büyük devlet... Tabii, Karamanoğulları ve daha küçükleri gibi ötekilerini de sayınca bu rakam kabaracak, en aşağı 50 devlet olacaktır. 50 devlet kurmayı bir başarı saymak, ilk bakışta mümkün gürünebilir. Fakat madalyonun ters tarafına dönünce iş tamamiyle değişir. Adama sorarlar: Elli devlet kurdun da neden hiçbirini yaşatamadın? Neden kala kala orta çapta bir Türkiye Cumhuriyetine kaldın?". Zoraki tarih bilginleri tabii bu sorunun cevabını veremeyeceklerdir. Çünkü tarihî gerçek hiç de öyle değildir. 16 veya 50 devlet kurulmuş değildir. Gerçekte anayurtta bir, nihayet iki devlet kurulmuş, anayurt dışında da buna üç beş devlet daha eklenmiştir. O kadar. Bizi asıl ilgilendiren anayurdumuzdaki devlet olduğuna göre de konu bir veya iki devletin tarihinden ibaret kalmaktadır. Bu iki devlet Türkistan ve onun uzantıları olan doğu Avrupada kurulan devletle bugün Türkiye dediğimiz devletin kurulduğu Önasya bölgesindeki devletten ibarettir ve ikincisi birkaç defa birincisine tâbi olmak suretiyle tarihteki Tek Türk Devleti prensibini devam ettirmiştir. Tek Devlet düşüncesi sembolik de olsa

son zamanlara kadar devam etmiş, meselâ Sultan Aziz zamanında Doğu Türkistan'dan Çinlileri atan Atalık Gazi Yakub Han, Türkiye Devletini kendisine metbû tanımıştır.

Herşeyimiz gibi tarihimiz de henüz kesin şeklini almış değildir dedik. Bu yüzden okullarda çocuklarımıza millî tarih terbiyesi verilememektedir. Tarihlerde hâlâ Sümerler'in veya Hititler'in Türk olduğu hakkındaki hezeyan tekrarlanmakta, bunu inanmadan öğrenen çocukta millî tarih sevgisi diye bir şey kalmamaktadır.

Türk tarihi bir bütündür. Devlet denilen nesneler ayrı hükümdarlar, hanedanlardır. Böyle olunca 16 Türk devleti masalı kendiliğinden yıkılır ve birbirinin devamı olan hanedanlarla Türk tarihindeki birlik karşımızda parıldar.

Türk tarihinin devletler adı altında parçalara bölünmesinin millî psikoloji üzerindeki yıkıcı tesirini kimse düşünmüyor. Mazideki millî devamlılığa inanmayan kimsenin bugünkü millî devamlılıktan da ümitsiz olacağı hesaba katılmıyor. Halbuki biraz mantık ve anlayış sahibi olanlar Türk tarihinin aralıksız bir bütün olduğunu kendiliğinden kavrayabilir.

Türkiye Cumhuriyeti gökten zembille inmemiştir. Osmanlı İmparatorluğu`nun devamıdır. Osmanlı İmparatorluğu, İlhanlı Devleti'nin uç beyliğinden doğmuştur; demek ki onun devamıdır. İlhanlı Devleti Anadoludaki Selçuklu devletinin devamıdır. Anadoludaki Selçuklu devleti ile Batı Türkistan ve İrandaki Harzemşahlar devleti Büyük Selçuklu Devletinin devamıdır. Büyük Selçuklu devleti Karahanlıların, Karahanlılar Uygurlar`ın, Uygurlar Gök Türkler`in, Gök Türkler Aparların, Aparlar Siyenpelerin, Siyenpiler Kunların devamıdır.

Bu devamlar kesintisiz, aralıksız bir tarihin kadrosudur. Yani biz, biri yıkılıp biri kurulan ayrı ayrı devletlerin değil, bir bütün halinde sürüp gelen bir devletin milletiyiz.

Bazen aynı zamanda birkaç hanedanın birden bulunup Türkeli'nin ayrı bölgelerinde hakimiyet kurması ve hatta bunların birbiriyle çarpışması bu kaidenin bozulduğunu göstermez. Bu durum Türk siyasî hakimiyet nazariyesinin, merkeziyetçi olmayan devlet telâkkisinin icabından başka bir şey değildir. Çünkü, hiç olmazsa nazarî halde bile, bu hanedanlardan bir tanesi ötekiler üzerinde hâkimiyete maliktir.

Buna rağmen bazen Türk tarihinde siyasî bütünlüğün parçalandığı olmamış değildir. Bunlar her milletin tarihinde görülen fetret zamanlarıdır. Bizim tarihimizin son zamanlarında Istanbul'da ve Ankara`da iki ayrı hükûmetin bulunması bunun tipik bir örneğidir. Tarihî gerçek budur. İlkokuldan üniversiteye kadar tarihin böyle okutulması, böyle gösterilmesi lâzımdır. Türkler'in kafasında bir tarih birliği, tek devlet şuuru bulunmalıdır. Fakat bu şuurun yerleşmesi için önce Milli Eğitim Bakanlığı'nda, onun Talim ve Terbiye Kurulu'nda bu şuurun bulunması icap eder.

Son haftalarda TRT tarafından yayınlanan bir takvim aynı 16 devlet masalını tekrarlamak, üstelik 16 devlete 16 uydurma bayrak yakıştırmak bakımından dikkati çekmiştir. TRT umumiyetle sol eğilimli bir müessese olarak tanındığı için onun böyle Turancı bir takvim yayınlaması cidden şaşılacak bir davranıştır. Fakat 16 devletin her biri hakkında verilen bilgi ile Türk büyüklerine isnad olunan sözler yanlış veya uydurmadır. Meselâ: Büyük Kun İmparatorluğu'nun kuruluş yılı milâttan önce 204 olarak gösterilmiştir. 220 olacaktır. Kurucusu da Mete değil, Mete'nin babası Tuman Yabgu'dur. Mete'nin sözleriymiş gibi gösterilen Benden eyerimi isteyin vereyim, atımı isteyin vereyim; fakat vatanımdan hiç kimse bir karış toprak istemesin, vermem sözleri böyle değildir. Mete doğu komşuları olan

Tung-huların kıymetli bir at ile zevcelerinden birini istemelerini, devletin o andaki zayıflığı dolayısıyla kabul etmiş, fakat toprak isteklerini reddederek Tung-huları yenmiştir. At ve kadın verildikten sonra çorak bir toprak parçasının ne değeri olur diyen beğlere karşı da at ve kadın şahsıma aitti, verdim. Fakat toprak milletindir cevabını vermişti. Bu iki şekil arasında büyük fark vardır. Keyfî olarak değiştirilemez.

Takvimin yaprakları altında Türk büyüklerine isnad olunan sözlerde de gelişigüzel tasarruflar olmuştur. Son zamanlarda sık sık görülen, Bilge Kağan`a ait Türk milleti titre ve kendine dön sözü de uydurmadır. Bu söz sadece Türk milleti! Düşün şeklindedir ve Bilge Kağan`ın ağzından söylenmiş olmakla beraber Yulığ Tegin tarafından yazılmıştır. Hele Gök Türkler'in en eski kağanlarından İstemi Kağan (yahut İstemi Bağatur Yabgu)'a isnad olunan erkekleri cesur, kadınları iffetli olan ulus egemen olur vecizesi tamamiyle uydurmadır. İstemi Kağan hakkındaki tarihî bilgi o kadar azdır ki bu az bilgi arasında onun bir vecizesine raslamak imkânsızdır.

Bu yanlışlıkları birer birer saymağa ne imkân, ne de lüzum var. Fakat bayraklar hakkından konuşmak yerinde olacaktır .

16 muhayyel Türk devletinin l6 bayrağı da tamamen hayalî, uydurma ve yakıştırmadır. Bir kere , eski Türkler`de bayrak yok, tuğ vardır. Bayrak, tuğun gelişmesiyle daha sonraki yüzyıllarda doğmuştur. Yine bilindiği gibi eski Türklerde bir tek millî bayrak değil, türlü türlü bayraklar vardır. Osmanlı Türkleri`nin bayraklarından çoğu bilinmektedir. Her askerî birliğin, her korsanın, her kumandanın ayrı bayrağı olduğu malûmdur. Tek millî bayrak fikri yavaş yavaş gelişmiş ve bizim bugünkü bayrağımız bu son şeklini Sultan Abdülmecid zamanında almıştır.

Uydurma bayraklar arasındaki Hun bayrağında ejder mi, semender mi, kertenkele veya dinozor mu olduğu belli olmayan acayip yaratık şeklinin yer alması Türk tarihi hakkında hiçbir bilgiye malik olmamak demektir. Ejder, Çinlilerin sembolüdür. Türkler'de ise kurt, doğan ve koyun kullanılmıştır.

Yine bu takvimde Batı Hunlarının (Orta Asya Hunları`nın son çağı demek istiyorlar) sapsarı, Harzemşahların kapkara bayraklarının hangi muhayyileden doğup uydurulduğu da cidden meraka değer.

Bir de Ötüken'in haritada şehir olarak gösterilmesi büyük bir yanlışlıktır. Bilindiği gibi Ötüken şehir değil, ormanlık bölgenin adıdır .

Kaş yaparken göz çıkarmak buna derler. TRT bunca masrafla cidden güzel bir takvim çıkarırken Türk tarihi profesörlerine danışsaydı böyle yanlışlarla dolu bir eser yerine kütüphanelerde saklanacak bir eser meydana getirir ve büyük bir millî hizmet yapmış olurdu. Bunu yapmadığı için bu takvim gülünç bir nevheveslikten ileri gidemeyecek, daha kötüsü birçokları burada verilen bilgileri ve bayrakları doğru sanarak kendi millî tarihleri üzerinde çok yanlış fikirlere sahip olacaklardır.

Ey Millî Eğitim Bakanlığı! Adının başındaki millî kelimesi doğru ise, bunun bizim anlamadığımız başka bir mânâsı yoksa önce sen Titre ve kendine dön de okullara bir millî tarih kitabı hazırlat ve Talim-Terbiye Dairesine Türk tarihinden anlayan bir iki seçkin üye bulup oturt. Türk çocuklarına Yunan, Roma, Bizans tarihleri yerine Türk tarihini öğret ve çamur gibi kâğıtlara basılıp eline alanda okuma zevki bırakmayan bugünkü müsabakalı (!) kitaplar yerine Türk ülküsüne uygun tek tarih kitabını yazdırarak yarınki nesillerin beynine millî tarih şuurunun çakılmasını sağla.

Yoksa nahiyelerde lise, her şehirde yüksek okul açmakla Türkiye kalkınmaz. Kalkınmanın kuvveti önce yürekte doğar. Yürekteki kuvvet millî ülküye bağlılıkla sağlanır. Millî ülküye bağlılık için yurt ve tarih sevgisinin gönüllerde yaşaması lâzımdır. Millî futbol takımlarının listesini ezbere bilip de millî kahramanlardan haberi olmayan nesiller üniversitede, bugün görüldüğü gibi Türk bayrağını indirip yerine kırmızı bez parçasını asan şuursuz serseriler haline gelir.

Türk milletinin kafası ve gönlü dinî (!), millî (!), sosyal (!) safsatalarla doldurulursa o artık Türk milleti olmaktan çıkar ve bu yakınlarda sık sık tekrarlandığı gibi Türkiye milleti veya Anadolu milleti haline gelir ki geçmişle ilgisi kesilmiş, mukaddesatsız, tekniği ileri olsa da kültürü ve ahlâkı olmayan bir Güney Amerika milletinden farkı kalmaz. *Ötüken 65. sayı, 1969*

20 MAYIS 1040 VE 3 MAYIS 1944

Türk tarihinde şanlı, elemli, uğursuz birçok mayıs günleri vardır. Bu yazıda artık kesin olarak hükme bağlanmış bir mayısla (23 Mayıs 1040), üzerinde henüz son söz söylenmemiş başka bir mayıstan (3 Mayıs 1944) bahsedeceğim.

23 Mayıs 1040 Cuma günü, mayısların en mühimi ve en şanslısıdır. Çünkü o gün Selçuklu ve Gazneli orduları arasında yapılan ünlü Dendânekan savaşından sonra devletimiz, yani Türkiye (ve daha doğru adı ile Batı Türkeli) kurulmuş, dokuz yüzyılı aşan hayatında bu devlet bazen parçalanıp bölünerek iç savaşlarla uğraşmış, bir iki defa tarih sahnesinden silinecek diye bakılırken ırkının ve geçmişinin büyük gücü ile yine toparlanıp yaşamayı başarmıştır.

Devletimizi kuran Türkler büyük çoğunluğu ile Oğuzlar'dır. O zamanki asıl Türk Devleti olan Karahanlılar'dan bir prens de, hanedanı ile arası açık olduğu için kendi buyruğundaki Türkler'le Oğuzlar'a katılıp bütün savaşlara girmiş, Türkiye'nin kuruluşunda rol oynamıştır.

Bir süre Karahanlılar'ın ve Karahanlılar'a bağlı olmayarak yaşayan batıdaki Hazar Kağanlığı'nın arasında bocalayan Oğuzlar, anayurt dışındaki Türk Devleti'nin, yani Gazneliler'in elindeki Horasan'da çok sıkıntılı ve tehlikeli yıllar geçirdikten sonra nihayet 23 Mayıs 1040'ta Gazneliler'in Türk, Hindli, Efganlı, Acem, Arap ve Kürtler'den kurulu 100.000 kişilik ordusunu 16.000 kişiyle bozup dağıtarak aynı günde devletlerini kurdular.

Dikkate değer ki bu savaşta Gazneliler ordusunun Türkler'den bir bölümü Oğuzlar'a katılmış, öncü kuvveti olan Arap ve Kürtler ilk hamlede; Hindli, Efganlı ve Acemler daha sonra kaçmış. Gazneli Sultan Mesud'la birlikte sonuna kadar dayananlar yine Türkler olmuştur.

Bu savaşın başkomutanı ve en büyük kahramanı, Türk tarihinin Deli Dumrul'larından biri olan "Çağrı Beğ", Gazneliler ordusunun en büyük kahramanı da sarhoşluğuna ve tedbirsizliğine rağmen Gazneli Sultan Mesud'dur.

Devletimizin temeline en büyük harcı atan Çağrı Beğ'i unutursak bu, bizim için ayıptan da büyük bir zillet olur. Çağrı Beğ'in unutulmadığına en büyük delil bugün birçok aydınların oğullarına "Çağrı" adını vermesidir. Fakat bu kahramanın yalnız aydınların gönlünde yaşaması yetmez. Tarih kitaplarında gerekli yer verilmedikçe, ulu ve gösterişli bir Çağrı Beğ anıtı dikilmedikçe görevimizi yapmış sayılamayız.

Bu yıl yine cumaya rastlayan 23 Mayıs 1975, devletimizin kuruluşunun 935. yılıdır. Müttefik sandıklarımız tarafından terk edildiğimiz, içteki bozgun unsurlarının ihanetine uğradığımız şu günlerde 935. yılı anmak manevî güç kaynaklarımızdan biridir.

Tanrı'nın esirgenliği, başta Çağrı Beğ olmak üzere Dendânekan savaşının Selçuklu ve Gazneli bütün Türkleri'nin üzerine olsun!..

Üzerinde henüz son söz söylenmemiş olan mayıs günü ise 3 Mayıs 1944'tür. Bilindiği gibi ozamanki tek parti idaresinin komünistleri koruyan millî eğitim bakanına ve onun şımarttığı komünistlere karşı yapılan bir yürüyüş sansürle sessizliğe boğulmuş memlekette bomba gibi patlamış, o zamanki devlet başkanıyla çevresindeki devşirmelerin ödünü patlatarak büyük tutuklamalara, hapislere; işkencelere yol açmış; satılık ve köle basın da tek ağızla bu gardist hareketin (o zaman Almanya ayakta olduğu için faşist diyemiyorlardı) aleyhine açtıkları haysiyetsiz iftira kampanyasını aylarca sürdürmüştü.

3 Mayıs artık Türkçülerin günüdür. İlkönce 3 Mayıs 1945'te Tophane'deki Askerî Cezaevi'nde, bir masa başında çay içerek kutlanmış, ondan sonra kırlarda ve salonlarda yapılan törenler halini almıştır.

Bu yılın 3 Mayısı, bu tören gününün 31. yıl dönümüdür. Demek ki henüz tarihe mal olmamıştır. Bir olayın tarihe mal olması için üzerinden en az 50 yıl geçmesi gerektiğine göre 3 Mayıs, Yirmi Birinci Yüzyıl başlarında tarih olacaktır.

Fakat 3 Mayıs için bugün de söylenecek bazı sözler vardır: 3 Mayıs bir uyarmadır: Yürüyüşü yapan birkaç bin Türkçü gencin uyarması... 3 Mayıs aynı zamanda bir uyanıştır. O gençlerin haykırışıyla

milletin uyanması...

3 Mayıs, solun sempatizanı bir devlet başkanıyla çevresindeki solcudan, komünistten, gafilden, çıkarcıya ve dalkavuğa kadar varan devşirmeler güruhunca afyonlanmış milletin gerçekleri görerek uyanması ve öfkelenmesidir.

Memleketin sinsice hazırlanmış planlarla, sosyal adalet ve kurtuluş adı altında komünist yapılmak istenmesi bu yürüyüşle önlenmiş, ödlekler bozguncu plânlarından ister istemez vazgeçmeye mecbur kalmışlardır.

Yoksa Türkiye'nin de Romanya, Çekoslovakya, Macaristan gibi bir oldubitti ile komünist olması kısa bir zaman meselesiydi.

Yurdun nasıl hain bir şebeke ile sarılmış olduğu bugün, kısmen de yapılmış yayınlarla açığa vurulmuştur.

Bu sebeple, 3 Mayıs mühim bir dava günüdür ve yıllar geçtikçe ehemmiyeti daha iyi anlaşılmaktadır.

3 Mayısı yapan o günkü gençler bugün artık yaşlı birer insandır. Çoluk çocuğa karışmış, bahtiyar veya bedbaht olmuş, bütün yurda dağılmış yurttaşlardır. Onlardan şimdiye kadar hiçbir övünme sesinin çıkmayışı da hareketin ne kadar yüksek ve samimî olduğunu göstermektedir.

Boş kaplar çok öter. 3 Mayısçılar boş değil, yurt ve ırk sevgisiyle dolu idiler. Onun için susmaktadırlar. Fakat susmak, Abdülhak Hâmid'in dediği gibi, bazen en güzel şiirden daha mânâlıdır.

Ötüken, 22-23 Nisan 1975, Sayı: 5

26 AĞUSTOS (1071) VE 30 AĞUSTOS (1922)

Ağustos, tarihimizde mühim ve şanlı bir aydır. 26 Ağustos 1071 ile 30 Ağustos 1922, aynı düşman millete karşı iki büyük ve örnek zaferin kazanıldığı dönüm günleridir. Birincisi, millî şuurun da şimşek gibi çaktığı bir gündür. İkincisi, en bitkin zamanımızda bile neler yapabileceğimizin tanığıdır.

Savaş, iki milletin maddî-manevî bütün güçlerinin tartıya vurulması, savaşıp kazanmak soluk almak gibi bir hayat ihtiyacıdır. Milletler savaşla büyür, itibar kazanır ve yükselir. Savaş bir yaratılış kanunudur. Savaştan kaçmak yaşamaktan kaçmaktır. Savaş en büyük ve muhteşem sanattır.

Savaş, insan erdemlerinin parlayıp açığa vurulduğu meydandır. Savaştan korkmak millete bir şey kazandırmaz; şerefini kaybettirir. Ancak savaşın üstüne giden millete saygı gösterilir.

"Artık savaş olmayacak" teranesi en büyük yalandır. Savaşla ruhlardaki bencillik pası silinir, sinirlerdeki uyuşukluk giderilir, gönüllerde kahramanlık rüzgârları eser.

Er meydanında ölmeyi şeref bilen atalarımız, Malazgirt'i elbette kazanacaklardı.

Onların torunları Başkumandanlık Savaşı'na bir "Rum Sındığı" yaptılar.

Kunuri ve Kıbrıs iki küçük manevradır. Manevî yapımızı beslemek için yeni 26 ve 30 Ağustoslar gerekir.

26 Ağustos 1975 aynı zamanda Türk Ordusu'nun kuruluşunun 2184. yıl dönümüdür. Şanlı ve kanlı Tanrıkut Mete'nin kurduğu en sert disiplinli ordunun 2184. yıl dönümü...

Selâm ulu atamız Tanrıkut'un hâtırasına...

Selâm onun dört tümeninin askerlerine...

Selâm Malazgirt kahramanlarına ve onlara katılan Oğuzlar'la Peçenekler'e...

Selâm Başkumandanlık Savaşı'nın şehitlerine ve gazilerine...

Selâm Kıbrıs Türkleri'ni kurtarırken düşenlere ve kalanlara...

Ve...

Selâm yarının bahtiyar şehitlerine!...

Ötüken, 12 Ağustos 1975, Sayı: 8

27 NİSAN 1920

Birinci Cihan Savaşı sonlarında Moskof Çarlığı'nın yıkılmasıyla kurulan Azerbaycan Türk Devleti, 27 Nisan 1920'de komünist Ruslar tarafından istilâ olunarak ortadan kaldırılmış, bu sırada Moskoflar'ın her girdiği yerde âdetleri olan kırgınlar, yağmalar ve vahşetler bol bol yapılmıştı.

Azerbaycan, Türkiye'yi kuran Türkler'in ilk yığınak bölgesiydi. Anadolu, Irak ve Suriye buradan ilerlemek suretiyle ele geçirilmişti.

On Üçüncü Yüzyılda Horasan'dan Akdeniz'e kadar uzanmış Büyük Türkiye'yi idare eden İlhanlılar'ın merkezî bölgesi Azerbaycan'dı. Yani bir bakıma Türkiye bugün eski başkentini kaybetmiş bir devlet gibidir.

Kuzeyi Rus, güneyi Acem elinde kalmış olan Azerbaycan bugün de Türk'tür. Batı Türkleri'nin bir bölümüdür. Kırgınla, kültürle ve hileyle yok edilmek istenmesine rağmen büyük bir dirilikle direnmekte ve güçlenmektedir.

Kıbrıs, Adalar, Batı Trakya ve Kerkük neyse Azerbaycan da odur. Büyük geçmişi ve kültürü olan büyük milletler nasıl olsa zincirlerini kırarlar. O gün, umulmadık derecede yakın da olabilir. İstek ve inanç her güçlüğü devirir. İnanalım ve bekleyelim.

Ötüken, 16 Nisan 1975, Sayı: 4

30 AĞUSTOS VE TÜRK ORDUSU

30 Ağustos deyince, tabii, akla hemen Türk ordusu geliyor. Türk ordusunu düşününce de, insan, ister istemez geçmişin derinliklerine giderek bir savaşlar destanını gururla hatırlıyor.

Tarihimiz her şeyden önce bir kavgalar tarihidir. Eşsiz kahramanlıklarla, kumandanlık sanatının şaheser örnekleriyle dolu bir kavgalar tarihi ve tarihin seçkin ordusunun destanı…

Türk ordusunun ne zaman kurulduğunu, daha doğru bir deyimle, Türk savaşçılarının ne vakit ordu haline geldiğini, kesin olarak bilmiyoruz. Tarihin aydınlığına çıktığımız zaman ordumuz vardı. Hem de ne ordu?...Destana "Oğuz Han" diye geçen büyük imparatorumuz Tanrıkut Mete yahut Motun'un yarattığı o bulunmaz ve yenilmez ordu… Tanrıkut Mete, disiplinin bir ordu için yiğitlikten de üstün olduğunu anlamıştı. Tarihin en disiplinli ordusunu bu düşünceyle kurdu ve askerlerine öyle bir ruh

aşıladı ki ne buyruk verse körükörüne yapılıyordu. O kadar ki, Tanrıkut buyruğu verdiği için servetleri olan atlarını ve sevgilileri olan nişanlıları ile evdeşlerini hedef yaparak vurmaktan çekinmediler.

Bugünün yumuşamış insanları, şüphesiz, böyle bir şeyi yapamaz ve yaptıramazlar. Fakat az kuvvetle çok iş yapmak, büyük devlet kurmak ve millet yaratmak isteyenlerin felsefesi de pörsük bir ruha dayanamaz. Tanrıkut Mete, Türk milletinin edebi disiplinini kurdu ve bütün dünyaya askeri disiplinin ne olduğunu, neler yapabileceğini gösterdi.

Disiplin, körükörüne itaattır ve körükörüne itaatta en büyük yaratıcı şuur gizlidir. Buhranlı anda, ölümün karşısında, tartışmakla hiçbir güçlük çözülemez. İtaat edilen yanlış karar bile, tartışılan doğru karardan daha verimlidir.

Mete'nin Hunlarının yiğitliğe ve nişancılığa ihtiyaçları yoktu. Lüzumundan çok cesur ve nişancı idiler. Mete, bu meziyetlere disiplini de ekleyerek Türk ırkını edebileştirdi.

Disiplin… Emir vermek gururu ve emir almak sarhoşluğu… Bu sarhoşluk müthiş bir şeydi ve içinde atom enerjisi gibi korkunç bir kuvvet gizlidir.

Hunlar, Tabgaçlar, Aparlar, Gök Türkler, Uygurlar, Karahanlılar ve Selçuklular hep aynı strateji ve aynı taktikle savaşıyorlardı. Ani baskın yapmak; yahut düşman saldırınca çekilmek ve onu üssünden iyice uzaklaştırıp yıprattıktan sonra kesin sonuçlu savaşa girmek. Düşmanla karşılaşınca ok yağdırarak ince ay şeklinde saldırmak, düşman dayanıyorsa yine ince ay biçiminde hızla çekilmek ve çekilirken geriye şaşmaz oklarla atış yapmak.

Bu ince ay, kovalarken de, kaçarken de düşmanı kıskaç içine almaya daima hazır bir metottur ve çok kere kapanarak onu yok etmiştir.

Savaş, bozkırların bir hayat felsefesi olmuştur. Henüz İslamiyet doğmamıştır ve Türkler ebedi cenneti henüz bilmedikleri gibi şehitlerin cennete gideceklerinden de haberleri yoktur. Öyle olduğu halde savaşta ölmeye can atarlar, evde ölmekten utanırlar, böyle bir ihtimal karşısında benizleri sararır.

Böyle bir orduyu elbette yenemezsin. Yok edebilirsin, fakat mağlup, asla!...

Babadan oğula askerliğin, iyi savaşçı yetiştirdiği muhakkaktır. İnsan hayatında işbölümü gelişip toplum daha çapraşık bir durum alınca, Türkler de Tımarlı askerliği kabul ettiler. Bu daimi bir ordu demekti ve yüzyıllar boyunca çok verimli sonuçlar doğurdu. Tımarlı asker bir toprağın sahibi idi. Toprağın gelirini alıyor, fakat daima savaşa hazır bulunuyordu. Ölünce yerine oğullarından en iyisi geçiyordu. Osmanlıların, bir muamma ve mucize gibi görülen ilk fetihlerini, küçük toprak aristokrasisi bu Tımarlı ordu yaptı.

Mete'nin, büyük bir askeri felsefenin kurucusu olduğunu zaman ispat etti. Türk ordusu, Mete'nin prensiplerine sadık kaldığı müddetçe yenilmedi, yenilse de hemen toparlanmasını bildi. Mete'nin prensiplerinden uzaklaşınca bozgunlar kendini gösterdi.

Askerlik, fedakarlık ve feragat mesleğidir. Asker, şahsi kaprislerinden de feragat edecektir. Kumanda aldığı zaman bunu kayıtsız şartsız uygulayamayan insan, asker olamaz. Bu itaatta eşsiz bir güzellik vardır. Hoşuna gitmeyen şey karşısında herkes direnir. Bunu, en seviyesiz insan, hatta hayvan da yapar. Fakat hoşuna gitmeyi düşünmeden; zevkini, arzusunu, fikrini büyük bir prensip uğruna feda edebilen insan, en üstün insandır. Tarihimizde, disiplinin bozulduğu zamanların cezasını bozgunlarla ödedik. Son devrimizde ise, disiplinsizlikten başka yeni bir mikropla zehirlendiğimiz oldu: Siyaset! Bunun nasıl bir mikrop olduğunu ve neye mal olabileceğini Balkan Savaşı göstermiştir. Bütün dünyanın, Balkanları birkaç ayda perişan edecek sandığı Türk ordusu, subay kadrosuna giren siyaset mikrobu yüzünden korkunç bir bozguna uğradı. Siyasetin, nasıl kemirici bir mikrop olduğunu anlamak için 1913'te Balkanlılara yenilen bir ordunun, 1914-1918'de İngiltere ve Fransa gibi o zamanın şampiyonları karşısındaki şerefli ve destani savaşlarına bakmak yeter.

Çekirdek silahların ortaya çıktığı zamanımızda, askerliğin değeri kalmış mıdır diyenler var. Bunlar kasıtlı bozgunular değilse, karamsar gafillerdir. Askeri ruha sahip bir millet, aklın gerektirdiği şekilde

hazırlanmışsa, birkaç atom bombası ile yenilmesine imkan yoktur. Küçük İsveç, atom silahları olmadığı halde atom savaşına hazırlanmıştır. Sığınaklarla, atom savaşı eğitimi ve gerillacıları ile…

Çekirdek silahlı düşmanın saldırısına uğrayan Türk ordusu ne yapar? Kendisinin de aynı silahları varsa mesele yok. Aynı cinsten silahları yoksa, dağlara ve mağaralara dağılarak tarihin en şanlı ve kanlı, en uzun ve çetin savaşını yapar.

İngilizler, Fransızlar Çanakkale'ye saldırdığı zaman, o üstün silahlar karşısında, o maneviyat ve o eğitim karşısında, Balkan Savaşı'ndan çıkmış Türk askerinin bir şey yapamayacağından emindiler. Hatta Türk ordusundaki Alman subayları da aynı düşüncede idiler. Fakat Enver Paşa'nın sıkı disiplini ile bir buçuk yılda hazırlanan ordu, yetişkin ve fedakar subayların kumandasında, bire karşı iki ölerek, onları durdurup kaçırdı. Çünkü ruhlarını zafer inancı sarmıştı. Fakat ruhlarında zafer inancı olmayan Fransızlar, Majino'nun arkasında oldukları halde Alman saldırışı karşısında 12 günde yere serildiler.

30 Ağustosu anarken, bir inanç gücünün kazandırdığı zaferi düşünüyor ve ona başlangıç olan 26 Ağustosu da hatırlıyoruz. 26 Ağustos, 40.000 kişinin 100.000'i darmadağın ettiği başka bir inanç savaşının Malazgird'in de yıldönümüdür. Ve doğrusunu isterseniz, Türkiye Türklerine yakışan asıl bayram 26-30 Ağustos günlerinin bayramıdır.

30 Ağustosu anarken, onun şehitlerini ve bütün savaşların şehitleri olan elli milyon kahramanı kutluyoruz. Milletimizin özü olan ordumuzu ve onun şeref tablosunu düşünüyoruz. Subaylarımızın Tanrıkut Mete ordusu subayları kadar çelik iradeli olmasını diliyoruz askerliğin zorlaştığı çağımızda, subay ve astsubaylarımızın daha çekirdekten yetişmesini istiyor, bu sebepten askeri okullarımızın kapatılması yolundaki hareketleri üzüntüyle karşılıyoruz.

Hayat savaştır. Ölümden korkanlar yaşamasın. Bayraklar, nasıl kanlandıkça bayrak oluyorsa, toprak nasıl kanla sulandıkça vatan haline geliyorsa, toplumlar da ölmesini bildikleri nisbette millettirler. Ölümden ancak hayvan ve hayvanlaşmış insan kaçar. Ölümlerin en güzeli ise, yurt ve şeref uğrunda ölümdür. İçimizi sızlatan şehitlerimiz aynı zamanda övüncümüz ve sevincimizdir de…

Bu yazı, Türkçülerin, Türk ordusuna, onun elli milyon şehidine ve yarınki şehitlerine saygı duruşudur.

Nihâl Atsız, Milli Yol Dergisi, 31 Ağustos 1962, Sayı: 31

ABDÜLHAMİD HAN (= GÖKSULTAN)

Toplumun en büyük haksızlığa uğramış tarihî şahsiyetlerinden biri, II. Abdülhamid'dir. Kendisinden önceki devirlerin ağır yükünü omuzlarında taşıyan, en güvenebileceği adamların ihanetine uğrayan ve dağılmak üzere olan içi dışı düşman dolu bir imparatorluğu 33 yıl sırf zekâ ve hamiyeti ile ayakta tutan bu büyük padişahı katil, kanlı, müstebit, kızıl sultan, cahil ve korkak olarak tanıtılmış, daima aleyhinde işleyen bu propagandanın tesiriyle de böyle tanınmış talihsiz bir insandır.

Daha ilkokul sıralarında belirli bir propagandanın tesirinde kalmaya başlayarak, yaşları ilerledikçe aynı telkinler ile büyütülen nesillerin, o propagandanın yalanlarını bir gerçek gibi benimsemelerinden tabiî ne olabilir?

Öğren yavrum ki On Temmuz bayramların en büyüğü,
Esir millet böyle bir gün zincirini kırdı, söktü.
Ondan evvel geçen günler, bilsen ne siyahtı.
Milletin her iyiliğini düşünecek padişahtı;
Halbuki o zaman sultan,insan değil, canavardı,
Canlar yakar, kan dökerdi, millet ondan pek bîzârdı!
gibi saçmalar, kim bilir hangi kırılası kalemlerle yazılarak okuma kitaplarına geçiyor, körpe beyinlere Sultan Hamîd düşmanlığı aşılıyordu.

Bu düşmanlığı aşılayanlar ilkönce İttihatçılar, yâni hürriyet kahramanları (!) yâni Sultan Abdülhamid'in 33 yıl ayakta tuttuğu imparatorluğu 10 yılda dağıttıktan sonra memleketten kaçan kişilerdi. İttihatçılardan sonra da Ermeniler, Rumlar, Yahudilerdi. Yâni, yabancıları işe karıştırarak Türkiye'yi batırmak için Osmanlı Bankası'nı basan, Anadolu'da kargaşalık çıkaran ve Avrupa'nın gık demesine meydan vermeden Sultan Abdülhamid tarafından tepelenen Ermeniler; yani Balkanlara saldırıp karışıklık çıkarmak ve yine yabancıların da işe karışması ile Türkiye'yi parçalamak isterken Sultan Hamid tarafından 1897'de tepelenen Yunanlılar(ve bizdeki adı ile Rumlar); ve Filistin'de bir Yahudistan kurmak teşebbüsleri Sultan Hamid tarafından önlenen Yahudi'lerdi.

Sultan Hamid, bin türlü siyasî tertiple bu azınlıkların azgınlıklarını yere sererken, onlarla birleşerek padişahı tahtından indiren kabadayılar:
Türk, Musevi, Rum, Ermeni,
Gördük bu rûz-ı rûşeni!
şarkısının, bu unutulmaz ahmaklık ve ihanet bestesini söyleyerek meydanları çınlatıyor, Birinci Dünya Savaşı ile mütarekesine kadar Musevi, Rum, Ermeni vatandaşların nasıl bir "rûz-ı rûşeni" beklediklerini anlamamak gibi bir alıklıkla bir imparatorluğu idare ettiklerini sanıyorlardı.

Sultan Hamid'i iyice anlamak için tahta çıktığı zamanı iyi bilmek lâzımdır. Sultan Aziz'in son zamanlardaki çöküntü sırasında, memleketi yürütmek için beliren iki akımdan libaralizmi V.Murat, muhafazakârlığı II.Abdülhamid temsil ediyordu. Liberaller, İngiltere ve Fransa'ya bakarak parlamento ile her şeyin düzeleceğine inanıyor, muhafakârlar, 30 milyonluk imparatorlukta 10 milyon Türk'ün hâkimiyetini sağlamak içim mutlak idareye lüzum görüyordu. Masonlar, Sultan Murad'ı da mason yapmışlardı. Gerçek yüzünü Sultan Murad'a göstermeyen masonluğun arkasında ise Yahudilik ve Avrupa emperyalizmi vardı.

İlk Meşrutiyet Meclisindeki Hıristiyan mebuslar, Türkiye'nin biran önce parçalanması için Ruslar ile savaşa şiddetle taraftar olmuşlardı. Ve gerçekten de neredeyse imparatorluk dağılacaktı. Sultan Hamid, bunu gördükten sonra, meşrutiyeti devam ettirseydi, elbette ki yanlış bir iş yapmış olurdu. Müslüman olmayan mebuslarla birlikte, dışardan körüklenen Arap ve Arnavut milliyetçiliklerine de set çekmek üzere Meclisi kapatması, Sultan Hamid'in en büyük başarısı ve hizmetidir. Bu meclis kapatılmasaydı ne olacaktı? 8 milyon Hıristiyan ve 12 milyon Müslüman yabancıya karşı, kültür seviyesi hepsinden geri 10 milyon Türkle bu devlet nasıl tutulacaktı? Demokrasi bir çoğunluk rejimi olduğuna göre, Türklerden çok olan Araplar, meselâ, resmi dilin Arapça olmasını teklif etseler ve Arnavutları da yanlarına alsalar, sonuç ne olacaktı? Bütün Türk olmayanlar birleşerek Osmanlı İmparatorluğunun Avusturya-Macaristan gibi federatif bir devlet olmasını isteseler, bunun, nasıl önüne geçilecekti? Karışmak için fırsat gözleyen Avrupa devletlerini kışkırtmak üzere demokratik nümayişler yapılsa, bu ne ile önlenebilecekti?

İşte Sultan Hamid, Meclisi kapatarak bütün bu tehlikeleri önledi ve tahtından indirilmeseydi daha da önleyecekti.

Fakat onun hizmeti bu kadar da değildi. 1877-1878 savaşından yenilerek çıkan Osmanlı ordusunu, o zamanın en mükemmel silâhları ile, meselâ mavzer tüfekleriyle silâhlandırdı. Denizci devletlerin ve Rusların denizden yapmaları mümkün taarruzlara karşı, İstanbul ve Çanakkale Boğazlarını tahkim etti. Ve, Birinci Dünya Savaşı'nda İngilizlerle Fransızların 18 Mart 1915 saldırıları bu istihkâmlarla durduruldu.

Mükemmel kurmaylar yetiştirdi. 1914-1918 savaşı ile İstiklâl Savaşı'nı bunlar idare ettiler. Sultan Aziz'in, Ruslarla çarpışıp Kırım'ı kurtarmak için hazırladığı donanma, denizcilik tekniğinin değişmesi karşısında değerini kaybetmişti. 8-10 mil giden gemilerle artık iş görülemezdi. Bunları kadro dışı ederek iki zırhlı ile iki kruvazör aldı. Büyük Osmanlı borçlarının üçte ikisini ödedi. Pek çok okul açıldı. Pek çok yol ve köprü, ayrıca hastahane ve çeşme gibi hayrat yaptırdı. Görülmemiş bir haber alma şebekesi kurdu. Yabancı elçilerden bile casusları vardı. Avrupa'da kuş uçsa haberi oluyor, aleyhimizdeki kararları önceden öğrenerek tedbirini alıyordu. Hilâfeti, Osmanlı Hanedanından almak için Mısır'da kurulan gizli bir derneğin üyelerinden biri Sultan Hamid'in adamlarından biri idi. Balkanlıların mezhep ve milliyet ayrılıklarını körükleyerek birleşmelerine engel olduğu gibi; İngiliz, Alman ve Rusları da birbirine düşürerek aleyhimizde birleşmelerini engelledi.

Bunları yaparken de vezirlerinden, paşalarından kimseye güvenmemekte ne kadar haklı olduğunu zaman göstermiş ve koca vezirler, hiç sıkılmadan, yabancı elçiliklere, konsolosluklara sığınmışlardı.

Çok namuslu ve dindar bir adam olduğu için, asla kan dökmemiştir. Mithat Paşa'yı öldürttüğü hakkındaki söylenti iftiradır. Gerçi o, Mithat Paşa'dan şüphe ediyor, onun Sultan Aziz'i öldürtmüş olduğuna inanıyordu. Fakat, dindar bir insan olarak, kan dökmekten, bütün hayatınca çekinmiş, Mithat Paşa ile arkadaşlarının idam kararlarını müebbet hapse çevirmişti. İsteseydi idam kararını imzalayamaz mı idi? Buna hangi kuvvet engel olabilirdi? Bunu yapmayarak sonra, Talif'te suikasta girişecek kadar az zekâlı mı idi?

Memleketi doğrudan tehdit eden Moskof emperyalizmi ile batıdan tehdit eden Avrupa emperyalizmi ve onun temsilcisi İngiltere'ye karşı devleti savunan Sultan Hamid, ayrıca azınlıklar ve gafil hürriyetçiler ile de uğraşmaya mecbur olmuş, güneyden gelen siyonizme de göğüs germiştir.

Sultan Hamid için Osmanlı İmparatorluğunu, soyumuzun düşmanı Moskoflarla hilâfetin düşmanı İngiltere'ye, devletimizin düşmanları siyonizme ve azınlıklara, rejimin düşmanı hürriyetçilere karşı savunmak meselesi ve vazifesi vardı. Bunun için de, kendisinin devlet başkanı kalması gerekti. Kendisi çekilirse, devletin tutunamayacağı hakkındaki düşüncenin doğruluğu, çok geçmeden gerçekleşmiştir.

Şimdi bu kadar büyük bir dâvânın karşısında, Peyami Safa'nın ileri sürdüğü İsmail Safa'nın sürgün edilmesi gibi hâdiselerin ne ehemmiyeti olabilir? İsmail Safa ne istiyordu? Oğlunun iddiasına göre hürriyet! Yani meşrutiyet, serbest seçim. Yani bir alay Arap, Arnavut, Ermeni, Rum, Bulgar, Yahudi ve Sırp'ın Türkiye'nin kaderi hakkında söz sahibi olması... Şimdi akıl, anlayış, vicdan ve millî şuur sahibi olarak düşünelim: Böyle bir sonuca razı olunabilir mi?

Sultan Hamid, sürgün ettiklerine aylık da bağladığına göre, Anadolu'nun en sağlam havalı yerlerinden biri bulunduğu, ahalisinin dinç ve gürbüz yapısı ile belli olan Sivas'ta İsmail Safa'nın ölmesi Sultan Hamid'in kabahatı mıdır? Verem olan İsmail Safa, İstanbul'da kalsaydı, ölmeyecek miydi?

Babasına karşı beslediği sevgi dolayısıyla, Peyami Safa'nın bazı özel düşünceleri olması tabiîdir. Fakat, her gün binlerce kişiye seslenen bir yazarın, Sultan Hamid gibi büyük bir padişahı, Osmanlı sultanlarının en cahili ve kanlısı diye göstermeye kalkması, doğru mudur?

"Bu dünyada herkes bir çok şeyin cahilidir. Yeter ki kendi işinin cahili olmasın". Kendi işinin ehli olduğunu bin bir delille isbat etmiş bulunan Sultan Hamid ise asla cahil değildir. Onun bir yüksek okul hattâ lise diploması yoktur. Fakat özel öğretmenlerle hayattan ve içinde yetiştiği büyük ve muhteşem hanedandan çok cevherli şeyler öğrenmişti. Ressam, hattât ve musikişinas idi. Doğu ve batı dillerinden bazılarını biliyordu. Kurduğu çok değerli Yıldız Kütüphanesi, bugün, Üniversite Kütüphanesi'ni de yine o kurdu. Yani Sultan Hamid, Türk kültürüne kütüphane kurarak, pek çok okul açarak ve ilmî eserler yazdırarak hizmet etti.

Onun katil olduğu yalan, kızıl sultan olduğu iftiradır. Avrupalıların ve Ermenilerin yakıştırdığı kızıl sultanlığı benimsemek, onların emellerine hizmet etmek olmaz mı?

Sultan Hamid, kızıl değil, "Gök Sultan"dır. Herkeste bulunması mümkün ufak tefek kusurlarını şişirip erdemlerini inkâr etmekle ne Türk tarihi, ne de Türk milleti bir şey kazanır. İsmail Safa, İngiliz-Boer savaşında, İngilizlerin bu başarısını, onların elçiliklerine giderek tebrik ettiği için, Sultan Hamid tarafından haklı olarak, sürgün edilmiştir. Belki İsmail Safa, o zaman, İngilizlerin nasıl bir Türk ve Müslüman düşmanı olduğunu bilmiyordu. Fakat geniş haber alma imkânları ile her şeyi bilen Sultan Hamid, memleket aydınlarının düşman elçilikleriyle temasına müsaade edemezdi.

Şimdi insafla düşünülsün: Hiçbir sebep yokken, sırf yurtlarındaki elmas madenlerini zaptetmek için, bir avuç Boer'e büyük ordularla saldıran İngiltere'yi tebrik etmek hangi hürriyetçilik anlayışının sonucudur?

O günkü İngiltere'yi Boer'leri yendi diye tebrik etmekle, bugünkü Moskofları Finlere karşı başarılarından dolayı alkışlamak arasında ne fark vardır?

Merhum Gök Sultan Abdülhamid Han, bütün hayatında bir fikir, devleti ayakta tutmak ve hazırlamak için yaşadı. Siyasî dehası ile Avrupa'yı ve Moskof'u oyalıyor, bir yandan da demir yolu ve okul ile Türk milletini kuvvetlendirmeye çalışıyordu.

Sultan Hamid ile onun düşmanları olan hürriyetçileri ölçüştürmek için, yalnız şu noktaya bakmak yeter: Hürriyet kahramanları (!), hürriyeti yok edip yüzlerce masumu astıktan sonra, savaşa soktukları devlet yenilince, hırsızlar gibi kaçtılar. Gök Sultan, bir tek siyasî idam yapmadan, en korkunç siyasî güçlükleri atlatarak 33 yıllık saltanatında devleti ayakta tuttuktan sonra tahtından indirilirken, Moskof çarının Rusya'ya davetini; Selanik'ten Alman gemileriyle İstanbul'a gelirken de Alman İmparatorunun dâvetini reddederek vatanında sürgün ve mahpus gibi yaşamayı tercih etti.

Türkiye dört sınırında yangınlar olan bir ev, Sultan Hamid, o yangınların eve bulaşmaması için hızla koşarak ateşe su serpen, kum döken ve keçe kapatan bir savunucu idi. Bu koşuşmaları sırasında yoluna çıkan bir iki çocuğa çarpıp düşürdüyse, suç onun değildir. Çünkü, yurdun çevresindeki yangınlar göğe yükseliyor ve Gök Sultan, alevleri içeri sokmamak için didiniyordu.

Ve sokmadı da...

Ne diyelim? Durağı cennet olsun...

Ocak Dergisi , 11. Sayı , 11 Mayıs 1956

ANTİKA KOMÜNİSTLER

Dünyanın her yerindeki insanlar, hangi siyasî veya iktisadî düşüncede olurlarsa olsunlar, kendi milletlerini her şeyin üstünde tutuyorlar. Her yerde ve her zaman görülmesi mümkün psikopatlar dışında bu kaide istisnasız yürürlüktedir. Hattâ beynelmilelci oldukları iddia edilen komünistler bile farkında olarak veya olmayarak milliyetçidir.

İkinci Cihan Savaşından önce Japonya'da küçük bir "milliyetçi komünist" partisi vardı. Bugün Finlandiya'nın 200 kişilik Millet Meclisine 50 mebus sokan komünistler de milliyetçidir. Hem de o kadar milliyetçidir ki, Ruslar bunların komünistliğinden şikayet etmektedir. Çünkü bu Fin komünistleri marksizmi sadece iktisadî bir sistem olarak benimsemişlerdir. Fin komünistleri Ruslarla yapılan son iki harbde öteki Finlerden farklı olmayan bir şiddet ve kahramanlıkla çarpışmışlardı.

Müttefikimiz İzlanda devletinde de komünistler çoğunluktaydı. Fakat Rusları çağırmak kimsenin aklına gelmemektedir.

İndonezyadaki iki komünist partisinden biri Çin ve Rus düşmanı olan milliyetçi bir komünist partisidir.

Memleketimizde komünizme, hatta sosyalizme karşı gösterilen sert tepki bizimkilerin en haysiyetsiz bir şekilde beynelmilelci, Moskofçu olmalarından, en azından Türklüğe ve Türkçülüğe cephe alışlarından doğuyor. Zekadan mahrum, basit insanların bir tek unsurla en çapraşık meseleleri çözdüm sanmaları gibi bu kafadaki sözde aydınlar da marksizm prensipleriyle Türkiye'nin bütün davalarının bir çözüm yolu bulacağına inanıyorlar.

Dünya dönüyor ve zaman yürüyor. Hızlı bir akış var. Tarihi mukadderat milletleri önüne katmış yürütüyor ve bu yürüyüşün önünde hiçbir felsefe, hiçbir doktrin direnemiyor. Tarihi yürüyüşe karşı durmak isteyen her fikri, her sistemi "zaman" silindir gibi eziyor.

Ezilenlerin başında anormal bir sistem olan komünizm var. Komünizm yüzyıllar boyunca ezilen insanları, vaadettiği cennetle bir müddet avutabildi. Bir süre de tedhiş ve kırgınlıklarla ayakta durabildi. Fakat yığınlar uyandıkça, şuurlar parladıkça yalanlar, vaatler, tehditler sökmez oldu. Tarihi an gelince Ruslar, tutunabilmek için dün göklere çıkardıkları, adına şehirler kurup heykeller diktikleri Stalin'i yerin

dibine batırmaktan çekinmediler ve Rusya'nın içinde buna karşı kimse itirazda bulunmadı. Çünkü artık Ruslar da onun yalancı bir canavar olduğunu anlamışlardı.

Fakat bu kararla da kalmadılar, kalamazlardı. Mülkiyeti genişlettiler. Dinlere göz yumdular ve kapitalizmin kar ve kazanç şeklini kendi ülkelerinde uygulamaya kalktılar. Tarihi yürüyüş onları oraya götürüyordu.

Kimsenin şüphesi olmasın: Daha çok şeyler olacaktır. Rusya biraz daha medeni ve demokrat olacak, Sovyetler birliği kuran cumhuriyetlerden bazılarının ayrılmasına ister istemez göz yumacaktır.

Yalnız, bu hızlı gidiş arasında; dünyayı, milletleri binlerce yılın hasılası olan milliyetleri anlayamayan bizimkiler hala kırk yıl önceki enternasyonal teranesiyle ortalığı velveleye vermektedir. Başka isimlerle partiler kurup sosyalizm prensiplerini savunuyor görünmelerine rağmen hala Moskova uşaklığına devam ediyorlar. Rusya aleyhinde bir tek sözlerini işittiniz mi? İşitemezsiniz. Çünkü oraya bağlıdırlar oranın vatandaşı, tutsağı, kölesidirler.

İkinci Cihan Savaşında İsmet Paşa'nın Churchill'le görüşmesine ait bir latife vardır.

Bütün meseleler konuşulduktan sonra İsmet Paşa, İngiliz Başkanına bizim için Rus tehlikesinden ve Rusların saldırması ihtimalinden bahseder. Churchill meşhur purosunu tüttürerek cevap verir: "Merak etmeyin ekselans! Türkiye'deki komünizm Rusya'ya buluşması tehlikesi dolayısıyla Rusya 'nın Türkiye'ye saldırmasına imkan yoktur."

Çok yerinde uydurulmuş olan bu fıkradaki nükte bu gün de değerini kaybetmemiştir. Rusya, komünizm den sıyrılıp milliyetçi bir sosyal demokrasiye doğru kayarken bizimkiler hala beynelmilelci, vatansız ve millet düşmanı bir sosyal düzen peşindedirler. Kafaları iktisadi meselelerden başka bir şeye yatmadığı için fikri ve ruhi yani manevi medeniyetin ölçülerine tamamiyle yabani kalıyorlar. İnsanı hayvandan ayıran vasfın bu manevi yön olduğunu idrak edemiyorlar.

Manevi değerlere göçebelik çağlarından beri sıkı sıkıya bağlanmış olan Türk milletinin tepkisini anlamıyorlar. İşçi Partisi toplantısını basan gençlerin arasında tahrikçiler aramak boşunadır. Tahrikçiler geçmiş yüzyılların arkasındadır. Geçmişin mefahiri, terbiyesi ve fikriyatıdır.

Yüzyılların ötesinden gelen milli dürtüşle bu gençler İşçi Partisini Moskof ajanları gibi görmekte ve onların varlığına bile tahammül edememektedir. Gençlik heyecanı ile onların suç işledikleri anda hükümet tarafından enseleneceğini düşünememektedirler.

Bu münasebetle solcu bir yazarın bu gençler hakkındaki tahdidine de şöyle bir değinelim. Solcu yazar, "karşı taraf da harekete geçerse bu saldırıcıların hali perişan olur" demek istiyor. Bu sözlerin altındaki manayı anlamamak için pek gafil olmak lazım.

Fakat solcu yazar şunu da unutmasın; İş yumruk kuvvetine kalırsa kimin darmadağınık olacağını, kimin külünün havaya savrulacağını bilmek için kâhin olmaya lüzum yok. Türkiye'de milliyetçilik ayaktadır. "Sosyal" modasından asla ümitlenmesinden O tvist modası kabilinden geçici bir hevestir. Kalacak olan Türk milliyetçiliği, Türkçülüktür.

Halep ordaysa arşın burda. İsterlerse bir denesinler!...

Ötüken, 18 Ocak, Sayı.13

ASKERLİK VE DİSİPLİNLİ MİLLET

Türkçülüğün kendisine has bir dünya görüşü vardır. Realist olan Türkçülük "Yaşamak için kavga" kanununun, sonuna kadar devam edeceğine inandığından askerliğe karşı saygı duymakta ve ırkımızın

askerî millet olmak geleneğini geliştirme amacını gütmektedir. "Artık savaş olmıyacak" gibi uyuşturucu telkinlerin, millî savunmamızı, gevşetmesi bakımından aleyhindeyiz.

Varlığımızı korumak, haklarımızı almak için her zaman çarpışmaya mecburuz. Çarpışmaya mecburuz demek asker olmaya mecburuz demektir. Askerlik çarpışmak bilimidir. Yaşamaya hak kazanmak bilimidir. Bu bakımdan tek gerçek bilim odur. Başka her ilim ve fen onun yardımcısıdır.

Türkçülük "disiplinli millet" taraftarıdır. Disiplinli millet demek fertlerin devlete, devletin de fertlere zarar vermeyeceği karşılıklı hak ve vazifeler sistemini kabul etmiş millet demektir.

Disiplinli millet tipinde istibdat ve zorbalık olmadığı gibi hürriyet sarhoşluğu da yoktur. Disiplinli millet hayat telâkkisi, mukaddesatı, zevki, bayramı, kederi ve hattâ kılığı ve takvimi belli millet demektir.

Orkun, 18 Ocak 1952

BİR ANSİKLOPEDİNİN BÜYÜK YANLIŞLARI

Türkiye`de mânâsı bir türlü anlaşılamayan iki kelime "Türkçülük" ile "Turancılık"tır. İnsanlara bir düşünceyi, bir kavramı anlatmak çok güçtür. Beyinlere yanlış olarak kazılan bir şeyi düzeltmek için başlıca çare ciddî yayınlar olabilir.

Türkçü olarak Türkçülük ile Turancılık kelimelerinin ne mânâya geldiğini birkaç defa açıkladığımız hâlde görülüyor ki maksadımızı anlatamamışız. "Türkçülük", Türk ülküsü, yani Türklerin her alanda her milletten üstün olması düşüncesi; "Turancılık" ise Türkçülüğün siyasî amacı, yani yer yüzündeki bütün Türklerin, geçmişte olduğu gibi, tek devlet hâlinde birleşmesidir.

Tarih, ülkü ve millî irâde gücü hakkında hiçbir bilgisi olmayanlar buna "hayal" diye itiraz ediyorlar, fakat bir milleti birleştirmek ülküsüne hayal dedikleri halde bütün milletleri Moskova çevresinde birleştirmeyi gerçekleşebilir diye görüyorlardı.

Büyük bir enerji kaynağı olan yüz milyonluk Türk milletinin birleşmesinde imkânsızlık görenler, iki bin yıllık tutsaklıktan sonra Yahudilerin kurduğu İsrail devletini görmemezlikten geliyorlardı. Daha kötüsü Turancılığı, Türkiye için macera, tehlike gibi görerek Turancıları Türkiye`nin mahvına sebep olacak insanlar diye tarif ediyorlardı.

Turancılık, bağımsız Türklerin devleti olan Türkiye sınırları dışındaki Türkleri kurtarmak demek olduğuna göre önce Hatay`ın kurtarılması, sonra Kıbrıs`ın yarısına el atılması Turancılık değil de nedir? Kıbrıs`taki 100.000 Türk için savaşan Türkiye, şartlar hazır olduğu zaman neden milyonlarca öteki Türkler için çarpışmasın?

Türkçülük ve Turancılık için gazete ve dergilerde yanlış ve kasıtlı yazılar çıkabilir. Nitekim çıkmıştır, çıkmaktadır. Siyasî parti mensupları tarafından da aleyhte, tahriflerle dolu sözler söylenebilir. Bunun en tipik örneği o zamanki Türkiye devlet başkanı İsmet İnönü tarafından 19 Mayıs 1944`te Ankara Stadyumunda söylenen mahut nutuktur.

Fakat ilmî eserlerde ve ilmî çerçeve içinde kalması gereken ansiklopedilerde yalana, yanlışa, tahrife yer olamaz. Ansiklopedi asırlara hitap etmek gayesiyle çıkar. Çıkaranların fikriyatı ne olursa olsun, anlattığı konularda tarafsız kalmaya mecburdur. Bu onlar için ahlâkî bir görevdir.

Bizi bu satırları yazmaya sevkeden sebep "1923-1973 Türkiye Ansiklopedisi" adıyla fasiküller hâlinde çıkan bir ansiklopedinin "Turancılık ve Türkçülük" maddesindeki büyük yanlışlardır. Türkçülük çok eski bir fikir akımı olup incelenmesi uzun çalışmalara bağlı olduğu halde bu ansiklopedide aceleyle ve

dikkatsizce yazılan satırlarla anlaşılmaz bir hale getirilmiş, bu arada şahıslarımızı töhmet altında bırakacak sözler söylenmiştir. Aceleyle yazılmış olması, şüphesiz bu ansiklopedinin ticarî maksatla hazırlandığını gösterir. Fakat nâşirlerin kazanç arzusu başkaları hakkında yanlış, hele düşürücü bilgi sıralamak hakkını onlara asla vermez.

Şimdi Türkiye'de pek çok ansiklopedi çıktığı ve bir ikisi dışında sathî ve değersiz olduğu için ben bunları alıp okumuyorum. Bahsettiğim ansiklopedinin Turancılık ve Türkçülük maddesini ihtivâ eden fasikülünü genç bir ülküdaş getirdiği için görebildim. 1360-11364'üncü sayfalardaki Turancılık ve Türkçülük maddesi çok yanlış yazılmıştır. Ansiklopediye bir madde yazan kimse veya kimseler her şeyden önce bahsettikleri kişinin veya kişilerin adlarını doğru yazmaya mecburdur. Halbuki bu maddede dört kişinin adı yanlış yazılmıştır. Benim adım "Nihal Atsız" olmayıp "Nihâl Atsız" olduğu gibi "Necdet Sançar"ın doğrusu "Nejdet Sançar", "Heybetullah"ın doğrusu "Hibetullah", "Faiz Hisarcıklı"nın doğrusu da "Fazıl Hisarcıklı"dır. Benim vaktiyle çıkardığım derginin adı "Atsız dergi" değil, "Atsız Mecmua"dır. Bu ufak gözüken yanlışlar ciddiyetsizliğin örneği ve acelenin neticesidir. Hiçbir suretle mâzur görülemez.

Maddeyi yazan veya yazanların "Turan"ı bir şehir sandıkları da görülüyor: 1361'inci sayfanın orta sütunundaki şu cümleye bakın: "Her şeyden önce Millî Mücadelenin daha başlarında Misak-ı Millînin kabul edilmesiyle kutsal belde Turan`a bağlanan umutlar bir yana bırakılmış oluyordu.

Arapça olan "belde" kelimesi Türkçe'de yalnız "şehir" anlamına geldiği için Turan`ı böyle tavsif etmek de hem acelenin, hem de bilgisizliğin eseridir. Fakat acele mazeret değildir. Turan, Türklerin yaşadığı bütün topraklardır. Hatta bugün bir tek Türk'ün barınmadığı Kırım gibi tarihî Türk yurtları da Turan'ın içindedir. Bu sebeple maddeyi yazan veya yazanların "Osmanlı ülkesinin turan olmadığı" hakkındaki sözleri de (1361'inci sayfa, sol sütun) doğru değildir. Osmanlı İmparatorluğu'nda Türklerin yaşadığı bütün bölgeler Turan'ın parçaları olduğu gibi bugünkü Türkiye de bütünüyle Turan'ın bir bölümüdür.

Ansiklopedinin bu yanlışları, ciddî bir eser için ayıp olmakla beraber bizim için mühim olan, Türkçülerin tahrikçi olarak anlatılması ve mahkeme huzurunda Turancılığı milliyetçilik diye diye izaha kalkışarak "milliyetçi" kelimesini kendilerine siper etmekle suçlandırılmasıdır. Türkçülük şüphesiz milliyetçiliktir ama özel mânâsı olan, her şeyin üstünde bütün Türk milletini düşünen, bunun dışındaki kavramlara ehemmiyet vermeyen bir milliyetçiliktir. Bugün Türk milletini Anadolu'da yaşayan Sünnî Müslümanlardan ibaret sayıp kendilerine "Anadolucu" diyen ir grup dahi milliyetçilik iddiasında bulunuyor. Gerçekte Türklükle Anadoluculuk bağdaşmayan, hatta birbirine düşman iki fikirdir. Bu sebeple Türkçülerin milliyetçilik kelimesi arkasına saklanmaları söz konusu olamaz. Gerçi 1944-1945 olaylarında ilk önce Türkçüleri mahkûm eden Bir Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesinde bazı Türkçüler, Türkçülüğün milliyetçilikten başka bir şey olmadığını savunmuşlarsa da bu, Turancılığın ne olduğunu bir türlü anlamayan mahkeme heyetine ve bile bile Türkçülük düşmanlığı yapan savcı ve müteveffa Kâzım Alöç'e Türkçülük gerçeğini anlatmak içindi. Yoksa birçok Türkçü, bu arada bu satırların yazarı, mahkeme karşısında Türkçülüğü de, Turancılığı da, ırkçılığı da benimsediğini söylemekten çekinmiş değildir.

Türkçüleri tahrikçilikle suçlamak gibi büyük bir ithâmı yapanlar bunu ispat edecek yazı veya başka belgeleri de göstermeye, müfterî olmaktan kurtulmak için mecburdurlar.

Tahrikâtın mânâsı insanları kanundışı davranışlara kışkırtmaktır. Tahrikât denilen şey Türkçülerin çıkardığı dergilerdeki yazılarsa bunlar fikri yaymak için yapılan propagandalardır. Namuslu fikirlerin propagandası kanun ve ahlâk bakımından suç değildir. O halde bu tahrikât sözü yıllardır komünistlerin ve bir iki kere de İsmet İnönü'nün Türkçülere yönelttiği, aksi ispat edilmiş bir gevelemeden başka nedir?

Bir diğer konu da Turancılık ve Türkçülük maddesini yazan veya yazanların "Türkler" hakkındaki şaşılacak bilgisizlikleridir. Şu satırlara bakınız:

"Asıl amaç Türkiye`yi Almanya safında savaşa sokmak olmakla birlikte bu amaca ulaştıracak yöntemlerden biri olarak Almanya'daki esir Türkleri de bünyesinde toplamak üzere Türkiye ve Pakistan'daki Türkleri bir araya getirecek bir federasyon fikri el altından yayılıyor, Almanya ise böyle bir

fikrin gerçekleşmesine inanmasa bile savaşa girmemekte direnen Türk hükümetinin karşısında böyle bir baskı grupunun çıkmasından yarar umuyordu. Bu defa olayın liderliğini Nihal Atsız, Zeki Velidi Togan gibi kimseler yapıyor, bunların yakın çevresinde de .... yer alıyordu."

Türkiye ve Pakistan'daki Türkleri bir araya getirmek... Böyle bir hezeyanı çocuklar bile yapmaz. Ancak Ansiklopediyi çıkaranlar galiba Pakistanlıları da Türk sayıyorlar. Türkiye`yi Almanya safında savaşa sokacak baskı grubu tek parti diktatörlüğü çağındaki üç beş öğretmen ve öğrenci mi idi? Türkçüler, meselâ yanı başlarındaki eski Türk vilâyetleri Irak'ta yaşayan birkaç yüz bin Türk dururken uzaktaki Pakistan`a mı gideceklerdi? Daha mühimi o zaman "Pakistan" diye bir devlet var mıydı? Varsa bile orada belki birkaç mülteciden başka Türk yaşıyor muydu? Bu saçmalar ancak Yahudi Dönmesi Komünist Sabiha Zekeriya Sertel'in hatıratına yakışan şeylerdir. Kazanç hırsıyla acele olarak çıkarılan ansiklopedilerde bu türlü yanlışlar kaçınılmazdır. İslâm ve Türk Ansiklopedileri yıllardır bitirilememişken kısa bir sürede bir ansiklopediyi tamamlamak yanlışları önceden göze almakla mümkün olur. Burada nâşirlere sorulacak bir soru var: Turancılık ve Turancılar hakkında kaynak bulamadılarsa yaşayan Turancılara başvurarak sağlam bilgiler elde edemezler miydi?

Nâşirlerin bu türlü ansiklopediler ve ansiklopedik eserler yayınlamakla uğraştıklarını Hayat Tarih Mecmuası`nın Ocak 1974 tarihli sayısında Yılmaz Öztuna`nın "Dünya Tarihi Faciası" adlı yazısından öğrendim. Yılmaz Öztuna 12 ciltlik Türkiye Tarihi`nin müellifidir ve bu eser bugün mevcut Türkiye Tarihlerinin en iyisidir. Öztuna, nâşirlerin Dünya Tarihi adlı ansiklopedik eserlerinde, kendi kitabından isim zikretmeden pek çok aktarmalar yapıldığından haklı olarak şikâyet etmektedir. Hiç kimse kendi eserinin yağmalanmasından hoşlanmaz. Bilhassa bir müellifin tarihî buluşlarını alırken kaynak zikretmek yazarlık sanatının görgü kaidelerindendir. Demek ki nâşirler yakıştırırken bir yandan da Öztuna'da olanı aktarmış ve ad vermemiş durumuna düşüyorlar. Kaynak zikretselerdi ne olurdu? Eserlerinin veya kendilerinin değeri mi azalırdı? Bilâkis kamu vicdanında sevimli hâle gelirler, doğru iş yapmış olurlardı.

Sırası gelmişken burada bir noktayı da aydınlatmak istiyorum: Türklerin kırk ülkede kırk devlet değil, Orta Asya ve onun devamı olan Doğu Avrupa'daki geniş bölgede bir, Önasya'da da diğer bir devlet olarak başlıyca iki devlet kurmuş olduğunu, şimdiye kadar devlet diye bilinen isimlerin hanedan adı olduğunu ilk defa ben yazmışımdır. Bu, Edebiyat Fakültesi öğrencisi iken Türk tarihini kavramaktaki güçlükleri görmekten doğan bir istekle yaptığım sıkıcı çalışmaların sonucudur. 1935'te yayınladığım "Türk Tarihi Üzerine Toplamalar" adlı eserimin önsözünde bu fikri savunduğum gibi, 1941 Ağustosunda çıkan "Çınaraltı" dergisinin ilk sayısındaki " Türk Tarihine Bakışımız Nasıl Olmalıdır" başlıklı yazıda da aynı fikri daha sistemli ve düzgün bir şekilde kaleme almışımdır. Bu son yazı Afşın Yayınları'nın 8`incisi olarak 1966`da çıkan "Türk Tarihinde Meseleler" adlı kitabımda da vardır.

Türkiye Ansiklopedisinde Turancılık maddesinin yanlışları bu kadar da değildir. Edebiyat Fakültesi asistanlığından Malatya ortaokuluna sürülüşüm Atsız Mecmua'daki yazlarım yüzünden değil, Birinci Tarih Kurultayında kendisine birkaç arkadaşla birlikte telgraf çektiğim Reşit Galip benden öc almıştır.

Bir diğer yanlış da Halide Edib'in Turancı sayılmasıdır. "Yeni Turan" adlı bir roman yazmakla insan Turancı olmaz. Halide Edib daha sonraki yıllarda Türkçülük aleyhine dönmüş, İstanbul Üniversitesindeki profesörlüğü sırasında bunu bazı hareketleriyle göstermiştir. Gençliğinde modaya uyarak yazdığı "Yeni Turan" onu turancı yapıyorsa, o halde gençliğinde Millî Savaş heyecanına kapılarak "Yaralı Hayalet" manzumesini yazan Nâzım Hikmet`i de vatan şairi saymak gerekir. Oysa Nâzım Hikmet, bir numaralı vatan hainidir.

Ötüken Dergisi, 11 Şubat 1975, Sayı: 4

BİZ NE İSTEDİĞİMİZİ BİLİYORUZ

Ne istediğini bilmeyen yani programsız, plânsız olan insan gibi ne istediğini bilmeyen milletin de

güçlükler, başarısızlıklar ve bozgunlarla karşılaşacağı muhakkaktır. Hele günümüzde milletlerin dörder veya beşer yıllık plânlarla kalkınma ve güçlenme savaşı yaptıkları bir sırada ne istediğini bilmenin, şuurunu kaybetmekle eşit bir felâket olduğu meydandadır.

Tabiî, plân ve program derken, kalkınma derken, bunun yalnız maddî yönünü kastetmiyoruz. Ülküsüz maddecilik insanları hayvanlığa götüreceği için, kalkınmanın manevî tarafını da birlikte ele alıyoruz.

Milletimiz tarih boyunca plânlı, istekli ve ülkülü yaşamış, ülkü olarak büyük devlet, yasa düzeni ve cihan hâkimiyeti fikirlerini benimsemiştir. Yalnız Orta Asya'da yaşadığımız çağlarda Mançurya ile Hazar Denizi arasındaki bölgeyi tek yasa altında birleştirip düzen kurmak Türk'lerin değişmez amaçlarıydı. Bu sınırlarda ileri gitme ve geri kalma olsa da cihana hâkim olmak düşüncesinde hiçbir değişiklik olmazdı.

Selçuklular'la birlikte Önasya'nın alınmasından sonra ise hedefler değişmiş, eski cihan hâkimiyeti ve büyük devlet düşüncesi Kızılelma adını almıştı. Osmanlı fütûhatının nasıl büyük bir devlet plânına dayandığı gittikçe daha çok gün ışığına çıkmaktadır.

Bundan ne kazandık diye sorulabilir.

Tarihin diri ve yiğit milleti olduk. Azlık olmamıza rağmen çokluklara hükmederek büyük devlet kurduk. Büyük devletin tabiî sonucu olarak büyük kültür ve medeniyetler yarattık. Yüzyıllarca, dünyanın geniş bir bölgesinde düzen kurup yasanın hâkimiyetini sağladık. Savunmaya geçtiğimiz bu geniş toprakları bir hattan bir hatta koruyarak yok olup tarihten silinmeyi önlemiş olduk. Dahası ne?

Ne kazandık diye sorunca her nesneye bir kulp takmak mümkündür. O zaman da sorulabilir: Eski Yunan medeniyeti oldu da ne oldu? Bugünkü teknik ilerlemeye Yunan felsefesinin ve sanatının ne etkisi olmuştur? İnsanlar nasıl olsa bu seviyeye olaşacaklardı.

Fakat bu düşünce temelinden sakattır. Bir milletin bin yılda on yıl yüksek yaşaması bir kazanç ve övünçtür.

Günümüzde ise Türk milleti plânsızlığın, ülküsüzlüğün dağınıklığı içindedir. Uygulanmakta olan beş yıllık plânlar işin yalnız maddî tarafına aittir. Kalkınma düşüncesi millî bir ülküyle mânâlandırılmadıkça kısır kalmaya mahkûmdur.

Beşer yıllık üç plânın da yüzde yüz başarı ile sonuçlandırıldığını kabul etsek bile; bu kalkınmış, İsveç seviyesine çıkmış memleketin, eğer bir millî ülküsü yoksa, geleceğine güvenle bakılabilir mi?

Zengin kültürlü ve sağlam yapılı olduğu halde, hayatta isteği kalmamış olduğu için intihar eden insanlar gibi, gayesiz milletlerde ölüme mahkûm değil midir?

Türk milletinin ülküden yoksun olduğu sık sık söylenmekte ve bunun açlığı, millî başarısızlığa uğradığımız zamanlarda daha çok duyulmaktadır. Kıbrıs konusunda, Birleşmiş Milletlerdeki son başarısızlık sırasında Cumhurbaşkanı Cemal Gürsel'in gazetelere geçen bir sözü çok ilgi çekicidir. O zaman Gürsel: "Yunanlılar Kıbrıs'ı, Bulgarlar Trakya'yı, Ruslar Kars'ı istiyorlar. Biz ne istediğimizi bilmiyoruz" demişti.

Buradaki "biz" zamiri şüphesiz Türkiye'nin resmî çevreleri, resmî sorumluları anlamında kullanılmıştır ve bu sorumlular cidden ne istediklerini bilmemektedir. Çünkü millî program yoktur. Siyaset bilgisi onlara göre "idare-i maslahat" tır. En büyük zekâ, köylü kurnazlığı ile karşısındakini kısa bir süre için aldatabilmektir. Bir tehlikeyi iki yıl üç yıl geriye atmak bir zaferdir.

Oysa ki Türkiye'de ne istediğini bilen bir zümre vardır. Bu zümre Türkçülerdir ve bütün Türklerin tek devlet halinde birleşmesini istedikleri için, yerine ve zamanına göre maceracılık, emperyalistlik, faşistlik ve kafatasçılıkla suçlanmaktadırlar.

Küçük ve zayıf Yunanistan kurulduğu günden beri Megalo İdea yani Bizans İmparatorluğunun diriltilmesi düşüncesinin ardında koşarken, dağınık ve geri Arap İran Körfezinden Atlas Denizine kadar Arap Birliği isteğinin arkasında iken, Afrika'nın yeni çelimsiz devletleri kendilerine göre birer dış hedef

gözetirken, geçmişin nice büyüklerinin mirasçısı olan Türk milleti millî bir ülkü gütmekten alıkonuyor ve bunu dış düşmanlar değil, Türk aydını olarak bilinen bir güruh yapıyor.

Bu uyuşuk güruh siyasî bir paratoner olan "yurtta barış, cihanda barış" formülünü bir hayat prensibi diye benimsemek istiyor.

Peki ama senin dışarıda gözün yok diye başkalarının sende gözü olmayacak mı sanıyorsun budala? İşte örnekleri ortada: Sen uyuşuk uyuşuk oturduğun için, milletine dış hedef göstermediğin için başkaları seni dış hedef gösteriyor ve Kıbrıs'tan sonra sıranın İmroz'a, İstanbul'a ve Ege'ye geleceğini açıkça söylemekten çekinmiyor.

Türkçüler, millî ülkünün temsilcisi olan kimselerdir. Bu türlü temsilcilikler demokratik seçimle değil, düşünceyi ileri sürmekle, onu savunmakla, uğrunda fedakârlığa, hatta belâya katlanmakla elde edilir. Bu temsilcilerin vergi kaçıran tüccarla, yalan söyleyen politikacı ile, satılık kalem sahipleriyle bir tutulmaya tahammülleri yoktur.

Türkçülere: " Milliyetçilik sizin tekelinizde mi " diye sık sık sorulmuştur. Elbette öyledir. Herkes milliyetçi olsaydı, Türkiye bugünkü güç şartlar içinde bocalamazdı. Parti kavgaları, sınıf düşmanlıkları, kazanç ve kâr davaları tabiidir ki milliyetçilik olamaz. Bunlar bir milleti ancak batmaya götürür. Hele kelime kavramlarının alabildiğine kötüye kullanıldığı çağımızda, Türkçülük düşmanlarının "biz Türkçüler" diye yazı yazdığı, Moskova uşaklarının milliyetçilikten dem vurduğu günümüzde Türkçülük elbette küçük bir zümrenin tekelinde olacak ve Türkçülük olunca da en normal sonuç olarak ister istemez ırkçılığa gidecektir. Bu ırkçılık bir takım şarlatan maskaraların ileri sürdüğü gibi kafa ölçmek, kan tahlil etmek, yedi ata saymakla ilgili değildir. Irkçılık kan ve ırka dayanmakla beraber Türklük şuurunda olmak, yabancı bir ırkın şuuruna sahip çıkmamak davasıdır.

Türkçülerin iç davası olan ırkçılık, Türkiye'nin kaderine Türklerin hâkim olması, kilit noktalarında Türklerin bulunması ilkesidir. Birinci Cihan Savaşında Osmanlı ordusundaki Arap ırkından subayların nasıl ihanet ettiğini okumak, o savaşlarda bulunanlardan dinlemek aklı başında olanlar için ebediyen unutulmayacak bir derstir. Balkan Savaşında Arnavutların, Cihan Savaşında Arapların topyekûn ihanetini gördükten sonra ve Arapların Türkiye'den bir Hatay isteği varken Türkiye'nin yerli Fellâhlarını Harp Okuluna alarak subay yetiştirmek, Mülkiyeden çıkararak vali yapmak, parti listelerinden mebus seçerek Bakanlığa getirmek doğru mudur, değil midir?

Bugün Türkiye'de bir Kürtlük ve Kürtçülük akımı varken ve bunlar sıkı yönetim mahkemelerine kadar götürülmüşken bunları mebus ve senatör yapmak, bunları memleketin kilit noktalarına getirmek doğru mudur?

Türkçüler, Osmanlı İmparatorluğunun çöküşünde Türk olmayanların ihanetlerinin en büyük rol oynadığını bilmekten doğan bir şuurla devlet makinesinin başında bunlardan kimse bulunmamasını ister. Bir insanın sadık mı, hain mi olduğunu kestirmeye tabiî imkan yoktur. Fakat o insan Türk topraklarında iddiası olan bir cemaate mensupsa ihanet etmesi daima ihtimal içindedir. Bu sebeple onu kilit noktasına getirmek, gaflet, hamakat ve ihanetten başka bir şey değildir.

Türkçülerin dış prensibi bütün Türklerin birleşmesidir. Dışarıdaki Türklerin kaderiyle ilgilimizi kesmenin bize hiçbir güvenlik sağlamadığı son otuz yılın tecrübesiyle belli oldu. Irkdaşlarının yok edilmesine göz yuman bir millet zaten yok olmaya mahkumdur ve buna layıktır. Milletleri millet yapan, uğrunda ölecekleri yüksek ilkelere bağlanmış olmalarıdır. Bugünkü kuşaklar neye, hangi ülküye, nasıl bir düşünceye bağlanmıştır?

Sağdan sola her topluluk tarafından sözde benimsenen Atatürkçülük genç kuşakları heyecanlandıracak bir ülkü müdür? Atatürkçülük denen nesne bir ilâç, bir panzehirdir. Hastalanmış veya zehirlenmiş bir ülkü değildir. Ülkü bir milleti iliklerine kadar heyecanla sarsan düşünce demektir. Uğrunda kanların ve canların harcandığı bir inançtır.

Irkçılık ve Turancılıktan katışma olan Türkçülük bu milleti heyecanla birleştirip yeniden büyük devlet durumuna getirecek ilke olduğu için yürütücü kuvvettir. Başka her düşünce, bugün piyasada olan her ilke, her inanç, her doktrin bölücü, dağıtıcı, üstelik de yabancı köklüdür.

Birleştirici, yürütücü, kalkındırıcı olan yalnız Türkçülüktür. Dışarıdan gelmemiş olan, millî ürün olan Türkçülük…

Bundan dolayıdır ki biz ne istediğimizi biliyoruz. Mütareke yıllarında kurtuluş olarak Bolşevikliği yahut Amerikan mandasını gören soysuzlaşmış aydınlar gibi, bugün de yine Moskova veya Amerikaya yüz döndürmüş olan soysuz aydınlarla Türkiye'nin kurtuluş davası yürütülemez. Didişmelerini yalan ve iftira kampanyasıyla yapan siyasî partilerden hiçbir hayır yoktur. Oy toplamak için Kürt şeyhlerine yahut İmroz Rumlarına taâviz vermenin bir vatan ihaneti olduğunu anlamaktan âciz aşağılıkların millet kaderinde söz sahibi olması korkunç bir felâkettir.

Atatürk'ün "Türk milleti, başına geçireceği insanların kanındaki cevher-i asliye dikkat etmelidir" sözü açık anlamı ile "Türk ırkından olmayanları başına geçirme" demektir. Bu söz mücerret bir övünme veya şatafat değil, acı denemelerden doğuş bir gerçek, yabancı soyluların getirdiği felâketlerden alınmış bir derstir. Bunu Atatürkçü geçinip de Türkçülük düşmanlığı yapanları uyarmak için hatırlatıyorum. Yoksa Atatürk bunu söylememiş olsaydı biz yine ırkçı olacaktık. Aklımız büyük olanlardan ders almayı emrettiği; tarih kendi derslerinden faydalanmayanları bağışlamadığı için ve en sonra yüzyılların gerisinden gelip bize şeref veren millî şuur ve gururumuz böyle gerektirdiği için ırkçı olacaktık.

Şeref meselesine önem vermemiş toplumların sonu kölelik ve hayvanlıktır. Çünkü şeref yalnız insanlarda olan bir duygudur.

Irkçı değil misin? Irkçılığa düşman mısın? Öyleyse sen günün birinde Atenagoras'ı Türkiye Cumhurbaşkanı görmekte sakınca bulmazsın. Belki de Batı Hıristiyan dünyasının sevgisini ve yardımını kazanırız diye düşünürsün.

Sen bir Yahudi sarrafın maliye bakanı olmasına ses çıkarmazsın. Kendi kesesini doldurmasına ve İsrail'e transferler yapmasına rağmen bütçeyi kabartacağı için sevinç bile duyarsın. Hattâ kürt devleti kurmak için bunca Türk'ün kanına giren Şeyh Said'in torunlarından birinin başbakan veya devlet bakanı olmasına da ses çıkarmazsın.

Sen yalnız Türkçülüğe karşı çıkar, Türk ırkçılığını yerer, Turancılığa düşmanlık edersin. Çünkü sen ya Türk ırkına yüzyıllarca kölelik etmiş bir milletin mensubu yahut da beyni işlemeyen, yobazlaşmış, okuduğunu sindirememiş bir budalasın.

Nihâl Atsız, Ötüken Dergisi, 15 Şubat 1966, Sayı: 26

BİZE BİR "GENÇLİK" LAZIMDIR

"Bir milletin ikbali gençliğinin terbiyesine mevdudur." Layibniç bu sözünde çok haklıdır. Bugünün çocukları, bugünün gençleri yarının kumandanları, idarecileri, kanun yapıcılarıdır. Bugün mazbut bir ahlâk, ilmî bir şuurla yetişen genç, yarın cemiyeti için fena bir uzuv olamaz. Genci, gençliği yetiştirmek bir millet meselesidir.

Yeni Türk cemiyetinde gencin, gençliğin vazifesi nedir?... Ona verilen cephe, gösterilen yollar hangileridir?...

Cumhuriyet memleketinde herşey değişmiştir. Hadiseler daha birçok şeylerin değişmesini emretmektedir. Bu hummalı istihale devrinde Türk gencinin vazifesi nedir? Onun kuvvet ve zekâsı bu değişiklikler karşısında kayıtsız mı kalacaktır?...

Mazinin karanlık günlerini hatırlatmak istiyoruz. Çok uzağa gitmiyeceğiz, hepimiz hatırlarız:

Büyük harpten çok yorgun ve bitik bir hâlde çıkan Türkiye Mondros mütarekesiyle kanlı ve şerefli bir

maziyi karanlık ve zelil bir devre bağladı, Türk'ün bükülmez kollarına kahpece zincirler vuruldu. İstanbul'un mahut ve menfur bir zümresi, başta Sultan olmak üzere bu masum ve yorgun millet için en hatıra gelmez hainlikler hazırladılar. İstanbul, Adana, Edirne ve İzmir gibi Türk'ün en can alıcı mafsalları tüyler ürpertecek birer vahşetle alındı.

Evvela Erzurum'da, sonra Sivas'ta Mustafa Kemal Paşa etrafında toplanan "Türk" savaş tarihlerinin göstermediği bir yararlılıkla vurulan zincirleri kırdı, kendi varlığını dünyaya tanıttı. Sultanı ve adamlarını koğarak memlekette cumhuriyet ilan etti. Çok az bir zamanda içtimaî ve siyasi yenilikler yaparak mazinin köhne ve sakat müesseselerini yıktı. Fakat:

İnkilap tamam değildir.

İnkilabın en mühim eksikliği yeni binaya yaraşan; müşterek düşünür, müşterek amel ve aksülamellere malik bir gençlik yokluğudur.

Yeni binanın adı "Cumhuriyet"tir. Temelinde kan ve iman vardır. Biz bu binanın yıkılmayacağına inanmışız. Bizim gözümüzün önünde yapılan bu binanın bazı ustalarında beceriksizlik, kayıtsızlık, yorgunluk vardır. Genç kuvvetlerin yardımına muhtaçtırlar. Ustalar, dülgerler çalışmaktadırlar, fakat bunların mesaisinde ihtisas ve işbölümü yoktur.

Milletimizin yeni doğuşuyla muasırız. Bütün müesseselerimize bakınız bir yenilik, bir acemilik göreceksiniz. Bazıları bu beceriksizliği, bu acemiliği kötü niyetimize, bazıları şarklılığımıza atfetmektedirler. Siyasetimizde, idaremizde, iktisadımızda acemilik vardır.

Bu pek tabiidir. Ahdiatika göre Allah dünyayı yedi günde yaratmıştır. İşte biz Yeni Türkiye'nin daha ilk günündeyiz. Fakat dikkat edelim. Nuh'un tufanları, Firavun'un zulüm ve istibdadı bizim içindir. Her attığımız adım metin olmalı ve bir daha geri dönmemeliyiz. Garbın teşekkül ve tekemmül etmiş cemiyetlerine benzer hiçbir yerimiz yoktur. Garp cemiyetlerindeki ahenk ve inzibattan mahrumuz. İhtisas, iş bölümü, kıymet ve ehliyet mefhumları daha bize ulaşmamıştır. Yeni Türkiye'nin inkişaf ve neşvüneması güçtür. Garp milletlerinde olduğu gibi bizde müşterek hisler kuvvetli değildir. Buna mukabil müfrit bir "bencillik" vardır. Halkın idraki sathan genişlemiş fakat derinlik itibarıyla azalmıştır. Dünün karanlık hükümlerinden kurtulan millî duygularda şuur yoktur. Sevki tabiiye müstenittir.

Bugünün adamlarına düşen vazife, temeli kan ve iman örülü yeni binada oturacak insanları buraya layık bir şekilde yerleştirmektir. Binada oturacak insanların bu binanın en ücra köşesine varıncaya kadar hürmetkar olmaları lazımdır.

Büyük devlet adamları, şöhretli alimler gençlikle meşgul olmuşlar, onu yetiştirmeğe çalışmışlardır. Atina'da Solon, İsparta'da Likörg, Yunan sitelerine genç yetiştiriyorlardı, Fransa'da Ansiklopedistler, Almanya'da Fihte, Fransız ve Alman medeniyetlerinin sağlam temellerini gençlerle beraber örmüşlerdir.

Bize lazım olan gençlik bir fırka veya zümre gençliği değildir. Biz fırka ve şahsiyetlerin ebediyetine kani değiliz. Herşeyden üstün, herşeyden önce bir Türkiye vardır. Biz Türk gençliği istiyoruz!...

Teşkilâtı esasiye kanunumuz mükemmeldir. İdare şeklimiz en asrî esaslar üzerine kurulmuştur. Fakat biz bütün bunlara müstahak olabilmek için Ansiklopedistler devrini hiç olmazsa bugün yaşamaklığımız lâzımdır.

Dünyanın her tarafında gençlik bir şahsiyet sahibidir. Bu, nişan, rütbe değildir. Bir kül halinde gençliğin müteradifidir. Kanunlarla, emirlerle bahşolunmaz. Demokrasi en müşkül idare sistemidir. Demokrat idarelerde vatandaşlardan ruhî istikrar, ahlâkî ciddiyet istenir. Ruhî istikrar, ahlâkî ciddiyet olmıyan demokrasiler monarşilerden daha vehim neticeler tevlit edebilirler.

Türk genci inkılâbı benimsememiştir.

Mugalâtaya lüzum yoktur. Biz hâdise ve vakialara eserleriyle kıymet ve mânâ veririz. Mersin'de mütevazi ve bin türlü mahrumiyetler içinde görünmeğe çalışan bir ışık, münevver Türk gencinin Anadolu'ya karşı lâkaydisinden bahsediyordu. Çok yazık ki bu ışık feryadlarına bir cevap gelmeden

söndü.

İtiraf etmeliyiz... Vazifemizi yapamıyoruz. El çırpmakla, yaşa demekle inkılâba karşı borcumuzu ödemiş sayılamayız.

Hangi adsız Türk genci şehirden köye bir damla nur ulaştırmıştır?

Efendimiz olduğunu kanunlarımızla ilân ettiğimiz köylüye her başımız sıkıştıkça koşarız. O ananevî bir tevekkülle bize her şeyini verir? Biz ona ne veriyoruz?...

Demokratik müesseselerde muallim, avukat, doktor, sanatkâr ve gazeteci gibi münevverler millî gayelerin tahakkuku için hükümet kadar faaldirler.

Her şeyi hükümetten beklemek doğru değildir. Biz, bu memleketin sırtında münevveriz diye geçinenler fazileti, şuuru anlayabildiğimiz kadar etrafımızdakilere anlatmak ve onları tenvir etmek mecburiyetindeyiz.

Umumî harpten sonra bütün dünya cemiyetleri şumüllü ve afakî bir surette gençliği hazırlamaktadırlar. Bu hareketlerde hükümetin müzaheret alâkasına ihtiyaç yoktur denemez. Fakat birçok memleketlerde bu heyecan, bu teşekkül halkın içinden doğmuştur. Almanya'da 1923 senesinde bir yüzbaşı etrafında toplanan yedi genç 1931 senesi nihayetinde 600.000 faal sivil asker,on iki milyon taraftar kazanmıştır. Finlandiya da, Polonya da ve bilhassa Çekoslovakya da böyledir. İtalya'da ise devlet bizzat eski Yunan sitelerinde olduğu gibi gençliği kendi sevk ve idaresine almıştır.

Biz her işe şarkılara ait bir heyecanla başlarız. Halk evleri güzel ve heyecanlı bir harekettir. Temenni ederiz ki bu güzel ve heyecanlı hareket şuurlu neticeler vererek, merhum Türk Ocakları'nın son zamanlarında olduğu gibi faaliyeti yalnız Cumhuriyet bayramlarında verilen balolara inhisar etmesin.

Memleketin en mütekâmil gençlik muhiti olan Darülfünun'da talebe cemiyetleri, birlikleri vardır. Bu efendilerin gayesi müderrislerine danslı çay, arkadaşlarına gezintiler tertip etmektir. Evet bunlar da gencin hakkıdır. Fakat yapılacak vazifeler?...

Bize Turkuvaz salonlarında hocalarına kasidekâr nutuklar söyleyen genç lazım değildir. Köye inen, fışkı ve toprak kokularına alışkın nasırlı köylü eli sıkacak, onu bıkmadan dinliyecek genç lazımdır.

Bize yalnız dansetmesini, iyi giyinmesini, kur yapmasını ve âşık olmasını bilen gencin lüzumu yoktur. Bize bugün mesleğinde usanmadan çalışacak, yarın hudutta göz kırpmadan ölebilecek genç lâzımdır.

Bize bir gençlik lâzımdır. Temelinde cehalet, duvarlarında riya, tavanlarında dalkavukluk bulunmasın.

Atsız Mecmua, 15 Nisan 1932, Sayı: 12

BİZİM GÜNÜMÜZ

Türkçülük büyük bir ülküdür. Bütün ülküler gibi büyük bir inanç gücüne dayanmakta ve bir toplum davranışı olduğu için de bütün toplum davranışı olduğu için de bütün toplum davranışları gibi sosyal kanunların etkisi altında bulunmaktır.

Bu ülkü, büyük Türk milletinin şuurunda ve şuuraltında yüzyıllardır yaşamakta olan büyüklük düşüncesinin bir görünüşü, Türk soyundaki özelliklerin bir belirtisidir.

Türkçülük , geçmişte geleceğe doğru uzanan bir duygu-düşünce vetiresi olduğu için onu şu veya bu kasıtla tefsir etmek, yermek veya ona saldırmak boşunadır. Bir ağacın çiçek açıp yemiş vermesinin nasıl önüne geçilemezse, Türk milletinin içinde bir gün Türkçülük ülküsünün tam zaferi sağlamasına da

öylece engel olunamaz. Ağacı yemiş vermekten alıkoymanın yolu onu kökünden kesip devirmek olduğu gibi Türk milletinde Türkçülük ülküsünün önüne geçmenin tek çaresi de Türklüğü yeryüzünden kaldırmaktır.

Türkiye'nin içinde ve dışında bütün Türk dünyasında Türkçülük ülküsü her zaman bir kor halinde yanmaktadır.Bunun bütün Türklüğü saracağı zaman elbette bir gün gelecektir. Bugün Türkçülük o kadar güçlü değilse bunun sebepleri memleketin durumunda, aydınların yozlaşmasında, siyasilerin değersizliğindedir. Partizanlığın din haline geldiği, Nurculuk ve Moskofçuluk gibi geri ve hain akımların alabildiğine ortaya döküldüğü bir ortamda zaten başka birşey beklenemez. Türkçülüğün korkunç birşey olduğunu propaganda ile dört bucağa yayanlar, bunu radyo ve basınla tekrarlatanlar Nurculuğa ve Moskofçuluğa zemin hazırladıklarını idrak edememişlerdir. Daima bir fikre sarılmaya mecbur olan "kişi oğlu" normal ülküsünün kapısı kendisine kapatılınca işte böyle anormale gider; bundan da şüphesiz Türkiye zarar görür.

"3 Mayıs" günü Türkçülerin tarihte ilk defa görülen bir davranışlarıdır. Türkçüğün düşünceden harekete geçmesidir.

"Bir gösteriden ne çıkar? Bu da anılmaya değer mi?" diye düşünenler bulunabilir. Bugünün kanunları himayesinde, anayasaya ve her türlü hürriyetlere dayanarak nümayiş yapmak kolaydır. Nitekim dünya şimdi ucuz kahramanlarla dolup taşıyor. Fakat Türkiye'de koyu bir istibdadın hüküm sürdüğü, "Kanun'un beş telli bir saz" olduğu çağlarda, polisin insanları tevkif ederek keyfi istediği kadar alıkoymak yetkisine sahip olduğu yıllarda bunu yapmak, yapabilmek gerçekten bir yürek ve inanç meselesidir.

3 Mayıs 1944 günü Ankara'daki Yüksek Öğrenim gençleriyle bunlara katılan liseler ve halktan toplanan birkaç bin kişilik bir grup, komünistlerle onların koruyucusu olan o zamanki Milli Eğitim Bakanı Hasan Ali Yücel aleyhinde bağırarak bir yürüyüş yaptılar ve üzerlerine yürütülen atlı ve motosikletli polislerle çarpışarak zorla dağıtıldıktan sonra yüzlercesi tevkif edildiler.

3 Mayıs büyük ızdırapların başlangıcı ve kaynağı olan bir gün olduğu halde bir dönüm noktası, bir benimsenmiş gündür. O günkü yürüyüş "daimi başarı ve zafer" ninnileriyle uyumuş, uyuşturulmuş olan milleti ve Meclisi dehşetle uyandırmış, bu uyanıklık daha sonra gördüğümüz şuurlu antikomünist hareketlere yol açmıştır.

3 Mayıs, bir kabustan silkiniştir. Daha sonraki yayınların da belgeleriyle ortaya koyduğu gibi komünistler bazı bakan ve mebuslardan himaye görerek, bazı satılmış kalemlerin teşviki ile harekette idiler.

Köy Enstitüleriyle, liselere sokulan öğretmenlerle, üniversitedeki sabıkalı profesörlerle Türkiye'yi bir marksist ihtilale hazırlıyorlardı. Bütün bunları önleyen şey, 3 Mayıs 1944 günü birkaç bin meçhul gencin yaptığı sert yürüyüş olmuştur.

Bundan dolayıdır ki 3 Mayıs bizim günümüzdür. 3 Mayıs bir ruhtur. Bu günkü parti dincilikleri, Nurculuk ve Moskofçuluk safsataları geçerek ve ortada yalnız 3 Mayıs yürüyüşünü yapan Türkçüler kalacaktır.

BU YÜRÜYÜŞ DEVAM EDİYOR. TÜRK ORDULARI ATA RUHLARININ DOLAŞTIĞI ALTAY VE TANRI DAĞLARI ETEKLERİNDE GEÇİT RESMİ YAPINCAYA KADAR DEVAM EDECEKTİR.

Ötüken, 15 Mayıs 1965, 17. Sayı

BOZKURT KORKUSU

Bozkurt millî sembolümüzdür. Türkler çok eski çağlarda, totem devrinde kendilerinin bir Bozkurt'tan

türediğine inanmışlardır. Böylece Gök Türkler dişi, Dokuz Oğuz - On Uygurlar erkek Bozkurt'un soyu sayılmış, Kun yani Oğuzlar'a ise Bozkurt büyük yürüyüşlerde kılavuzluk etmiştir.

Totem ve itibârî ata her millette, boyda, urukta vardır. Bunlar milletin vicdanına siner, ilmin bugünkü ilerleyişi karşısında insanların kurttan türemesine imkân olmadığı kabul olunmakla beraber Bozkurt millî sembol olmakta devam eder.

"Bozkurt da ne oluyormuş? Nihayet bir hayvan" deyince iş değişir. O zaman dünyada hiçbir şeyin mânevî değeri kalmaz. Kutlu tanınan, sevilen, sayılan her varlığa bir kulp takılır.

"Ana" nihayet çocuğu dünyaya getiren bir dişidir. "Bayrak" renkli bir bez parçasıdır. "Devlet Başkanı" herhangi bir adamdır. "Anayasa" sıralanmış maddelerden ibarettir. "Ahlâk" açıkgözlerin ahmakları yolmak için uydurduğu bir yalan, "aile" ve "disiplin" insanlara sıkıntı vermekten başka rolü olmayan lüzumsuz şeylerdir.

Denk kuvvetteki iki komşu devletten birindeki millet yukarıdaki tarifleri kabul etmiş, ikincisi kutlu prensip ve varlıklara inanmışsa bu ikincisi günün birinde ötekini mutlaka yener, hatta haritadan siler.

Ebedî barış teramesine inanmak cehalet, hamakat, ihanettir. Ebedî barışın asla gelmeyeceğine, milletler ve devletler arasındaki kırankırana güreşin sonuna kadar devam edeceğine en iyi örnek son Pakistan - Hindistan çatışmasıdır. Dünyanın en sefil ve süfli milleti olan Hind'ler elegeçen fırsatı kaçırmayarak Doğu Pakistan'ı, ilerde yutmak üzere Pakistan'dan koparmasını başardılar.

Coğrafyası ve tarihi bakımından tehlikeli bir bölgede yaşayan Türkiye güçlü olmaya mecburdur. Güçlü olmanın şartlarından biri manevî alanda kuvvetli olmak, millet fertlerini birleştirecek prensiplere, sembollere, şahıslara bağlanmaktır.

Türkiye'de, Türkçülükle komünizm çarpışırken hükûmet iki tarafa da aynı gözle bakamaz.

Biri yurdu büyütmek, biri parçalayarak başka devletlere bağlamak olan iki fikri eşit tutmak çılgınlıktır.

***

Konya'da çıkan "Yeni Meram" gazetesinin 7 Ocak 1972 tarihli sayısında, oradaki Selçuk Eğitim Enstitüsü'ndeki olaylardan bahsolunuyor. Öğrencilerden 300'ü aşan bir topluluk, okula Bozkurtlu rozetle geldikleri için okul müdürü "Yusuf Ziya Beyzadeoğlu" bunları Disiplin Kuruluna vererek cezalandırmış. Bozkurtlu rozetle gelirlerse, okula alınmamaları kararlaştırılmış.

Bozkurtlu rozet millî - tarihî bir semboldür. Türk Devleti'nin bir okulunda bunu takanları cezalandırmak aklın, idrâkin, millî şerefin, millî duygunun asla kabul edemeyeceği bir davranıştır.

"Yeni Meram" gazetesine göre müdür bu hareketi şöyle tevil etmektedir:

30 Aralık günü 300'e yakın öğrencinin Bozkurtlu rozeti takarak okula geldikleri görüldü. Öğrenciler arasında bu durum huzursuzluklara, kıpırdanmalara neden oldu. Biz öğrencilerimize rozet takmanın yasak olmadığını, yalnız Bozkurt rozetiyle enstitüye girmelerinin kesinlikle yasaklandığını bildirdik. Bu karara uymayan öğrencileri sınıfa almadık"

Müdür bu kararın sebebini geçen yılki olaylarda arayarak şöyle diyor:

"Öğrencilerimizin kimsi Mao şapkası giydi, sol yumruğunu kaldırdı. Kimi kalpakla okula geldi. Sağ yumruğu ile selâm durdu. Ardı arkası kesilmeyen çatışmalar oldu. İşte biz bunların önüne geçmek ve bu ortamı silmek için bazı tedbirler almayı kararlaştırdık."

Yani müdür, sıtmayı cibinlikle tedavi etmeye kalkmış. Bir kere Maocularla kalpaklıları eşit tutmak dünyadan haberi olmamak demektir. Maocunun görevi ve düşüncesi Türkiye'yi yıkmak, kalpaklı dediği Türkçülerinki ise yaşatmaktır. Müdür, Maocu dediği vatan hainlerini topyekûn tardetmediyse görevini

yapmamış demektir. Onlar yarın öğretmen olarak Türk çocuklarını zehirleyecekler, bunun günahı şu garip isimli Beyzadeoğlunda olacaktır. Bir de kalpaklıların selâm verdikleri hakkındaki söz müdürün kavl-i mücerredidir. Türkçüler yumruk kaldırarak değil, adam gibi selâm verirler.

Bozkurt rozetinden tedirgin olanlar varsa milliyetçilik düşmanı olan kimselerdir. Bunların yola getirilmesi lâzımdır. 12 Mart Muhtırası Bozkurt rozetini taşıyanlara değil, sol yumrukla selâm verenlere karşı yapıldı.

Millî Eğitim Bakanı'nın dikkatini çekiyorum. Bu işe el koyarak aydınlatsın.

Konya Eğitim Enstitüsü'ndeki öğretmenlere acımamak da elden gelmiyor. Demek bunların içinde Bozkurt'un ne olduğunu bilen kimse yokmuş. Peki bunlar ne bilir?

Atatürk'ü değil mi? Onu da bilmezler. Bilselerdi Atatürk hakkına İngilizce "Bozkurt" diye kitap yazıldığından haberleri olacaktı.

Bozkurt'an bu korku neye?

Yoksa Beyzadeoğlu kendisini kuzu mu sanıyor?

Ötüken Dergisi, 19 Ocak 1972, Sayı: 98

BOZULAN TÜRKÇE

Türkiye'de milli ülkünün hükümetler eliyle yok edilmesinden ve milli eğitimin başına uzun yıllar kozmopolit unsurların gelmesinden sonra kültürün bütün alanlarında olduğu gibi "dil" de de bir yozlaşmanın ve soysuzlaşmanın başladığı bilinen, görülen bir gerçektir.

Türkçeyi Türkleştirmekle, Türkçeleştiriyoruz diye bozmanın birbirine karıştırıldığı zamanımızda, ortada görülen manzara aklın, mantığın ve bilginin safdışı edilmesidir.

Halk P artisi hükümetleri zamanında okullardan Türkçe dilbilgisi (gramer)nin yıllarca kaldırılması neticesinde doğru Türkçe yazamayan birkaç nesil türediği gibi, Türkçeyi Türkçeleştirmek bahanesiyle yapılan bozmaların sonucu da ortaya dil diye gülünç bir ucube çıkarması olmuştur.

Türkçeyi yanlış kullanma hastalığı, bir zamanlar, Mareşel Fevzi Çakmak'ın Genel Kurmay Başkanlığı sırasında askerlik terimlerini makul ve mantıklı bir anlayışla, bilgi ile Türkçeleştiren orduya da bulaşmıştır.

Bunun en belirli örneği rütbe adlarında görülmektedir.Eskiden "piyade yüzbaşısı", "piyade binbaşısı,"topçu albayı" denirken ve şüphesiz doğrusu da bu iken şimdi "piyade yüzbaşı", piyade binbaşı ", topçu albay " denilmektedir. "Piyade" ve "topçu" kelimeleri hem isim hem de sıfat olduğu için, diyelimki bu rütbe isimlerinde sıfat olarak ele alınmış ve "piyade yüzbaşı" diyerek sıfatı tamlaması (= sıfat terkibi) vücuda getirilmiştir. Fakat "istihkam", "muharebe", "tank", "güverte", "makine", "hava" gibi sıfat tarafı olmayıp yalnız isim olan kelimelerle rütbeler bir araya gelince ortaya "makine albay", "hava general" gibi Türkçenin kurallarına ve selikasına asla uymayan, yanlış ve acayip terkipler ortaya çıkmaktadır.

Bu yanlışın tevil tarafı, gerekçesi yoktur. Kısaltmak için yapıldığı da söylenemez. Kutlu bir varlık olan dil, kısaltmak, zamandan kazanmak için bozulamaz.

Bugünkü Türkçede iki isim yan yana gelip toplu bir mana belirttiği zaman ya ikisi ya da en aşağı biri takı alır: Türk cumhuriyeti, Türk bayrağı, evin kapısı, ulusun gözbebeği gibi. Bunların Türk cumhuriyet, Türk bayrak, ev kapı, ulusun gözbebek haline getirilmesi nasıl bir facia ise tank albay, güverte binbaşı

da aynı şeydir.

İki isim yan yana geldiği halde ikisi de takı almazsa birinci isim, sıfat sıfat olarak kullanılmış demektir. "Demir kapı", "gümüş kutu" terkipleri kullanılış bakımından "büyük yapı" veya " küçük kutu" terkiplerinden farklı değildir.

Coğrafya isimlerinde ikisi de takı almayan isimler " isim terkibi" olmak halini kaybedip kaynaşmışlar, tek kelime haline gelmişler, "birleşik isim" olmuşlardır: Kadıköy, Göztepe, Tınaztepe, Adatepe gibi...

Türkçeyi yabancı ve gereksiz kelimelerde temizlerken güdülecek prensip önce Türkiye Türkçesinden, sonra öteki Türkçelerden kelime almak olmadığı taktirde Türkçenin kurallarına, kanunlarına, dil zevkine uymak şartıyla kelime türetmekti.

Acemler böyle yapıyorlar. Son zamanlarda imparotiçe veya kraliçe karşılığı olarak "Ferah Diba" için kullandıkları "şehbanu" kelimesi bunlardan biridir.Farsçanın zevkine uygundur. İlk işitende anlar.Bizde ise böyle dil zevki gibi noktalara aldıran yok. "İnkılap" yerine uydurulan "devrim" ile "hayat" yerine uydurulan "yaşantı" hiç şüphesiz Türkçeyi hiç bilmeyen cehele-i fecerenin kariha-i sabihasından çıkmıştır. Türkistan Türkçesinde "inkılap" karşılığı zaten mevcut olan "özgeriş" kelimesi alınsaydı, "başka" demek olan "özge" den çıktığı, "başkalaştırmak" manasına gelen "özgermek"ten yapılmış olduğu için hem doğru türetilmiş olacak, hem de hiç olmazsa eski edebiyatı bilenler tarafından hiç yadırganmadan kabul edilecekti?

Bunun gibi "hayat" kelimesinin Türkçesi olarak zaten eski metinlerde bulunan "dirlik" kabul olunsaydı "yaşantı" ya hiç lüzum kalmayacak, "hayat"ı atmak isteyenlerin elinede mantikı bir koz vermiş olacaktı.

Böyle yapılmadı. Şimdi herkes dili istediği gibi kullanıyor. Bu, istediği gibi kullanma yalnız şahışlara münhasır kalmayıp resmi dairelere de giriyor. İş yalnız kelime uydurmakla kalsa iyi. Türkçenin yapısı, dilbilgisi de bozuluyor ve Milli Eğitim Bakanlığı, Yemliha'yı kıskandıracak tatlı bir uyku ile uyumasına devam ediyor.

Eski Kültür Müsteşarı Adnan Ötüken'in "Türk Dili İçin Mücadele" başlığı altında yayınladığı iki broşür, bu facianın durdurulması için atılmış ilk adım sayılabilir. Adnan Ötüken bu memlekete bir Milli kütüphane kazandırmış olan şahsiyettir. Bu bakımdan hizmeti büyüktür. Türklüğe hizmetinin en büyük delili ise kültür müsteşarlığı sırasında solcuların ona "kültür düşmanı kültür müsteşarı"lakabını takmalarıdır. Hiç şüphesi uydurma ve iğrenç "tilcik"lerle, "tüm"lerle", "ya da"larla konuşan kültür maskaraları Adnan Ötüken'in kültürünü ve milli kütüre hizmetini anlayamazlar, anlasalar da satılmış oldukları merkezlerin direktifi dolayısıyla kabul edemezlerdi.

Türkçenin bugünkü acıklı durumu karşısında çok şey yazılabilirse de burada, yayılmak istidadı gösteren bir tanesini işaret ederek geçeceğim ve söylenecek başka şeyleri ileriye bırakacağım.

Türkçenin bir kaidesi şudur:

Şahıs zamirleri "ile", "gibi", "için", "kadar", kelimeleriyle birleştikleri zaman genetif haline geçerler. Yani "benle" yerine "benimle" dendiği gibi "ben gibi" yerine "benim gibi" demek icab eder.

Yeni nesillerin benimle,seninle,onunla yerine benle, senle, onla diye konuşması Hristiyan azınlıkların Türkçesine benzemekte ve insanı Türkçeden iğrendirmektedir. Gençlere bir ders olmak üzere burada bir kaidenin listesini veriyorum.

YANLIŞ	**DOĞRU**
BENLE	BENİMLE
SENLE	SENİNLE
ONLA	ONUNLA

BİZLE	BİZİMLE
SİZLE	SİZİNLE
BEN GİBİ	BENİM GİBİ
SEN GİBİ	SENİN GİBİ
O GİBİ	ONUN GİBİ
BİZ GİBİ	BİZİM GİBİ
SİZ GİBİ	SİZİN GİBİ
BEN KADAR	BENİM KADAR
SEN KADAR	SENİN KADAR
O KADAR	ONUN KADAR
BİZ KADAR	BİZİM KADAR
SİZ KADAR	SİZİN KADAR
BEN İÇİN	BENİM İÇİN
SEN İÇİN	SENİN İÇİN
O İÇİN	ONUN İÇİN
BİZ İÇİN	BİZİM İÇİN
SİZ İÇİN	SİZİN İÇİN

Zamirin sonuna çoğul takısı gelince bu kaide yürümüyor: Onlarla, onla gibi, onlar kadar, onlar için. İşaret sıfatlarında da bu kaide yürürlükte değildir: O kadar, bu kadar, şu kadar, o gibi, bu gibi, şu gibi...

Türkçe yazan gençlerin bu kaideye dikkat etmelerini, konuşurken de böyle konuşmalarını kendilerinden rica ederim.

Ötüken, 30 Ekim 1968, Sayı: 11

BÜYÜK ADAM

Millete ve vatana bağlılık bakımından birkaç türlü vatandaş vardır. Bunların başında kahramanlar gelir. Hiçbir karşılık beklemeden kendisini her zaman millet ve vatan uğruna harcayabilenler, kahraman vatandaşlardır. Bu birinci sınıfın sayısı oldukça azdır.

İkinci sınıfı iyi vatandaşlar teşkil eder. Bunlar tek başlarına ve her zaman kendilerini kendi istekleriyle feda etmeseler bile, iyi bir ad bırakmak bahasına kendilerini feda edebilen kimselerdir. Kutlu görevler için, ülküler için kendilerini harcayan bu iyi vatandaşlar, yanlarında kendilerine benzeyenleri gördükçe cesaretlenir ve birinci sınıfa yaklaşırlar.

Üçüncü sınıf, kendilerini feda edebilecek yaratılışta olmamakla beraber, başka her hususta fedakarlığa katlanabilen, hatta kendisini feda etmek gerektiği zaman, bu fedakarlığı hiçbir istek duymadığı halde katlanan, yani kaçmayı düşünmeyen vatandaşlardır.

Dördüncü sınıf, vatan ve millet için ancak başka bir kazanç karşılığında fedakarlık yapabilen, fakat hiçbir zaman kan fedakarlığına girişemeyen ve kan fedakarlığından kaçınmak için her çareye başvuran, her hileyi yapan kötü bir sınıftır.

Bir de hainler vardır ki, onlardan bahsetmeyi lüzumsuz buluyorum. Hafızaları biraz yormakla, bunun birçok örneğini baş rolü oynayan büyük adamlar, ancak ilk iki sınıftan çıkmıştır.

Gerçekten büyük adam olanı ayırmak pek de kolay bir iş değildir. Çünkü, şahsiyetleri tarafsız olarak incelemeye engel çok şey vardır. Bu engellerin başında propaganda gelir. Propaganda kötüye kullanıldığı zaman o kadar fena şeydir ki, bazan büyük adamları değersiz kimseler olarak gösterdiği gibi, bazan da alelade kişileri büyük adam diye tanıtabilir. Hele, tek taraflı propaganda nice gerçekleri ortadan silmektedir. Bereket versin ki, bir propaganda, asıl gerçekleri hiçbir zaman sonuna kadar gizleyemiyor. Doğru olan şey ergeç ortaya çıkıyor.

Mesela Osmanlı sadrazamlarından Gedik Ahmed Paşa büyük fetihler yapmış büyük bir vezir gibi gösterilir. Bu yanlış telakki iyice yerleşmiş, hatta şair Yahya Kemal "Gedik Ahmed Paşa'ya Gazel" diye güzel bir şiir bile yazmıştır. Fakat gerçek hiç de böyle değildir. Gedik Ahmed'in fetihleri diye gösterilen şeyler, muhteşem ve yenilmez Osmanlı ordusu ile bazan savaşsız, bazan kısa bir savaşla elde edilmiş ve küçücük devletlere karşı kazanılmış ucuz başarılardır.

Değersiz Gedik Ahmed, haksız yere böyle şişirildiği gibi, II. Abdülhamid de haksız yere küçültülmüş, müstebit, zalim, hatta hain gibi gösterilmiştir. Bu da İttihatçıların propagandası sonucudur. Halbuki son zamanlarda yapılan bazı ilmi yayınlar, Sultan Abdülhamid, lehinedir. Henüz şahsiyetinin değerini tam manası ile bize bildirecek bir kitap yazılmamış olmakla beraber, şimdiden şu gerçeği kabul edebiliriz ki, ittihatçılık dokuz on yılda mahvettikleri imparatorluğu 33 yıl dağıtmadan tutabilmiş olmakla, Abdülhamid büyük bir iktidar sahibi olduğunu göstermiş ve aleyhindeki yayınların haksız olduğunu ispat etmiştir. Hele kanlı oyunlara asla girmemesi de, kıyıcı olduğu hakkındaki iddiaları çürütecek bir delildir. Bundan başka, mevkiinin sorumluluğunu iyi kavramış bir kimse idi. İstanbul'a yürüyen ve içinde düzenli kuvvetlerden çok Rumeli'nin türlü soylara mensup başıbozuk döküntüleri bulunan Hareket Ordusu'nu dağıtmak, Abdülhamid'in elinde idi. Fakat saltanatını korumak için bile olsa, buna yanaşmadı. Paşaları, çok kuvvetli muhafız kıtalarını Hareket Ordusu üzerine yürütmek için izin istemişler, fakat o, halife olmak dolayısıyla müslümanı müslümana kırdıramayacağını söyleyerek bunu reddetmişti.

Gedik Ahmed ile II. Abdülhamid örnekleri tarihin birçok ünlüleri üzerinde uygulanınca malum telakkilerden başka türlü sonuçlar alınacağı muhakkaktır. Bundan başka tarihteki şahıslardan hangisinin büyük olduğunu araştırırken zaman, çevre ve imkan şartlarını asla gözden kaçırmamak gerekir. Yavuz Sultan Selim, acaba Balkan Savaşı'nda padişah olsaydı ne yapabilirdi? Belki hiçbir şey yapamaz , belki pek az şey yapardı. Fakat davranışları ve uğraşmaları ile büyük adam olduğunu herhalde ispat ederdi. Bundan dolayıdır ki, büyüklüğü başarı derecesiyle ölçemeyiz. Başarı, zamanın, yerin, çevrenin, daha önce o şartları hazırlayanların, biraz da tesadüf ve talihin işidir.

Osmanlı padişahlarından Genç Osman, hemen hemen hiçbir şey yapamamıştır. Bununla beraber pek büyük bir şahsiyettir. Çok önemli planları vardı. Şehid edilmeseydi, bugünkü Türkiye'nin manzarası bambaşka olacaktı.

O halde, hangi şahsiyetlere büyük adam demeli? Bunun esasları şunlardır:

1. Büyük adam, her şeyden önce iyi niyet sahibi adamdır. İcraatındaki amiller, toplumun yükselmesidir. Kendisinin bir çıkar kaygısı yoktur.

2. Büyük adam, her devirde erdem ve meziyet diye tanınan vasıfların birçoğuna sahip olan adamdır.

3. Büyük adam, özel hayatında da yüksek ve temiz olan adamdır. Birtakım meziyetleri olan reziller, hiçbir zaman büyük adam değildir.

4. Mevkii için milleti feda eden değil, aksine gerektiği zaman millet uğruna mevkiini, hatta hayatını verebilen adam büyük adamdır.

5. Gerçekleri görebilen, acı gerçeklere cesaretle bakabilen, haksızlık bilmeyen adam büyük adamdır.

6. Sözü ile işi arasında zıtlıklar bulunmayan, yalan ve hiyleden payı bulunmayan adam büyük adamdır.

7. Büyüklüğün şartlarından biri de zekadır. Ahmaklardan büyük adam çıktığını tarih kaydetmemiştir.

8. Adam seçmesini, her işin ehlini bulmasını bilen adam büyük adamdır.

9. Büyük adam olmak için ailevi şartlar da vardır. Her aileden büyük adam yetişmez. Soysuzlaşmış, çürümüş, morfinoman veya alkolik ailelerden büyük adam çıkmaz.

10. Büyük adam, şeref hususunda çok titizdir. Verdiği sözden asla dönmez. Bu hususta, Hindenburg misali çok manalıdır. Mareşal Von Hindenburg, Almanya cumhurbaşkanlığına seçileceği zaman, o aralık Hollanda'da sürgün hayatı yaşayan Kayzer Wilhelm'den müsaade almış, subay çıkarken imparatora sadık kalacağına dair yeminle cumhurbaşkanı olmak arasına ahlaki bir tezat görerek onun fikrini sormuştur. Hindenburg, Kayzer Wilhelm'in, üzerinden yemin şartını kaldırması üzerine cumhurbaşkanlığını kabul etmiştir. Sözüne bu kadar sadık olan adam, elbette büyük adamdır.

11. Büyük adam, sorumluluktan kaçmaz. Balkan Savaşı'nda Edirne'yi savunan merhûm Şükrü Paşa, kahramanca döğüşüp de tutsak düştükten sonra, adı bütün dünyayı tuttuğu halde, kendisini yine sorumlu saymış, esirlikten döndüğü zaman kendisini "divân-ı harb"e verilmesini istemiştir. Şükrü Paşa da bunun için büyüktür.

***

Sözün kısası, büyük adam pek seyrek yetişir. Bir millet için büyük adam yetiştirmek ne kadar büyük bir mutluluksa, yetiştirmemek de o kadar büyük bir felakettir. Bundan daha büyük ve korkunç olan felaket ise, alelade adamları büyük sanacak kadar gafilleşmektir.

Özdeyiş, 6. Sayı, Mart 1947

BÜYÜK GÜNLER

Milletin tarifi ne olursa olsun, bir bakıma göre o "birlikte sevinip birlikte yas tutan insan topluluğu" demektir. Birlikte sevinmek, hele birlikte ağlamak insanları birbirine en sıkı bağlarla bağlayan şeydir. Milyonlarca insanın toplanmasından ibaret olan millet için müşterek sevinç büyük zaferlerle büyük adamların yıldönümleridir. Müşterek yas da büyük bozgunlardan, düşman istilalarından başka bir şey olamaz. Bir millet için yalnız zafer günlerinin bayramı kafi değildir. Bir millet tamamiyle şuurlanabilmek için büyük acı günlerini de yas töreni yaparak anlamalıdır. Zafer veya bozgun olsun, bir milleti toptan ilgilendiren günlerin hepsine büyük günler diyoruz. Buradaki "büyük" kelimesi onun millet hayatındaki büyük ehemmiyetini göstermek için kullanılmıştır. Bundan dolayı milletin övüneceği büyük adamların doğum yıldönümleri kutlandığı gibi ölüm yıldönümleri de anılır.

Bir millet bunları anmakla ne kazanır diye şüpheye düşmek doğru değildir. Şüphesiz, millet bunlardan maddi olarak bir şey kazanmaz. Fakat manevi olarak bir şey kazanır ki, onun değeri hiçbir şeyle ölçülemez. Bu kazanç, milletin kendine güvenmesidir. Geçmişinde büyük günleri olan millet, bunların gelecekte de olacağına inanır. Geçmişindeki kara günleri anarken, düşmanlarını unutmayarak ilerde de aynı baskına ve bozguna uğramamak için tedbirli davranır. Büyük adamların doğumları kutlanmak veya ölümleri anılmakla millet kendisine hizmet edenlere saygı borcunu öder, yani ahlaki bir davranışta bulunmuş olur. Bir milletin, ölülerini saygı ile anması ilerde de büyükler yetiştireceğinin müjdecisidir. Millet için şahsi menfaat gütmeden fedakarlık edenlerin hizmeti büyükse onlar milletin hatırasında da yer almaya layık kahramanlarıdır. Bunun için mutlaka büyük mevkide bulunmaya lüzum yoktur. Bazan bir erin hizmeti birçok rütbelilerin hizmetinden daha büyük olmuştur. Çanakkale savaşlarındaki Mehmet Çavuş ve Müstecip Onbaşı gibi.

Bir milletin tarihindeki büyük günler içinde çok yoruldukları zaman en çok mükafata hak kazanıyorlarsa, milletler de en çok kan döktükleri zaman en büyük sonucu alırlar. Bazan tarihte çok kan pahasına kazanıldığı halde mükafatı alınmamış gibi gözüken zaferler vardır. Onların büyük

neticesini görmek için tarihin iç yüzüne dikkatle bakmak lazımdır. Muhakkaktır ki o kan dökülmeseydi netice o millet için pek acı olacaktı. Mesela kahramanlıkların boşuna harcandığı sanılan Çanakkale savaşlarında Türk ırkı o kadar bol kan dökmeseydi Rusya devrilmeyecek, savaş dört yıl uzamayacak ve biz yenildiğimiz anda Rusya ayakta olacağı için Kurtuluş Savaşı yapılmayacak ve Türkiye haritadan silinecekti.

***

Büyük günleri anmakta eskisi kadar ihmalci değiliz. Fakat daha çok büyük eksiklerimiz var. Hani Gök Türk Kağanlarının kızgın demire çekiçle vurdukları günü yadı? Hani devletimizin 1040 yılında Horasan'da kurulduğu günün kutlanması? Tuğrul Beğ'in Bağdat'a girip İslam dünyasının koruyuculuğunu kabul etmesi küçük şey midir? Malazgirt için neden dünyayı yerinden oynatacak bir yıldönümü yapmıyoruz? Çiçi Yabgu, Kür Şad, Çağrı Beğ, Oruç Reis gibi şanlı deliler neden anılmıyor? Kılıç Arslan'ın ve Sultan Mesud'un Haçlılar'ı tepelediği günler unutulmalı mı? Sırp Sındığı, Kosova, Niğebolu, Varna, İstanbul, Haçova, Kanije, Silistre, Plevne ve daha böyle birçoklarının anılmaması yazık değil mi? İlk şairimiz Çuçu, ilk müverrihimiz Bilge Tonyukuk için birer taş dikemez miyiz?

Kendi ulularımızı aydınlığa çıkararak onlara gereken saygıyı göstermeden önce başkalarının büyüklerini saygılamak, hatta onlar için en küçük bir ilgi göstermek ataların hatırasına saygısızlıktır. Önlenmelidir. Yozlaşan tarikatçilik ve particilik taassubu ile günümüzde görülen alelade önderleri geçmişin şanlı büyüklerine benzetmek ise tarih şuurundan ve fikir haysiyetinden mahrum zavallıların işidir.

Ötüken, Ağustos 1973

BÜYÜKLÜK ÜLKÜSÜ

Şahsi çıkara önem vermeyen, toplumun iyiliğini isteyen her düşünce insanidir. Bu insani düşünce, toplumun maddi kazançları ile yetinmeyip manevi kazanç davası da güderse, o zaman "ülkü" olur. Ülküler birer büyüklük davasıdır. Bundan dolayıdır ki, büyümek isteyen, büyüklük ardından koşan milletlerin ülküsü vardır. Bir Nepal'in, bir Panama'nın veya İsviçre'nin ülküsü olamaz. Bunların milli davalarının son basamağı, nihayet, huzur ve bolluktur. Huzur ve bolluk ise ülkü olmak özelliğini taşımaz. Çünkü huzur ve bolluk isteği, milletleri heyecanlandırmaz. Vecd haline getiremez. Onları ölüme kadar varan fedakarlığa sürükleyemez.

Büyüklük davası, yani ülkü, savaşla elde edildiği içindir ki, insanlık tarihinde büyük savaşçıların, kumandanların ve kahramanların daima seçkin bir yeri olmuştur. Savaşlar, kahramanlık ruhunu beslemiş, erdemli insanların yetişmesine sebep olmuş, destani edebiyatı yaratmıştır. Yirminci Yüzyıla doğru yaklaştıkça savaşlar daha ıztıraplı bir hal almakla beraber, hiçbir şey onun ahlaki karşılığı olmamıştır ve uzun zamandır savaşmayan milletlerde ahlaki bir bozulmanın başladığı gözden kaçmamaktadır. Mesela İsveç'te kültür ve refah son dereceye vardığı, bu alanda Amerika ve Almanya'dan bile üstün bulunduğu halde, İsveç halkının ahlakındaki, günden güne çoğalan yozlaşma, düşündürücü bir durum almaktadır. Bazı bayramlarda İsveçli gençlerin topyekün yaptığı rezaletler, memleketteki homoseksüel derneklerinin yasa ile tanınması, çocuk yetiştirebilecek kaabiliyetteki aileler arasında bile sun'i ilkahla çocuk sahibi olmak gibi gariplikler, bu milletin bir iç sıkıntısı, bir manevi bocalama içinde olduğunu gösteriyor. İsveç, iki yüzyıldan beri savaşmamıştır. Bir zamanlar "büyük devlet" olan İsveç'in artık hiçbir büyüklük emelinin kalmayışı, uzun bir süredir devam eden tarafsızlık, atom savaşına tam manasıyla hazırlanacak kadar maddi güç göstermesine rağmen, manevi kuvvetlerden yoksunluğu, bu sonuçları hazırlamıştır. Soysuzlaşma durdurulmazsa, İsveç, günün birinde tıpkı Estonya, Letonya ve Litvanya gibi bolşevikliğin ağına düşüverecektir. Çünkü İsveç milletinin heyecan verici bir ülküsü, bir büyüklük ülküsü yoktur.

Bu örnekler epeyce çoğaltılabilir. Şu kadarını söyliyeyim ki, hükümet darbelerinin sanat haline geldiği belirli ülkelerde, bunun baş sebebi, bu ülkelerin bir büyüklük ülküsünden yoksun bulunuşlarıdır. İktisadi yoksulluk, siyasi buhran işin dış tarafıdır. Asıl ve gerçek sebep, milli ülküsüzlüktür.

Milli ülküler, milletleri yüzyıllar boyunca ayakta tutacak enerji kaynağıdır. Ülkücü milletler, fedakar insanlarla doludur. Fedakar insanların çokluğu, her türlü insani meziyetlerle yaşar. Hayvanlaşmış toplumlar refah ve dıştan büyüklük içinde de olsa, yıkılmaya mahkumdur. Eski Roma gibi...

Türk milleti, ülküsü olan mutlu toplumlardan biridir. Bütün tarihi boyunca büyüklük ülküsü ardından koşmuş, birlik ve fetih savaşları yapmış ve Birinci Dünya Savaşı'nın sonuna kadar da daima bir büyük devletin sahibi olmuştur.

Bugün, Türkler arasındaki mayalanmanın Kızılelma, Turancılık, Uluğ Türkistan veya Büyük Türkili adlarıyla adlandığını görüyoruz. Bunun manası "büyüyüp birleşme" veya "birleşip büyümek istiyorum" demektir.

Ancak kaabiliyetli ve enerjik olanlar büyüklük ülküsü ardından koşar. Çünkü büyüklük ülküsü, büyük fedakarlıklar ülküsü demektir. Bundan dolayıdır ki, korkaklarla aşağılıklar büyüklükten korkar, daima küçük kalmak ister.

Büyük Türkeli, 25 Nisan1962

çııÖÖçş

ÇAĞRI BEĞ

Türkiye Devleti'nin kuruluşunda çok büyük payı olan bu kahraman Oğuz Beği, Mikaîl Yabgu'nun büyük oğlu, Selçuk Sübaşı'nın da torunudur. Mikaîl yabgu büyük ihtimalle babası Selçuk Beğ'den önce ölmüş, fakat tarihe Çağrı Beğ ve Tuğrul Beğ adında iki ateş parçası oğul bırakmıştır.

Hazar Kağanlığı'na bağlı olan Oğuzlar, XI. Yüzyıl başlarken bu kağanlığın dağılmaya yüz tutmuş olması dolayısıyla dağınık bir halde bulunuyorlardı. Doğularında kuvvetli Karanlı Hakanlığı, güneylerinde daha kuvvetli Gazneliler İmparatorluğu vardı.

Oğuzlar'ın büyük bir bölümü Gazneliler'e tâbi olduğu halde Çağrı Beğ'le Tuğrul Beğ, Karahanlılar'ın Talas valisi olan Yağan Tegin Mehmet Buğra Han'a bağlıydılar. Yağan Tegin, Talas ırmağı boyundaki Selçi şehrini dirlik olarak Çağrı ve Tuğrul beğlere vermişti.

Fakat huzur içinde değillerdi. Bir yandan Karahanlı-Gazneli rekabetiş ve savaşları, öte yandan kendi aralarında birlik olmayışı, geleceklerine güvenle bakmalarına engel oluyordu. İktisadî darlık içinde de bulunuyorlardı. Çağrı Beğ bu düzensizliği ve huzursuzluğu giderecek bir yol aradı. Kendi buyruğundaki savaşçılarla Anadolu'ya geçerek Rumlar'la çarpışmaya karar verdi. Bu savaş milî-dinî bir ülkü ile, aynı zamanda iktisadî darlığa düşmekte bulunan Oğuzları doyurmak için yapılacaktı.

Bu savaş, gözüpek bir davranış olacaktı. Çünkü Maveraünnehir'den kalkarak Bizans sınırına gelmek için Gazneliler İmparatorluğu'nun toprakları olan Horasan ve İrak-ı Acem ülkelerinden geçmek gerekiyordu.

Çağrı Beğ bu atılgan ve korkusuz yürüyüşü 1015'te yaptı. Küçük kardeşi Tuğrul Beğ'i girilmesi güç çöllerde bırakarak Harzem ile Buhara arasından Horasan'a girdi. Van gölünün güney bölgesinden Anadolu'ya saldırdı. O zaman bu bölgede Vaspurgan adında, Bizans'a bağlı küçük bir Ermeni krallığı vardı.

Çağrı Beğ, 1015,1016 yıllarında bu krallığa korkunç saldırışlar yaptı. Kral Seneharim'in ordularını yendi. Ermeni kıralı bu akınlardan o kadar yıldı ki krallığını Bizans'a bırakarak Anadolu'da kendisine başka bir

yer verilmesini istedi. Vaspurgan karşılığında kendisine Sivas bölgesi bağışlandı.

Gazneliler, Çağrı Beğ'in bu korkusuz davranışını görünce onun dönüş yolunu kapamak için 1017'de Harzem'i işgal ettiler. Bundan haberi olmayan korkusuz Oğuz beği 1018'te kuzeye yönelerek Gence ve Nahçıvan şehirlerine hâkim olan Şeddadoğulları beğliğinin ülkesine girdi. Bu kürt beğliğinin topraklarını çiğnedikten sonra Bizans'ın tâbiyetinde olan Gürcü krallığına sokuldu ve bütün o bölgeyi yağma etti.

1021'de Anı Ermeni kırallığına çarptı. Sonra yolunu kesmek için Gazneliler'in aldığı bütün tedbirlere rağmen yurduna döndü.

Altı yıl süren bu akın bütün tarihte eşsizdir. Çünkü gerisi kesilmiş olduğu halde bir kumandanın, tanımadığı düşman ülkelerinde bu kadar çok dolaşması ve büyük doyumluluklarla ülkesine dönmesi âdeta bir askerlik mucizesidir.

Gazneli Sultan Mesud, Çağrı Beğ Oğuzları'nın bu hareketlerinden ürktü ve buhara civarında yürüyerek Oğuzların büyük başkanı olan Arslan Yabgu'yu tutsak etti.

Bu olaydan sonra Çağrı Beğ'i Karahanlılar'a yanaşmış ve Karahanlılar'ın batı kolunun hakanı olan Ali Tegin'in maiyetinde görüyoruz. Fakat Ali Tegin bilmediğimiz bir sebeple, Çağrı Beğ'in amcası oğlu İnanç Yabgu'yu öldürünce araları açıldı. Savaş hazırlığı yapıldığı bir sırada Çağrı Beğ'in bir oğlu doğarak adı Alp Arslan kondu.

1029'da yapılan savaşı kazanan Çağrı ve Tuğrul beğler biraz sonra Ali Tegin'in ve oğlu Şahmelik'in darbeleriyle darmadağınık oldular. Malların çoğunu kaybettiler; kalanını da çöllerde saklayarak bir daha böyle bir bozguna uğramamak için askerî hazırlıklara başladılar.

Gazneliler bu hazırlıkları kendilerine karşı sandıklarından onlar da Oğuzlar'ı tepelemek üzere hazırlığa girştiler ve 1035'te tecrübeli kumandan Beğdoğdu buyruğundaki orduyu Çağrı Beğ ve öteki Oğuzlar'a karşı yürüttüler. Bu ordu 2 Temmuz 1035'te Oğuzlar'ın merkez koluna kumanda eden Çağrı Beğ'in pususuna düştü. Çağrı Beğ kolu, yağmur gibi ok yağdırarak Gaznelilerin atlarını öldürdükten sonra onları bozdu. Fakat Selçuklular bu zaferlerini tesadüfe vererek Gazneliler'e elçi gönderip barış istediler. Elçiye gidip geldikten sonra bir anlaşma yapıldı.

Bu anlaşmada Dehistan vilâyeti Çağrı Beğ'e veriliyordu. Fakat gönderilen menşurda Oğuz beğlerine "emir" denecek yerde "dihkan" denilmesi Oğuzlar'ı güvensizliğe sevketti. Çünkü bu Farsça söz "köy ağası" anlamına geliyordu.

Yeniden savaş ve vuruş başladı. 1036'da Çağrı Beğ, Merv yakınlarına kadar bir akın yaptı. 1037'de Gaznelile Çağrı Beğ'i bastırmak üzere Merv'e büyük bir kuvvet yürüttülerse de Çağrı Beğ çöle çekildi. Gazneliler kendisini kovaladılar. Fakat Çağrı Beğ, kendisini kovalayan Gazneli birliklerini bir vadide ansızın karşılayıp yok etti.

1037 Mayısının başlarında Çağrı Beğ, Merv'de, Tuğrul Beğ Serhas'ta kendi adlarına hutbe okuttular. Fakat tam bağımsız değildiler. Çünkü ikisi de hutbede kendi adlarından önce Gazneli Sultan Mesud'un adını okutmuşlardı.

Bu arada iki taraf anlaşır gibi oldu ve Oğuz beğlerine Gazneliler Devleti'nin büyüklerinin bazılarının kızları namzet gösterildi.

Bunlar arasında Çağrı Beğ'e de Ebülhasan Abdülcelil'in kızı düştü. Selçuklular Merv ve Serhas'ı boşaltarak düğün hazırlıklarına başlarken Karahanlılar'dan Uzkend valisi Börü Tegin yeniden Selçukluları kışkırtarak para ve silah gönderince iş değişti. Çağrı Beğ, kardeşi Tuğrul Beğ'le birlikte birkaç Gazneli kuvvetini yendi.

1038 Nisanında Gazneliler 30.000 kişilik seçme bir orduyla Selçuklular üzerine yürüyünce Oğuzlar kendi aralarında ne yapacaklarını konuştular. Çağrı Beğ, Nişabur'a baskın yapmak gibi gayet cüretli bir tasarı teklif ettiyse de Tuğrul Beğ bunu tehlikeli bularak normal savaşı tercih etti.

1038 Haziranında Serhas civarındaki Telhab'da savaş başladı. Pek şiddetli ve hileli bir savaştan sonra Gazneli ordusu yok edildi. Serhas ve Merv yeniden alındı. Merv'de Ulucami'de yapılan bir toplantıda Çağrı Beğ, artık Gazneli sultanın himayesinde beğlik kurmaya razı olmayarak bağımsız devlet kurulmasını ve içlerinden birinin hepsine başkan seçilerek "sultan" tanınmasını teklif etti. Bu teklif kabul edildi ve Tuğrul Beğ başkan seçildi. Çağrı Beğ, küçük kardeşine hiçbir zaman rakip olmak istemedi. Tuğrul Beğ kısır olduğu için padişahlık nasıl olsa Çağrı Beğ koluna geçecekti.

1038 Temmuzda Çağrı Beğ, Herat'ı işgal etti. Ekimde 50.000 kişil Gazneli ordusu Selçuklular'a karşı yürüyüşe geçti.

Bu ordu Kasımda Belh'e girdi. Fakat Gazneli Sultan Mesud, Selçuklular'dan önce onların müttefiki olan Karahanlı Börü Tegin üzerine yürüdü. Çünkü onun, Selçuklular tarafından Horasan padişahı ilân edileceği hakkında bir söylenti duymuştu. Soğuğa, kara, insan ve hayvan kaybına bakmadan ilerliyordu. Çağrı Beğ de bu durumdan faydalanmak isteyerek ordusunun gerisine düşecek şekilde yürüyüşe başladı. Sultan Mesud bunu öğrenince Börü Tegin'i bırakarak geri döndü (12 Ocak 1039). Belh'e çekildi.

Çağrı Beğ şubatta Nişabur'a gelerek Tuğrul Beğ tarafından karşılandı. Burada 40 gün kaldı. Şehrin büyükleri birer birer ziyaret ederek hoş geldin dediler. Tuğrul Beğ'in tahtı yanına konulan süslü bir sedirin üzeride oturuyordu. Fakat Nişaburlulara Tuğrul Beğ kadar iyi davranmak niyetinde değildi. Çünkü Sultan Mesud taraftarlarının propagandasıyla Nişabur emîrlerinin ve şeyhlerinin ahaliye Selçuklular aleyhinde söz söylediğini ve camilerde açıkça beddua ettiklerini işitmişti. Gaznelilerle Selçuklular arasında yapılan savaşlar İran-Türkistan-Çin pazarı olan Nişabur'un ticaretini felce uğrattığından bundan şikâyetçi olan tüccarlar da Oğuzlar aleyhine yürütülen Gazneli ordularına maddî yardımlarda bulunmuşlardı. Bundan dolayı Çağrı Beğ ve buyruğundaki beğler Tuğrul Beğ'e başvurarak Selçuklu-Gazneli savaşlarının kesin bir sonuca bağlanmamış olması dolayısıyla, hâlâ zengin bir ticaret eşyasına malik bulunan şehrin yağmasına izin rica ettiler. Tuğrul Beğ razı olmayınca hoşnutsuzluklarını gizlemediler. Uzun tartışmalardan bir sonuç çıkmayınca Tuğrul Beğ bıçağını çekerek Çağrı Beğ'e : "Yağmada direnirsen kendimi öldürürüm" dedi ve bıçağı yüreğine götürdü. Çağrı, bıçağı yakalayarak yağmadan vazgeçtiğine söz verip intiharı önledi. Tuğrul Beğ de ona 500.000 dirhem ve birçok hediye verilmesini emretti.

Martta Çağrı Beğ, Nişabur'dan ayrılarak Serhas'a yöneldi.

Çağrı Beğ Gazneli Sultan Mesud'un kesin sonuçlu bir saldırı yapacağını bildiği için o da tedbirli davranıyor, onun hareketlerini güçleştirmek için geçeceği yerleri yakıp kıyıyordu.

6 Nisan 1039'da Aliabad ovasında Sultan Mesud ve Çağrı Beğ kuvvetleri çarpıştılar. Çağrı Beğ, üstün kuvvetler karşısında çekilmeye mecbur oldu.

15 Mayıs 1039'da sultan Mesud 100.000 kişilik görülmemiş bir orduyla Belh'ten hareket etti. Bu ordu çok kuvvetli idi. Fakat beslenmesi güç ve hareketi de ağırdı.

Çağrı Beğ bu yürüyüşü öğrendiği zaman Serhas'ta idi. Kardeşine ve bütün akrabalarına durumu bildirdi. Hepsi kuvvetlerini birleştirdiler. Orduları ancak 20.000 kadar atlıdan mürekkepti. Bir bölümü zırhlı ve son derece mükemmel silahlı, büyük çoğunluğu da çevik, hızlı, şiddetle ok atan hafif süvarilerdi.

Gazneliler ordusunu aç bırakmak için Horasan'daki açık şehileri yıktılar. Ekinleri yaktılar. Ağaçları kestiler.

Oğuz beğleri Serhas'ta bir savaş meclisi kurarak Gazneli Mesud'un büyük ordusuyla çarpışıp çarpışmamak meselesi üzerine konuştular. Türlü düşünceler ileri sürüldü. En son konuşan Çağrı Beğ'in ağırlıkları uzakta bulundurarak son derece şiddetle çarpışmak fikri kabul olundu.

1039 Haziranında, ilerleyen ağır Gazneli ordusuyla Selçuklular arasında bir sıra savaşlar başladı. Bu savaşlarda Oğuz-Türkmen ordusunun ruhunu Çağrı Beğ teşkil ediyordu. Selçuklular kesin sonuçlu savaşa girmeyerek yıpratma taktiğini kullanıyordu.

Haziran sonunda iki taraf da iyice yorulmuştu. Gazneliler'in yolladığı bir elçi, bu sebeple barışa yol açtı ve iki taraf da savaşa daha iyi hazırlanmak gizli düşüncesiyle barışa yanaştı.

Bunla beraber barış yapılır yapılmaz iki tarafın hazırlığı da başlamıştı. 1039 Kasımında Gazneli Sultan Mesud 100.000 kişiyi aşan mükemmel ordusuyla hızla harekete geçti. Oğuzlar, Bâverd'de toplanıp birleştiler. Selçuklular stratejik bir baskına uğrayıp yok olmaktan güç kurtuldular. Sultan Mesud onları yakalayamayınca yiyecek güçlüğü yüzünden yürüyüşü durdurup Nişabur'a döndü (Ocak 1040).

Gazneliler'in Selçuklular üzerine kesin yürüyüşü 3 Mayıs 1040'ta başladı. Gazneliler ordusu büyük su sıkıntısı içinde yürüyordu.

21 Mayıs 1040 Cuma günü Dendânekan ovasında yapılan büyük meydan savaşı Selçuklular'ın kesin zaferiyle bitti.

Çağrı Beğ, Sultan Mesud'un karargâhına gelerek onun tahtına oturdu. Mal ve doyumlulukları askerine dağıttı.

Çağrı Beğ, Sultan Mesud'un bitkin bir halde Mervirûz'a düştüğünü ve yanında hiçbir kuvvet kalmadığını öğrendikten sonradır ki üç gündür at üstünde beklettiği ordusuna dinlenme buyruğunu verdi.

Çağrı Beğ, bundan sonra imparatorluğun doğu bölgesi olan Horasan'ın hâkimi olarak kalmış ve ölünceye kadar mevkiini korumuştur.

1060'ta 70 yaşında olduğu halde öldü.

Merv'e gömüldü.

Alp Arslan, Yakutu, Kavurt, Süleyman adındaki oğullarından Alp Arslan onun yerine Horasan valisi oldu.

Orkun, 9. Sayı, Ekim 1962

CİHAN TARİHİNİN EN BÜYÜK KAHRAMANI KÜR ŞAD

Yedinci asrın ilk yarısından Gök Türk Kağan sülâlesi arasında şahsî ihtiras ve entrikalar yüzünden devlet parçalanmak tehlikesine maruz kalmış ve nihayet işe Çinin fesadı da karışarak Gök Türk ülkesinin şark kısımları 630'da Çinin eline geçmişti. Bu arada Kieli Han da Çinliler için bulunmaz bir nimet olduğundan Kieli Han ile ona tâbi olan bütün Türkleri Çine getirdiler. Parça parça Çine dağıtılarak milliyetlerini unutturmak, çinlileştirmek siyasetini takib ettiler. Kieli Han esareti izzetinefsine yediremeyerek kederinden 634 de öldü. Bunun üzerine esir Türklerden birkaçı da teessürlerinin şiddetinden intihar ettiler. Çinlilerin Türk ırkını kökünden kurutmak üzere aldıkları tedbirleri gören Gök Türk hükümdar sülâlesinden Kür Şad Türk devletini yeniden diriltmek için 639'da gizli bir ihtilâl cemiyeti kurdu. 40 Türk bu cemiyete girdi. Türk devletini yeniden kurmak için Çin İmparatorunu öldürmeyi ve Çin sarayında esir bulunan Türk prenslerinden Holuku'yu Türkeline Kağan ilân etmeyi kararlaştırdılar. Geceleri şehri gezmek âdeti olan Çin İmparatorunu sokakta öldüreceklerdi. Fakat ihtilâlin yapılacağı gece hava bozulduğundan İmparator Tay-tsung sarayından dışarı çıkmadı. Kür Şad, ihtilâl gecikirse farkına varılacağından çekinerek geceleyin İmparatorun muhafızlarına saldırdı. Gayet kahramanca ve çok sert bir çarpışma oldu. Türkler azlık olduklarından çekilmeğe mecbur kaldılar. İmparatorun ahırına hücum ederek en iyi atlara binip kaçtılar. Kür Şad bir ırmağı geçerken yakalandı ve öldürüldü. Bu işte dahil olamayan Holuku cenup vilayetlerine sürüldü. Fakat İmparatorluğun merkezindeki bu hareket Çinlileri o kadar korkuttu ki Türkleri çinlileştirmekten filan vazgeçerek onları Sarı Irmağının şimaline nakledip yalnız ismen kendilerine tâbi olmalarıyla iktifaya mecbur kaldılar. Bu suretle 681'deki Türk istiklâlinin tohumu atılmış oldu.

Tarih, Kür Şad hakkında işte bu kadar söylüyor.

***

Cihan tarihinde, bilhassa Türk tarihinde bir çok kahraman görülmüştür. Bunlardan bazılarının ünü dünyayı tutmuş, kimi büyük fütühat yapmış, kimi şanlı bir müdafaanın kahramanı olmuştur. Fakat bununla beraber tarih en büyük kahramanların bile çok defa ufak tefek kusurlarını kaydetmiştir. Meselâ son asırlarımızın kahramanlarından Fatih, Yavuz ve Kanunî o kadar büyük oldukları halde ne kadar küçüklükler yapmışlardır. Şanlı Fatih'in sırf şehvet için yaptığı ahlaksızlıklar, kahraman Yavuzun şahsî ikbal için işlediği cinayetler ve büyük Kanunî'nin kadınlara âlet olarak düştüğü büyük yanlışlıklar olmasaydı hiç şüphesiz bizim gözümüzde daha büyük insanlar olacaklardı. Yine bazı kahramanlar da gelmiştir ki önceleri büyük yararlılık gösterip milleti yükselttikleri halde sonları fenalığa, sefahate dalmışlar ve iyi namlarıyla birlikte hayatlarını da vererek bunu ödemişlerdir. Kapağan Kağan buna iyi bir örnektir. Kür Şad'a gelince o bunların hiçbirine benzemez. Kür Şad ne büyük ülkeler almış, ne yüksek kanunlar koymuş, ne de yoksul milleti zengin etmiştir. Fakat bununla beraber o cihan tarihinin, hiç şüphesiz birinci kahramanıdır. Tarihin herhangi bir yaprağına sıkışmış birkaç satırlık malûmattan Kür Şad'ın büyük rolünü çıkarabilmek güçtür. Bunun için, büyük şöhretlilerin yanında bazen ünsüzlerin de pek büyük fedakârlıklar yapabileceğini düşünmek lazımdır. Tarih, adını bile bilmediğimiz birçok kahramanlar yetiştirmiş olabilir. Irak cephesinde, tek başına bir İngiliz süvari alayıyla çarpışmak cesaretini gönlünde bulan topal bir Türk piyade neferi gibi bir millete şan verecek erler bulunur. Fakat zaman ve mekân şartlarını da nazarı dikkate alınca bunlardan hiçbirinin Kür Şad'a yetişemeyeceği teslim olunur. Arkasını kendi ordusuna veya ülkesine dayayınca, birkaç misli düşmanla çarpışmak, herkes için olmasa bile, yapılabilecek bir kahramanlıktır. Kendi menfaatini millî menfaatle birleştirerek mevki ve şeref için kabadayılık edecek insanlar da çoktur. Fakat ne mevki ne de şerefi düşünmeden, sırf millet için ve kendi kanı pahasına başkasını tahta çıkarmak üzere çekilen kılıcın sahibine saygı ile baş eğmek lâzımdır. Kür Şad, Kağan sülâlesindendi. Bu büyük kahramanlığı yaptıktan sonra kendisini Kağan oturtmak isteyebilir, kahramanlığa meftun olan Türk milleti de bunu ondan esirgemezdi. Fakat kahramanlık gibi feragatin de timsali olan Kür Şad bunu düşünmedi bile...

40 kişiyle, esir bulundukları kuvvetli bir memleketin hükümdarına saldırmak her kahramanın yapacağı işlerden değildir. Düşmanlarla çevrili olan esirlerin kuvvei mâneviyesi hürlerinki gibi sağlam değildir. Böyle olduğu halde bu büyük işe teşebbüs edebilmekle Kür Şad ve onun temsil ettiği 40 Türk, cihan tarihinin en büyük kahramanları olmak hakkını kazanmışlardır. Onların bu hareketine çılgınlık diyecek zavallılar bulunabilir. Çünkü kahramanlıktan nasibi bulunmayanlar ve hiç olmazsa kahramanlığı takdir edecek kadar asil seciyeli olmayanlar için kahramanlık budalalıktır. Fakat mensup bulunduğu milleti kurtarmak için hayatını harcayıp toprağa düşmek, kartal gibi göğe yükselmek demektir ki zahife gibi yerde sürünenler bunun mânâsını anlayamazlar.

Millet yolunda ölen Namık Kemal bir kahramandır. Şahsiyetini millî varlık içinde eriten Gök Alp da öyledir. Türkistanda millî şuuru uyandırmak için ölmek kararını veren ve rus makinalısına yürüyen Enver Paşa da belki onlardan daha büyük bir kahramandır. Fakat bunların hiçbiri Kür Şad gibi büyük bir maksatla ve onunki kadar güç şartlar içinde olarak çarpışmamışlardır. Hükümdarlara sokakta suikasd yapan anarşistler görülmüştür. Fakat esir oldukları memleketin sarayına saldıracak fedaîler hiçbir yerde çıkmamıştır. Kür Şad'ın bu hareketi hiçbir netice vermeden sönseydi bile yine o en büyük kahraman sıfatına lâyık olacak ve bu hareketiyle torunları olan biz, bugün Türklere edebî bir şan ve şeref kazandırmış bulunacaktı. Halbuki bu misli görülmeyen kahramanlık Çinlileri o kadar korkuttu ki onlar Çinde esir bulunan bütün Türkleri bir an önce Türkeline göndermekten başka bir şey düşünmediler. Bu suretle, denilebilir ki, Türkleri esaretten kurtaran, Kür Şad'ın kahramanca saldırışı olmasaydı Çinliler, tabii, Türkleri Çin'de alıkoyarak çinlileştirme siyasetinde muvaffak olacaklardı. Ve belki de bugün yer yüzünde büyük Türk milleti bulunmayacaktı. Bir millete ileri atılış gücünü verebilmek için Kür Şad gibi serden geçti yiğitler gerektir. Bu türlü gözünü daldan budaktan sakınmayan erler boşu boşuna ölseler bile milletlerinin ruhuna soktukları duygu ile en müspet neticeyi almış sayılabilir. Çünkü bunlar millet için birer örnek ve birer remiz olurlar.

Büyük geçmişinden ilham alan yüksek tahsil gençliğinin, büyüklerimiz için günler yapmasını bütün samimiyetimle alkışlarken, büyük Namık Kemal'le büyük Gök Alp'ın ruhlarına, kendindeki büyüklükten yalnız bir parçasını tevarüs ettirmiş olan en büyük Kür Şad için de ayrı bir gün yapmalarını, biraz daha yaşlı bir arkadaş sıfatıyla, diler ve beklerim. Yüksek tahsil gençliği gibi Namık Kemal ve Gök Alp'ın

ruhunu pek çok ve Kür Şad'ın ruhunu biraz sevindiren yüksek duygulu bir kütleden bunu beklemek hakkımızdır.

Kür Şad 639'da öldü. Beş yıl sonra yani 1939 da, onun ölümünün 1300, yılında büyük bir Kür Şad günü için şimdiden hazırlık yapılsa, onun hayatı için bir piyes yazılsa ve büyük adına Üniversite meydanda tek parçalı sade bir taş kırık bir kılıçtan ibaret bir abide dikilse nasıl olur? Üniversite bir bilim ocağıdır. Fakat şunu unutmamalıdır ki bir millette önce kahramanlar yetişir, ondan sonra şâirler delir, âlimlerse daha sonra meydana çıkar. Üniversite bir bilim yeri, Kür Şad'da ömründe ok ve kılıçtan başka bir şey kullanmamış bir asker olabilir. Lâkin şunu da kabul etmek lâzımdır ki arkadaşım Orhan Şaik'in dediği gidi:

En yüksek eserler kılıçla ve düşman kanıyla yazılmış olanlardır.

Kopuz Dergisi, 1939, Sayfa: 3

ÇANAKKALE SAVAŞI

Her yıl olduğu gibi bu yıl da bir heyet, Gülcemal vapuru ile Çanakkale'ye gitti. Sahillerden bakarak gûya şehitleri ziyaret etti. Hattâ bu yıl, garip bir tesadüfle İngiliz donanmasına mensup askerler de karaya çıkarak kendi mezarlarını ve âbidelerini ziyaret ederken bizimkiler yalnız denizden, o kahramanlık meydanına bakarak hasretli ahlar çekmekle iktifa ettiler. Edebiyat Fakültesi tarih zümresi talebesinden bir hanım, Çanakkale ziyaretinin gemi ile değil, İstanbul'dan yaya olarak yapılmasını ve bizzat harp sahasının ve şehitliklerin gezilmesini teklif ederek ortaya yepyeni bir düşünce attı. Biz yapmak istediğimiz halde bu yıl, bir çok engeller dolayısıyla, bu işi yapamadık. Fakat ey Türk gençliği, sana soruyoruz:

Sen Arap Muhammed'in mezarını artık bıraktıktan sonra senin kâben Çanakkale, Sakarya ve Dumlupınar değil midir? Sen, kâbene, rahat bir geminin içinde cazbant dinleyerek mi, yoksa yalçın yollarda, vaktiyle Çanakkale'de Türk vatanını korumağa koşanların çektiği zahmeti çekerek, yayan mı gitmek istersin? Görüyorsun ki eller kendi şerefsizce yenilen ölülerine bile ihtiram gösteriyor,onların başına ne büyük taşlar dikiyor... Sana gelince: Senin ölüme göz kırpmadan bakan şerefli şehitlerinin hâlâ bir âbidesi yok!.. Ey Türk gençliği! Çanakkale senin vatanındır!.. 18 yıl önce orada korkunç ve nispetsiz bir boğuşma oldu. Bir tarafta her türlü vesaitle pusatlanmış soğuk kanlı İngilizler, cesur İrlandalılar, yaygaracı Fransızlar, çevik Avustralyalılar, sporcu Yeni Zelandalılar; korkunç Senegallılar, diğer tarafta da sessiz ve gösterişsiz Türkler vardı. Bu korkunç boğuşmayı harikulâde kahramanlıkları ile senin kanından olan Türkler kazandı. Fakat ne korkunç tecellidir ki 18 yıl geçtikten sonra orada yenilen düşmanların âbideleri yükseliyor... Senin vatanında düşman âbideleri... Buna nasıl tahammül ediyorsun Türk genci? Diyelim ki paran olmadığı için onlara lâyık bir taş dikemedin! Fakat yılda bir defa oraya gidecek kadar kendinde kuvvet bulamıyor musun?

Türk genci! Yurdunda mekteplerin açılmasını, yolların yapılmasını, fabrika bacalarının tütmesini devletten bekliyebilirsin! Fakat büyük ölülerine hürmet merasimini yapmak icap etti mi devlet senin gerinde kalmalıdır. Her yıl muntazam bir kütle halinde İstanbuldan kalkıp yaya olarak Çanakkaleye gitsen, kanlı boğuşma sahalarını gezsen ve orada mertlik dersi alsan nasıl olur? Türk genci Çanakkale destanını hiç bir kalem bize olduğu kuvvetle anlatamaz. Eğer sen damarlarında temiz Türk kanı taşıyan bir insansan aşağıdaki kısaltılmış satırlarda kendi ırkının kahramanlığını oku:

***

Türkiye, Almanya ile ittifak ettikten sonra boğazları kapatmağa mecbur olmuştu. 10 Ağustos 1914'te iki Alman harp gemisi boğazdan içeri girerek bize iltica ettiler. (Bu gemiler satın alınarak Yavuz ve Midilli adı konuldu.) Bu iki gemiyi kovalıyan İngiliz donanması boğazın topları karşısında durdu. Eylülden itibaren boğaz düşman tarafından abluka edildi. Boğazlar kapanınca Rusya, kendi müttefiklerinden ayrılmış oldu. Halbuki Rus ordusunun teçhizatı kötü, cephanesi azdı. Boğazlar açılırsa İngiliz ve

Fransızların yardımı ile Rusların milyonluk askerleri silâhlandırılacak ve bu büyük kuvvetle Almanya ezilecekti. Diğer taraftan 1914 teşrinisanisinde Kafkas cephesinde Ruslara karşı başlıyan Türk taarruzu üzerine Rus başkumandanı İngiltere'ye müracaat ederek Türklerin dikkatini başka tarafa çekmek için Türkiye aleyhine bir nümayiş yapılmasını rica etti. Bu suretle uzun müzakerelerden sonra Çanakkale'ye taarruza karar verildi.

Düşman 1915 şubatında Çanakkale'ye deniz hücumları yapmağa başladı. Birkaç defa yapılan bombardımanlardan bazıları oldukça muvaffakiyetli oldu. Fakat boğaz geçilemedi. Bu sıralarda yalnız deniz kuvvetleriyle bu işin başarılamıyacağı anlaşıldığından 60.000 İngiliz ve 17.000 Fransızdan mürekkep bir de ordu hazırlandı. 18 Martta düşman Türk tabyalarını sert bir ateş altına aldı ve düşmanın mayın tarayıcı gemileri Türk torpillerini topladı. Düşman bu suretle ertesi gün kolaylıkla boğazı geçeceğini umuyordu. 17/18 mart gecesi "Nusret" adındaki Türk mayın gemisi mayın kumandanı Yeniköylü binbaşı Hafız Nazmi Bey ve geminin süvarisi Tophaneli kolağası Hakkı Bey kumandasında olarak son kalan 20 kadar Türk torpilini büyük bir cesaretle düşmanın geçeceği yerlere serpti.

Düşman bu hareketi okadar ummuyordu ki oraları projektörle aydınlatmaya bile lüzum görmedi. Eğer Türk gemicilerinin böyle bir fedakârlık yapabileceğini bir an düşünseydi bu harekete engel olabilirdi.

18 Mart 1915'te düşmanın kat'î deniz saldırışı yapıldı.

İngiliz ve Fransızların 316 topuna biz 93 topla karşı koyduk. Akşama kadar süren bu çetin çarpışmada vaziyet bizim için oldukça buhranlı oldu. Umumî seferberlik dolayısıyla orduya gelen en ihtiyar efrat bile hiç olmazsa su taşımak suretiyle vazifelerini yaptılar ve bazıları ezan okuyarak mâneviyatı takviye ettiler. Harpte düşmanın üç zırhlısı ve iki torpitosu torpillere çarparak ve topçu ateşimizle battı. İki zırhlısı da mühim surette zedelendi. Düşmanın insan zayiatı da 2000'den çoktu. Buna karşı biz 3 zabit 22 nefer şehit, 2 zabit 59 nefer yaralı vermiştik. Bu harpte Türk ordusunun cepanesi bitmişti. Eğer ertesi gün düşman yeniden taarruz etseydi belki kazanabilirdi. Fakat yedikleri tokattan mâneviyatları okadar kırılmıştı ki taarruz edemediler. Bu darbe düşmanları mânen çok sarstı. Büyük bir şaşkınlık ve kararsızlık içinde kaldılar. Boğazın dışındaki 77.000 kişilik taze kuvvetlerini karaya çıkararak taarruz edecek yerde mânâsız bir hareket olarak bu kuvveti Mısır'a sevkettiler.

Nisanda bu kuvvetler yeniden adalarda toplanmağa başladı. İngiliz – Fransız sefer heyetinin başkumandanı general Hamilton 23 Nisanda ihraç yapmağa karar verdi ise de ancak 25 Nisanda yapabildi. Düşmanın pilanı şöyle idi: Asıl kuvvet Seddilbahir'e çıkacak ve buradan merkez istihkâmlarının arkasında yürüyerek. Bu hareketi Kumkale'ye çıkacak takviye edilmiş bir Fransız alayı setredecek, "hem de fırsat bulursa en kısa yolla merkez istihkâmlarının arkasına yürüyerek asıl kuvvetle hareket edecek. Saros Körfezinde ve daha sair bazı yerlerde de Türkleri aldatmak için nümayişler yapılacak..." Bu pilan çok güzeldi.

Bize gelince: Düşmanın 18 Mart taarruzunsan sonra Çanakkale'yi oldukça takviye etmiştik. 65 taburdan, yani takriben 60.000 kişiden mürekkep bir Türk ordusu Çanakkale'yi müdafaa edecekti. Ordu kumandanı Alman müşür Liman paşa idi. İki kolordu kumandanı da Almandı. Orduda cem'an 10-115 Alman zabiti vardı. Fakat Alman kumandan yanlış bir müdafaa sistemi tatbik etti: Bir kere İngiliz ve Fransızların asıl taarruzunu Anadolu cihetinden bekliyerek birinci orduyu teşkil eden iki kolordudan birini tamamen Anadolu sahasına geçirmişti. Bu suretle hakikî ihraç sahasında kuvvetimiz azalmıştı. Saniyen düşmanın karaya çıkmasına mâni olmak usulünü takip ediyordu. Türk kumandanları bunun mahzurlarını Liman paşaya söyledilerse de anlatamadılar. Sonradan Alman başkumandanın takip ettiği usulün yanlışlığı meydana çıktı. Fakat artık yapılacak bir şey kalmamıştı.

25 Nisan sabahı düşman gemileri şiddetli bir ateşle tabyalarımızı döğmeğe başladılar. Liman paşanın asıl taarruzu Anadolu tarafından beklemek hakkındaki yanlışlığı anlaşılınca Anadolu'daki kolordudan Rumeli tarafına takviye kıt'aları geçirilmeğe teşebbüs edildi. Fakat bu iş pek güçlükle oluyordu. Çünkü düşman tahtelbahirleri de Marmara'ya girmişlerdi ve şiddetli faaliyette bulunuyorlardı.

Düşman takip ettiği pilan mucibince Kumkale'ye bir Fransız livasını ihraç etti. Burada Fransızlarla pek kanlı boğuşmalar, taarruz ve mukabil taarruzlardan sonra 26/27 Nisan gecesi düşman burayı boşaltarak çekildi. Buradaki iki günlük harplerde Fransızlar 780, biz ise 1750 zayiat vermiştik.

Arıburnu cihetine gelince: Burada o zaman kaymakam bulunan Gazinin kumandasındaki 19'uncu fırkamız ve bir de 9'uncu fırkamız vardı. Düşman, ihracını, Avusturalya ve Yeni Zelanda efradından mürekkep olan ve kısaca "Anzak" denilen kolordusu ile yapacaktı. Düşman donanmasının şiddetleri ateşi altında burada da 25 Nisan günü ilk kafile olan 1500 Anzak sabah saat 4.20'de karaya çıktı. Bunu gören 27'nci Türk alayının ikinci taburu derhal mukabeleye başladı. Düşman arkadan 2500 kişilik öncüsünü de çıkardı. Üçüncü parti olarak asıl kuvvetten 4000 kişi daha ihraç olundu. Bu üstün kuvvet bizim bir tek taburumuzu sürerek ilerlemeğe başladı. Halbuki bu sırada Liman paşa hâlâ Bolayıra yapılan gösteriş hareketini hakikî sanarak onunla meşguldü. İşte bu sırada ihtiyat olarak Bigalı – Maltepe civarında bulunan 19'uncu Türk fırkasının kumandanı kaymakam Mustafa Kemal Bey kendi kendine bir karar vermek mecburiyetinde kalarak emir beklemeden, fırkasının büyük bir kısmını harekete hazır bir halde Bigalıda bırakarak 57'nci alayla Arıburnu'na yürüdü. Düşman zayıf Türk kıt'alarını geriye sürerek Conk Bayırına doğru ilerliyordu. Kaymakam Mustafa Kemal Bey Conk Bayırına düşmandan daha önce geldi. Ricat etmekte olan perakende Türk neferlerine siper aldırarak mukavemet etti. 57'nci alay gelinceye kadar vakit kazandı.

Takriben 4.500 kişilik bir Türk kuvveti bir cebel bataryasının himayesiyle 12.000 kişilik Avusturalya fırkasına taarruz etti. Vaziyet bizim için buhranlı olmak üzere bulunduğu bir sırada düşman geriye atılarak deniz kenarına hapsedildi. Düşman ancak donanmasının ateşi sayesinde denize dökülmekten kuruldu. Bu harpte Türkler büyük bir aşk ve şevkle çarpışmışlardı. Birçok efrat ayak üzerinde çamaşır değiştirip aptest alarak temiz elbise ile şehit olmak üzere harbe giriyorlardı. Bu suretle seçme ve birkaç misli faik Avusturalya fırkasını yüz geri ettirmişlerdi.

Düşmanın asıl hedefi olan Seddilbahire gelince: Burası da ayrı bir erlik meydanı olmuştu. İhracın ilk gününde karaya çıkan bir Fransız ve iki İngiliz fırkası yani 40.000 kişi karşısında bizim yalnız 26'ncı alayımızın iki taburuyla bir istihkâm bölüğümüz, bir jandarma taburumuz ve 24 topumuz vardı (yani en çok 3.000 kişi). Burada makineli tüfeğimiz hiç yoktu. 25 Nisan sabahı düşmanın 6 zırhlı, 4 kravezör ve birçok muhriplerden mürekkep donanmasının kuvvetli ateşi altında düşman beş noktadan (Zığındere, Tekeburnu, Tekekoyu, Ertuğrulkoyu, Murtu limanı) karaya çıkmağa başladı. Bu zayıf sahil kuvvetimiz düşmanın insan yüklü birkaç şalopesini batırdıktan ve Ertuğrulkoyu'na yapılan ilk ihracı reddettikten sonra, düşman nihayet karaya çıkabildi ve birinci hattaki bölüğümüz ilk ihraç kademesindeki en az 8-10 taburla saatlerce taarruz, mukabil taarruzlarla boğuştuktan sonra geriye çekildi. Eğer burada 26'ncı alayın kumandanı merhum Kaymakam Kadri Beyle bir avuç askerinin her türlü hesap ve ihtimalinin haricindeki harikulâde kahramanlıkla dolu dayanışı olmasaydı, ihtimal ki düşman o günden hâkim bir tepeyi tutar ve bizim için elîm bir vaziyet meydana gelebilirdi. 26 Nisanda düşmanın buradaki kuvveti en yüksek derecesine varmıştı. 26 Nisanda düşmanın taarruz eden 35-40 taburuna karşı bizim yalnız 9 taburumuz vardı. 27-28 Nisan günleri düşman taarruzuna devam etti; biraz ilerledi. Düşmanın bugün vardığı hat, son hattır. Bundan sonra düşman Çanakkale'den kaçıncaya kadar hiç ilerliyememiştir. 1 Mayısta buradaki kuvvetimiz en çok 13.000 kişilik 19 tabura varmıştı. Bu kuvvetle an aşağı üç misli üstün düşmana taarruz yapıldı. maddî bir netice alamadık. Fakat zatî teşebbüsü düşmandan aldık. 2/3 Mayısta 23 tabura çıkan, fakat verdiğimiz zayiat dolayısıyla sayısı 10.000'e düşen kuvvetimizle yeni bir gece taarruzu daha yaptık. Fransızların kısmında bazı yerlerde denize kadar gittik. Düşman bu harpte müthiş zayiata uğradı. Bu taarruz sayesinde Seddilbahir cihetinde tehlike durduruldu ve vaziyet tespit edildi.

6, 7, 8, 9 Mayıs günlerinde İngiliz ve Fransızlar mütemadiyen sıkı taarruzlar yaptılar. Fakat kendilerine okadar şiddetle mukabele edildi ki düşman hiçbir netice alamadı. 15 Mayısta biz taarruz ederek düşmandan mühim bir tepeyi geri aldık. 22 Mayısa kadar siper harbi devam etti. Bu sırada gelen Alman tahtelbahirleri düşman donanmasını taciz etmeğe başladıklarından kumandanlık bu fırsattan istifade ederek evvela Arıburnu'ndaki düşmanı denize dökerek sonra cenup gurubuna taarruza karar verdi. 18/19 Mayıs gecesi yeni gelen İstanbul ikinci fırkasının da iştirakiyle şiddetli bir gece taarruzu yapıldı. düşman iyice yerleşmiş olduğundan ve faik kuvvetlere malik bulunduğundan muvaffak olamadık. Bundan sonra Arıburnu muharebeleri siper harbine inkılap etti. 22 Mayısta cenup gurubunda yalnız Fransızlar tarafından sol cenahımıza bir taarruz yapıldı. bu taarruz bizim 43 şehit ve 427 yaralımıza karşı düşmanın yalnız 2000'den fazla ölüsü siperlerimiz önünde kalmak şartıyla kırıldı. 4 Haziranda tekmil İngiliz ve Fransız kuvvetleri kara topçusunun da yardımıyla taarruza kalktı. Bugün cenup grubundaki kuvvetimiz 25.000 kişilik 37 taburdu. Düşman ise takviye edilmiş beş fırka yani 65.000 kişiyle taarruza kalkmıştı. Ertesi geceye kadar süren pek kanlı boğuşmalardan sonra düşmanın

önceden zaptedebildiği bazı siperlerimiz yine geri alınarak bu taarruz da kırıldı. Bu harpler iki taraf içinde müthiş zayiata sebep oldu. Bizim zayiatımız 12.000 kişi idi. Düşman top başına belki 100 mermi attığı halde bizim toplarımız 20-30 mermi atabilmişti. Çünkü cephanemiz azdı. 21 Haziranda sol cenahımızda müthiş bir Fransız taarruzu inkişaf etti. Fakat büyük zayiatla kırıldı. 28 Haziranda sağ cenahımızda İngiliz taarruzu başladı. Bu da pek çetin oldu. 6 Temmuza kadar süren taarruzlar, mukabil taarruzlar halinde devam etti ve neticede kırıldı. 13-13 Temmuz günlerinde yine Fransızlar gayet şiddetli ve aralıksız taarruzlar yaptılarsa da pek kanlı boğuşmalardan sonra bu da kırıldı. Bundan sonra düşman buralardan geçemiyeceğini anladığı için ya çekilmek yahut başka bir yerde talih denemek mecburiyeti karşısında kalıyordu. Düşman ikinci şıkkı seçti. Bu suretle Anafartalar Savaşı başladı.

Düşman yine doğru düşünmüş, bizim yüksek kumanda heyetimiz yanlış düşünmüş ve aldanmıştı. Düşman gayet doğru olarak Anafartalara yeni bir kuvvet çıkarmağa ve bunun yardımıyla Arıburnu cephesini yıkıp cenup gurubundaki ordumuzu mahsur bırakmağa ve harbi bir hamlede bitirmeğe karar vermişken biz yine düşmanın yeni ihracını Saros Körfezinde, Bulayır tarafında bekliyorduk. Hattâ ilk takıldığımız fikir mucibince Anadolu tarafını bile gözden kaçırmıyorduk. Düşman bizim nazarımızı başka yerlere çekmek için bazı yerlerde gösteriş taarruzu da yapacaktı. Bu cümleden olarak 6/7 Ağustos gecesi bir Yunan mülaziminin kumandasındaki 300 Rum gönüllüsü Saros Körfezi mıntıkasında Sazlıdere civarına çıktı. Aynı 6 ağustos gününde de müttefiklerinin cenup gurubu cephesindeki Türk kuvvetlerini şimale, Anafartalar mıntıkasına sevketmelerine mâni olmak için yapacakları taarruz başlamıştı. Saat 14.30'dan 16'ya kadar süren topçu ateşinden sonra sekizinci İngiliz kolordusu taarruza geçti. Bazı siperleri zaptettiyse de mukabil saldırışla bu siperler geri alındı. Akşam üstü yapılan ikinci bir taarruz da aynı neticeyi verdi.

Arıburnu mıntıkasındaki İngiliz ordusu da gizlice 17.800 kişiyle takviye edilmişti. Bu cephede İngiliz 6 Ağustosta şiddetle taarruza geçtiler. "Kanlı Sırt"ı Avusturalyalılar zaptetti. Türklerin yaptığı mukabil taarruz da muvaffak olamadı. Geceleyin yapılan yeni mukabil taarruzlar da muvaffak olamadı. 7 Ağustosta düşman ilerlemek istedi. Fakat söktüremedi. 8 Ağustosta düşman, donanmasının da iştirakiyle yeni bir taarruz daha yaptı.

Düşmanın sağ kolu Conk Bayırı'na çıktı ve yüz metrelik bir kısmı zaptetti. Düşmanın diğer yerlerdeki taarruzları püskürtüldü. Fakat Conk Bayırı tarafımızdan yapılan birkaç mukabil taarruza rağmen geri alınamadı. Ancak, hattı bâlânın bir kısmını almağa muvaffak olmuş olan İngilizler bir mukabil saldırışla 15-20 metre kadar geriye atıldı. 9 Ağustosta düşman tekrar saldırdı. Fakat netice alamadı. 9 Ağustos akşamı Anafartalar gurubu kumandanı olan GAZİ Conk Bayırı'na geldi. Conk Bayırı'nı geri almak için yapılacak hareketi tertip etti. 10 Ağustos günü sabah saat 5.30'da topçu istihzaratı olmaksızın, fakat bir anda ve baskını tarzında yapılan bir süngü hücumu ile oradaki düşman geri atıldı.

Epeyce de kovalandı. 6-10 Ağustos çarpışmalarında biz 18.000, İngilizler 12.000 kişi kaybetti.

Düşman bu suretle cenupta şiddetli taarruzlarla bizi oyalarken Anafartalar ihracı da başlamıştı. Evvelki ihraçlardan alınan dersle bu sefer her şey daha mükemmel bir surette hazırlanmıştı. 6 Ağustos gecesi 13.000 asker ve 24 toptan mürekkep olan ilk İngiliz kıt'ası üç noktaya çıkarıldı. İngilizler hareketi gayet gizli tutmuşlar ve mükemmel bir muvaffakiyetle sevkülceyş baskını tarzında bu ihracı yapmışlardı. Bu mıntıkadaki kuvvetimiz (buradan ihraç ummadığımız için) iki buçuk kadardı. Karaya müşkilâtsız çıkan İngilizler çabucak intizamlarını iade ederek karşılarına çıkan ufak bir müfrezemizi geri attılar. Fakat karanlıkta yolu şaşırmamak için sabahı beklemek gibi büyük bir korkaklık gösterdiler. Daha şimalde Suvla'da yapılan ihraç bu kadar kolay ve muntazam olmadıysa da umumiyetle 9'uncu İngiliz kolordusu karaya muvaffakiyetle çıkmıştı. 7 Ağustos günü İngilizler ilerleyebilse idiler kazanacaklardı. Çünkü 26.750 kişilik İngiliz ordusunun karşısında nacak 3.000 Türk vardı. Fakat İngiliz generali ilerlemek cesaretini gösteremedi. 8 Ağustosta da İngiliz kolordusu bir şey yapamadı.

9 Ağustos Türkler geriden gelen kuvvetlerle takviye edilmiş bulunuyorlardı. Bu suretle hem Türkler hem İngilizler taarruza hazırdı.

Bugün karşılıklı taarruzlarla geçti. 10 Ağustosta İngilizler taarruz etti. Fakat bir netice alamadılar.

7-10 Ağustosta düşman 54'üncü fırkasını da Anafartalara ihraç etti. Bu suretle 11 ağustosta 20.000 Türk'e karşı 30.000 İngiliz bulunuyordu. Bununla beraber vaziyet değişmedi. 12 Ağustosta, yeni ihraç

edilen 54'üncü düşman fırkası taarruza sevkedildiyse de taarruz bu fırkanın birinci alayının Türklere esir olmasıyla neticelendi.

15 ve 16 Ağustosta düşman Kireçtepe'ye muvaffakiyetli bir taarruz yaptıysa da bu da durduruldu.

21 Ağustosta general Hamilton yeniden aldığı kuvvetlerle yeniden taarruza karar verdi. Bir saat süren ve donanma ateşiyle takviye edilen topçu hazırlığından sonra İngilizler saat 15.30'da taarruz ettiler. Bir kısım Türk siperlerini zaptettiler. Bu siperler mukabil bir saldırışla derhal geri alındı. Bu taarruzda bir İngiliz livası topçu mermilerinden çıkan bir fundalık yangınından kaçmak için girdiği derede Türk ateşi altında mahvoldu. Ertesi günü de düşman şiddetle taarruza devam etti ve bu sefer aldığı bir iki siperi tekrar geriye kaptırmadı. Bu taarruz da bu suretle bitti.

21-22 Ağustos harplerinde İngilizler 7.500, Türkler 3.300 zayiat vermişlerdi. Bu harpler iki tarafı da fena halde yorduğundan bundan sonra belli başlı bir harp olmadı. Ve düşman bilfiil mağlûbiyeti kabul etti. 12 kânunuevvelde düşman tahliyeye başladı. Anafarta ve şimal guruplarının tahliyesi 19/20 kânunuevvel gecesi bitti. Havaların iyi gitmesi tahliyeye çok yardım etti. Bu tahliye büyük bir muvaffakiyetle yapıldı.

Türklerin hiç haberi olmadı. Fakat düşman bize bir çok levazım ve mühimmat bıraktı. 8/9 kânunusani gecesinde cenup gurubu boşaltıldı. Burada da birçok mühimmat elimize geçti. Bu suretle şimal grubunda 236, Anafartalar grubunda 136 gün aralıksız süren bu savaş şanlı Türk silahlarının zaferiyle bitiyordu.

Fakat bu zafer ucuz kazanılmamıştır. Burada harbeden kuvvetlere göre verilen zayiat okadar korkunçtur ki, eğer Fransızlar garp cephesinde bu nispette zayiat verselerdi bir ayda 6 milyon insan kaybederlerdi. Halbuki Fransa 4 senden 3 milyon zayiat vermiştir. Çanakkale Savaşı'nda iki tarafın zayiatı şudur:

	Ölü	Yaralı	Hasta
İngilizler	33.000	120.000	100.000
Fransızlar	3.700	23.000	20.000
Türkler	55.000	100.000	85.000

Hastaların da bir kısmı ölmüştür. Meselâ 85.000 Türk hastasından 21.000'i ölmüştür. Bunlardan başka iki tarafın birbirine verdiği esirler ve kayıplar da vardır. Umumiyet itibarıyla Türklerin zayiatı 250.000, düşmanların 300.000'dir. harp müddetince Çanakkale'ye İngilizler 460.000, Fransızlar 80.000 kişi sevketmişlerdir. Mecmuu 540.00 eden bu kuvvetin 300.000 zayiat verdiği düşünülürse ne müthiş bir zayiat verdiği anlaşılır. Türkler de en seçme ve değerli askerlerinden yarım milyonunu Çanakkale'de kullanmışlardır. Fakat akıtan kanlar boşa gitmemiş, harp iki yıl daha uzıyarak Rusya'nın devrilmesine sebep olmuştur. Bunun için umumî harbin garp cephesinde değil burada hallolunduğu kabul etmek lâzımdır. Çanakkale müdafaası olmasaydı Rus çarlığı devrilmiyecek ve İstiklâl Harbi yapılmıyacaktı. Bunu hiçbir zaman unutma Türk genci...

Adalar Denizinden Altayların daha ötesine kadar bütün Türk gençliğine....

1

Yer bulmasın gönlünde ne ihtiras, ne haset.
Sen bütün varlığına yurdumuzun malısın.
Sen bir insan değilsin; ne kemiksin, ne de et;
Tunçtan bir heykel gibi ebedi kalmalısın.

Iztırap çek, inleme... Ses çıkarmadan aşın.
Bir damlacık aksa da, bir acizdir göz yaşın;
Yarı yolda ölse de en yürekten yoldaşın
Tek başına dileğe doğru at salmalısın.

Ezilmekten çekinme... Gerilmekten sakın!
İradenle olmalı bütün uzaklar yakın,
Dolu dizgin yaparken ülküne doğru akın
Ateşe atılmalı, denize dalmalısın.

Ölümlerden sakınma, meyus olmaktan utan!
Bir kere düşün nedir seni dünyada tutan?
Mefkuresinden başka her varlığı unutan
Kahramanlar gibi sen, ebedi kalmalısın...

2

Sen ne elde ve dilde gezen billur bir sağrak,
Ne de sıska bir göğüse takılan bir çiçeksin;
Senin de bu dünyada nasibin var: Savaşmak!..
Kayalarla güreşip dağlarda öleceksin.

Yoldaşlık ederekten gökte güneşle, ayla
Aşarsın tepe, ırmak; yürürsün ova, yayla...
Hayata ne biçimde geldinse bir borayla
Daha sert bir kasırga içinde biteceksin.

Kızıl Elma uğrunda kılıç çekince kından
Bahtiyarlık denen şey artık geçmez yakından;
Mesut olup gülmeyi sök, çıkar hatırından.
Belki öldükten sonra bir parça güleceksin.

Yüz paralık kursunla gider "Hayat" dediğin;
"Tanrı Yolu" uzaktır; erken kalk, sıkı giyin.
Yazık, bütün ömrünce o kadar özlediğin
Güzel Kızıl Elma'na varmadan öleceksin.

3

Belki bir gün çöllerde kaybedersin eşini,
Belki bir gün ağlarsın kaçtı diye karına.
Işıksız kulübende boranın esişini
Dinleyerek çıkarsın bir ümitsiz yarına.

Gün olur ki mertliğin uğrar kahpe bir hınca;
Namert bir el arkandan seni vurur kadınca;
Bir gün sabrın tükenir... Silahını kapınca
Haykırarak çıkarsın yurdunun dağlarına...

Hayatin kamçısıyla sızar derinden kanlar,
Senin büyük derdinden başkaları ne anlar?
Vicdanını Paris`e, Moskova`ya satanlar,
Küfür diye bakarlar senin dualarına.

Hey arkadaş! Bu yolda ben de coşkun bir selim,
Beraberiz seninle, işte elinde elim.
Seninle bu hayatin gel beraber gülelim
Ölümüne, gamına, tipisine, karına...

4

Atandan kalmış olan kılıcı iyi bile,
Onu bütün gücünle vuracaksın çağında.
Savaş..... Bunun tadını ey Türk sen bulamazsın,
Ne sevgili yanında, ne baba ocağında.

Savaşmaktan kaçınır, kim varsa alnı kara;
Kan dökmeyi bilenler hükmeder topraklara...
Kazanmanın sırrını bilmiyorsan git, ara
"Çanakkale" ufkunda, "Sakarya" toprağında.

Siyasette muhabbet... Hepsi yalan palavra...
Doğru sözü "Kül Tegin" kitabesinde ara...
Lenin'den bahsederse karşında bir maskara
Bir tebessüm belirsin sadece dudağında.

Yatağında ölmeyi hatırından sök, çıkar!
Döşeğin kara toprak, yorganındır belki kar...
Sen gurbette kalırsan, ben ölürsem ne çıkar?
Ruhlarımız buluşur elbet Tanrıdağı`nda...

5

Mukadderat isterse seni yoldan çevirsin,
Sen hele bu yollarda yıpranarak aşın da,
Varsin bütün ömrünce bir an nasip olmasın
Yorgunluğunu gidermek serin bir su başında.

Bir gülüşten ne çıkar, ne çıkar ağlamaktan?
Kullar kancıklık eder, bela bulursun Hak'tan.
Gün olur ki bir yudum su ararsın bataktan,
Gün olur ki bir tutam tuz bulunmaz aşında.

Bir çığ gibi yürürsün bir lahza durmaksızın,
Bir ilahi kaynaktan geliyor çünkü hızın.
Duygular ölmüştür... Tapınılan bir kızın
Bir füsun bulamazsın gözlerinde, kaşında.

Iztırabı kanına katta göz kırpmadan iç!
Varsın gülsün ardından, ne çıkar, bir iki piç...
Bu varlık dünyasında yalnız senin hiç mi hiç
Bir şeyin olmayacak... Hatta mezar taşın da...

ATSIZ

Atsız Mecmua, 1932, Sayı: 17

"ÇENGİZ HAN" VE "AKSAK TEMİR BEK" HAKKINDA

Millî şuurun ve ilmî tarihçiliğin hâlâ gereğince gelişememesi, dinî taassubun hâlâ ruhlara hükmetmesi dolayısıyla tarihimizin bazı büyüklerine karşı saygısızlıkta bulunmak, yahut Türk ırkının şu veya bu bölümlerini birbirine düşman saymak gibi yanlışlıklar sık sık yapılmaktadır. Bunların arasında en yaygını

Çengiz ve Temir düşmanlığıdır. Bu düşmanlığı yapanlar arasında Şarlman'la Şarlken'i birbirine karıştıran felsefeciler bulunduğu gibi tarihçi geçinenler de vardır.

Bu tarihçi geçinenlerden biri Türk soyunun güzelliği hakkında yazdığı bir gazete makalesinde yine dinî taassup sebebiyle Çengiz ve Temir'den "mahlûkat" diye bahsederek onların sarı "Moğol" ırkından olduğunu Türklerin ise beyaz ırkın mümessili olduğunu ileri sürdü.

Artık ilmî bir değeri kalmayan bu eskimiş sarı ırk, beyaz ırk tabirleri yanında muharririn Çengiz ve Moğollar hakkındaki son neşriyattan da habersiz olduğu, bu yazıları kırk yıl önceki ilmin kırıntılarıyla yazdığı anlaşılmaktadır.

Burada tafsilâta girişerek, bazı gençlerin sorularını cevaplandırmak üzere, şimdiye kadar varılan ilmî sonuçların özetini vereceğim:

1- Türklerle Moğollar iki kardeş millettir. Altay grubu denen akraba milletlerin en mühim iki tanesidir. Türkçe ve Moğolca eskiden tek dil olup ancak Hunlar çağında iki ayrı dil haline gelmiştir. "Hun - Türk münasebetleri" adlı tebliğ ile bunu iddia ve ispat eden Türk, Moğol ve Çin dilleri bilgini Von Gabain olmuştur. (İkinci Türk Tarih Kongresi, s. 895- 911, İstanbul, Kenan Matbaası).

2- Moğol kelimesini tarihe tanıtan Çengiz Han olmuştur. Kendisinden önce Moğollar'a (yani Moğolca konuşan boy ve uruklara) ne dendiği kesinlikle belli değildir. Sekizinci yüzyıla ait Orkun yazıtlarında görülen "Otuz Tatar" ve "Dokuz Tatar" adlı birliklerin Moğol olduğu ileri sürülmüşse de bu, bir faraziyeden ibaret kalmıştır: Çünkü bugün Moğolistan denilen eski Gök Türk ülkesinin ancak onuncu yüzyıldan başlayarak Moğollar'la dolduğu ortaya konduktan sonra Sekizinci Yüzyılın Otuz Tatar ve Dokuz Tatarlar'ın da Türk olduğu kendiliğinden belli olmuştur. Gök Türkler çağında adı geçen "budun"lardan Moğol olduğu kesinlikle bilinen ancak Kıtaylar'dır ki daha sonraki zamanlarda da tarihe Moğol olarak geçmişlerdir.

3- Fakat Çengiz'in "Moğol" topluluğu etnik değil, tıpkı "Osmanlı" tabiri gibi siyasî bir isimdir ve aralarında Türkçe konuşan veya Türk olan boylar ve uruklar da vardır.

4- Eserini On Birinci Yüzyılda yazan Kaşgarlı Mahmud, Tatarlar'ı, ayrı lehçeleri olan bir Türk kavmi olarak göstermiştir.

5- On Üçüncü Yüzyılda Büyük Çengiz İmparatorluğunu gezen Marko Polo, "Tatar" kelimesini Türkler'le Moğollar'ın ikisini birden kapsayan bir deyim olarak kullanmıştır.

6- Türkler'in kendileri de "Tatar"ı Türkler'in bir parçası ve belki de Doğu Türkçe'siyle konuşan Türkler olarak saymışlardır. Âşıkpaşaoğlu, tanınmış tarihinde Süleymanşah'la birlikte Anadolu'ya gelen Türkleri "elli bin miktarı göçer Türkmen ve Tatar evi" olarak kaydeder.

7- Osmanlı padişahlarından II. Murad zamanında, hicrî 843'te yazılıp tarafımdan yayınlanan bir tarihî takvimde Çengiz, Ögedey, Güyük, Mengü, Hülegü, Abaka, Keyhatu gibi Müslüman olmayan Çengizli kaanlar rahmetle anılmıştır. (Osmanlı Tarihine ait Tarihî Takvimler, s. 92-94, İstanbul 1961, Küçük aydın Basımevi). Yani On Beşinci Yüzyıl ortalarına kadar Türkiye'de aydınlar arasında bir Tatar düşmanlığı, Müslüman olmayan Türk'e düşmanlık diye bir şey yoktu. Bu müsamahakârlık Doğu Türkleri'ni veya Tatarlar'ı yabancı saymaktan, Çengiz Hanedanını millî bir hanedan saymaktan ileri geliyordu. Umumî bir müsamaha olsaydı aynı hoşgörürlük Bizanslılara, Ermeniler ve Gürcülere, Batılılara karşı da gösterilirdi.

8- Türkler'le Moğollar aynı kökten gelen iki kardeş millet olmakla beraber Çengiz Han, Moğol değil, Türk'tü. Çengiz'in Türklüğü tarihî geleneklerin dışında tarafsız çağdaş Çinlilerin tanıklığı ile de sabittir. Profesör Zeki Velidi Togan, 1941'de yayınladığı "Moğollar, Çengiz ve Türklük" adlı küçük eserinde, (s. 18) ve 1946'da yayınladığı "Umumî Türk Tarihine Giriş" adlı büyük ve değerli eserinde (s. 66) Çengiz Kaan'ı 1221'de ziyaret eden Çao-hong adlı bir Çin elçisinin verdiği bilgiyi nakletmiştir. Bu elçi, Çengiz'in eski Şato Türklerinden indiğini gayet açık olarak belirtmiştir. Şatolar ise, bilindiği üzere eski Gök Türkler'den inen büyük bir uruktur. Çengiz'in tipi hakkındaki tarihî bilgiler de (uzun boy, kumral saç, beyaz ten, yeşil göz) eski Gök Türk kağanlarınınkine uymaktadır. Çengiz'in aile adı olan "Börçegin",

"Börü Tegin'in Moğolca söylenişinden ibaret olduğu gibi "Çengiz" kelimesi de "Tengiz" yani "Deniz" kelimesinin Moğolca söylenişinden başka bir şey değildir. Türkçe'de "t" ile başlayan kelimelerin Moğolca'da "ç" ile başladığını Altay dilleri uzmanları söylemektedir.

Çengiz'in ailesi hiç şüphesiz eski Türk devlet geleneğine uygun olarak çok eski zamandan beri Moğollardan bir kısmı üzerinde (belki de Moğollaşmış Türkler üzerinde) beğlik eden bir Eçine Hanedanı kolu idi. Bu hanedanda Türk geleneklerinin devam etmekte olduğu Çengiz'in oğullarından Çağatay ve Ögedey'in adlarından gözükmektedir. "Çağa" ve "Öge" bilindiği üzere, Türkçe kelimelerdir.

9- Aksak Temir Bek'in bir Barlas gibi olması ve Barlasların Moğol uruğu sayılmasında Temir'in Türklüğüne engel değildir. Temir'in ailesi de Çengiz ailesinin bir kolu olup Barlas uruğu üzerinde beğlik etmiştir. Ruslar tarafından Temir'in mezarını açmak suretiyle yapılan incelemeler onun da uzun boylu ve beyaz tenli olduğunu ortaya koymuştur ki eski Arap ve Fars edebiyatlarındaki Türk tavsifine tamamen uygundur. Üstelik Temir'in anadili de Türkçe'dir.

10- Ne Çengiz ne Temir Bek, Aryanî tipinde değildi. Klâsik Türk tipi bazı sahtekârların iddia ettiği gibi Hind Avrupa tipi olmayıp Çinlilerle Aryanîler arasında orta bir tiptir. Mezarlardan çıkan kafatasları, eski heykeller, eski duvar resimleri ve tarihî tavsifler bunu gösterdiği gibi Arap ve Fars şiirlerinde de çekik gözlü Türk güzellerinin övülmesine dair birçok örnek vardır. Milâdî 1114'te, yani daha Çengiz'in ve Moğollar'ın ortaya çıkmasından ne kadar önce ölmüş olan Zemahşerî'nin bir Türk güzeli hakkında yazdığı şu şiirlere bakın:

"O ne kutlu bir gündü ki Yâfes kızlarından güzel ve cilveli bir kıza malik olmuştum. O güzel gözleri her ne kadar dar ise de sihir kârlık bakımından geniştir. Baktığı vakit gözlerinin karası görünürse de güldüğü zaman bu siyahlığın hepsi kaybolur."

* * *

"Türk"' neslinden bir güzel kız beni kendi isteğimle ölüme doğru götürmektedir. O kızın kendi fettan, gözleri de öldürücüdür. Zaten Türk'ün öldürücülüğü meşhur değil midir? Bu kızın kardeşinin kılıcı ne kadar kesici ve öldürücü ise de bu hususta onun gözü erkek kardeşinin kılıcından daha kesicidir. Kardeşi, aldığı esirleri azad ederse de bunun esirleri azad kabul etmez. Kardeşi bazı insanların kanını dökerse de bu herkesin kanını dökmektedir. Kardeşinin elinde kâfirler feryad etmektedir. Bu ise Müslümanları inletmektedir. Ben onun hicranı ile ağladıkça o benim karşımda güler ve güldüğü vakit büsbütün darlaşan gözleri kalbimi yaralar."

* * *

"Su'dâ (1) ya şöyle söyle: Bizim sana ihtiyacımız yoktur ve biz iri siyah gözlüleri istemeyiz. Dar gözler ve dar gözlüler bizim düşüncemizi ve hayalimizi doldurmuşlardır. Onlar baktıkları vakit yalnız gözlerinin siyahlıkları görünür. Fakat gülecek olurlarsa o siyahlık da görünmez olur. Türk yüzü-ki Tanrı onları kem gözden esirgesin-gökteki ay gibidir" (Atsız Mecmua, Sayı: 15, 15 Temmuz 1932, Sayfa: 66-67.)

11- Oğuzlar'ın da vaktiyle tam klâsik Türk tipinde olduklarının en büyük delili daha Selçuklu devleti kurulmadan önce ölmüş bulunan Mes'ûdî'nin kaydıdır. Mes'ûdî "Oğuzlar çekik gözlüdür. Fakat onlardan daha çekik gözlü olanlar da vardır." demektedir. Genellikle Oğuzlar'ın torunları olan bugünkü Türkiye Türkleri'nin arasında da bu tipin tam veyâ biraz değişik örnekleri çok sayıda göze çarpmaktadır.

12- Aksak Temir'in Türkiye Türkleri ile çarpışmasını bir millî dâvâ haline getirmeye çalışmak millî bir ihanetten başka bir şey değildir. Aksak Temir'in Yıldırım Bayazıda karşı savaşan ordusunda pek çok Doğu Anadolulu Türkmen vardı. Bu savaş gerçekte Osmanlı-Karaman, Osmanlı - Akkoyunlu, Osmanlı - Safevî vuruşmaları gibi bir iç savaştır. Osmanlı - Karaman ve Osmanlı - Safevî savaşlarında gösterilen sertlik Osmanlı - Çağatay savaşındakini bastıracak niteliktedir. Bu çarpışmalar Türk tarihinin oluşundaki bir kader sonucudur. Türk tarihi pek çok iç çârpışmalarla doludur. Nitekim Osmanlı tarihinde de prensler arasındaki kıyıcı savaşlar büyük bir bölüm teşkil eder.

13- Son zamanlarda Kül Tegin anıtının bulunduğu yerde keşfedilip Kül Tegin'e ait olduğu iddia edilen heykelin tipi arkaik Orta Asya tipidir. Herhalde Kül Tegin'in veya Gök Türkler'in de "Moğol" olduğu iddia

edilemez.

14- Selçukluların İranlı saray şairlerinden "Dih Hudây Ebu'l-Ma-âlîyi'r Râzi" Selçuk sultanının sarayındaki Türk kölemenlerden bahsederken şöyle demektedir: "Hepsi Kırgız ve Çin kökünden olan servi boylular, hepsi Yağma ve Tatar tohumundan olan gül yüzlü güzeller. Aralarında gümüş çeneli Oğuz ve Kıpçak güzelleri, mis yüzlü ve ay gibi Kay ve Kimekler de var. Tanrım, bu Türk çocukları ne güzel şeyler ki onlara bakan insanın gözleri bahar gibi olur."

Buradaki Çin'den maksat uzakdoğu Türkleri ve belki de Moğollardır. Tatarlar'ın Yağmalarla birlikte gül yüzlü güzeller olarak gösterilmesi onların su katılmamış Türklüklerine en büyük delildir.

15- Bugün özellikle "Tatar" denilen Türkler Kazanlılarla Kırımlılardır. Kazanlılar eski Bulgar Türklerinin, Kırımlılar da Kıpçakların torunlarıdır. Yani bugün siyasî ve hatta coğrafi bir anlamı olan Tatar kelimesini bir Moğol uruğu, yahut Türk'ten başka bir şey diye düşünmek imkânsızdır.

Bu şartlar içinde Türk tarihinin iki büyük şahsiyeti olan Çengiz Han ile Temir Bek'i Türk'ten gayrı ve hele Türk düşmanı olarak görmek, göstermek ve düşünmek tarihi tahrif etmekten başka bir şey değildir. Özellikle Tatar kelimesini Moğol veya gayrıtürk bir millet anlamında kullanmak hiçbir şey bilmemek demektir.

Türkler, Türk tarihinin birinci sınıf insanlarından bazılarını tenkit etmek, beğenmemek, sevmemek hakkına maliktirler. Fakat hanedanlar arasındaki rekabetler dolayısıyla bunlardan birini tutarak onun hasmını millî düşman diye ilan edemezler. Irk davalarında coğrafyanın hiçbir değeri yoktur.

Türkler'den bazılarını millî düşman diye göstermek hem tarihi değiştirmek, hem de yarınki Türk birliğini baltalamak olur. Bu baltalama, tarihî düşmanlarımızın ekmeğine yağ sürmektir.

(1) "Su'dâ", Zemahşerî'nin Arap sevgilisinin adıdır. Bu şiirleri o zaman Kelâm Tarihi profesörü, sonra Diyanet İşleri Başkanı olan Şerefeddin Yaltkaya tercüme etmişti.

Ötüken, 23 Temmuz 1966, Sayı: 31 - 32

DEVLETİMİZİN KURULUŞUNU SAĞLAYAN SAVAŞ

Mayıs ayının Türk tarihinde büyük bir yeri vardır: Türkiye'nin kurulmasını sağlayan tarihî ve destanî hareketler bu ayda yapılmış, bu destanların can alıcı noktası olan Dendânekan Meydan Savaşı 23 Mayısta olmuştur.

Okul kitaplarında devletimizin ne zaman kurulduğuna dair bir işaret yoktur.Bazıları Malazgirt Savaşı'nın yapıldığı 26 Ağustos 1071 tarihini devletimizin başlangıcı sayıyorlar. Bu düşünce tamamiyle yanlıştır. Çünkü Malazgirt Savaşı çoktan kurulmuş kuvvetli bir devletin diğer bir kuvvetli devleti yenmesinden başka bir şey değildir. Dendânekan Savaşı ise Selçuklu Hanedanının idaresindeki Türklerin, Gazneliler İmparatorluğunu yenerek Horasan ülkesini onlardan koparmasını, burada bağımsız olarak teşkilâtlanmasını ve fetihlere başlamasını sağlamış, yani Türkiye'yi kurmuş ve bizi bugüne getirmiş olan bir çarpışmadır.

Millî hayatımızdaki iyi, kötü bütün dönüm noktalarını bilmek, bütün fertlerin ortaklaşa sevineceği, üzüleceği tarihlere malik olmak, mânevî yapısı kuvvetli bir millet olmanın ilk şartlarından biridir. İskender'i, Sezar'ı, Arslan Yürekli Rişar'ı, Deli Petro'yu, Napolén'u ezberleyen Türk gençlerinin bu devletin nasıl kahramanlıklarla kurulduğunu, Çağrı Beğ adındaki destâni kahramanın neler yaptığını, Doğu Roma İmparatorluğu ile göğüs göğse yapılan korkunç savaşların Türk başbuğları olan Kutalmış, İbrahim, Inal, Yakutu, Resul Tegin, Buka, Anasıoğlu, Hasan Artuk, Afşın ve arkadaşları gibi ölmezleri

bilmemesi hazin olduğu kadar da ayıptır. Bunlar lise ve ortaokulda değil, daha ilkokulda bellenecek şeylerdir. Bunları öğrenelim ve hatırlayalım. Yalnız ümidimizin zayıfladığı anlarda değil, her zaman aklımızda tutalım, gönlümüzde saklayalım.

Selçuk Hanedanının idaresindeki enerjik ve gözüpek Oğuzlar'la bunlara katılmış olan birtakım doğu Türkleri, Hazar, Karahanlı ve Gazneli devletleri arasında bocaladıktan, hattâ büyük kırgınlar geçirdikten sonra nihayet "Horasan'ı elde etmek" fikri etrafında hamle yapmaya başladılar.

Gazneliler İmparatorluğu'nun büyük ve zengin bir vilayeti olan Horasan, Selçuklular için bir yaşama vasıtasıydı. Geçimlerini sağladıkları sığır, koyun ve at sürülerine otlak Horasan'da, kendilerine vergi verecek zengin şehirler yine orada idi. Burası için yapılan değişik tarihli birkaç savaş hiçbir meseleyi halletmemiş ve iş, kesin sonuçlu bir savaşa kalmıştı.

Büyük sultan Gazneli Mahmud'un oğlu olan Sultan Mesud yüksek bir kumandan, eşsiz bir kahraman, fakat kararsız, zalim ve sarhoş bir devlet başkanıydı. Ana davalarda sık sık ve lüzumsuz karar değiştirmeleri yüzünden kumandanlarının güvenini kaybetmiş, bu kumandanlardan bazıları, sarhoşluk sırasında hakaretine uğradıkları sultana gücenerek Selçuklulara katılmış, bu da sultanı bütün kumandanlarından şüphelenir hale getirmişti. Horasan'da Selçuklular lehine propaganda yapılıyor, din bilginleri kendi sarhoş sultanları yerine içki içmeyen Selçuk prenslerinin gelmesini istiyor, bundan başka tüccar ve esnaf sınıfı da daha az vergi alan Selçukluları tercih ediyordu.

Her iki tarafında birbiri arasındaki casus şebekesi iyi işliyor, tarafların hareketleri ve hazırlıkları birbirine malûm oluyordu.

Sultan Mesud bu işi kökünden halletmek için büyük hazırlıklar yapmış ve o zamana kadar görülmemiş bir ordu tertiplemişti. İyi silâhlı 100.000 kişi olan bu orduda 50 tane de savaş fili vardı. Bu ordu, Türklerden başka Hindli, Efganlı, İranlı, Arap ve Kürtlerden meydana gelmişti.

Selçuklular 20.000 kişiden daha azdı. Fakat çok disiplinli ve hafif silahlı olduğu için son derece çevik atlılardan kurulu bir ordu idi. Gaznelilerin kalabalık oluşu daima su ve yiyecek sıkıntısı doğuruyordu.

17 Mart 1040'ta Gazneli ordusu Nişabur'dan Serhas'a doğru hareket etti. Serhas'ta toplanmış bulunan Selçuklular da kıpırdadılar. Gazne ordusunun uğrağındaki yerlerde yiyecek bir şey bırakmadan, kuyuları doldurarak çekilmeye başladılar.

13 Mayısta Gazneliler, Serhas'a girdi. Fakat açlık içinde yürüyüşte hayvanların çoğu ölmüş, suvarilerin büyük bir bölümü atsız kalmış, ölmeyen atlar bitkin bir hale gelmiş, daha kötüsü, açlık yüzünden ordu silah kullanamayacak kadar kötülemişti.

Serhas haraptı. Ahali de Selçuklularla birlikte kaçmış, Selçuklular işe yarar ne varsa götürmüş, götüremediğini yakmıştı. Gazneli kumandanları yiyecek bulmak için Herat'a dönmeyi tavsiye ettilerse de sultan bu fikre yanaşmadı. Selçukluların da aç olduğunu söyleyerek bu işi kökünden bitirmek üzere taarruz lâzım geldiğini, hedefin Merv olduğunu, aksi bir fikirde bulunanı idam ettireceğini bildirdi.

16 Mayıs 1040ta Gazneli ordusu, Selçukluların yeni karargâhı olan Merv'e yürümeye başladı. Susuzluktan büyük sıkıntı çekiliyor, hastalıkta başlamış bulunuyordu.

18 Mayıs'ta, susuzluğa çare olmak üzere kuyular kazıldı ve çevrede bulunan kamışlıklara, Selçuklulara sığınaklık etmesin diye ateş verildi. Fakat kuyulardan çoğunun suyu acı çıktı.

21 Mayıs'ta Börü Tegin buyruğundaki 1500 Sekçuklu ile ilk çarpışma yapıldı. Bunlar yağmur gibi ok yağdırarak yıldırım gibi bir hücum yaptılar. Gaznelilerin ağır süvarisi kendilerine taarruz edince çekildilerse de ağırlıklardan bir kısmını alıp götürmeyi başardılar.

Bu ilk çarpışma, Gazneliler ordusundaki mâneviyat kırıklığını ve disiplinsizliği açığa vurmuştu. Gazneliler ordusundaki Türk hassa askerleri, kendi komutanları olan ünlü başbuğ Beğdoğdu'ya başvurarak deveye binmekten usandıklarını, ertesi gün bir savaş olursa ister istemez Tacik(= İranlı ve Efganlı) ve Arap askerlerin atlarını alacaklarını, savaşa ancak böyle gireceklerini söylemişlerdi.

Bu sırada Merv'de bulunan Selçuklular da büyük Gazneli ordusunun taarruzu karşısında ne yapmak gerektiğini konuşuyorlar, bir karara varamıyorlardı. Nihayet kararı Tuğrul Beğ'e bıraktılar. Tuğrul Beğ, görülmemiş büyüklükteki Gazneli ordusunun gelmesi dolayısıyla büyük göçe, Dihistan yoluyla İran içerisine yürümeye taraftardı. İranlılar korkak olduğu için bize dayanamaz diyordu. Gaznelilerle yapılacak savaş başarısızlıkla biterse Selçuklu topluluğunun dağılacağından çekiniyordu.

Çağrı Beğ, bu fikre itiraz etti. "Buradan kaçıp İran'ı alacak idiysek bunu başlangıçta yapmalı ve böyle ulu bir padişahın kemerine el atıp savaşa çağırmamalıydık" dedi. Savaşı kabulün kaçınılmaz olduğu hakkındaki delillerini sayıp döktü. Yalın atlılar olup erkekçe dövüşürlerse savaşı kazanacaklarını söyleyerek sözlerini bitirdi. Bu düşünce kabul edildi.

Kadın, çocuk, hasta ve yaşlıları ayırdılar. Bunları ve ağırlıklarını, sıska ve cılız atlı 2-3 bin kadar süvariyle birlikte uzaklara, çöllerin içine gönderdiler. Savaşa elverişli askerlerini sayarak 16.000 kişi olduklarını anladılar. Sayıca az olan bu ordunun mânevi kuvveti çok üstün, silahları pek iyi idi. Ordunun başkomutanlığını Çağrı Beğ, öncü komutanlığını Karahanlı Hanedanından Börü Tegin aldı.

Selçukluların bu kararı, aralarında bulunan Gazneli casuslar tarafından Sultan Mesud'a bildirildi. O gece suvarinin getirdiği mektupları okuyan Sultan Mesud bu rapor üzerine kendi adamlarıyla konuştu. Merv'e ihtiyatla yürümek kararı verildi.

22 Mayıs 1040 Perşembe günü Gazneliler Savaş düzeninde ilerlemeye başladılar ve biraz sonra Türkmen birliklerinin çevik atlarıyla ayrı ayrı yerlerde yaptıkları hücumlara uğradılar. Selçuklu birlikleri arasında Gaznelilerden Selçuklulara geçmiş kölemenler de vardı. Bunların, eski kapı yoldaşlarını çağırmaları epeyce tesirli oluyor, bir kısmı Selçuklulara geçtiği gibi, bir kısmı da, hiç olmazsa savaşa seyirci kalıyordu. Saray kölelerinin böyle gücenmelerine sebep de Sultan Mesud olmuştu. Çünkü ihtiyar ve gözleri görmez diye küçümsediği Beğdoğdu'yu hiçe saymış, Türk kölemenlerin başına Sultan Mesud 'i getirmişti.

Sabahtan öğleye kadar süren savaşta Gazne ordusu, subayların fedakârlığı ve her önüne geleni deviren Sultan Mesud'un kahramanlığı sayesinde Selçukluları püskürttüyse de yine ağırlıklarından bir kısmını onlara kaptırdı.

Selçuklular çekildikten sonra Gazneli ordusu birkaç kilometre daha yürüyerek su bulunan bir yere vardı ve burada disiplin adına bir şey kalmadı. Susuzluktan bunalmış olan askerler subay, konutan dinlemeden suya saldırdılar. Bu sırada Selçuklular bir hücum yapsalardı bu ordu dağılırdı. Fakat karargâh kurmuş oldukları Dendânekan ovasında kesin sonuçlu savaşı yapmaya karar vermiş olan Selçuklular bu hücumu yapmadılar. Gazneliler ordusu gece yarısına doğru susuzluğunu gidererek düzene girdi.

23 Mayıs Cuma (= 9 Ramazan 431) sabahı Gazneliler yine yürümeye başladı. Bu orduda 12 fil kalmıştı. Selçuklular hemen taarruza geçtiler. Haykırarak yıldırım hızıyla saldırıyorlar, ok yağdırıp çekiliyorlar, sonra yine geliyorlardı. Gazneliler bu çevik birliklerle çarpışa çarpışa kuşluk zamanı Dendânekan kalesi önüne vardı. Kale, Selçuklulara teslim olmamıştı. Gaznelilerin susuzluktan çok bunalan bir takım askerleri, subayların emirlerine rağmen kale önüne gelerek içerdekilere mataralarını uzatıyorlardı. Sultan bunların orduya katılmasını beklemeden taarruz emrini verdi. Selçuklular düzgün sıralar halinde sessizce bekliyorlardı.

Büyük savaşın başlayacağını anlayınca Gazneliler ordusundaki Türk kölemenler develerden indiler. Aşağı gördükleri İranlı ve Efganlıların atlarını almak istediler. Onlarda vermek istemediğinden kavga çıktı. Selçuklular bu fırsatı kaçırmadılar. Şiddetle saldırdılar. Sultan Mesud'un yakışıksız bazı hareketlerinden kırgın olan Türk askerlerden birçoğu ırkdaşları olan Selçuklular tarafına geçti.

İki ordu göğüs göğse gelince Gazneli ordusunun akıncı birlikleri olan ve askerî bakımdan ordunun en değersiz bölümünü teşkil eden Arap ve Kürt birlikleri dağılıp kaçtılar. Ordunun en kalabalık unsuru Hindlilerdi. Fakat daha önce Selçuklulara birkaç kere yenilmiş olan Hindlilerin gözleri yılgındı. Bunlarda daha fazla dayanamayıp bozuldular. Komutanlarla subaylar olağanüstü gayret ve cesaretle vuruşarak bozgunu önlemeye çalıştılarsa da olmadı. Gazneli ordusunun merkezi sonuna kadar dayandı. Burada

sultanla kardeşi ve oğlu bulunuyor. Sultan Mesud her vuruşta bir Selçuklu devirerek silahların hakkını veriyordu. Selçuklular onun yanına yaklaşmaktan çekinmeye başlamışlardı.

Fakat bu, neticeyi değiştirmedi. Böyle olduğu halde sultan, yenilmiş olmayı bir türlü kabul etmiyordu. Nihayet kumandanlarından biri onu uyandırdı: Çekilmezse Selçuklu karargâhına tutsak olarak gideceğini hatırlattı. Çâre yoktu. Çekilme emrini verdi. Kendisi de file binerek kaçmaya başladı. Yanında 100 kişi kalmıştı.

Türkmen atlıları kendisini şiddetle kovalıyordu. Sultan bunların yaklaştığını görünce filden ata binerek üzerlerine saldırdı. Birini kılıçla ikiye biçti. İkincisini gürzle öldürdü. Böylelikle onların eline düşmekten kurtuldu.

Selçuklular tam bir zafer kazanmışlardı. Sultan Mesud'un hazinesi, ağırlıkları alınmış, ordunun çoğu tutsak edilmişti. Çağrı Beğ kazandığı zaferin büyüklüğünü ilkönce anlayamadı. Ordusunun her tarafa akın yapmasına izin vermedi. Yalnız bir kısım atlılarını kaçan orduyu kovalamaya gönderdi. Sultan Mesud'un askerlerini toplayarak geri dönmesi ihtimaline karşı ordusunu saf halinde düzene koyarak hazırladı. Yiyip içmek gibi zarurî ihtiyaç zamanları dışında bütün ordusunu üç gün, üç gece at üstünde, silah elde bekletti. Bu tedbir pek de boşuna değildi. Çünkü büyük Gazneli ordusunun ölü ve tutsaklarını çıkardıktan sonra çölde dağılmış olanları da yine 40-50 kişi kadar vardı ki bunların bir iki konak ilerde toplanıvermeleri büyük bir tehlike yaratabilirdi.

Çağrı Beğ, Sultan Mesud'un bitkin bir halde Mervirûz'a düştüğünü ve yanında kuvvet kalmadığını öğrendikten sonradır ki üç gündür at üstünde beklettiği ordusuna dinlenme buyruğu verdi.

Artık Horasan kendilerinin olmuştu. Birkaç gün sonra zaferlerini kutlayarak devletlerini ilân ettiler. Devletin başkanlığına Çağrı Beğ'in kardeşi Tuğrul Beğ getirildi. Kahraman Çağrı Beğ, ölünceye kadar Horasan vilayetinin beği olarak kaldı. Böylelikle, 1040 Mayısında Türkiye kuruldu. Bu Türkiye, sonra İran, Irak, Azerbaycan, Anadolu ve Suriyeyi alarak Ortaçağın en mühim devletlerinden biri oldu. Haçlılarla çarpışarak varlığını korudu ve tarihin garip ve başka milletlerde örneği görülmemiş bir tecellisiyle, kurulmuş olduğu toprakları kaybederek sonradan aldığı yerlerde tutundu.

Tarihleri boyunca daima batıya ilerleyen Türkler, Osmanlılar zamanında da Almanya ve Fasa kadar uzandılarsa da sonra geri çekilmeye mecbur kalarak Anadolu'da tutundular.

Şanlı ve destana benzeyen geçmişimizi silinmez çizgilerle beynimize ve gönlümüze çizelim. Onu daima hatırlayalım. Çünkü kuvvetimizin kaynağıdır. Hatırlayalım ve ümit edelim.

Dendânekan Savaşı'nın askerlerine, Gazneli ordusunun Türkleri de dahil olduğu halde rahmet! Onlardan hız alan bizlere görevimizi başarmak için kuvvet!...

Orkun, 10. Sayı, 15 Kasım 1962

DİNDAR VE MUTAASSIP HACI BAYANIN TÜRKLÜĞE HAKARETLERİ

Günümüzün modalarından birisi de mini etekli, açık saçık dişilerin yanında hacı, hoca takımından gayet mutaassıp, görünüşte dindar, mutasavvıf kadınların türemiş olmasıdır. İsteyen istediğini olur. İsteyen istediğini sever. İsteyen istediğine tapar. Anayasa insanlara birçok haklar tanımıştır. Başkalarına, düzene, ahlâka, kanunlara çarpmadıkça herkesin her türlü hürriyeti vardır.

Bir de kanunlar bakımından suç olmadığı halde millî gurur bakımından incitici, kırıcı, hatta küstah ve edepsizce olan davranışlar vardır. Meselâ birisi çıkıp Türkler'in millî sembolü olan Bozkurt'a it demiştir. Bunu söyleyen seviyesiz, herhalde Bozkurt'un aynasında kendisini görmüştür. Millî bir timsalin millî hayattaki değerlerini anlayamayacak kadar sefil anlayışlı, millî değeri küçümsemeyecek kadar hain bir serseridir. Tıpkı Bozkurt gibi millî bir sembol olan bayrağı da aynı gözle gördüğü muhakkak olan

seciyesiz biridir. Bundan her şey beklenebilir.

Fakat görünüşte dindar olduğu için olgun ve başkalarının değerlerine saygılı olması gereken bir hacı kadından böyle bir saldırganlığı beklemezdik. Sabah gazetesinin yazarlarından Bayan Hacı Münevver Ayaşlı'dan bahsetmek istiyorum.

Sayın Bayanın 7 Mart 1969 tarihli Sabah gazetesinde "Bayram Gazetesi ve Yazarları" başlıklı makalesi Türkçülüğe hakaretlerle doludur ve bu arada taassuptan doğan çocukça fikirlerin gülünç bir halitasını arzetmektedir. Sayın Hacı Bayan, Bayram Gazetesi yazarlarının çok defa söylenmiş şeyleri tekrarlamasından yakınarak aynen şöyle diyor:

Efendim Bayram Gazetesi mecburen alıyor ve mecburen bu yazıları okuyorum. Halk Partisi klâsik mührünü taşıyan bir yazar bir yazı kaleme almış… Tutturdukları ve hiç bırakmadıkları konu:

1) Karamanoğlu Mehmed Beğ'in Türkçeciliği; bininci defa olmak üzere tekrar tekrar yazıyor. Ne oluyor yani? Karamanoğlu Mehmed Beğ Türkçeci olacak da Selânikli Dönme ve Giritler tarafından maskarası mı yapılacak?

2) Malûm, yine Cenabı Pir Hazretleri Mevlâna'nın Farsça yazma konusu. Hazretin Farsça yazması kerametlerinin en büyüğü. Allah vermesin ya Türkçe yazmış olsaydı. Mesnevî ve Divanı Kebir ne hale gelirdi? Herhalde 13. Asırda yazıldığı gibi kalmaz, Dil Kurumu onu sadeleştireceğim diye didik didik ederdi. Ve bu iş Sadi Irmak, Behçet Kemal ve Faruk Güventürk'e kadar düşerdi. Hazreti Mevlâna'nın Farsça yazması bütün şarka hitap ettiği gibi bütün müsteşrikler vasıtasıyla Garba hitabediyor demektir.

Karamanoğlu Mehmed Beğ'in Türkçeciliğini küçük görmek ve Mevlâna'ya "Cenabı Pir Hazreti Mevlâna" gibi şatafatlı unvanlar yaklaştırarak onun Farsça yazmasının en büyük keramet olduğunu ileri sürmek Yirminci Asrın müsbet kafası karşısında insanı güldürecek ve acındıracak bir zavallılıktan başka bir şey değildir.

Bu sayın bayan, Selânik Dönmeleriyle Giritliler Türkçeyi maskara edecek diye Türkçe yazılmasını mı daha doğru buluyor? Bu düşüncenin, kaza oluyor diye otomobilleri yasaklamayı midi ki onunla yazılan eser her türlü taarruzdan korunmuş oluyor? Artık kitaplarda kalan Farsça ile bugünün Kürtçeye benzeyen çirkin Farsçası aynı mıdır?

Mevlâna keramet yerine mucize göstererek şu Mesneviyi İngilizce yazsaydı herhalde bugün daha çok kimse tarafından anlaşılır, şöhreti daha büyük, itibarı daha fazla olurdu.

Bizim burada dokunmak istediğimiz konu Sayın Hacı Bayanın Hazretleri Piri olan Cenabı Mevlânâ'ya beslediği aşk değildir. İsteyen istediğine aşk besleyebilir. Dokunmak istediğimiz şudur. Hacı Bayan diyor ki:

İttihatçıların bir düşünürleri vardı. Yüzü kara, ruhu kara, kendi kara Kürt, fakat Türkçü Ziya Gökalp!.. İşte bu düşünür. Kaç kişi ziyaretine gidiyor? Kaç kişi mezarının nerede olduğunu biliyor? Kimse yattığı yeri bilmiyor.

Hacı Bayanın da diğerleri gibi bir Türkçülük düşmanı olduğu anlaşılıyor. Ziya Gökalp'a bunca hakaretin başka tevili yoktur. Bir kere Ziya Gökalp Kürt değil, Türk'tür. Irkçılığın aleyhinde olduğunu bildiğimiz Gökalp atalarının Çermikli ve Türk olduğunu, fakarırken Türk olmasa bile kendisini yine Türk sayacağını, çünkü hars bakımından Türk olduğunu yazmıştır. Bundan başka Ziya Gökalp'in yüzü, ruhu ve kendi neden kara oluyormuş? Yüzünün karalığından maksat esmerlikse biz Ziya Gökalp gibi bir karayı Sayın Hacı Bayan gibi bin beyaza tercih ederiz. Gökalp Türkçülüğe hizmet etmiş, sistem kurmaya çalışmış, ölmez eserler vermiş bir adamın değersizliğini göstermez. Bir adamın büyüklüğü mezarın belli olmasıyla ölçülmez. Mevlânâ'nın mezarını yılda 500.000 kişi ziyaret ediyormuş. Bilet kestiniz, yahut da oturup saydınız mı Sayın Hacı Bayan? Bu kadar adam ziyaret etse bile ne çıkar? Sarhoş, reybi ve eyyamperest Hayyam'ın mezarını da belki daha çok insan ziyaret ediyor. Fakat büyük ve şanlı Kılıç Aslan'ın mezarı hiç ziyaret olunmuyor. Çünkü yeri belli değil. Yeri belli olan Fatih'in mezarına da yılda ancak birkaç yüz kişi uğruyor. Bunlardan ne çıkar? Bunlar ya insanların vefasızlığı, ya budalalığını yahut da hiçbirini göstermez. De bir alışkanlığın eseri diye kabul edilebilir. Fakat herhalde

Hazreti Pirinizin Kılıç Aslan'dan veya Fatih'ten büyük olduğunu ispat etmez.

Mevlânâ gelmeseydi Türklük hiçbir şey kaybetmezdi. Fakat Kılıç Arslan'la Fatih gelmeseydi çok kaybeder, belki de bugün var olmazdı. "Evliya, Farsça yazdığı için keramet sahibidir" dediğiniz sözde Müslüman Mevlânâ, Allah'ın celâli ve kudreti onlarda tecelli etmiştir diye Şamani Moğollar'a dalkavukluk etmiştir ve onun büyük Fars şairliğinin ötesinde hiçbir değeri yoktur. Mezarı bilinmeyen Kılıç Arslan ise 20-30 bin atlısıyla Avrupa'nın zırhlı şövalye ordularına karşı can pazarında Anadolu'yu savunmuştur. Onun şanlı savunmaları olmasaydı bugün hiçbirimiz olmayacaktık ve siz de Hacı Bayan ya Marika ya da Fotika olarak yaşayan bir insan olacaktınız.

Demek sizin Piriniz insanlığı irşat etmek istiyordu da onun için Farsça yazdı. On Üçüncü Asrın başında Farslık ezilip siyasî olarak yeryüzünden kalkmış ve cihanın büyük bölümünde Türk hâkimiyeti, Türk kültürü ve Türk dili yürürlüğe girmişti. Cenabı Pir bu büyük ve hakim ırkın diliyle yazsaydı kerameti daha büyük olmaz mıydı? Mademki keramet sahibiydi, kendisinden iki asır sonra gelecek olan Nevâyi'nin "Muhâkemetü'l Lugateyn" (İki dilin ölçüştürülmesi) adlı eser yazacağını, bu eserde Türkçe'nin Farsça'ya üstünlüğünü ispat edeceğini bilirdi. Cenabı Pir herhalde zuhul buyurmuş olacaklar. Şemsi Tebrizi Hazretleriyle halvet âleminden mest olmak yüzünden bu gibi konularla uğraşacak vakitleri yoktu.

İnsanlar garip yaratıklardır. Kafa olgunluğu biraz eksik oldu mu ölçüyü hemen kaçırır ve kendisine ait olanın daima en iyi ve en üstün olduğunu sanır. Kendi benliğini şişirip büyütür. Habbeyi kubbe yapar. Cenabı Pir de böyle şişirilmiştir. O sadece büyük bir şairdir. Evliyalığı, mürşitliği yalandır. Ney ve dümbelekle rakseden evliya görülmemiştir. Evliya denen adamlar ağır başlı olurlar. Mevlânâ ise zevk ve keyif ehli olarak musikî âlemleri yapmış, dans etmiş, kuvvetli olan her kimse ona boyun eğerek gününü gün etmiş yaşamıştır.

Tasavvuf fikirlerini kendisinden önce Anadolu'da yaşayan ve birçok din bilginleri tarafından tekfir edilen Muhyidd'in-i Arabî'den almıştır. Tasavvuf, Doğunun, Batının bütün din ve felsefelerinin karmasıdır. Biraz eşelerseniz tasavvufun İslâm aleyhtarı noktalarını da yakalarsınız. Yunan felsefesinden, Budizmden vesaireden gelen unsurlarla Tanrılık iddiasına kadar kalkan mutasavvıflar malûmdur. "Mansûr" bu çılgınların en tanınmışıdır.

Müslümanlık başka din erbabına zulmü tervic etmezse de "Hak din İslâmiyettir" düsturu ile bu meseleyi kesin şekilde çözüp atar. Halbuki tasavvufta bütün dinler birdir. Bunu Yunus Emre şu beytiyle dile getirmiştir:

Yetmiş iki millete bir göz ile bakmayan
Halka müderris olsa hakikatta asidir.

Buralardaki "millet" günümüzün mânâsı ile "ulus" anlamındaki millet olmayıp Arapçadaki gerçek anlamı ile "din" demektir. Yani Yunus Emre tasavvuf prensiplerine uyarak Müslüman, Hıristiyan, Musevî, Mecusî, Budist ne varsa hepsinin eşit tefsir çabalamalarına rağmen İslâmiyetle bağdaşmayacağı gün gibi aşikârdır. Hele Kazak Abdal'ın:

Kıldan köprü yaratmışım gelsin kullar geçsin
Biz hele şöyle duralım, geçsin deyü,
Biz hele şöyle duralım, yiğit isen geç a Tanrı!...

Demesi apaçık bir kültür değil midir? Fakat mutavasavvıflar bunda o kadar derin ve ince mânâlar bulurlar ki, bizim gibi nasipsizlerin bu yüksek fikirleri anlamamıza imkân yoktur. O sebeple bunlar küfür değil, İslâmiyetin ta kendisidir. En yüksek mertebesidir. Şeraitten tarikata, tarikattan marifete, marifetten de hakikata yükselişin sırlarıdır. Biz hiç bu yüksek hakikatları anlıyabilir miyiz?

Tasavvufta din millet ayrımı olmadığına göre sayın dindar ve mutasavvıf Hacı Bayan, Ziya Gökalp'ın Kürtlüğünü ne diye ileri sürüyor? Kürt olmadığı muhakkak ama Kürt olsaydı bunu suç ve eksik diye ancak biz görebilirdik. Hacı Bayan gibi din ve millet sınırlarını çoktan aşmış yüksek mütefekkirlerin bu türlü kusurlara aldırmaması gerekirdi.

Biz hayal âleminde değil, ülkü sınırları içinde yaşıyor, ülkünün ne dereceye kadar ve hangi şartlarla gerçekleşebileceğini akıl ve muhakeme yoluyla hesaplayabiliyoruz. Ülkücülük karşılıksız bir fedakarlık ve hizmet duygusudur. Ne dindarın Cennetinden nimetler, ne mutasavvıfın hayalindeki Tanrıyla buluşma gibi olağanüstü zevkler bizde yoktur. Mademki dünyaya geldik, bir görev yapmalıyız ve bu görev insanlara yakışır bir görev olmalıdır diyoruz. Çünkü biz dünyaya hayvanlar gibi yalnız eğlenmeye değil, bir vazife yapmak için geldiğimize inanıyoruz ve bu yolda olan en fedakâr insanların bile kusurlarını görmemekten gelmiyoruz. Ülküdaşlarımızın meziyetlerini büyütmüyoruz. Herkesin hakkını vermeye çalışıyoruz. Bu arada Türklüğe zarar verenlerden de şüphesiz nefret ediyoruz. En tiksindiğimiz yaratıklar ruh ve beyin bakımından anormal olanlardır.

Ziya Gökalp birçok kusurlarıyla birlikte Türklüğe ve Türkçülüğe hizmet etmiş bir kimsedir. Çıkar peşinde koşmadığı da bilinen hayatıyla ortadadır. Buna kara ruhlu, kara yüzlü Kürt demek için önce millî olan değerden tecerrüd edip başka bir âleme girmek icâb eder. Hacı Bayan, Cenabı Pir Hazretleri Mevlânâ'nın aşkıyla bu âleme girmiş gözüküyor.

Karamanoğlu'nun Türkçeciliği, Ziya Gökalp'ın Türkçülüğü onu ilgilendirmiyormuş. Olabilir. Hakarete kalkmamasını ihtar ediyoruz. Aklının ermediği konuları bırakarak bizi karanlıktaki bazı meseleler üzerinde, bu meselelerdeki yüksek bilgisiyle aydınlatmasını rica ederiz. Meselâ Cenabı Mevlâna'nın Şemsi Tebrizî ile şu bir türlü izah olunmayan halvet âlemlerinin ilmî ve tasavvufî mânâsını, bununla beşeriyetin nasıl ve neden kaybolduğunu, şimdi göğün kaçıncı katında ikamet buyurduğunu anlatıp bizi aydınlatsalar meslek-i kavîm-i tasavvufa çok büyük bir hizmette bulunmuş olurlar. Bundna başka Cenabı Mevlânâ'nın Şemsi Tebrizî Hazretlerine, tıpkı sevilen bir kadına hitap eder tarzda şiirler yazmasının yüksek tasavvufî mânâsını ve hele Türkçe bir şiirinde:

Kiçkinen oğlan hey bize gelgil!
Dağdanan dağnan hey geze gelgil!
Ay bigi sensin, gün bigi sensin!
Bî-meze gelme, bâ meze gelgil!

Demesinin hikmetini ve küçük oğlanı mezesiyle birlikte çağırmanın ne demek olduğunu anlatsalar, Türkçe ve edebiyat öğretmeni olduğumuz halde, kemal-i cehlimizden gerçek mânâsını bir türlü idrak edemediğimiz bu beyitlerdeki tasavvuf incilerini öğrenerek kendilerine minnettar kalırdık.

Ötüken, 1969, Sayı : 64

DIŞARIDAN GELMEMİŞ OLAN TEK DÜŞÜNCE

Türkçülük düşüncesi, bu fikrin düşmanları veya her şeyle alay etmek alışkanlığında olan prensipsizler tarafından saldırıya uğrarken, yapılan sataşmaların başlıcaları şunlar olmuştur:

1- Bunlardan biri "Türkçülük" kelimesine olan itirazdır. İtirazcılar şöyle demektedirler: "Türkçülük de ne demek oluyor? Bunlar Türk mü satıyorlar? Sütçü, süt alan demek olduğu gibi bunun manası da Türk satan demektir. Böyle saçma bir düşünce olur mu?" Bu itirazın hiçbir ciddi tarafı olmadığı meydandadır. Çünkü kelimelerin sonuna gelen "ci, cı, cü, cu, çi, çı, çü, çu" ekleri, yalnız o nesnenin satıcılığını göstermez; türlü türlü manalara da gelir. En yaygın ve geniş anlamı ise sevgi, taraftarlık, mensupluk belirtmesidir. Nitekim "cumhuriyetçi" ve "kıralcı" kelimeleri cumhuriyeti ve kıralı satan değil, tamamen aksine seven, taraftarlık eden demektir. Bunun gibi "Türkçü" kelimesi de "Türkü seven", "Türke taraftar olan" anlamına gelir.

2- İkinci ve pek olumsuz bir itiraz, Türkçülüğün, memleketteki başka unsurları gücendireceği fikridir. Bunun da hiçbir tutar yeri olmadığı ortadadır. Dünyanın hiçbir yerinde, yüzde on gücenecek diye yüzde doksanın kendi düşüncelerini ve çıkarlarını açıkça ileri sürmekten alıkonmak istemesi görülmüş değildir. Bundan başka bir memleket, yalnız bir milletindin ve o milletin istek ve çıkarlarına göre idare olunur.

Azınlıklar o ülkede, ancak, asıl sahiplerin milli haklarına baygı göstermek şartıyla adalet içinde yaşamak hakkına maliktirler ve hiçbir suretle, kendi özel ve milli şartlarını, çıkarlarını ileri süremezler. Hele memleketin asıl sahiplerinin hak ve çıkarları aleyhinde hiçbir dilekte bulunamazlar. Bu takdirde vatana ihanet etmiş olurlar.

Türkiye'de, yüzde on gücenecek diye yüzde doksanı Türkçülük yapmakta alıkoymaya çalışmak, adeta, yüzde onun manevi diktatörlüğünü kurmak demektir. Böyle bir düşüncenin ahlakla ve kanunla ilgisi yoktur. Hiçbir türlü mantıkta da makbul bir prensip değildir.

3- Üçüncü ve makul gibi gözüken bir itiraz; Türkçülüğün, bütün dünya Türklerini ülkü edinmesi bakımından hayli, boş, hatta maceracı ve tehlikeli olması düşüncesidir. Bu da yanlıştır.

"Hayali" demek, asla gerçekleşmeyecek ve gerçekleşmemiş demekse, Türkçülük hayali değildir.

Türkçülük, Türklüğün geçmişteki haklarının mirasını istemek bakımından haklı, meşru ve tarihi bir davadır.

Türkçülüğün istekleri, geçmişte birkaç kere gerçek olduğu için, "hayal olmamak" gibi bir dayanağı var demektir.

Büyük milli ülkülerin hiçbirisi, gerçekleşmesi kolay işlerden değildir. Fakat hepsi birer birer gerçek olmaktadır. Hindistan ve İndonezya kaç yüzyıl sonra milli dileklerine kavuştular? Otuz yıl önce yalnız birkaç aydının kafasındaki hayal olan İndonezya bağımsızlığı nasıl gerçekleşti? Sekiz yüzyıllık bir tutsaklıktan, hatta dilini kaybettikten sonra, İrlandalılar, nasıl kurtulup, kitaplarda kalan milli dillerini diriltmeye koyuldular? Ya hele, dilleriyle anavatanlarını da kaybedip dünyanın her tarafına dağılan Yahudiler, 2000 yıl sonra Filistin'de milli devletlerini kurup milli dillerini milli yazıları ile yazmaya başlamadılar mı? Bütün bunların yanında Türkçülük ülküsü ne kadar yumuşaktır?

Türkçülüğün, maceracı olduğu hakkındaki iddia da hiçbir tarihi olaya dayanmamaktadır. Türkçülük, şimdiye kadar iş başına gelmiş değildir ki, maceracı olduğu denenmiş olsun. Sınırdışı ırkdaşlarını düşünmek, onların bizimle birleşmesini veya hiç olmazsa bağımsız olmasını istemek ise hiçbir zaman maceracılık değildir. Dünyanın bütün milletleri, hatta pek yeni devlet kuranları bile ilki iş olarak sınırdışı ırkdaşlarımızı düşünmek ve hele insan hakları beyannamesinden sonra, onların da insan haklarından faydalanması için teşebbüslere girişmekle yükümlüyüz. Soydaşlarımızı, sistemli bir şekilde yok edenlere savaşa hazırlanmak maceracılık değildir. Milletimizin ve insanlığın en kutlu hakları uğrunda Kore savaşına katılmak nasıl maceracılık değilse; Türklüğün, insanlığın, medeniyetin, mukaddesatın düşmanı olan Moskoflarla hesaplaşmayı düşünmek de öylece maceracılık değildir. Kore'de nasıl Türkiye savunulduysa, kendi sınırlarımızda da Türkiye, Türklük ve bütün insanlık korunacaktır.

4- Solcular tarafından yapılan bir itiraz da, Türkçülüğün dışardan gelme bir fikir olduğudur. Güya bunu Almanlar icad ederek Türkiye'ye sokmuşlar" Türkçülüğün ırkçılık ilkesi de, Hitler Almanyasının ırkçılığından alınma imiş!

Yalnız Yahudilere karşı güdülen Alman ırkçılığı ile, her millete karşı bir korunma ilkesi olarak ileri sürülen Türk ırkçılığı arasında bir bağlantı bulunmadığı ve Türk ırkçılığının Alman ırkçılığından çok eski olduğu belgelerle meydandadır. Bir milli ülkünün, yabancı bir millet tarafından Türklere aşılandığı yolundaki bu itiraz, üzerinde durmaya değmeyecek kadar çürüktür.

Gerçekte ise, bugün, Türkiye'de fikir akımları arasında yerli ve mili olan tek fikir Türkçülüktür. Faydalı veya zararlı olsun, ötekilerin hepsi dışardan gelmiştir: Komünizm, bize, Rusya'dan aktarılmış ve bir vatan ihaneti halini almıştır. Milletlerarası Yahudi aleti olan Masonluk, Balkanlar yolu ile Türkiye'ye girmiştir. Bugün itibarda olan demokrasinin vatanı İngiltere, sonra Fransa'dır. Epey taraftarı bulunan iktisadi liberalizm ve devletçilik de yabancı köklüdür. Bir zamanlar gazetelerde ve Meclis içinde taraftarları görülen Faşizm, İtalya ve Almanya'da doğmuştur. Hatta bugün Türklerce benimsenip milli bir hale gelmiş bulunan müslümanlık bile aslında Türk köklü değildir.

Türk köklü tek fikir, tek ülkü yalnız Türkçülüktür. Bu bakımdan da milli şuurumuzun gelişmesi nisbetinde büyüyecek, güçlenecek ve atılışlar yapacaktır.

Orkun, 13 Ekim 1950

DÜN VE YARIN

İleri gitmek geriyle olan bağı koparmak değildir. Canlı, cansız her varlık çok gerilerin bugünkü neticesidir.

Geri her zaman kötü değildir. Nitekim ileri de her zaman iyi değildir. İyi de olsa, kötü de olsa yok edilemeyecek olan "geri" ve "ileri", bütün olarak biziz. Bunu inkar hiçbir şey kazandırmaz; kas katı gerceğin inkarı ile inkar edeni basitleştirir, yozlaştırır, hayvanlaştırır.

Geri ve ileri, yani dün ve yarın her zaman var olacaktır. Milyarlarca dün ve yarın, zaman zincirinin birer halkasıdır. Yarını kavramak için dünü bilmek şarttır. Otlarla böcekler dünü bilmez. Daha yüksek sınıf hayvanlarda bile birkaç gün öncesini hatırlamak, bilmek kabiliyeti vardır.

"Dün"ün topyekun inkarı insanları ot ve böcek menziline indirmektir. İnsanlar indirilemez. İnen, indirmek isteyendir.

Milli Eğitim Şurası'nda birkaç öğretmen dünkü edebiyata sövüp saymışlar, Fuzuli'yi, Baki'yi batırmışlar. Bunlar Fuzuli'den, Baki'den bir mısrayı bile anlayamayacak kadar aşağı olan cahillerdir. Onlar Fuzuli'deki dehayı, şiir inceliğini nereden anlayacaklar? Fikri ve edebi seviyeleri ancak Nazım Hikmet'i, Orhan Veli'yi ve o makuleleri anlayacak kadardır.

Bu şuralarda şimdiye kadar hep gayrımilli hava esti. Mazi düşmanlığı yapıldı. Geçmişle bağların koparılması istendi. Bunun manası nedir? O kadar açık ki söylemeye bile lüzum yok.

Milli kültürle yuğrulmuş, zerrelerine kadar Türkçü ve otoriter bir Milli Eğitim Bakanı gelmeden bu herzevekillikler sürüp gidecektir.

Aksi halde "egemenlik" kelimesi "eğemenlik" olur ve kültür eserlerini seçecek kurulun başına ortaokul mezunu bile olup olmadığı meçhul birisi getirilerek milli kültürle, milletle, geçmişle, gelecekle alay edilir.....

Ötüken, 8 Temmuz 1974

DÜŞMANA TAVİZ VERİLMEZ

Taviz bir fedakârlıktır. Ancak dosta karşı yapılır. Düşmana verilen taviz bir nevi yenik düşmeden başka bir şey değildir.

Taviz hangi düşmanı isteğinden vazgeçirmiş, hangi taviz veren kazançlı çıkmıştır ?

Zaman kazanmak üzere geçici bir zaman için verilen taviz, taviz değil, karşı saldırı için bir gerilme ve gerilemeden ibarettir. Böyle bir düşünceyle yapılmayan, karşıdakini durdurmak, daha ileri gitmesini önlemek için verilen taviz yenilmektir. Bunun başka adı yoktur.

İkinci Cihan Savaşı'ndan önce İtalya, Somali ve Eritre'ye asker yığarken bu hazırlığın Habeşistan'ı istilâ için olduğu hiçbir şüpheye yer bırakmayacak kesinlikle herkes tarafından bilinirken Habeşliler, sınıra asker toplamamak gibi bir tavizle İtalya'yı belki durduracaklarını ummanın cezasını çok acı şekilde çektiler. O taviz, yani o gaflet yerine, İtalya daha ilk yığınaklarını yaparken, iptidai ordularıyla Eritre ve Somali'ye saldırsalardı sonuç büsbütün başka olur, hiç olmazsa Habeşistan istilası yıllarca geriye kalırdı.

İkinci Cihan Savaşı'ndan önce ve savaş sırasında Türkiye'nin Rusya'ya manevi alanda verdiği tavizler, devlet başkanı ağzıyla Türkçülük ve Turancılığın kötülenmesi Ruslar'ın Türkiye üzerindeki emellerinden hiçbirini durdurmadı. Türkiye'ye saldırmak için ilk hazırlıklarını alman ordularının Rusya'ya girmesi üzerine geri bıraktıkları gibi, ikinci hazırlıklarından da Japonya'da patlayan atom bombası üzerine vazgeçtiler.

Bununla beraber doğu illerimizden bazılarıyla Boğazlar'da üs istemekten geri kalmadılar.

Tavizin hiçbir güçlüğü çözmediğinin son örneği Kıbrıs meselesidir. Yunanistan gibi küçük ve âciz bir devlet bile tavizlere kanmamıştır.

Çünkü düşmana taviz verilmez. Düşmana verilen taviz onun cüretini ve iştahını arttırır. Taviz, dostun gönlünü kazanmak için verilir. Düşmanın bir gönlü yoktur ki kazanılsın.

Taviz vermeyi kabul eden, hele bunda devam eden, yenilmeyi kabul etmiş demektir.

Taviz verene başkaları, kavga çıkarmadığı için belki aferin der ama kimse onu şerefli ve haysiyetli saymaz.

Şerefliler taviz vermezler. Şerefin tavizi yoktur.

Ötüken, 16 Aralık 1965, Sayı: 24

DÜŞMANLARA KOZ VERİLİYOR

27 Mayıs 1960'tan sonraki ayların birinde, durumun Türkiye için siyasi bakımdan pek sağlam gözüktüğü bir sırada, Kıbrıslı bir öğrenci bana: "Rumlar yakında Türkler'e karşı harekete geçeceklerdir" demişti. Tecrübesiz bir gencin bu kanaatine katılmamış, bunu nerden çıkardığını sormuştum. Çünkü o zaman Ada'da ne 10.000 Yunan askeri ne de ağır silahlar vardı. Hatta yerli Rumlar bile henüz yeterince silahlanmamıştı. Böyle bir durumda Rumlar neye güvenerek Türklere saldıracaklardı? Bunu öğrenciye sordum: "Türkiye'deki iç çekişmelerden, milletin iki kampa ayrılmış olmasından faydalanacaklar" diye cevap verdi.

Zaman genç öğrenciyi haklı çıkardı. Rumlar bütün fırsatları kullandılar. Biz burada birbirimizi yer ve edebi şantajlarla vakit geçirirken zayıf durumdan kuvvetli duruma geldiler.

Dikkat olunursa bugün de aynı duruma gelinmiştir. Parti kavgaları, perde arkası oyunlar, Zonguldak olayları, mebus maaşlarına zam, solcu tahrikler, demeçler, tavizler, kitap toplamalar ve arkasından Kıbrıs Rum hareketi....

Yabancıya, hele düşmana koz vermede eşimiz yok. Kafalar işlemiyor. Siyasi tahmin yapan politikacı bulunmuyor. Üstelik de memleket mukeddaratını yönetenler ne kısa, ne de uzun vadeli bir milli siyaset güdemiyor. Günlük politika ile bir devlet ancak bu kadar idare edilir.

Yunanlılar 10.000 askeri Kıbrıs'a sokmadan önce Türk çetecileri sokulacaktı. Onlar davranmadan önce azık ve cephane stokları yapılacaktı. Böyle ufak işlere tenezzül olunmayıp iç politika tertipleri, parti

transferleri, sosyal adalet, reform, reform, yine reform gibi önemli ve büyük işlerle uğraşıldı. Ancak yumurta kapıya geldikten sonra Kıbrıs'a dönüldü.

Şimdi pirincin taşını ayıkla bakalım. Savunmada kalkınmayı siyasi marifet sananlar, dişmanın teşebbüsü ile harekete geçenlere belki bir şey olmayacak. Millet tatlı bir uykudan sert bir darbe ile uyandığı zaman akıllar başa gelecek ama o zaman da iş işten geçmis olucak.

Uyanalım. Elimizde daha çok imkanlar var. En iyi savunmanın saldırı olduğunu artık öğrenelim. Kendi kozlarımızı kullanalım. Basiretli yapılan her hareket beynelmilel cihan piyasasında yapanın yanına, haksız da olsa, kar kalıyor. Haklı davamızı yozlaştırmadan biz de öyle yapalım. Bunun neler olduğunu, iş başındakiler şüphesiz herkesten iyi bilir.

İhtiyatkarlığı korkaklık derecesine getirmekle yalnız kaybederiz. Atılganlık, tehlikeyi göze almak, kazancın baş şarttıdır.

Yaşamaya en çok hak kazananlar ölümü göze alanlardır.

Ötüken, 15 Mart 1965

EN BÜYÜK TÜRK KAHRAMANI: KÜRŞAD

Türk tarihi, dünyanın en hamasî şiiri, Türk kahramanları da o şiirin berceste mısralarıdır. Bir zafer şehrâhını dolduran heykeller gibi 26 asrı süsleyen bu ölmezler tümeni arasında bir teki bir millete şeref verecek ne büyük faniler gelip geçti. Tanrın Türk Tanrısı olduğuna, mavi gökle kara toprak arasındaki insan oğullarının yalnız Türklerden ibaret bulunduğuna, kendi ırklarının başkalarına hâkim olarak yaratıldığına inanan atalarımız için kahramanlık bir tabiat, fazilet bir huydu...

Şimdi büyük adını saygı ile andığımız Kür Şad işte o kahramanlıkla faziletin şahlanmış örneği olan büyük Türk kahramanıdır.

Millî ızdırapların şahlandığı ve şahsî ızdıraba karıştığı son yıllarda, ölmezler tümeninin zafer ve şeref şehrâhında hayalen çok dalaştım. Yarı masallaşmış çehresiyle Alp Er Tunga'dan, kahraman kadın Tomiris'ten başlayarak Pilevne kahramanı Gazi Osman Paşa'ya, Edirne kahramanı Şükrü Paşa'ya ve kurtuluş savaşının meçhul, fakat meşhur şehidine kadar bütün ölmezlerin önünden ihtiramla geçtim. Eskiden olduğu gibi yine Kür Şad'ı hepsinden büyük buldum. Çünkü o birçok büyüklerde görülen bazı küçüklüklerden uzak, birçok büyüklerde rastlanan menfaat duygusundan sıyrılmış, bazı büyüklerde bulunan yanlış hareketlerden beride kalmış kaya gibi aşılmaz bir devdi.

Kür Şad, tarihimizde alevlerin, ışıkların, mehtapların ve yanardağların yanında gerçi parlamasıyla sönmesi bir olmuş geçici bir şahap gibidir. Fakat o geçici ışık tarihin gidişini değiştirmiş, kısa aydınlığında bize en büyük hakikati görebilecek fırsatı vermiştir. Bu hakikat ezeli ve ebedi kahramanlıktır.

Tarih acayip bir ihtiyardır. Bazılarına tam hakkını verir. Bazı değersizlerden çok bahseder. Bazı büyükleri hiç anmaz. Bazılarından da yalnız bir kaç kelime söyler. Kür Şad bu sonuncularındandır. Onun hakkında bütün bildiğimiz: Türk milletini kurtarmak ve esir olan yeğenini Türk kağanı yapmak için kendisi gibi esir 40 arkadaşıyla birlikte Çin imparatorunun sarayına saldırdığı, fakat pek nispetsiz bir savaştan sonra can ve baş verdiğidir.

Bu muhteşem saldırışın muhteşem kahramanlarını bilip tanısaydık ne hoş olurdu! Adlarını bile bilmediğimiz bu örneksiz fedailer acaba nasıl insanlardı? Kaç yaşlarında idiler? Hangileri hangi savaşlardan arta kalmışlardı? Anaları, babaları yaşıyor mu idi? çocukları var mıydı? Seviyorlar mıydı?

Karıları, sevgilileriyle son defa neler konuşmuşlar, neler düşünmüşlerdi? Yazık, hiçbirini bilmiyoruz. Bildiğimiz yalnız şu:

Yanardağ ruhlu, çelik iradeli kahraman Kür Şad... Bozkurt hanedânından yani kağanlar soyundan olduğu halde yeğenini tahta çıkararak Türk milletini diriltmek için kılıca sarılan Kür Şad... Bu nispetsiz çarpışmada zaferi sağlayacak tek yola giderek, yani düşmanın kalbine saldırarak ruh ve irade kuvveti kadar muhakeme gücüne de sahip olduğunu belirten Kür Şad... Başarılamayan bir ihtilâle rağmen düşmanın yüreğine korku ve dehşet salarak ırkı mahvolmaktan kurtaran Kür Şad... Sonra onun 40 şanlı arkadaşı...

Bir hareketin değeri, verdiği sonuca göre ele alınırsa Kür Şad'ın hareketi Türklüğü yok olmaktan kurtardığı için Kür Şad büyüktür. Yapanın fedakarlığı ve kahramanlığı ile ölçülürse Kür Şad yine büyüktür. Velhasıl o çok büyüktür. Hiçbir kıskançlığın erişemeyeceği kadar büyük...

Biz, bugünün Türkçüleri bu "kaybolmuş güneş"imizi 13 asrın karanlıklarından çekip çıkararak başımıza taç ettik. Şimdi o, büyük yarınımızı aydınlatıyor. Onun boşa gitmemiş okları 13 asrın ötesinden bize 41 kahramanın selamlarını getiriyor. Ve onların ruhları kendilerine doğru çelik ve kan tufanlarıyla yapılacak büyük bir yürüyüşü bekliyor.

1300 yıl önce dökülen Kür Şad'ın kanı ırkımızı yabancılar arasında erimekten kurtarmıştı. Bugün de onun hatırası Türklük ruhunu eriyip sönmekten kurtaracaktır. Vaktiyle onun at koşturduğu yerlerdeki meçhul mezarlardan bize gelen sesler "daha ne kadar bekleyeceğiz?" diye sorarken bizim yayladan "yakında geleceğiz" diye yükselen haykırışlar onlara karşılık veriyor...

Sefil ihtirasların ve baykuş seslerinin söndüğü yarınki Türkelinde Kür Şad için ulu bir anıt düşünüyorum. Gösterişsiz, sade fakat metin, kayadan bir anıt... O anıtın önünde Kür Şad'a ve arkadaşlarına saygı olarak börk ve çizme giymiş, kılıç ve sadak takmış Türk gençlerinin, birbirine perçinlenmiş sarp bir yığın gibi dik adımlarla geçit resmi yaptığını düşünüyor ve 1300 yıllık gençler olan Kür Şad'la arkadaşlarının da, yaralarından hâlâ dinmeyen kanlar sızdığı halde, kendilerine çevrilen başlara gülümseyerek selam aldıklarını görür gibi oluyorum...

Kürşad Dergisi, 1947, Sayı: 1

EN SİNSİ TEHLİKE

1943 Haziran`ınında "En Büyük Tehlike" adı ile çıkan ve tifüsten korunma çarelerinden bahsediyor sanılarak halk tarafından kapışılan bir broşürde Türkçülük ve ırkçılık ülküsüne saldırılmış, Türkçülük yabancı malı bir düşünce diye gösterilmiş, Türkçülerle ırkçıların da yabancı devletlerin ajanları olduğu zimnen anlatılmak istenilmiştir. Bu broşürü yazan (daha doğrusu üstüne imzasını koyan) yoldaşın adı Erkman olduğu için kendisini ilk önce Alman Yahudisi sanmıştım. Çünkü bütün düşünceleri ve bizi lekelemek isterken kullandığı tabiye yahudice idi. Fakat Darüşşafakadan mezun olduğunu işittikten sonra bunun bir Müslüman öksüz olduğunu herkesle birlikte ben de oğrendim. Bu , milli şeref ve haysiyet öksüzü tarafından ihtiyatli bir dil ve güya Türkiye hükümetinin fikirlerini benimser bir eda ile yazılan broşürün içinde, şahsi ihtirasları uğrunda Türkiye`yi savaşa sürüklemek istiyen ve Türkçülükle ırkçılığı Almanlardan alarak bir vasıta gibi kullananlar arasında benim de adım geçiyor. Broşürde benim için "ırkçı Türkçülerin en küstah ve cür`etlilerinden biri olan Atsız" deniliyor. Benim için böyle denmesi hayatımın en büyük şereflerinden biridir. Çünkü Türklük düşmanlarının bana küstah demeleri ülküme sadık oluşumun, yolumda şaşmadan yürüyüşümün güzel bir tanığıdır. Bundan başka ırkçı ve Türkçü olmak da benim için ebediyen övünülebilecek sebeplerden biridir. Önüne durulmaz bir sel olan tarihi mukadderratın bizi götürdüğü noktayı ilk görenlerden biri isem bu benim için suç değil, övünçtür.

Bu başlangıçtan sonra bir an için ülkümüzün duygularından sıyrılarak düşünelim: Türkçülük, acaba söylendiği gibi dışarıdan mı gelmiştir? Türkçüler Alman ajanı mıdır? Türkçüler faşist devletlerin Türkiye üzerinde hakimiyetine taraftar mıdırlar? Türk ırkçılığı Alman ırkçılığının kopyası mıdır?

1. Türkçülüğün yabancı malı ve İkinci Vilhelm Almanyası tarafından Türkiye`ye sokulmuş bir fikir olduğu hakkındaki iddia baştanbaşa yanlıştır. Bunu ileri sürenler zekadan mahrum değillerse, bozguncu fikirleri var demektir. "Türklerin başka uruklardan üstünlüğü" düşüncesi demek olan Türkçülük pek eski çağlardan beri Türkler arasında yaşayan bir ülküdür. Eserini 1077`de tamamlıyan Kaşgarlı Mahmud`da bu fikrin, bütün samimiyetiyle, yasadığı görülüyor. "Tanrı`nın Türkleri has ordusu saydığı ve tedip etmek istediği milletlerin uzerine Türkleri gönderdiği" fikrini, Kaşgarlı Mahmud, kitabında zikreder. Millet fikrini tanımıyan Müslümanlığın en koyu çağında, hilafet merkezi olan Bağdat`ta bu sözlerin yazılması Türklerde bir üstünlük duygusu olduğunu göstermez mi? Abbasi ordusundaki Türkler, Türkçeden başka dil bilmemekle övünürlerdi. Çünkü insan dili olarak yalnız Türkçe`yi tanıyorlardı. Mevlana gibi Acem kültürüyle yuğrulmuş ve acemce büyük eserler meydana getirmiş olan bir mutasavvıf bile acemce bir şiirinde "Türk gibi çevik ol, Acem gibi mıymıntılık etme" diyecek kadar Türkleri üstün görüyordu. 15`inci asırda yaşayan Türkistanli Alisir Nevai`nin Türkçeyi acemceden üstün tutması ve bunu ispat için eser yazması, ayni asırda Aydinli Visali`nin dilimizden yabancı kelimeleri atarak saf Türkçe ile şiirler yazmağa kalkması ve bu hareketin 16`ıncı asırda Nazmi ve Mahremi adinda iki şair daha yetiştirmesi hep aynı Türkçülük ve üstünlük duygusunun eski görünüşlerinden ibarettir. Tanzimattan sonra ise Türkçülük duygusu asrı bir şekil almıştır. Sebebi: Osmanlı hakimiyetinde yaşayan Hıristiyan ve Müslüman unsurların yavaş yavaş devletten ayrılmağa çalışması idi. Türk`e ancak Türk`ten fayda geleceğini münevverler kavrıyorlardı. İlk cağdaş Türkçü olan Ali Suavi (1839 - 1877) zamanında Ikinci Vilhelm henüz tahta geçmemişti. Ali Suavi 1877`de öldü. Ikinci Vilhelm ise 1888`de tahta çıktı. Halbuki Suavi siyasi, içtimai, tarihi fikirleriyle Türkçü ve Turancı idi. Kısa hayatında Fransa ve İngiltere`de bulunmuş, Almanya`ya gitmemişti. Zaten o devirde bütün temasımız hemen hemen yalnız Fransız kültürü ile idi. Türkçülüğün mutlaka yabancı bir memleketten geldiğini kabul etmek gerekirse İngiltere ve Fransa tarafından icad olunarak Türkiye`ye sokulduğunu iddia etmek daha akıllıca olur. Cünkü ilk cağdaş Türkçü olan Ali Suavi bu iki ulkede bulunmuş, onların kültürüyle beslenmişti.

Türkçülüğün Almanlar tarafından çıkarıldığını iddia edenler bu fikrin yalnız İttihat ve Terakki fırkası tarafından yürütüldüğünü sanmaktan doğan bir yanlışa saplanıyorlar. Halbuki Tanzimattan sonraki çağdaş Türkçülüğün tarihine bakanlar bu düşüncenin pek yanlış olduğunu derhal anlarlar. Çağdaş Türkçülüğün 4 büyük şahsiyeti vardır: Ali Suavi, Süleyman Paşa, Ziya Gök Alp, Rıza Nur.

Ali Suavi hem fikri, hem siyasi Türkçülük yapmıştır, Türkçülük kaygısıyla, yani Ayastofanos barışı gibi kötü bir barışın kabul edilmemesi için ihtilal çıkararak Çırağan sarayını basmış, fakat başaramayarak bu uğurda şehit düşmüş bir kahramandır. Almanlarla hiçbir ilgisi yoktur.

Süleyman Paşa ilmi Türkçülük yapmıştır. İlmi (tarihi) Türkçülük yaparken tanınmış Türkiyatçı Fransız De Guignes`nin tesirinde kalmıştı. Onun da Almanlarla hiçbir fikri ilgisi olmamıştır.

Ziya Gök Alp ise bütün fikri gıdasını Fransız Durkheim`den almıştır. Asıl başarısı Türkçülük ülküsünü bir sistem haline getirmiş olmasıdır. Bu üç ilk Türkçüde ırkçılık fikirleri yoktur. Hatta Ziya Gök Alp ırkçılığa muarizdir (fakat düşman değil) .

Rıza Nur ise mütedil bir ırkçıdır. Fransızcayı iyi bilen Rıza Nur Batı Kültürüne bu dil vasıtasıyla girmiş yıllarca Fransa`da kalmış, Almanya ve İngiltere`ye ancak kısa yolculuklar yapıp müze ve kütüphaneleri gezmiştir. Rıza Nur hem siyasi, hem fikri, hem de ameli Türkçülük yapmıştır. Yani maarif ve sıhhiye vekillikleri sırasında Türk olmuyan unsurları çıkarmış, bütün memurları öz Türklerden seçmeğe çalışmıştı.

Görülüyor ki çağdaş Türkçülüğün dört büyük şahsiyetinden hiçbiri Alman kültüründen gıdalanmış kimseler değildir. Hiçbir millete aşırı sempatileri yoktur. Hepsinde de Türk milletinin üstünlüğü ve büyüklüğü düşüncesi hakimdir. Vicdanlı ve namuslu insanlar kabul ederler ki bu dört büyük ölü sağ

olup da memleketin başında bulunsalardı her halde faşist devletlere: "Buyrun! Bu ülke sizin olsun. Dilediğinizi yapın." demezlerdi.

2. Türkçüler ırkçı ve savaşçı oldukları için "almancı" veya faşist yahut nasyonal sosyalist olmakla itham olunuyorlar. Bu düşünce de yanlıştır. Alman devleti ırkçı olmakla bütün ırkçıların almancı olması gerekmez. Bugün revaçta olan bütün siyasi ve içtimai fikirler yabancı malıdır. Demokrasi, faşizm ve sosyalizm (keza onun aşırı şekli olan komünizm) fikirlerinden hiçbirisi Türklerden doğmamıştır. Acaba, bir Türk demokrasiyi kabul ettiği zaman niçin ingilizci sayılmıyor da faşizme taraftar olunca almancı olduğuna hükmolunuyor?Yabancı fikirleri benimsemek o fikrin çıktığı milleti benimsemekse Türkiye`de aşağı yukarı Türk yok demektir.

Halbuki hakikat hiç de bu merkezde değildir. Demokrasi ve faşizm taraftarları "millet"i kabul ettikleri için hiçbir yabancı devlete Türkiye`nin kapılarını açmak istemezler. Fakat solcular (yani komünistler) "millet" denilen varlığı "yapmacık" saydıkları ve kabul etmedikleri için, bütün dünyanın bir "birleşik şuralar cumhuriyeti" biçiminde idare olunmasını istedikleri için, onlar Türkiye`nin kapılarını yabancı bir devlete açabilirler. Açabilirler değil, bunun için calışmaktadırlar...

3. Irkçı Türkçülerin hangi millete taraftar oldukları meselesine gelince: Türkiye vicdan ve düşünce hürriyetini kabul etmiş olduğundan bugün Türkiye`de her vatandaş şu veya bu millete taraftar olabilir. Taraftarlık demek, kendi milleti aleyhine olmadığı zamanlarda, o milletin başarısını istemek demektir. Yurttaşlar hükümetin siyasetini bozacak şekilde propaganda yapmadıkça veya daha ileri giderek fiiliyata geçmedikçe düşüncelerinde hürdürler.

Irkçı Türkçüler Türk tarihinin verdiği hükümlere baş eğerek dostu ve düşmanı ayırmışlardır. Biz ırkımıza düşmanlık edenle etmeyeni, topraklarımızda gözü olanla olmuyanı biliyoruz. Bizim dostluğumuz ve düşmanlığımız bu esaslara göredir. Bize düşman olana düşman olduğumuz için kimse bizi ayıplayamaz. Irkçı Türkçülük siyasi bir fıkra olmadığı için ırkçı Türkçülerin gündelik siyasetle ilişiği yoktur. Bizim ülkümüz, davalarımız asırlıktır, millidir.

Irkçı Türkçülere Alman ajanı demeğe gelince bu, namussuzca bir iftiradan başka şey değildir. Irkçı demek kendi ırkının üstünlüğüne inanmış adam demektir. Böyle bir adam nasıl olur da başka ırka ajanlık edebilir? Bunu biran düşünmek bile budalalıktır.

4. Bizim ırkçılığımızı da Alman yardakçısı olduğumuza tanık diye gösteriyorlar. Yoldaşlar şunu iyi bilsinler ki Almanya cihan haritasından silinip Almanlığın kökü kazınsa bile biz yine ırkçı kalacağız. Alman ırkçılığı yalnız Yahudilere karşıdır. Anası veya babası Çek, Lehli gibi Alman düşmanı milletlerden olan fertleri Almanlar yabancı saymıyorlar. Bizim ırkçılığımız ise bütün milletlere karşıdır. Bu ırkçılık Türklüğün ihtiyaçlarından doğmuş olaylarla gelişmiş bir ırkçılıktır. Uzun, acı, denemelerden sonra anladık ki pasaport vatandaşlarından fayda yoktur. Atalarının kanıyla, diliyle, geleneğiyle bu toprağa bağlı olmuyan insanlar en ufak menfaati görünce ihanetten çekinmiyorlar. Biz bunun için ırkçıyız. Balkan savaşında Arnavutlar, Cihan savaşında Araplar ihanet ettiği için ırkçıyız. Selanik`i Yunanlılara tüfek atmadan teslim eden Tahsin Paşa ve Sevr paçavrasını imzalamaktan sevinç duyan Rıza Tevfik Arnavut olduğu için, Harp Okulu öğrencilerini zehirlemek isteyen Nazım Hikmetof Yoldaş Polonyalı olduğu için ırkçıyız. Irkçı olduğumuz için bizi Alman yardakçılığı ilen itham eden yoldaşlar Türkiye hükümetinin de ırkçı olduğunu unutmuş gözüküyorlar. Birçok okullara alınacak öğrencilerin Türk soyundan olmasının şart koşulmuş olduğuna acaba ne buyururlar? Örnek mi istiyorlar? İşte, Tasviri Efkar gazetesinin talebeye kolaylık olsun diye neşrettiği listelerde bazı okulların girme şartlarından birkaç örnek:

1. Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü: Okula kabul şartlarından birincisi: *"Türkiye Cumhuriyeti tebaasının ve Türk ırkından olmak"* (13 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar).

2. Hava Gedikli Erbaş Okulu: Okula kabul şartlarının birincisi: *"Anası ve babası Türk soyundan olmak"* (14 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar)

3. Deniz Gedikli Erbaş Okulu: Okula kabul şartlarının birincisi: *"Aslen ve neslen Türk olmak"* (16 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar).

4. Askeri Orta Okul: Okula kabul şartlarının birincisi: *"Anası babası Türk soyundan olmak"* (20 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar)

5. Askeri Liseler: Okula kabul şartlarının birincisi: *Türk soyundan gelmek"* (22 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar).

6. Harp Okulları: Okula kabul şartlarının birincisi: *"Türk ırkından olmak"* (24 Temmuz 1943 tarihli Tasviri Efkar).

Görülüyor ki ırkçı olmakla muhakkak faşist olmak gerekmiyormuş. Çünkü faşist olmuyan Türk hükümeti de ırkçılık yapmaktadır. Irkçı Türkçülerin istediği, bu ırkçılığı daha ileri götürerek bütün okulların Türk soyundan gelme talebe almalarını, hatta Türk fikir ve ahlak hayatında rol oynuyan bütün insanların Türk ırkından olmasını; bütün doktor, mühendis, mimar ve öğretmenlerin de kan bakımından Türk olmalarını temin etmektir. Ta ki bir Yahudi Sabiha Zekeriya çıkıp da "ben bu vatana babamın babasının babasının kanıyla bağlı değilim" diyemesin.

5. Şimdi benim hakkımda söylenenlere geliyorum: Bana faşist diyorlar. Kötü bir kasdı olmuyarak bunu ilk defa söylüyen Cihat Hikmet (=Cihan Baban) olmustur. Cihat Hikmet 1933`te "Hitler ve Nasyonal Sosyalizm" adıyla yazdığı bir kitabın 53-60`ıncı sayfalarında "Atsız Mecmua"nın son sayısında neşredilen programdan bahsederken Hitlerin programı ile bunun arasında benzerlikler buluyor ve 57`inci sayfada benim için "Türk faşist`i" tabirini kullanıyor. Atsız Mecmua`nın son sayısında (25 Eylül 1932 tarihli 17`inci sayı) neşredilen o programı ben arkadaşlarımla birlikte hazırladığım zaman (1925) Türkiye`de Hitlerin adını bilen yoktu. Hitlerin Türkiye`de tanınması 1930`dan sonradır. Hitlerin programıyla bizimki aynı olsa bile bu, nihayet koyu ırkçı ve miliyetçi düşünen insanların aynı sonuca vardıklarını gösterir. Cihat o kitabında bana faşist diyor, fakat beni itham etmiyordu. Yanıldığı nokta bizi Hitlerden mulhem sanmasıydı.

Halbuki ben faşist değilim. Ben yalnız Türkçüyüm. Türk tarihinin içinde yüzüyorum. Diyebilirim ki her günüm 27 asrın içinde geçiyor. Bize kimin dost, kimin düşman olduğunu biliyorum. Onun için de hiçbir yabancı milleti sevmiyorum. Fakat bu duydu bazı milletlerin bazı meziyetlerini görmeme engel değildir. Çünkü sevgi başka şeydir, takdir başka şey...Bana faşist diyenlere şu manzumeyi takdim ediyorum. Bunun tamamı Sivas`ta çıkan "Yıldız Dağı" dergisinin 1 Mart 1939 tarihli 9`uncu sayısının 6`ıncı sayfasında basılmıştı:

ADSIZ ŞİİR

Bir gün olur, elbette eski beğler dirilir;
Yine kılıç kuşanır tarihteki paşalar.
Yine şanlar alınıp nice canlar verilir,
Yiğit akınımızdan yine dünya şaşalar.

“Türk tarihi” denen kahramanlık şiirini
Yeniden yazmak için harcayacağın kandır.
Mısraların içinde en güzel ve derini
Batıda “Niğbolu””, doğuda “Çaldıran”dır.

Yine batılıların üçüncü Kosova’da
Topraklara sereriz, bir değil, birkaçını.
Çekilince kılıçlar yeniden Haçova’da
Param parça ederiz Cermenliğin haçını.

Yine ufka açılır şanlı korsanlarımız,

Bir Türk gölü yaparlar Akdeniz'in içini.
Acı acı gülerek bu gün susanlarımız.
Yarın rezil ederler Romalı'nın piçini.

Arkasını yazmağa lüzum görmediğim bu manzumeden başka benim "Mussoline`ye Davetiye" adlı manzume de yüzlerce, belki binlerce kişinin elindedir. İstiyenlere de takdim ederim. Buna bir göz gezdiren iz`an sahipleri benim Türklük duygusundan ve milli gururdan başka hiçbir duyguya ve prensibe bağlı olmadığımı anlarlar.

Hakkımda türlü türlü sözler söylüyen insanlara ve hakiki fikrimi soranlara şunu söylemek isterim ki ben ne faşistim, ne demokratım. Ben, yabancı kaynaklı hiçbir fikri benimsemeğe tenezzül etmiyecek kadar milli şuur ve gurura malik bir Türk`üm. Siyasi, içtimai mezhebim Türkçülüktür.

1 Ağustos1943, Maltepe

FAŞİST

"Faşist" demek bir devrin İtalyan milliyetçisi demektir. İtalyanca "facio" kelimesinden doğan bu sıfat, Musolini'nin İtalyan milliyetçi partisi mensuplarına alem olmuş, İtalyan milliyetçiliğine de "faşizm" denmişti. Milliyetçiliğin milletleri sardığı sırada hepsi ayrı ayrı adlar almış; Almanlar "nazi" (Nasyonal Sosyalist'ten kısaltma), İspanyollar "falanjist", Belçikalılar "reksist", Romenler "gardist" kelimesini kullanmıştı. Bu disiplinli ve komünist düşmanı milliyetçilik ilk önce İtalya'da çıktığı için hepsine birden "faşizm" demek âdet olmuştu.

Faşizm ve komünizm aşağı yukarı aynı yıllarda İtalya ve Rusya'da iktidara geldiğinden komünistler, kendi düşmanlarına, bütün milliyetçilere ve giderek komünist olmayan herkese faşist demeye başlamışlardı.

Basit ve iptidâî komünist zihniyeti beş on kelimenin tutsağı hâline geldiği ve çapraşık meseleleri kavrayamayıp onları yavanlaştırdığı için dünyayı komünist ve faşistlerden mürekkep iki grup hâlinde görüyordu.

Bizde de 1970'lerdeki olaylar, komünistlerin kendilerinden olmayan herkese faşist dediğini bir kere daha ortaya koymuştur. Yani Türkiye'de komünistlerin faşist dediği, komünizm karşısında olan kimseler, özellikle Türk milliyetçileridir.

Türkiye'de komünistler vardır. Gizli bir komünist partisi de 1920'den beri daima mevcut olmuştur. Fakat Türkiye'de faşist olmadığı gibi açık veya gizli bir faşist partisi de yoktur.

Komünistler milliyeti inkâr ettikleri için dünyadaki bütün komünist partileri dost ve müttefiktir. Halbuki her milliyetçilik başka milliyetçiliklerin aleyhinde olduğundan komünistlerin topyekûn faşist diye adlandırdığı ayrı milletlerin milliyetçileri birbirinin düşmanı veya zıddıdır.

Türkiye'de faşist, şu veya bu değil, Türkçü gençler vardır. Bunlar göğüslerine millî alâmet olan Bozkurtlu rozet takarlar ve kendilerine Bozkurt derler. Komünistlerin gemi azıya aldığı yıllarda Adalet Partisi, kasdî mi olduğu hâlâ anlaşılmayan bir acz içinde olaylara seyirci kalırken millî duyguyu ve hattâ devleti bilek gücü ile savunanlar, düşmanları tarafından komando diye adlandırılan bu Bozkurtlardı.

İsmet İnönü, mahut zihniyetiyle bunları zamanın cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a şikâyet ederken Sunay Paşa sâbık millî şefe tarihî cevabını vererek onu susturmuştu.

Şimdi gazete havadislerinden öğreniyoruz ki küçük Bozkurtlardan biri, 16 yaşındaki Necati Kaya, göğsünde Bozkurtlu rozet olduğu için okul müdürü tarafından yüzüne sert bir cisimle vurularak komaya girmiş ve kurtarılamayarak ölmüştür. Bu kahraman (!) okul müdürü için ne söylense, ne kadar övülse azdır. Kine bakınız ki daha 16 yaşında bulunan körpe bir çocuğa elle değil de sert bir şeyle vuruyor, bunu da o çocuk göğsünde millî sembol olan Bozkurtu taşıdığı için yapıyor.

Bu cinayetten birkaç gün önce bir bakanın okullardaki faşistleri yumuşaklıkla yola getireceklerini söylemesi şaşırtıcı olmaktan da daha ileri bir şeydi. Bu faşistler kimlerdi? Varsa, adlarını söylemek devlet sırlarını açığa vurmak olmayacağı için hiç olmazsa bir tek isim vermesi gerekmez miydi?

Millî sembol düşmanlığı, milliyet düşmanlığı, milliyetçi düşmanlığı, millet düşmanlığı acaba nerelere kadar yürüyecek? Onlara şairin şu beytini hatırlatacağız:

Bu kavmın titre makrûn-ı adâlet intikamından;
Kılıçlar çıkmasın bir kerre pür-satvet niyâmından.

(Bu kavmın, adaletin yanında olan intikâmından titre. Kılıçlar kahredici olarak bir kere kınından çıkmaya görsün.)

Bozkurt'tan çakallar, köpekler ve tilkiler korkar. Kendi mefâhirine düşman olanın bu âdi hayvanlardan ne farkı olabilir ki?..

5 Nisan 1974, Ötüken, Sayı: 4

GAZA TOPRAKLARININ GAZİ VE ŞEHİT ÇOCUKLARI

En eski zamanlardan beri gaza toprağı olan Türk Elleri dünyanın sonuna kadar da gaza yurdu olarak kalacaktır. Eski al bayrağımız, sonraki gök bayrağımız, bugünkü ay yıldızlı sancağımız nasıl gazalarla yanmış, delik deşik olmuşsa bu toprağın çocukları da öyle yanıyor, öyle delik deşik oluyor.

Burda her şey bir savaştır. Tabiata karşı, düşmana ve hattâ Tanrıya karşı günümüz bir gazadır. Yuvasından, ocağından çok uzakta, bir çift şefkatli gözden mahrum olarak sınır boyunda ölen nefer nasıl bir gazanın kahramanıysa, ordunun başındaki keskin kumandan ve tarlasının içindeki dert köylü kadın da öyle bir gazanın granit heykelleridir.

Bu yurt baştan başa şehitler ve gaziler diyarıdır. Bu vatan bir boydan bir boya tunç heykeller otağıdır. Ne hain komünistin propagandası, ne kahpe yahudinin casusluğu, ne sinsi melez vatan hainlerinin çirkefliği bu tunç heykelliği, bu sarp yalçınlığı deviremez. Bu ebedî heykeli artık, dünyanın nizamını kurmuş olan Tanrı bile deviremez.

Çelik göğsü düşman mermileriyle kalbura dönen Kemalettin Sami Paşa'yı bugününün dünden kalan nankör nesli belki unutabilir. Çünkü onlar Namık Kemali ve Ziya Gök Alp'ı da unutmuşlar ve unutturmak istemişlerdi. Fakat bugünün yarına hâkim olacak nesli Çolak Kemal'in ruh büyüklüğünü örnek alarak maddîleştirecektir.

Çolak Kemal!... Tıpkı Aksak Temür gibi büyük bir ad. Temür'e şeref veren Aksak lâkabını bir istihza silâhı olarak kullananlar bulunduğu gibi ona şeref veren çolaklığı da aynı şekilde öne sürmek isteyenler belki çıkacaktır. Halbuki ne mutlu vatan için çolak kalan büyük askere... Asıl eğlenilecek ve hattâ acınacak olanlar ruh topalları ve namus çolaklarıdır.

Orhun, 1943, Sayı: 7

GENÇ KIZLARIMIZA ÇAĞRI

Her sosyal yapı, kadın ve erkek dediğimiz iki cinsin birbirini tamamlamasıyla var olmuş bir bütündür. Tek başlarına düşünülemeyen bu bireyler, birlikte yaratıcı bir güç kazanırlar. Erkek, kadınla beraberken daha bahadır, daha erdemli ve daha bilge olmak zorunluluğunu duyar.Kadın da bir erkekle birlik olunca daha soylu, daha ince ve daha içlidir. Türk milletinin sosyal yapısını incelerken de Türk kadını ile Türk erkeğinin birbirini tamamlayan bir bütün oluşu gerçeğiyle karşılaşıyoruz. Eğer yurt ve millet işlerinde kadın, gücünü erinin gücüne kalmışsa başarı elde edilmiş; tersine kadın, umursamaz olmuşsa her şey yarım kalmıştır. Bu gerçeği bilen Türk milliyetçileri, daha savaşın başında, Türk kadınını - bilhassa genç kızlarımızı - kendi aralarında görmenin büyük mutluluk olduğunu inanıyorlar. Onun için de sizleri kendi yanlarına, savaş alanına çağırıyorlar.

Ey genç Türk kızı; Atillalar, Alpaslanlar, Osman Beyler, Timurlar yaratıcı güçlerini hep sizin kucağınızda kazandılar, İbni Sinalar, Kaşgarlı Mahmutlar, Uluğ Beyler, Fuzuliler ve Barbaroslar sizden emdikleri sütün kudretiyle Türk tarihinin birer parlak yıldızı oldular.

Siz, her çağda Türkçülük davasına kucak açıp süt verdiniz.

Genç Türk kızı, Kurtuluş Savaşı yıllarında İnebolu'dan Ankara'ya dek uzanan yolları dolduran kağnı kafilelerinin bütün insanları cinsdaşlarınızdı. Yamalı yorganını çıplak çocuğunun değil, nem kapmasından korktuğu, mermi sandıklarının üstüne örten sizin veya benim anam veya bacımdı. O savaşın kadın Mehmetçikleri, tarihimizin birer adsız bahadırıdır.

Ey genç Türk Kızı, Türk tarihinin büyük anıtlarında da sizin adınız, sizin ruhunuz var. Dünyanın en ince sanat eserlerinden biri olan Tac-Mahal sizden biri için yaratılmadı mı?

Fuzuli veya Nedim'in şiirlerinde her biriniz kendinizi bulmuyor musunuz? Ankara'nın Zafer Anıtındaki mermi taşıyan kadın da yine sizden biri değil mi?

Bugün Türk tarihinin yeni bir hamle çağı başlarken, sizleri aralarında görmek, sizlerden ışık, sizlerden inanç, sizlerden heyecan istemek Türk milliyetçilerinin en doğal haklarıdır.

Türkçülüğün; sosyal, ekonomik ve kültürel yönlerde kalkınmak için çadırlarını toplamış ve yeni ufuklara doğru göç hazırlığına başlamış damarlarınızdaki kanı ülkü yolunda karşı cinsin çabalarını katmak zorundasınız. Sizler de, Ankara'ya sırtında mermi taşıyan adsız dişi bozkurtlardan biri olunuz. Sizler de adı Zerrin Taç olan Kazvin'li Türk kızı gibi, inançlarınız uğruna, yüzünde tatlı bir gülümseme ile ateşe doğru erkek bir bozkurt gibi yürümesini biliniz.

Bir kocamış kurt, delikanlı Türk'e olduğu kadar -ve hatta belki de ondan fazla- siz genç Türk kızlarının yaratıcı atılışlarına inanan bir kişidir. Sizler isterseniz, toplulukları göz kırpmadan ateşe ve Ölüme sürebilirsiniz. Sizler isterseniz o toplumları kalkındırmak için yapılan her savaş kolay ve rahat bir savaş olur. Sizler isterseniz önünüzde eğilmeyecek baş ve devrilmeyecek kudret düşünülmez.

Ey Genç Türk Kızı, yarının mutlu ve büyük Türkiye'sini kendine ülkü edinen insanlar senin gücüne, senin inancına, senin desteğine muhtaçtırlar. Bu çetin yolda karşı cinsi - her zorluğu göze almış delikanlı Türk - yalnız bırakmamak sadece Ödevin değil, boyun borcundur da... Sen ona yardımcı oldukça tarihimiz yücelecek, sen, yüceleceksin...

Ey genç Türk Kızı, istedikten sonra her şeyi başaracağına inanıyorum. Çünkü: "Muhtaç olduğun kudret damarlarındaki asil kanda mevcuttur."

GENÇLİK VE AHLÂK

Milletlerin temeli ahlâktır. Ordu, bilgi, teşkilat gibi şeyler ahlâktan sonra gelir. Gerek Türk milleti olsun, gerek başka milletler olsun, ahlâkça yüksek oldukları zaman büyümüşler, ahlâk sağlamlıkları bozulduğu zaman da çürüyüp dağılmışlardır. Roma, İran, Bizans, İspanya'daki Gotlar, Araplar ahlâklarının bozukluğu yüzünden battılar. Dünkü Fransa, ahlâk bozukluğu yüzünden devrildi. Türk tarihinde geçirilen sarsıntıların baş sebebi de ahlâkın gevşemesidir. Her ne kadar bu gevşeme Türkümsüler, Dönmeler ve Devşirmeler yüzünden olmuşsa da, yine aynı sebepler ve aynı sonuçlar apaçık görülmektedir.

Bir milletin, özellikle gençliğin ahlâkı önemlidir. Çünkü milletin mukadderâtı söz konusu olduğu yerlerde, onlar iş görecekler, kan dökeceklerdir. Gençlik, kendini saran maddî ve manevî çevrede ahlâk disiplini, ahlâk örnekleri görürse, ahlâksızlığın daima ezileceğinden gençlik, kendisine sözle ahlâki telkin yapıldığı halde rüşvet, iltimas, dalkavukluk, haksızlığın hâkim olduğunu görürse, işte o zaman onda ahlâk buhranı başlar.

Gençler, en çok öğretmenlerini örnek diye alırlar. Öğretmen gevşek veya ahlâksız oldu mu, gençte ilk tepkiler başlar ve bu tepkiler her şeyi inkara kadar gider.

Öğretmen, ahlâk bakımından mükemmel bir insan olmalıdır. Yani seçkin bir zümreden olmalıdır. Halbuki bizde herkes öğretmen olmuştur. Ne ilkokul öğretmenleri için, ne de ortaokul ve lise öğretmenleri için bir karakter seçimi yapılmamıştır. Yalnız gerektiği zaman bir yoklama yapılmış, onda da çok kere haksızlık olmuştur. Kim daha çok veya kuvvetli tavsiye mektubu getirmişse sınavı o kazanmıştır. Öğretmen olacak gençleri soy, karakter, aile bakımından gözden geçirmek gerekmez mi? hattâ öğretmen olacak bir gencin soyu, bilgisinden daha önce gelmez mi? işte bu önemli nokta tamamiyle ihmâl olunmaktadır. Askerî okullara girecek öğrencilerin nasıl Türk soyundan olması şartsa, öğretmenlerin de Türk soyundan olması öylece şart olmalıdır. Bundan başka, ahlâki özellikleri nedir, bazı zayıf tarafları var mıdır, öğrenci gözünde gülünç bir tip midir, bütün bunlara da dikkat edilmelidir. Halbuki bunlara hiç dikkat olunmuyor ki, sonucun ne olduğu meydandadır.

Gençlik, ahlâki bir çevre içinde yaşamalıdır, dedim. Gençlik okulda, hayatta, sinemada, kitapta, plajda, sokakta, vapurda, tramvayda daima ahlâkın hakim olduğunu görmelidir. Gevşek bir öğretmen, kötü bir filim, zararlı bir kitap, bir plaj kepâzeliği, sinsi bir yazı bazan herhangi bir gencin bu toplum için kaybolmasına sebep olabilir.

Türk gençleri, millete kötülük edenlerin tepelendiğini, büyüklere heykel dikildiğini görmelidir. Türk gençliği ata yadigârı olan sebilerde rakı satıldığını , sinemalarda şehvet uyandıran filimler gösterildiğini, sağlık koruma yeri olan plajlarda türlü kepâzelikler yapıldığını görmemelidir. Mefâhiri inkar eden, yalancı ülkülerin propagandasını yapan, âileyi baltalayan yazı, roman, makale okumamalıdır. Yoksa, yalnız telkin vermekle, öğüt vermekle iş bitmez.

Millî ahlâkın mezbahası olan bar, meyhâne, balo gibi yerler ve güzellik kıraliçesi seçimi gibi rezâletler Türkiye'de yasak edilmelidir. Medeniyet bunlar değildir. Bunlar medeniyetin kanalizasyonlarıdır.

İstanbul'un seyyah şehri olmasını isteyenler, bunun ahlâkımıza da açacağı yaraları düşünemiyorlar. Seyyah şehri demek, bir alay yabancı ve ahlaksız zenginin keyfini yapmak için açılmış sefâhât ve fuhuş yuvaları ile dolu şehir demektir. İstanbul'a para vermek, sefâhat ve ahlâksızlık yapmak için bir sürü budala milyoner değil, eski tarih eserleri görmek için ciddi bilim adamları gelmelidir. Yabancı milyoner sefâhât yaparken kaç tane Türk genci onları kıskanarak kendisini girdaba atacaktır, hiç düşünülüyor mu?

Sözün kısası: Kendimize dönelim. Ahlâk, edebiyat, musiki, giyim, zevk, yemek, eğlence, hukuk, aile, görenek, gelenek ve her şeyde milli olalım.

Milliyetçi dergiler ortalığı kapladıktan sonra, o paçavra gibi komünist şiirleri(!) ortalıkta azaldı. Bir de şu caz denilen zenci musikisi, balo denilen Avrupa rezaleti, bar denilen Amerikan kepâzeliği kalksa, hele

şu tercüme kanunlar yerine millî örf ve ahlâkımızdan alınmış yasalar yapılsa, yani tam manasıyla milli olsak ne olur biliyor musunuz?

Yine dünyanın birinci milleti oluruz.

Bozkurt, 7. Sayı, 2 Temmuz 1942

HALK PARTİSİNİN TEK YANLIŞI (?)

12 Ekim 1969'da yapılacak seçimler için partiler şimdiden yarışmaya başlamıştır. Parti başkanlarıyla ileri gelenlerinin yurdu dolaşarak yaptıkları konuşmalar bunu gösteriyor. Bu arada Halk Partisi kendisi için iane toplamaya kalkışarak Türkiye'de ilk defa görülen bir mücadele şekli denemektedir.

Burada asıl söz konusu etmek istediğimiz şey Halk Partisi Genel başkanının kendi partisi hakkında bir hükmüdür: Halk Partisinin tek kusuru seçimle gereği kadar ilgilenmemesi imiş.

Biz Halk Partisinin seçimle nasıl ilgilendiğini, oy almadan nasıl iktidara geldiğini bilen ve bu konuda çok ilgi çekici bir de müşahadeye sahip olanlardanız. Bundan ilerde bahsedeceğiz.

Bazı insanlar kendilerini her zaman, her konuda haklı zannederler. Yanlış ve kusur kabul etmezler. İsmet İnönü bunların tipik bir örneğidir. şimdiye kadar bir kusurunu itiraf ettiği görülmemiştir. Hele Ulus gazetesinde uzun süredir yayınlanan hatıraları Değişmez Genel başkanın ruh yapısını gösterme bakımından çok mühimdir. Psikanaliz uzmanları için bulunmaz bir etüd kaynağıdır. Bu hatıratı okuyanlar, dikkat ettilerse farkına varmışlardır ki İsmet İnönü bütün askeri ve siyasi hayatı boyunca hiçbir hata işlememiştir. Bütün zaferler onundur. Lozan onundur. Cumhuriyet fikri bile onun kafasından doğmuştur.

Atatürk de mühim bir şahsiyettir ama o daha ziyade Millet Meclisindeki yıkıcı muhalefetle uğraşarak Cumhuriyetin kurulmasına hizmet etmiştir.

Kurtuluş savaşının ön saftaki şahsiyetlerinden hepsinin büyük kusurları vardir. İnönü bu kusurları yumuşak gözüken sert bir dille anlatmaktadır. Atatürk'e karşı doğan muhalefet de onun hudut ve sınır tanımayan hareketlerine karşı meydana gelmiştir.

İzmir suikastinde kurulan İstiklal Mahkemesinin verdiği kararlardan, mahkemenin cereyan safhalarından İsmet İnönü'nün hiçbir haberi yoktur. Yani İnönü masum bir şahsiyettir. Yalniz cephe kumandanlığı, başmurahhaslik ve başbakanlıkla meşgul olmuştur. Yurtta huzursuzluk doğuran ve inkilap hareketlerinin tabii sonucu olan davranışlardan uzak kalmıştır.

Hatta 19 Mayis 1944'te Türkçüler aleyhindeki o zavallıca nutku veren İnönü, tutuklamalardan sonra Türkçülere yapılan işkencelerden haberdar olmadığını bile, bizim bildiğimiz iki kişiye, saf ve teatra tavırla söylemiştir ki tabii buna da imkan yoktur. Bunları da biz ilerde kendi hatıralarımizda Türk milletine anlatarak İsmet İnönü ve çağı için tarihi ana kaynaklar bırakacağız.

Hayatında işlediği hatalardan hiçbirini kabul ve itiraf etmeyen kimse büyük bir hata ile malul demektir. Hele bir insanın yüreğinde kin denilen iptidai duygu çöreklenmişşe onun sözlerini sıkı bir tenkid süzgeçinden geçirmek şarttir.

Bugün artik gün ışığına çıkmıştır ki Birinci Cihan Savaşı sonundakı büyük bozgundan sonra Türkiye'nin kurtulacağına inanan ve bu hususta mücadele hazırlığı yapan iki kişi vardı: Mustafa Kemal Paşa ve Kazım Karabekir Paşa... İsmet İnönü ise davanın edebiyen kaybedildiğine inanmıştı. Yabancıardan birinin, elverişli olanın mandasına bile yanaşıyordu. Kazım Karabekir Paşa'ya yazdığı bir mektupta

Amerikan mandasını kabulden başka çare olmadığı belirtiliyordu. (bakınız: Kazım Karabekir, İstiklal Harbimiz, birinci basım, s 175-177).

İsmet Paşa'nın, o günkü şartlar icinde, Amerikan mandasına taraftar olmasını, şüphesiz ihanet diye değil kısa görüşlülük olarak değerlendirmek yerinde olur. Çünkü o gün bir Kurtuluş savaşının mümkün olduğunu düşünebilmek büyük bir siyasi matematikçi olmaya bağlıydı ve bu alanda İsmet Paşa, Atatürk'le elbette aşık atamazdı. Fakat buna rağmen İnönü'nün kendisini Atatürk'le eşit tutmasını ve bu hatasını itiraf mertliğinden kaçınmasını elbette vefasızlık ve haddini bilmemek diye değerlendirmek isabetli bir hüküm olucaktır.

İsmet İnönü, aradan uzun yıllar geçtikten sonra röportaj şeklinde yayınladığı hatıralarından kendi hatalarını itiraf etse ve artık ölmüş bulunan arkadaşlarına karşı vefalı davransa şüphesiz iyi bir not kazanmış olurdu. Fakat olayları tarafsız bir gözle anlatıyor gibi gözükerek eski arkadaşlarını mustalamak lehinde bir davranış değildir ve tarih hükmünü böyle verecektir. Hele Cumhuriyet fikrini Lozan konuşmaları sırasında düşündüğünü, yani bu hususta Atatürk'e takaddüm ettiğini iddia etmesi olsa olsa İnönü'nün yaşlılığı ile tefsir olunabilecek yanlış bir düşünce mahiyetinden ileri gidemez.

Halk Partisi bu memleketin tarihine pek çok kusurlarla karışmış bir partidir ve onun seçime az ilgi göstermesi gerçek kusurları yaninda bir sevap kadar masum kalmaktadır. Bu partinin en büyük kusuru Türkiye'de bugün rezilane bir şekil almış olan solculuğu destekleyip beslemesi olmuştur. Hele 1944'de komünist düşmanı Türkçüleri "Almanlar'la iş birliği yapıp Türkiye'yi almanlar safında savaşa sokmak isteyen maceracılar" diye ilan etmesi partilerinin edebi yüz karası olarak kalacaktır.

Türkçüler o ithamdan, kendi iktidarlarının sıkı yönetim mahkemelerinde beraat ettiler. Rusları tepeleyen Almanlar'a karşı sempati beslemelerine rağmen dış siyasette bir Alman taraftarlığı gütmedikleri de anlaşıldı.

İsmet Paşa'nın hayatında "Amerikan mandası isteyen" bir devir olduğu kendisinin Kazım Karabekir Paşa'ya yazdığı mektupta sabit olmuş bir hakikattır.

Türkçüler'in hayatında buna benzer küçültücü bir nokta yoktur. Zannederim İsmet İnönü'nün Türkçüler'e karşı sönmeyen kini de böyle bi kıskançlığın yarattığı kompleksten doğmaktadır.

Gözlem, 1969, Sayı: 21

HESAP BÖYLE VERİLİR

- Nihâl Atsız, 1943 -

Bu yazıyı yalnız Türkler için yazıyorum. 1931’den beri Türkçülüğe ait yazılar yazdığım için Türkçü efkar-ı umumiyenin şahsım üzerindeki düşüncelerinin bence çok büyük bir değeri vardır. Samimiyetimden şüphesi olan en genç Türkçü bile, bana açıkça sorduğu zaman, hesap vermekten çekinmem. Hatta genç Türkçülerin benim hakkımdaki iyi niyetli tenkitlerini de ne kadar iyi karşıladığımı beni tanıyanlar görüp denemişlerdir. Onun için, benim samimi Türkçülüğümü inkar eden, ülküyü şahsi ihtiraslarım için kullandığımı iddia eden yersiz hücumlara cevap vermeği borç bilirim.

Beş ikinci-teşrin 1942’de çıkmağa başlayan Gök Börü dergisinde “Hesap Veriyoruz” başlığını taşıyan, fakat iyi hesap veremeyen bir yazıda hemen hemen bütün yazı yazan Türkçülere ve bu arada bana yöneltilen hücum ve hicivlere karşılık vermek için kalemi elime alıyorum.

Cihat Savaş Fer imzasını taşıyan, fakat Reha Oğuz Türkkan tarafından yazıldığı pek belli olan bu yazıda birçok Türkçü batırılmış ve ortada samimi Türkçü olarak yalnız Reha Oğuz Türkkan bırakılmıştır. Türkçülüğü büyük bir manevi zarara sokup solcuları sevindiren ve Türkçüler üzerinde pek fena bir

intiba uyandıran bu yazının özü şudur:

1- Reha Oğuz Türkkan'ın çevresinde 1935'de toplanmış olan ülkücüler kendilerine "Bozkurtçular" diyerek ortaya atılmışlar ve ölmüş olan Türkçülüğü diriltmişlerdir.

2- Eskiden Türkçü diye tanınan kimselere başvurarak yardım dilemişlerse de, ben de içlerinde olduğum halde, herkes çekinmiş. Hatta ben onların çıkaracakları dergide eski şiirlerimin başka bir imza ile neşrine razı olmuşum (yani onların dergisinde imzamın bulunmasından korkmuşum).

3- Nihayet bunlar dergilerini çıkarıp Türkçülüğü muzaffer kılınca hepimiz bu nimetten istifadeye koşarak, Bozkurtçuların reklamları sayesinde meşhur olmuşum.

4- Ben, iradesi zayıf ve şeflik malihülyasına saplanmış birisi olduğum için bir gün İsmet Rasin'in otomobili ile yaptığımız bir gezintide onlara şef olmayı teklif etmişim.

5- Türkçülüğün Bozkurtçular eliyle muzaffer olduğunu gören Orhan Seyfi ile Yusuf Ziya da Reha Oğuz'un teşvik ve yardımı ile Çınaraltı dergisini çıkarmağa başlamışlar.

6- İsmet Rasin, Bozkurt'a menşei şüpheli paralar bulduğu ve Türk ırkından olmadığı için aralarından çıkarılmış.

7- Ben, Bozkurtçular sayesinde meşhur olduktan sonra aralarından çekilmiş ve bana şeflik vermedikleri için onlara düşman olarak Ankara'ya aleyhlerinde ihbar yapmış ve Bozkurt'un çıkmasına sebep olmuşum.

8- Nurullah Barıman Bozkurt'un parasını yediği için atılmış.

9- Şimdi Türkçülük bu zararlı şahıslardan temizlendiği için artık yolunda hızla yürüyecekmiş.

* * *

Bin bir gece masallarına benzeyen bu yazının, Cihat Savaş Fer imzasını taşımasına rağmen Reha Oğuz tarafından yazıldığı bellidir demiştim. Cihat Savaş'ı tanıyanlar onun yazı yazmayacağını bildikleri gibi içinde "ilkin" gibi Reha'nın daima kullandığı kelimelerin ve "bizimle" yerine "bizle" demek gibi yanlışların bulunduğunu görenler de yazının Reha'ya ait olduğunu anlamışlardır. Daha dün Reha tarafından övülen birçok Türkçünün bugün hep birden yine onun tarafından hicvedildiğini okuyanlar ise bu yazıda yalnız şahsi duyguların hakim olduğunu elbette kestirmişlerdir.Çünkü bu kadar Türkçünün birden fena olmasına imkan olmadığı gibi hepsinin birden Reha tarafından kadro harici edilmesi de şüphesiz aklın alacağı şey değildir. Hakikat şudur ki, kendisiyle birlikte çalışmak kabil olmadığı için İsmet Rasin, Atsız, Orhan Seyfi, Yusuf Ziya, Nurullah Barıman, Sami Karayel gibi Türkçüler Reha Oğuz'la ilgilerini kesmişlerdir. "Aramızdan çıkardık" demek için ortada bir şirket veya cemiyetin bulunması icap ederdi. Böyle bir şey olmadığı için "aradan çıkarmak" değil, "ilgiyi kesmek" bahis mevzuu olabilir. Fakat eğer muhakkak "aradan çıkarmak" fiili mevcutsa bunun bir "çokluk" tarafından bir "ferd"e tatbik edilmesi zaruri olur ki bu takdirde aradan çıkarılanın birçok Türkçü karşısında tek kalmış olan Reha Oğuz olması gerekir.

Emek ve zaman harcayarak yazdığım bu satırlara acımakla beraber isnadları reddetmek mecburiyetinde bulunduğum için bütün bu ileri anlatmak ve Türkçü efkar-ı umumiyeye bu meselenin iç yüzünü göstermek artık benim için bir vazife haline gelmiştir. Gereken yerlerde şahit ve vesika göstererek istemeye istemeye bazı şeyleri açığa vuracağım için esef duyuyorum. Fakat buna mecbur edildiğim için de her halde mazurum:

1938 yazında idi. Bir gün Maltepe'deki evime bir genç gelerek benimle (benle değil) görüşmek istediğini söyledi. Çantasında birçok kağıt, dosya, yazılar olan bu genç, kendisini "Orhan Türkkan" diye tanıttıktan sonra cebinden bir kağıt çıkararak bana uzattı ve: - "Hala bu fikirde misiniz?" diye sordu. Kağıda baktım: Vaktiyle "Atsız Mecmua"'da çıkan manzumelerimden birinin son dörtlüğü idi ki:

Hey arkadaş! Bu yolda ben de coşkun bir selim;

Beraberiz seninle!.. İşte elinde elim.

Seninle bu hayatın gel beraber gülelim

Ölümüne, gamına, tipisine, karına.

mısralarından ibaretti. Aktörce hareketlerden hoşlanmadığım için bu "numara" hiç de hoşuma gitmedi. Arkası ne gelecek diye düşünerek ve samimi duygularıma makes olarak: -"Evet, hala bu fikirdeyim" diye cevap verdim. Tiyatro başlıyordu. Karşımdaki genç "öyleyse konuşabiliriz" diyerek çantasını açtı. Bir yandan da anlatmağa başladı. Dedi ki:

- "Türkçü bir mecmua çıkarcağız. Türkçülüğü yaymak için bir cemiyet kurduk. Mecmua bu cemiyetin organı olacak. Sizden de yardım istiyoruz."

- "Nasıl bir cemiyet? İçinde kimler var? Kaç kişisiniz? Reisiniz kim?" diye sordum.

- "Cemiyetimiz gizlidir. Seksen kişi kadar varız. Reisimiz Avni Motun'dur." Diye cevap verdi. Avni Motun adını ilk defa işittiğim gibi daha yeni gördüğüm bir gencin gizli bir cemiyetten dem vurmasını nasıl karşılayacağım da belliydi. Kendisine, cemiyet azasını teşkil eden seksen kişinin kimler olduğunu sordum. Ankara'daki yüksek tahsil ve lise talebeleri olduğunu söyledi.

- "Mecmua çıkarmak için yüksek tahsil mezunu bir yazı müdürü ister; onu nereden bulacaksınız?" diye sordum. Bunun üzerine, Ankara Lisesi'nde edebiyat öğretmenleri olan Fevziye Abdullah'ın yazı müdürlüğünü üzerine aldığını söyledi. Çok değerli bir edebiyat öğretmeni olan Fevziye Abdullah'ı tanıyordum. Onun da cemiyetten olup olmadığını sorup menfi cevap alınca bana bahsolunan şeylerde hakikate uymayan birçok noktalar bulduğunu anladım.

Orhan Türkkan, kendisini ve sözlerini şüphe ile karşıladığımı görünce kendilerinin, vaktiyle çıkardığım "Atsız Mecmua" ve "Orhun"'dan milli feyz aldıklarını, kendi çıkaracakları "Ergenekon"un da "Atsız Mecmua" ve "Orhun" yolunda gideceğini söyleyerek dil dökmeğe başladı ve çantasından çıkardığı kağıtlara bakarak programlarını anlattı. Bu, yaman bir programdı. Felsefe, içtimaiyat, ruhiyat, tarih, şiir, roman, siyaset ve her şey vardı. Yüzlerce eser yazacaklardı. Binlerce satacaklardı. Şunu bunu yapacaklardı. Velhasıl birçok fiillerin istikbal sigalarını tasrif ederek bana bir hayli projelerden bahsetti. Sonra "şu yazıyı nasıl buluyorsunuz" diyerek çantadan çıkan bir yazıyı uzun uzun okudu. Herhalde kendisinin pek hoşuna gittiği anlaşılan bu yazı hiçbir fikri değeri olmayan alelade bir edebiyattı.

Uzun konuşmaların sonunda benden yazı istediği zaman henüz kendilerini tanımadığımı, yazı vermek için de dergilerini görmemin şart olduğunu söyledim. O zaman:

- "Atsız Mecmua'da çıkmış olan eski manzumelerinizi dergimize alabilir miyiz?" diye sordu. "Alabilirsiniz" dedim. İlk görüşmemiz böyle bitti.

Bir müddet sonra Avrupa şehirlerinin birisinden bir kart aldım. "Reha Oğuz Türkkan" imzasını taşıyordu. Reha, bana gelen Orhan Türkkan'ın kardeşiydi. Ankara'ya geldikten sonra da mektuplar yazmağa, "Ergenekon" hakkında izahat vermeğe, Türkçülük için ne şekilde çalışmağa hazırlandıklarından bahsetmeğe başladı. O da gizli cemiyet teranesinden dem vuruyor, büyük projelerden söz açıyordu. Halbuki ben gizli cemiyetin de, onun reisi diye tanıtılan Avni Motun'un da bir hayal mahsulü olduğunu anlamıştım. Çünkü meşhur Kun yabgusu "Mete"nin adının daha doğru söylenişi olan "Motun"u bizden başka birkaç Türkiyatçıdan başka kimse bilmiyordu. Bunu ısrarla ileri atan da Hüseyin Namık Orkun'du. Belliydi ki Hüseyin Namık'la temasta bulunup ondan da yazı almağa çalışan Reha Oğuz Türkkan, bu adı ondan duymuş ve muhayyel bir Avni'nin sonuna ekleyerek esrarengiz bir şahsiyet yaratmıştı. Maksat da esrarlı bir hava meydana getirerek gençlerin ilgisini çekmek ve Avni Motun'un mutlak vekaletini alarak onun adına söz yürütmekti.

Nihayet 10 İkinci-teşrin 1938'de aylık "Ergenekon" dergisinin ilk sayısı çıktı. Daha önce benden, tanıdığım Türkçülerin adreslerini istemişler, ben de göndermiştim. Ergenekon'un ilk sayısından onlara da onar, yirmişer tane yolladıklarını, benim adımı vererek kendilerini reklam ettiklerini, Ergenekon'u satmaları için de birer mektup yazdıklarını sonra öğrendim. Kendilerine gizli bir cemiyet azası süsü veren bu gençlere karşı o zamana kadar duyduğum şey yanlı bir güvensizlikti. Fakat Ergenekon'un ilk sayısındaki "Tarihin ve Tekamülün Amili" adlı yazıyı görünce, kendisini dahi sanan pek toy bir genç karşısında bulunduğumu anladım.

Bu ilk sayıya benim eski manzumelerimden birini almışlar ve altına "Bozkurt" diye imza atmışlardı. Bu manzume evvelce imzamla çıkmış olduğu için benim olduğunu herkes biliyordu. Onun için buna aldırmadım. Yoksa şimdi Gök Börü'de iddia olunduğu gibi onların dergilerine yazı yazmaktan çekindiğim için başka bir imza ile çımasını istemiş değildim. Bilakis onlar benim manzumemin altına kasten "Bozkurt" imzasını atarak kendi lehlerine propaganda yapıyorlar, "Atsız bizim cemiyetimizdendir, fakat kendi imzasını koymağa şimdilik mezun olmadığı için Bozkurt imzasıyla yazıyor" diye rivayetler çıkarıyorlardı. Bunları epey sonra öğrendim ve anladım ki bu plan, yani benim manzumemin Bozkurt imzasıyla çıkması, dostlarımı "işte Atsız da Bozkurtçudur" diyerek kendi aralarına almak için hazırlanmış bir inandırma vesilesidir.

Fakat Ergenekon ilk sayısındaki şaheser asıl bu değildi. Bu "Tarihin ve Tekamülün Amili" başlıklı yazı idi. Bunu Reha Oğuz yazmış ise de başka bir gencin imzasını atmıştı. Sebep be bu yazının Reha Oğuz'u göklere çıkaran bir methiye olmasıydı. Bu yazı o kadar garip bir yazı idi ki onu okuyan ve benim tavsiyemle kendisine satmak için on tane mecmua gönderilen bir arkadaş, paketi açmağa bile lüzum görmeden mecmuaları olduğu gibi geri göndermişti. Hakkı da vardı. Çünkü bu yazıda mühim keşfiyat yapılıyor ve lise mezunu bir genç ilmi ve tarihi baştan başa değiştiriyordu. Bakın, bu şaheserden size bazı satırları aynen alıyorum:

Bu önsözü yazmamı rica eden Oğuz'un mektubunu alınca, bir an düşündüm: Avrupa'da bile akisler uyandıracak olan bir eseri takdim edecektim! Ve işte, ey garplı ve şarklı bilginler, size bağırıyorum: Gelin! Türklüğün er meydanı hepinize açık! Savaşın! Fakat bu mert Türk çocuğunun, kanından aldığı asaletle ifade ettiği bu hakikati okumazsanız, dar görüşlü olmaktan hiçbir zaman kurtulamazsınız. Cehaletin, inanmamalığın, inatçılığın ve gururun kötü siyah rengine bulanmayın. Ve bu eseri, Oğuz, Türk ırkına olduğu kadar, cahillere ve bilginlere de hediye etti. Var ol, Oğuz! Sen bu eserle , uzun asırlar, hiç unutulmayacaksın. Bugün seni anlamak istemeyenlerin çocukları, yarın bu eserini hürmetle okuyacaklar ve acıyacaklar babalarına. Ne acı bir acıma! Ne acı bir akıbet! Onu bilmek istemeyenlerin çocukları bildi. Onu anlamak istemeyenlerin çocukları anladı.

Oğuz Türkkan adlı bir yiğit "Tarihin ve Tekamülün Amili" adlı bir eser yazdı. Bu mevzuda bir eser yazabilmek ve bundan çıkan hakikati ispat edebilmek için doktor, profesör veya ordinaryus profesör unvanları bile azdır. Bu bahislerde mütehassıs olanlar gayet iyi bilirler: Avrupa'nın ve Amerika'nın en derin bilgili dahileri bile, tarihin amilini bulamamış veya yanlış yollara sapmışlardır. Halbuki Oğuz'un ne muhterem bir göbeği, ne saygı değer bir ak sakalı, ne asırlık bir yaşı, ne de doktor , profesör gibi bir sıfatı vardır. Ona kim inanacak? Onu kim okuyacak? Bakın, ey değerli okuyucu kardeşler, Oğuz mektubunda ne bedbin konuşuyor:

"… Hiç okunmayacak! Kimse okumayacak! Gençlik ve halk ciddi mevzulardan hoşlanmadığı için; aydınlar okumağa alışmadıkları için… Hatta bu bahiste mütehassıs geçinenler bile okumayacak! Hakları da yok değil! Meşhur değilim, halbuki bu mevzuları halledemeyen Avrupalı bilginler meşhuru alemdirler…. Hayır! Hayır! Hikmet! Beni değil çıkardığım neticeyi; adımı değil , bulduğum hakikati tanıyın! Bu tek hakikati sevin! Ona gerçek olduğu için bütün kuvvetinizle inanın. İnanın! Irkınızın ülküsü o olursa, dünyanın birincisi olmak için asırlarca beklemeğe lüzum kalmaz. Fakat inanabilmek için de okumak, anlayarak, hazmederek okumak lazım! Fakat kim okuyacak? Öyle ise kimse inanmayacak! Türk, ırkının ülküsünü tanımayacak. İşte bunun için üzülüyorum" Oğuz, şuurla düşünmeğe başladığı yaştan beri, felsefeye sarılmıştı…………………………………………..............

Bunun için pek çeşitli olan birçok ilimlere merak sardı: Lengüistik, mitoloji, arkeoloji, jeoloji, klimatoloji, paleontoloji, antropoloji, etnoloji, etnogrofi, felsefe, ruhiyat, tarih, preistuvar, sosyoloji,kozmogoni, hukuk, edebiyat, iktisat tarihi, güzel sanatlar tarihi ilh………………………………...........

Fakat bu taşlar ne kadar esaslı, ne kadar çok olursa, inşa edeceği bina o kadar sağlam olurdu. Bunun için çok okuması lazımdı.Anormal okuyanlardan bile fazla okudu, gözlerini körletircesine okudu. Başka hiçbir şeyle meşgul olmadı. Gece gündüz okudu. Hepsinden bilgi edindi. Hatta o kadar kıymetli tutulan Avrupalı bilginlerden bile fazla okudu. Sen, Oğuz, fevkalade çalışma ile kanından gelen o müthiş kudretle düşünerek, zekanı işleterek, bu işi başardın. Okudun, düşündün,öğrendin… Hakikatı bütün çıplaklığı ile ortaya koydun! Var ol Türkkan!

İşte bundan sonra Oğuz'a yepyeni bir çığır açılmış oldu. Felsefede materyalistken spirütüalist oldu. Ferdiyetçi iken, beynelmilelci oldu. Sanki gözünün bağı sihirli bir el tarafından aniden çözülüvermişti.Yürüdüğü yanlış yolu dehşetle gördü. Bu yolun sonunda (materyalizm,ferdiyetçilik= menfaatçilik,milliyetsizlik yolunun sonunda) hem o fert için, hem de o ferdin mensup olduğu cemiyet için korkunç bir uçuruma düşmek vardı. Oğuz, ruhuyla ve tabiatle yaptığı bu müthiş didinmeden sonra, gözünü kör eden, yolunu şaşırtan bağı çözüp çıkardı. Fakat ırkdaşları hala, gözler kapalı, felaketten habersiz, uçuruma doğru yürüyorlardı. Bu eser onlar için yazılmıştır...............

Oğuz Türkkan, hakikati gördükten ve inandıktan sonra, ırkdaşlarını düşündü. Her okuyanın muhakkak inanması, ikna olması için hakikatı birer meydana sererek yazdı. İlkin kitap yazmak istiyordu**............**

* * *

İşte Hikmet Tanyu imzasıyla çıkmış olmasına rağmen Reha Oğuz'un kendi kendisini öven, göklere çıkaran; doğunun ve batının bilginlerini hiçe sayarak liseden henüz çıkmış olduğu halde on, on beş ilim sahasında bilgiçlik taslayan yazısı böyle tuhaf bir yazıydı ve Reha Oğuz da yazı hayatına böyle tuhaf bir makaleyle başlıyordu. Hele aynı Ergenekon'un ilk sayısında onun felsefe tarihi yazmaya muhtelif rejimleri ilmi bakımdan münakaşa etmeğe kalkıştığını görünce pek tecrübesiz, fakat heveskar bir genç karşısında olduğumuzu anlamış ve bir mektup yazarak kendisine nezaketle bu yazıların kötü tesirini harbe vermiştim. Mektup, tesirini yaptı: Ergenekon'un ikinci sayısında (sf. 25) şöyle bir tavzih çıktı**:**

DİKKAT

Geçen sayıki Tarihin Amili adlı tefrikanın ön sözü hepimiz üzen bir şekilde çıkmıştır. İstanbul'da tashihleri yaptırdığımız genç arkadaş coşkunluğunu tesiriyle yazıya –kendiliğinden- birçok yeni parçalar ilave etmiş. Bu yüzden ön söz, adi bir methiye şeklini almıştır. Bu sırada ben Avrupa2da bulunduğum için, bu vaziyetten haberdar olamadım. Yoksa katiyen bu methiyeci yazıyı tefrikanın başına koydurmazdım. Ergenekon basılıp elime geçtiğinde, pek çok üzülerek hayret ettim.Önsöz, bu arkadaş tarafından o kadar tahrif edilmiştir ki, yazının sahibi Hikmet Tanyu bile kendi yazısını tanıyamadı. Bu dalkavukça önsöz, okuyucularımız üzerinde çok kötü tesir yapacağından mesul arkadaşa lazım gelen ihtarı yaptık. Hepinizden ricam: Geçen sayımızın önsözünü mazur görün ve muhteviyatını unutun.

R.O. Türkkan

Bu tavzihe dikkat edenler, niçin Hikmet Tanyu tarafından değil de Reha Oğuz tarafından özür dilendiğini pek güzel anlarlar. Bundan başka bir musahhihin, tashih ettiği makaleyi tanınmayacak şekilde değiştirmesi de aklın alacağı bir mazeret değildir. Zaten bu şekilde neşriyatın da daha çok devamına imkan kalmamış, 1939 yılının ilk ayında çıkan üçüncü sayısından sonra Ergenekon kapatılmıştı.

İşte tam bu sırada iki nokta şiddetle dikkatimi çekti ve şüphelerimi arttı. Bu iki nokta şunlardı:

1) İzmir'de bazı Türkçü gençlerin epey zamandan beri "Kızıl Elma" adında bir dergi çıkarmayı tasarladıklarını işitmiştim. Bu gençlerin Reha Oğuz Türkkan'la ve onun gizli cemiyeti (!) ile hiçbir ilgisi yoktu. Fakat böyle olduğu halde Reha Oğuz, Türkçülerden birisine gönderdiği mektupta "kendi cemiyetlerinin İzmir şubesi tarafından Kızıl Elma adlı bir derginin çıkarılmak üzere olduğunu" yazdı. Demek ki memlekette parlayan her Türkçülük kıvılcımını kendi eseriymiş gibi göstermek sevdasında idi.

2) Bana yazdığı mektuplarda bir karışıklık vardı: Kardeşi Orhan Türkkan için bazı mektuplarında "ağabeyim", bazılarında da "küçük kardeşim" diyordu.

Bunlardan başka bu sırada Ankara'dan aldığım mektuplar şüphelerimi bir kat daha arttırmıştı. Çünkü bu mektuplardan birisi Ankara'dan Rıza Nur, Zeki Velidi ve Atsız isimlerini istismar ederek bu üç Türkçüyü kendi cemiyetlerinin (!) mensubu imiş gibi gösterdiğini bildiriyordu. Hakikaten- sonradan öğrendiğime göre- Reha, böyle propagandalar yaparak bütün tanınmış Türkçüleri kendi mevhum cemiyetlerinin azası gibi gösteriyor, böylelikle kendi etrafında bir topluluk yapmağa uğraşıyordu. Kendisini kimse başkan diye tanımayacağı için bir de Avni Motun adında esrarengiz bir reis uyduruyor ve ondan alınan direktiflerle bu müthiş gizli cemiyetin faaliyeti (!) başlıyordu. O zaman Ankara'da bulunan Ziya Özkaynak'tan aldığım bir mektup, Reha'nın – burada anlatmağa lüzum görmediğim- pek çocukça bir takım planlar yaptığını da bildirdiğinden, kendisine yine bir mektup yazarak bu hareketlerinden vazgeçmesini, aksi takdirde, dergilerinde eski manzumelerimin dahi neşrine müsaade etmeyeceğim gibi mecmualarını da kimseye tavsiye etmeyeceğimi bildirdim. Bunun üzerine aşağıdan alan bir mektupla cevap verdi ve yakında İstanbul'a gelerek benimle görüşeceğini bildirdi. Kendisi gelmeden önce de Mühendis Mektebi talebesinden olan arkadaşı Cihat Savaş Fer'i bana göndererek yeniden yazı istetti. Kendilerine evvelce Sivas'taki "Yıldız Dağı" dergisinde çıkmış olan (1Mart 1939 tarihli dokuzuncu sayı, sayfa altı) "Adsız Şiir" adlı manzumeyi verdim. Fakat yiğitlikten dem vurmalarına rağmen bunu basamadılar ve "Yakarış" adlı ilk bölümüyle iktifaya mecbur kaldılar. Kapatılan Ergenekon yerine bu sefer "Bozkurt" adında bir dergi çıkarıyorlardı. İlk sayısı 1939 mayısında çıkan dergileri için birçok Türkçülere başvurarak yazı istediklerinden Bozkurtta San'an, Abdülkadir İnan, Nejdet Sançar, Hüseyin Namık Orkun ve Fethi Tevet'in de yazıları vardı. Reha'nın ruhi hastalığı olmasaydı dergi pek ala yürüyüp tutunacaktı da… Çünkü 1929 haziranında çıkan ikinci sayısına Besim Atalay da yazı vermiş, böylece kadro biraz daha kuvvetlenmişti. Fakat Bozkurt dergisi ikinci sayıdan sonra yine kapandı ve aşağı yukarı bir yıl çıkamadı. İşte bu sırada tatil mevsimi geldi ve Reha ile tanışmamız kabil oldu. O, benden çok Nejdet Sançar'la mektuplaştığı için yine onun vasıtasıyla beni görmek istiyordu. Nejdet Sançar da Sivas'tan Istanbul'a gelmiş ve Maltepe'de kalmağa başlamıştı. Nihayet bir gün, aldığı mektup üzerine Maltepe vapur iskelesine giderek Büyükada'dan gelen Reha Oğuz'u evine getirdi. Reha o günkü görüşmemizde kendisine yaptığım tenkitlere tevazu ile cevap veriyor ve dediklerimi kabul etmiş görünüyordu. Bu konuşmamızda ne kadar gayr-ı samimi olduğunu tabiidir ki, anlayamamıştım. Bilhassa hayali olduğuna inandığım "Avni Motun"'u bana şöyle anlatmıştı: Avni Motun, Reha'nın ana cihetinden akrabası imiş. Onlara ilk Türkçülük sevgisini o vermiş. Hatta bahis mevzuu olan 70-80 genci bir cemiyet halinde toplayan ve onlara Türkçülük telkini yapan Avni Motun'muş. Fakat bu 70-80 gencin hepsiyle temas etmez, yalnız altı tanesiyle görüşürmüş. Bu altı kişi de Avni Motun'dan aldıkları dersleri ötekilerine öğretirlermiş. Araklarında büyük bir disiplin varmış. Gençlerin Avni Motun'a güveni büyükmüş. Fakat iki yıl önce Avni Motun ölmüş. Onunla bizzat temasta bulunan altı kişi, ölümünün öteki azalardan saklamışlar. Çünkü ölümünü duyarlarsa belki dağılırlarmış. Şimdi Reha Oğuz, Avni Motun'un adına söz söyleyerek o gençleri idare ediyormuş.

Bazı Osmanlı padişahlarının ölümünü andıran bu hikayeye tabii inanmadım. Fakat Türkçülükte hevesli göründüğü için de "belki zamanla kusurlarını düzeltip doğru yola girer" dedim. Ailesini, ırkını sordum. Baba cihetinden Kastamonulu, ana cihetinden Azerbaycan'da Genceli olduğunu söyledi. Bana pek mufassal bir şecere verdi: "İsterseniz nüfus kütüklerinden tahkik edebilirsiniz" dedi. Bu da boş bir sözdü. Bizde nüfus teşkilatı pek yeni olduğu için biz, nüfus kütüklerinden ancak büyük babalarımızı öğrenebilirdik. Daha ilerisini şifahi aile rivayetlerinden öğrenmeğe mecburduk. Pek hayalperest olan Reha, ihtimal ki Ziya Gökalp'ın "Kızıl Elma" adlı hikayesinin tesirinde kalarak kendisinin böyle bir şeceresi olduğuna inanmış ve buna başkalarını da inandırmak istemişti. Fakat bütün bunlar olmasa bile kendisini fazla reklam edişi, hatta kendisi hakkında başka imza ile methiye yazışı ve dergiye herkesin dikkatini çekecek şekilde oklar nidalar, istifhamlar koyuşu Türk ahlakına hiç de uygun değildi.

Gittikten sonra Nejdet Sançar'la kısa bir konuşma yaparak samimi gözüktüğü müddetçe yazı ile ona yardıma karar verdik. Bilhassa Türk tarihine ait birçok şeyler sorarak not etmesi, öğrenmek istediğine delil gibi gözüküyordu. Bu sebeple de "belki düzelir" diyerek Bozkurt dergisine yardımı kararlaştırdık.

1940 mayısında Bozkurt'un üçüncü sayısı çıkarken dergiye Hamza Sadi Özbek ve İsmet Rasim gibi iki genç Türkçü de yazı yazmışlar dergiyi biraz daha kuvvetlendirmişlerdi. Biraz sonra Profesör Zeki Velidi'nin ve gençlerden Nurullah Barıman'ın da yazı yazmağa başladığı Bozkurt, Sami Karayel'in yazı müdürlüğü ile çıkmağa ve oldukça iyi bir tesir yapmağa başlamıştı. Reha'nın bahsettiği muhayyel 70-80 gencin hiçbirisi yüksek tahsil mezunu olmadığı için Sami Karayel'in yazı müdürlüğünü kabule mecbur

olmuşlardı. Gayet cesur ve yaşlılığına rağmen yumruğu kuvvetli bir adam olan Sami Karayeli kendilerine salık veren de bendim. Esasen artık Avni Motun disiplinli seksen genç gizli cemiyet teraneleri de söylenmez olmuş, anormal hava azalmıştı. Yalnız Reha'nın ötede beride, bilhassa Ankara'da beni över gibi gözükürken bir yandan da gözden düşürmeğe uğraşan hareketlerini duyuyor, fakat buna pek aldırmıyordum. Övülmeğe ihtiyacım yoktu. Onun için Reha'nın "Atsız iyidir, ateşlidir, yalnız muvazenesizdir." yollu propagandaları beni yüksündürmüyordu. Zamanla bu da geçer diyordum. Fakat bu sırada Bozkurt'un 1940 ağustosunda çıkan beşinci sayısında Reha Oğuz'un "Gürcülerin Irkı Hakkında" diye yazdığı makalede Gürcüleri Turan ırkından göstermesi bizim Türkçülük ve ırkçılık prensiplerimize aykırı olduğu için itiraz ettim. Hele o makalede Reha'nın kendi şeceresi hakkında verdiği malumat evvelce verdiği şecereye uymadığı için şüphem arttı. Aşırı ırkçılık yapmağa kalkan, hele ırkı koruma kanunu diye bir kanun projesi hazırlayarak melez Türk çocuklarının üç yaşından aşağı olanlarını idam etmeğe kalkan Reha'nın Gürcüler hakkında bu yazısı kendisi hakkındaki bir takım rivayetlere hak verdirecek mahiyetteydi. O zaman bende evvelce uyanıp da sonra Reha samimi gözüktüğü için küllenen şüpheler yeniden ateşlendi. Bu şüphe beni biraz vakit harcayarak bu esrarengiz işlerin (!) iç yüzünü öğrenmeğe sevketti. Evvelce kendisine Avni Motun'un kim olduğunu sorduğum zaman "söylemeğe mezun değilim" diye cevap veren Cihat Savaş Fer'e bir emrivaki yaparak Avni Motun'un muhayyel bir şahıs olduğunu itiraf ettirdim. Ankara'daki yetmiş seksen kişilik gizli ve disiplinli cemiyetin de Reha Oğuz Türkkan ile kardeşi Orhan Türkkan'dan ve Cihat Savaş Fer'den ibaret bir heveskar triyomvirası olduğunu öğrendim. Fakat Reha, yaratılışındaki başkalıkla her şeyi esrar perdesi altında göstermeğe kalkmış olduğundan Ankara'daki Türkçü gençlere kendi cemiyetlerine girmeği teklif ediyor, "Atsız sizin cemiyetinizde midir?" diye soranlara evet cevabını veriyor, o gençler bun u bana sordukları zaman "cemiyetimizin nizamnamesi gereğince size bunu söylemeğe mezun değildir" diyerek onları şaşırtıyordu. Böylelikle kendisi büyük bir cemiyetin başkanı ve Rıza Nur, Zeki Velidi gibi yaşlı bilginler de olduğu halde birçok Türkçüyü kendi emrindeki memurlar gibi göstermeğe çabalıyordu. Fakat kısa görüşüyle hakikatlerin nasıl ortaya çıkacağını hesaplayamıyordu. Hesaplayamazdı da… Çünkü pek süratle yükselmek, yüksek mevkilere çıkmak istiyordu. Bu istek, önünü görmesine engel olan bir perdeydi. Aynı zamanda kendisinin mühim bir şahsiyet olduğunu sanıyor, kah Yalova'da Reis-i cumhurla mülakat yaparak Türkiye'nin niçin savaşa girmediğini sordum diyor, kah üçüncü ordu müfettişi Kazım Orbay'a giderek hükümeti dinlemeden doğuya taarruz etmesi için telkin yapacağını söylüyor, yakında çıkaracağı gündelik bir gazetenin kırk bin lira sermayesini bulduğundan bahsediyor, bunların arkasından da –kahramanlığını göstermek için olacak- kışın Kastamonu dağlarına giderek ayı avlayacağını anlatıyordu. Kahramanlık sözü ağzından hiç düşmüyordu. Bana gönderdiği bir mektupta "artık rahat rahat şehit olabiliriz" diye yazıyordu. Fakat bir yandan askerliğini boyuna tecil ettiriyordu. Garip değil mi? Reha, yaşının otuzu doldurmak üzere olmasına rağmen henüz askerliğini yapmamıştır. Yalnız yüksek öğretim talebesinin geçirdiği askeri kamplara gitmiş ve bütün askerliği bu kamp hayatından ibaret kalmıştır. Daha en kutlu milli vazifesini bile yapmamış olan bu tecrübesiz gencin hepimizi, bütün Türkçüleri küçülterek kendisini yükseltmeğe çalışması ne acıklıdır! Bir kere bu Reha Oğuz'u tam Türk saysak bile o öz bir Türkçü değil, önce bir materyalist ve beynelmilelci iken Türkçülüğe sonradan dönen bir muhtedidir. (Ergenekon dergisinin ilk sayısındaki itirafa göre) Böyle olduğu halde, Türkçülüğe sonradan dönen bu genç nasıl oluyor da hiçbir zaman Türkçülükten başka bir ülküye sarılmamış olan bizleri çürütmeğe kalkabiliyor? O, Türkçülüğe ve Türklüğe ait birçok bildiklerini bizden ve bu arada bilhassa benden öğrenmiştir. "Gök Börü"nün Bozkurt demek olduğunu bile ona ben öğrettim. Bunları övünç diye değil, bir hakikati Türkçü efkar-ı umumiyeye anlatmak için söylüyorum. Yoksa o, değil Türk tarihini ve Türkçülüğü, okullarda yıllarca okuduğu Türkçe'yi bile bilmemektedir. "İkna olmak", "bizle ahbap oldular", "hıyanetlik etti" gibi Ermeni vatandaşlarımızın kullandığı ifadeler Reha'nın yazılarında bol bol geçer.

Şimdi Türkçülüğe sonradan dönen Reha'nın, Gök Börü'de "İsmet Rasin'i, Çınaraltıcıları, Barıman'ı ve Atsız'ı aramızdan attık" diyerek yaptığı iddianın teşrihine geliyorum:

1- İsmet Rasin ile Reha'nın anlaşamamasının sebebi, Reha'nın iddia ettiği gibi, İsmet'in "Bozkurt'a menşei meçhul paralar bulması ve Arnavut olması" değildir. İsmet'in metin ahlakını ve ailesini bilenler onun Türk olduğunu pek kolay kestirebilirler. Kendisine şecere düzmeğe mecbur olmayan İsmet, hiçbir şey olmasa bile, tarihimizin ebedi övünçlerinden biri olan Pilevne müdafaası şehitlerinden birinin torunudur. Bundan başka İsmet'in yüzüne bakmak da ırkı hakkında bir hüküm vermek için kafidir. Çünkü İsmet'in yüzü Türk yüzüdür. Şahsi meselelerden dolayı kızdığımız her insanın ırkından olmadığını söylersek doğru bir iş yapmış olmayız. Reha Oğuz eski arkadaşlarından Hikmet Tanyu ile bozuştuktan sonra onun Abaza olduğunu ilan etmişti. İsmet Rasin'e kızınca da ona Arnavut diyor. Bu

yoldan gidilirse zararlı çıkacak olan yine Reha'dır. Çünkü ana cihetinden atalarını bağladığı Gence'nin Kendek köyü halis bir Ermeni köyü olduğu gibi gerek Reha, gerekse kardeşi Orhan'ın yüzleri de tıpkı Ermeniye benzer. Reha'nın evvelce sık sık gidip geldiği bir müessesenin memurlarından biri adını bilindiği Reha'nın gelip gittiği müessese sahibine anlatmak için "Ermeni geldi", "Ermeni gitti" demeği mutat edinmişti. Keza, Reha birçok yazılarında ve mektuplarında İstanbul Ermenileri gibi "ikna olmak", "hıyanetlik etti" , "bizle ahbap oldular" gibi tabirler kulanı. Keza, Yusuf Kadıgil'e kendisinin Gürcü olduğunu da bir gün söylemiştir. Fakat bunlara bakarak nasıl biz kendisine Ermeni demiyorsak o da gayrı ilmi bir ansiklopedinin kaynağı meçhul ibaresine dayanarak İsmet'e Arnavut dememelidir. İsmet'in ataları Prizren'lidir. Bu kasaba ise Rumeli'de bir Türk kasabasıdır. İçinde tek tük Arnavut civar köylerden gelmişlerdir. İstanbul'da bu kadar Prizren'li vardır. Hiçbiri Arnavutum demez. Hepsi de Türküm der. Prizren kasabasını iyi bilen Erkilet Paşa da kasabanın Türk kasabası olduğuna tanıklık etmektedir. Hakikatte Reha'nın, İsmet Rasin'e düşmanlığı, İsmet'in Bozkurt'a yazı yazmağa başlamasından sonra, fikri kuvveti dolayısıyla Reha'yı gölgede bırakmasından dolayıdır. Türkçeye hakim olan ve üç yabancı dil bilen İsmet Rasin kuvvetli mantığı, zekası ve ilmi ırkçılık üzerindeki derin bilgisiyle birdenbire ön safa geçmiş, bu da Reha'nın kıskançlığını ve sonunda düşmanlığını çekmiştir. İsmet'in Arnavut olduğunu iddia etmesi bundandır. Halbuki İsmet tam bir ülkücü ve fedakar bir arkadaştı. Reha'nın menşei meçhul dediği paraları, zengin bir aileye mensup olduğu için, cebinden veriyordu. Bozkurt, İsmet Rasin sayesinde onun çizdiği programla canlanmıştı. Hatta Reha'nın Bozkurt'a yazdığı bir yazı için aleyhine dava açılınca İsmet Rasin bunu kendi üzerine alarak Reha'yı cezadan kurtarmıştı. Fakat Reha bunları düşünmeden yapma bir Arnavutluk bahanesiyle İsmet'le bozuştu. Darıldılar. İsmet ayrıca çalışmak üzere çekildi. Birbirleri aleyhine hiçbir şey söylememek için benim hakemliğimde söz verdiler. Bu sözü bozan da Reha Oğuz oldu. İşte, İsmet'i attık demesinin sebebi budur.

2- Reha Oğuz, Çınaraltı sahipleri olan Orhan Seyfi ile Yusuf Ziya'yı da aralarından çıkardıklarını söylüyor. Bu büsbütün tuhaftır. Çınaraltıcılar zaten onların arasında değildi ki çıksınlar. Ziya Gök Alp'ın şakirdleri olan Çınarlatıcıların Türkçülük tarihinde epeyce hizmetleri vardır. Dergilerinin adı da Ziya Gök Alp damgasını taşımaktadır. Ziya Gök Alp'tan feyz almış olan şairlerin Reha'dan bir şeye öğrenmeye ihtiyaçları yoktur. Hakikatte Reha'nın onlara düşmanlığı da yine şahsi bir sebepten ileri geliyor: Bozkurt'un kapalı bulunduğu sırada Reha Oğuz, Çınaraltıya üç makale vermişti. Çınaraltıcılar bu üç makalenin ikisini pek zayıf buldukları için basmadılar. Üçüncüsünü Reha'nın ısrarı ve ricası üzerine –o da biraz düzelterek ve birçok yerlerini çıkartarak- bastılar. Halbuki bütün Türkçülerin yazıları Çınaraltı'nda çıkıyordu. Onlar çıkarken, kendisini bütün Türkçülerden üstün gören Reha'nın yazılarını neşretmemek herhalde kendisince büyük bir suçtu. İşte Çınaraltıcılara düşman olmasının, onları jurnalcilikle itham etmesinin sebebi budur. Halbuki ben onu kaç kere Çınaraltıcıların yanında gördüm: Pek müeddep oturuyordu. Söze pek karışmıyordu. Yusuf Ziya'ya ve Orhan Seyfi'ye pek saygılı ithaflarla kitaplar hediye ediyordu. Böyle olduğu halde Gök Börü'de onlar için "... Hakiki maksatlarını bilmekle beraber kalemlerini beğeniyor, Türkçülüğe onlardan fayda umuyorduk" diyor. Demek ki Reha onlarla konuşurken de samimi değildi. Bu samimi olmayışın hoş bir şey olmadığını şimdi her halde kendisi de anlamıştır.

3- Nurullah Barıman'ı "Bozkurt'un parasını şahsına harcamakla itham etmesi " de doğru değildir. Bu da kıskançlıktan doğmaktadır. Bozkurt'un sahibi Nurullah Barıman olduğu için dışarıdan gönderilen mektupların onun adına gelmesi, Bozkurt idarehanesine uğrayan genç Türkçü talebelerin önce Barıman'ı araması, kendisini gençliğin şefi olduğuna inanmış Reha'nın hoşuna gitmemiştir. Yarının şefi olduğuna inanmış Reha, kendisini gelip geçmiş bütün Türkçülerden üstün görürken, daha genç olan Barıman'a itibar edilmesini tabii çekemezdi. Bozkurt, on ikinci sayıdan sonra adeta yeniden çıkarken tamamı ile, Barıman'ın borç olarak bulduğu sermayeye dayanıyordu. Böyle olduğu halde Barıman'ın kendisinden daha itibarlı bir mevki temin etmesini çekemeyen Reha Oğuz, "mevsuk bir kaynaktan duyduğuna göre Bozkurt'un hükümetçe kapatılacağını", kendilerinin daha önce davranarak kapatması gerektiğini Barıman'a söylemiş, Barıman da: "Öyleyse borçlarımızı ödeyecek parayı bul da işi tasfiye edelim" demiştir. Halbuki Reha'nın bu sözü doğru olamazdı. Hükümet Bozkurt'u kapatacak olsa Reha bunu nereden duyacaktı? Hükümet dairelerinde casusları mı vardı? Barıman'ın para bulma teklifi üzerine Reha Oğuz bunu güya kabul etmiş, fakat para yerine senet vermek istemiştir. Barıman bunu kabul etmemiş, Reha Oğuz ise dergiyi kapatmak ve yerine gündelik bir gazete çıkarmak için direnmiştir. Barıman: "Sen Bozkurt'un birkaç yüz liralık borcunu veremiyorsun. Nasıl olur da on binlerce liralık sermaye isteyen gündelik bir gazeteyi çıkarabilirsin?" diye sorunca Reha şaşırmış, cevap verememiştir. Halbuki onun maksadı dergiyi kapatarak Barıman'ı "dergi sahibi olmaktan doğan

itibar"dan uzaklaştırmak, sonra, kendisinin sahip olacağı bir dergi çıkararak aradığı şöhreti, nüfuzu, itibarı bulmaktı. Çünkü o sırada yüksek tahsilini de bitirmiş ve kendi başına dergi çıkaracak hale gelmişti. Barıman Bozkurt'u kapatmayıp da Reha bunda ısrar edince nihayet iş tatsız bir hal almış ve Barıman, Reha Oğuz'u arkadaşı Cihat Savaş'la birlikte Bozkurt'tan çıkarmıştır. Reha Oğuz'un eşyalarını alarak pek üzgün bir halde Bozkurt idarehanesinden çıktığını görenler şimdi onun "Barıman'ı attık" demesine hayli gülmüştür.

4- Şimdi benim hakkımda yazdıklarına geliyorum. Bunlara madde madde cevap vereceğim:

a) Reha Oğuz benim için "davasında samimi, fakat şeflik malihülyasına kapılmış" diyor ve bir gün İsmet Rasin'in otomobili ile gezinti yaparken kendilerine şeflik teklifinde bulunduğumu iddia ediyor. Bu iddia doğru değildir. Benim böyle bir teklifte bulunmadığıma, o gezintiye iştirak eden İsmet Rasin ve Nurullah Barıman, yaratılışımın böyle bir teklifte bulunmağa elverişli olmadığına da bütün beni tanıyanlar şahittir. Reha'nın şefi olmanın da bana şeref temin etmeyeceğini herkes takdir eder. O gezintide Reha benim, Bozkurtçu olmam için ısrarlı teklifler yaptıysa da kabul etmedim. Nurullah Barıman'la İsmet Rasin de şahittir ki "hem sizden yaşlı olduğum hem sizi kafi miktarda tanımadığım için Bozkurtçu olamam. Siz de yazıyla yaptığım yardımı kafi görün" dedim.

b) Reha Oğuz benim için "iradesi zayıf ve hislerine mağlup" diyor. Hislerime mağlup olsam Reha'nın benim için yazdıklarına başka türlü cevap verirdim. Bununla beraber "iradem kuvvetlidir, hislerime mağlup değilim" diye kendimi müdafaa edecek değilim. Hüküm vermeği beni tanıyanlara bırakıyorum. Bizzat kendisi bir gün bana: "Başka birisi sizin uğradığınız haksızlıklara uğrasaydı iradesi sarsılarak vatana ihanet etmeğe kadar giderdi" demiştir. Bilmem bu sözünü hatırlayacak mı? Hatırlayanlar mevcuttur.

c) Benim için: "ilkin, yeniden başlattığımız Türkçülük hareketine katılmaktan çekinmiş, sonra korkulacak bir şey olmadığını görerek aramıza olanca coşkunluğu ile girmişti" diyor. Bu da doğru değildir. Ben Türkçülükte onlardan hayli kıdemli bir insan sıfatıyla, adı sanı duyulmamış çocukların arasına tabiidir ki giremezdim. Hele bu çocuklar kendilerini bana ilk hamlede gizli bir teşkilat diye takdim ederlerse… Reha benim şüphelerime korkaklık diyorsa aldanıyor. Hiçbir zaman kahramanlık iddiasında bulunmadım. Bulunmaktan da utanırım. Çünkü kahramanlığın savaş alanlarından başka yerlerde yapılacağına inanmam. Böyle olmakla beraber korkak olmadığımı da beni tanıyanlar bilir. Madem ki ben korkaktım, niçin Reha Oğuz bana hediye ettiği kitabın başına "En Yiğit Türkçüye" diye yazdı? Niçin Bozkurt'un altıncı sayısında "Türkçüleri tanıyalım" diye neşrettiği yazıda beni "dürüst ve yiğit bir Türkçü" diye vasıflandırdı? Demek Reha Oğuz o zaman bana karşı da samimi değildi. Beni o yazısında feragatli bir insan olarak tanıtan Reha'nın şimdi muhteris olarak tasvir etmeğe kalkması herhalde Reha'ya iyi not verdirecek bir hal değildir. Umarım ki bu yanlışı kendisi de anlayacaktır.

ç) Reha, benim meçhul bir insan olduğumu, ancak kendi reklamı sayesinde ün kazandığımı iddia ediyor. Fakat aynı Reha, Bozkurt'un altıncı sayısındaki makalesinde benim, Türkçülüğe, Ziya Gök Alp'tan sonra en büyük hizmeti yaptığımı yazmıştı. Bu iki aykırı ifadenin acaba hangisi doğru? Yahut hiçbiri doğru değilse Reha niçin bu hareketi yapmağa mecbur kaldı? O zaman öyle, şimdi böyle yazmak tabiye ise, Reha da tasdik eder ki, bu bir Türk'e yakışan bir tabiye değildir. Beni iyi tanıyanlar merdümgiriz olduğumu bilirler. Böyle bir insanın reklama ihtiyacı olmadığı da meydandadır. Birkaç kişi tarafından tanınıyorsam bu Atsız Mecmua ve Orhun sayesinde olmuştur. Bu da bir meziyet değildir. Çünkü her yazı yazan, okuyucular tarafından tanınır. Reha tanınmağa fazla değer verdiği için tanınmamış bir insan olduğumu ve kendisinin reklamı sayesinde tanındığımı ileri sürmekle mazurdur. Esefle söylüyorum ki Reha'da "tanınmak isteği" bir hastalık derecesindedir. Bu yüzden Nurullah Barıman aleyhine açtığı davada kendisini "Ülkümüzün banisi" diye vasıflandırmıştır. Biz ise ülkümüzün neferleri olmakla öğünüyoruz.

d) Reha Oğuz benim için "Bir mektupla Ankara'ya aleyhimizde ihbar yaptı.. Bu darbe öldürücü oldu. Bu mektup üzerine Bozkurt'a izin vermediler.. Bozkurt'a bilahare ancak mucize kabilinden izin alabildik" diyor. Bu da doğru değildir. Netekim beni iyi tanıyanlar bu rivayete inanmamışlardır. Demek ki benim defterimde "Beyaz Ruslardan para almak" ve "Hitler'in ajanı olmak" rivayetlerinin yanında bir de bu bulunacakmış. Burada yine Reha Oğuz'daki hafızanın çok zayıf olduğunu söylemeğe mecburum. Çünkü bu meselenin yüksek mevki sahibi resmi bir şahidi var ki o da matbuat umum müdürü Selim Sarper'dir. Mesele şudur: Bir gün matbuat umum müdürü Selim Sarper'in, kapatılmış olan Bozkurt'a yeniden izin

vermek için Çınaraltı ve şahsım aleyhinde neşriyat yapmağı şart koşmuş olduğuna dair garip bir haber duydum. İnanmadım. Çünkü tanışmadığım halde Selim Sarper'in benim hakkımda hiç de fena düşünceler beslemediğini uzaktan işitiyordum. Hakkımda iyi niyet beslemese bile mühim bir mevkideki resmi bir şahsiyetin öyle bir teklifte bulunmayacağı tabii idi. Bunun için 10 ikinciteşrin 1941 tarihinde Selim Sarper'e bir mektup yazarak böyle bir rivayet duyduğumu, buna inanmamakla beraber bu "Alemi imkan" da her şeyin olabileceğini, eğer doğru ise sebebini bildirerek beni aydınlatmasını rica ettim. Netice umduğum gibi çıktı: Selim Sarper, 13 ikinciteşrin 1941 tarihiyle verdiği samimi bir cevapta böyle bir şeyin bahis mevzuu olmadığını bildirdi.

Reha Oğuz, benim Selim Sarper'e yazdığım mektubu görmüş olduğu halde maalesef bunu sanki jurnalmiş gibi anlatarak bazı arkadaşlara mektuplar yazmıştır. Ben bu mektuplardan üç tanesini, Hamza Sadi Özbek'e, Nurullah Barıman'a ve şair Cemal Oğuz Öcal'a yazılanları gördüm. Aynı meseleyi üç ayrı şekilde yazmakla Reha Oğuz çok gafil hareket etmiştir. Hamza Sadi Özbek'e yazdığı mektupta "Selim Sarper aynen suretini almama müsaade etmedi. Sadece 3-4 defa okudu ve okuttu" diyerek mektubun kopyasını değil ancak mealini yazdığını bildirdiği halde Nurullah Barıman'a ve Cemal Oğuz Öcal'a gönderdiği mektuplarda aynen kopyasını gönderdiğini iddia ediyor. Halbuki Selim Sarper mektubujn kopyasını vermediğine göre Reha'nın doğru söylemediği ortaya çıkıyor ki aynı meseleyi üç ayrı kimseye üç ayrı şekilde yazması bunun itiraz kabul etmez bir delilidir. Ben, hüküm vermeği okuyuculara bırakarak üç mektubun suretlerini yan yana koymakla iktifa ediyorum**:**

- I -

Reha'nın Hamza Sadi Özbek'e yazdığı 6.2.1942 tarihli mektupta benim, Selim Sarper'e yazdığım mektubun meali olarak gösterilen satırlar:

Muhterem Efendim,

Bozkurt sahiplerinden Nurullah Barıman, Bozkurt'un intişarına şart olarak, Çınaraltı ve benim aleyhimde bulunmalarını şart koştuğunuzu, bu suretle Türkçüleri aralarında mücadeleye sevketmek istediğinizi, fakat sizi caydırmağa muvaffak olduklarını söylemiştir. Sizi de Türkçü bildiğimden bu acayip dedikoduya inanmıyor ve size bir fikir vermek için naklediyorum.Fakat bu dünya bir imkanı alem olduğundan böyle bir şey var ise neden bu şartı koşmak lüzumunu hissettiğinizi irşad maksadıyla lütfen izah eder misiniz? Bilvesile gıyabi saygılarımı sunarım.

- II -

Reha'nın Barıman'a yazdığı 13.11.1941 tarihli mektupta benim, Selim Sarper'e yazdığım mektubun kopyası olarak gösterilen satırlar:

N. Barıman Bozkurt'un tekrar çıkarılması için sizle görüşürken ona Çınaraltıyla mücadeleyi ve benim aleyhimde yazmalarını şart koşmuşsunuz. Gayeniz Türkçüleri birbirlerine düşürüp zayıflatmakmış! Gene Barıman ilave etti. Biz Selim Beğ'le münakaşa ettik ve onu ikna ettik. Sizi Türkçü tanıyorum. Lütfen bunun sebebini anlatır mısınız?

- III -

Reha'nın, Cemal Oğuz Öcal'a yazdığı 8.5.1942 tarihli mektupta benim, Selim Sarper'e yazdığım mektubun aynen kopyası olarak gösterilen satırlar:

Muhterem Efendim,

Yakında yeniden intişarına tavassut edeceğinizi duyduğumuz Bozkurt'u çıkartanların nasıl kimseler olduğunu bilmeniz için size bu mektubu yazıyorum. Bozkurtçular ve bu meyanda sahibi Nurullah Barıman Bozkurt'un intişarına şart olarak Çınaraltı ve benim aleyhimde bulunmalarını şart koştuğunuzu, bu suretle Türkçüleri aralarında mücadeleye sevketmek istediğinizi, bu bakımdan sizin Türkçüler için zararlı bir şahsiyet olduğunuzu söylemişlerdir. Sizi de Türkçü bildiğimden, bu maksatlı

dedikoduya inanmıyor ve size ait bir fikir vermek için naklediyorum. Fakat bu dünya bir imkanı alem olduğundan böyle bir şey var ise, neden bu şartı koşmak lüzumunu hissettiğinizi irşad maksadıyla izah eder misiniz? Bilvesile gıyabi saygılarımı sunarım.

Esefle söyleyeyim ki, Reha Oğuz, beni gözden düşürmek için Türkçü arkadaşlara bu şekilde mektuplar yazmış, o mektupların benim elime geçeceğini düşünmeden bana bir takım isnatlarda bulunmuştur. Diyelim ki tarafımdan Selim Sarper'e yazılan mektubu görmek başkalarınca mümkün olmasın. Ya üç kişiye üç ayrı şekilde yazılan bu suretler (!) nedir? Maalesef bu durum Reha'nın çok aleyhinedir.

Yukarıdaki satırlarda "sizle görüşürken "kelimelerine dikkat edenler bu ifadenin bana değil, Reha Oğuz'a ait olduğunu elbette anlamışlardır.Onun mektuplarında ve makalelerinde bu yanlış çok geçer. Sonra "Bozkurt'u çıkartanların "tabiri de Reha'ya aittir. O, "çıkarmak" fiilli yerine "çıkartmak" fiilini kullanmaktadır. Netekim Gök Börü'nün üstünde de "Çıkartan: R. Oğuz Türkkan" yazılıdır. Ailesi baba cihetinden Rumeli'nin bugün Yunanistan'da kalan bölümlerinden olduğu için ora ahalisi gibi malum fiilleri çok defa müteaddi olarak kullanmaktadır. Ve nihayet "imkanı alem" terkibine bakanlar da benim böyle pek acemice bir dil yanlışı yapmayacağımı teslim ederler.

* * *

Reha'nın Cemal Oğuz Öcal'a yazdığı uzun mektupta benim aleyhimde pek çok hicivler var. Türkçü efkarı umumiyeye bir fikir vermek için bazı parçalarını aşağıya alıyorum:

... Bir gece Selim'den telefon. Hayretle şunları dinledim:

- Oğuz, sana Yusuf Ziya'nın anlattıklarını nakletmiş, inanmadığını söylemiştin. Fakat işte bugün Atsız'dan aldığım bir mektupta aynı şeylerle karşılaşıyorum. Okuyayım dinel, dedi ve beni hayretlere düşüren jurnal mektubu okudu.

"Atsız"ın yiğit, merd, şövalye tanıdığım Atsız'ın böyle bir mektup yazacağını kafam bir tülü almadığı için, şaşırdım. Atsız'ın ağzından naklen Yusuf Ziya bir mektup yazmış filan zannettin. Ben böyle şaşkınlıklar içinde yüzerken, Selim devam ediyordu:

- Dostluğa layık olmayan dedikoducu insanlar olduğunuza inandım. Bugünden itibaren aramızda ancak resmi münasebet vardır.

Ben hayret içinde:

- Atsız yazmadı, değil mi? diye bağırdım.

- Atsız'ın mektubu!

- İnanmıyorum.

- Gel, gör! Dosya burada!

Gece saat dokuz buçuktu. Hemen otomobile atladım. Sarper'e gitti. Dosyayı açtı. Atsız'ın mektubunu gösterdi. Gözlerime inanmayarak üç dört defa arka arkaya okudum. Sonra da suretini aldım...

Bu da doğru değildir. Hamza Sadi Özbek'e yazdığı mektuba göre hani Selim Sarper mektubun suretini alınmasına müsaade etmemişti? Bundan başka benim bir tek mektubumla dosya tutulmayacağı gibi resmi daireler de gece saat dokuz buçuğa kadar açık değildir. Hele mektubun biraz daha aşağısında Selim Sarper'le münakaşa ettiğini, sözlerini dinletemeyince öfke ile kapıyı vurup çıktığını, eğer o dakikada karşısına Çınaraltıcılar yahut ben çıksaymışım bizleri öldürebileceğini yazmasını hiç de doğru bulmadım. Ben Reha'nın daima tabanca taşıdığını biliyorum ama bunu bir süsü sanıyordum. Yoksa bu broşürü bir davetiye diye kabul edeceğini düşünerek korkar ve bunları yazmazdım…

Şimdi bu mesele üzerinde Türkçüleri biraz daha aydınlatmak için Cemal Oğuz'a yazmış olduğu mektubun sonlarından bir parça daha alacağım:

Cemal Oğuz Beğ. İşte acı meselenin iç yüzü budur. Bu hususta ne düşünüyorsunuz bilmek isterim. Biz şimdi, sırf güvenebileceğimiz ülküdaşlarla iş birliği yapacağız. Bunları Bozkurtçu olarak efkarı umumiyeye iyice tanıtıp meşhur edeceğiz. Bozkurtçu felsefeci, Bozkurtçu içtimaiyatçı,Bozkurtçu tarihçi, Bozkurtçu tarihçi, Bozkurtçu etnograf ve folklorcu, Bozkurtçu romancı ve Bozkurtçu şairlerimiz var.

Bozkurtçu felsefeci: Dr. M. Saffet Engin

Bozkurtçu içtimaiyatçı: Aydın Yalçın (Mülkiye sosyoloji asistanı)

Bozkurtçu tarihçi: Dr. Osman Turan (Ankara Tarih Fakültesi Türk Tarihi asistanı)

Bozkurtçu etnograf ve folklorcu: Prof. Abdülkadir İnan ve Halit Bayrı

Bozkurtçu sembolistler: Arif Nihat Asya ve Hamza Sadi Özbek

Bozkurtçu şairler: Cemal Oğuz Öcal, Mehmet Sadık Aran ve Yusuf Kadıgil

Tabii bunlardan başka elleri erdikçe, Zeki Velidi, Doktor Akdes Nimet, Doktor Necati Akder ve şair arkadaşlar da yazı ve şiir yazacaklardır. Şimdi sizden bu mektupla sualim: Bozkurtçuların baş şairi olarak tanıtılmanızı istiyor musunuz? Sizin içten coşan Türkçülüğünüze ve prensipleri ifadedeki şiir kudretinize tam bir güvenimiz var. Onun için sizi (Bozkurt Türkçülüğü) bu yeni ve kuvvetli cereyanın şairi yapmak istiyoruz. Kabul ederseniz bana yazınız. Bu hususta tanıtma faaliyetine geçelim…….

Yalnız bir nokta var: Bu şekilde Bozkurtçu olarak tanıtılacak arkadaşlar ülkü bakımından bize zıt mecmualara tabiatıyla yazmayacakları gibi bize uygun görünen fakat iş birliği etmek istemediğimiz bazı mecmualara da yazmayacaklardır. Bu meyanda Çınaraltı ve Tanrıdağ vardır. Diğer mecmualara tabii yazılabilir.

Bu satırlarda da doğru olmayan veya tuhaf olan birçok noktalar var. Reha, Cemal Oğuz'u "kudretli şairsin, içten, coşan Türkçüsün" diye överken günün birinde onun da aleyhinde yazı yazmayacağını nasıl temin edebilir? Sonra, Cemal Oğuz'u Bozkurtçu şairler listesinde saydıktan sonra biraz aşağıda "Bozkurt'un şairi olur musun?" diye sorması tuhaf değil midir? Hele "Bozkurt Türkçülüğü" diye bir şey çıkararak bunun felsefecilerinden, içtimaiyatçılarından, tarihçilerinden bahsetmesi de yanlıştır. Mesela Bozkurt'un folklorcuları diye yazdığı Abdülkadir'le Halit Bayrı, Bozkurt'a sırf Reha Oğuz'un rica ve ısrarı üzerine yazı vermiş olan ağırbaşlı ve kırk beşten daha yaşlı iki Türkiyatçıdır. Diğerleri de yine ısrar, rica, hatır vesaire yüzünden Bozkurt'a yazı vermişleridir. Eğer Bozkurt'a her yazı yazanı "Bozkurtçular" denilen mevhum teşekküle nispet etmek gerekirse bir de "Bozkurtçu kumandanlar" bölümünü açıp hizasına Ali İhsan Paşa'nın adını yazmak icap eder. Çünkü onun da Bozkurt'ta birkaç yazısı çıkmıştır. Halbuki yukarıda adı geçenlerin arasında Bozkurt'un daimi yazcısı olmayı kabul eden hiç kimse yoktur. Hele Reha'nın "Bozkurt felsefecisi" dediği "Saffet Engin" Bozkurt'ta bir tek yazı dahi neşretmiş değildir. Hem eğer adı geçenler Bozkurtçu olsalardı şimdi Reha'nın çıkardığı Gök Börü'ye yazı yazarlardı.

* * *

Reha'nın, şair Cemal Oğuz'a yazdığı mektupta dikkati çeken bir yer daha var: Reha Oğuz," seni baş şair yapalım" diye Cemal Oğuz'a yazarken bundan sonra Çınaraltı ve Tanrıdağ dergilerine yazı vermeği şart koşuyor. "Tanrıdağ" merhum büyük Türkçü Doktor Rıza Nur'un çıkardığı dergi idi. Reha Oğuz da Rıza Nur'a çok saygı gösteriyordu. Onun Rıza Nur'a yazmış olduğu mektuplar bugün elimdedir. Gerek bu mektuplarda gerekse Bozkurt'un beşinci sayısında ve gerekse Gök Börü'nün ilk sayısında ve gerekse Gök Börü'nün ilk sayısında Rıza Nur için yazdığı satırlar, onu çok saydığını gösteriyor. Peki, o halde nasıl oluyor da bu kadar saydığı Rıza Nur'un dergisine yazı yazmaktan Cemal Oğuz Öcal'ı menetmek istiyor? Tabii, genç Türkçüler bunu öğrenmek ister. Reha'nın tabiriyle "o yiğit ve aziz Türkçü" "Türkçülüğün heybetli devlerinden biri" olan Rıza Nur, "Namık Kemal gibi ulu davamızın biri şehidi" olan Rıza Nur, "ulu bir kahraman örneği olarak daima yaşayacak" olan Rıza Nur. Reha'yı evine

almayarak kapıdan çevirmiştir. Sebebi de Reha'nın, Doktor Nihat Reşat'a giderek Rıza Nur'un, Nihat Reşat aleyhinde hiçbir zaman söylemediği şeyleri ona isnad etmesidir. Sinop mebusu Yusuf Kemal de bu işin şahididir. Reha Oğuz, Rıza Nur'un öfkelenmesine sebep olan durumu düzletmek ve Rıza Nur'un nazarında beraat etmek için Doktor Nihat Reşat'tan bir mektup getireceğini Rıza Nur'a yazmışsa da maalesef bu mektubu da getirmemiştir.

Rıza Nur bu vak'a dolayısıyla gerek bana ve gerekse başkalarına (Doktor Mustafa Hakkı Akansel, Doktor İzzettin Şadan, Fethi Tevet, İsmet Rasin) "Gümülcineli İsmail Hakkı nasıl Hürriyet ve İtilaf Fırkasını batırdıysa Reha da Türkçülüğü öyle batıracak" diye onun hakkındaki kanaatini bildirmiş ve Reha'yı evine almamağa karar vermişti. Reha beş altı defa geldiği halde onu kabul etmemişti. En sonunda bir gece gelen Reha'ya bizzat kapıyı açan merhum karşısında onu görünce sertlikle "Ne istiyorsun?" diye sormuş, beriki şaşırarak: "Affedersiniz, bu zamanda rahatsız ettim…" diye söze başlamışsa da Rıza Nur: "Evet,rahatsız ettin, bir daha da etme…" diyerek kapıyı kapatmıştır. Bu vak'adan sonra Reha Oğuz, diğer bazı Türkçüleri, bu arada Nurullah Barıman'ı Rıza Nur'a selam vermekten menetmek istemişse de bittabi Barıman buna aldırmamıştır. İşte Reha'nın Cemal Oğuzu'u Tanrıdağ'a yazmaktan menetmek istemesinin sebebi merhum Rıza Nur'un kendisine yaptığı bu muameledir.

Rıza Nur ilk zamanlardan başlayarak Reha'ya teşhisi koymuştu. Hekim gözüyle onun psikopat, ırkiyatçı olarak da gayrıtürk olduğunu söylerdi. Bakın 11 Mart 1940 tarihiyle Nejdet Sançar' yazdığı mektupta neler diyor:

Azizim efendim,

Mektubunuzda Türkçülerin birleşemediğini söylüyorsunuz. Bunun sebeplerini arayıp bulmayı tavsiye diyorsunuz. Bu bapta bir uzlaşma mümkün değil gibi görünüyor. Her Türkçüyüm diyen başka bir telden çalıyor. Bir defa Türkçülük elan ideolojik bakımdan Turancı, Türkçü, Anadolucu gibi inkısamda. Sonra buna hiç istemediğim ve münasip görmediğim siyasi ilgiler iliştirmek isteyenler var. V e daha beteri de bir takım şahısların şahsi hırsları kazanı kaynıyor. Hele Reha Kürtkan diye biri var ki Türkçüleri birbirine katıyor ve gene de kabına sığamıyor. Göreceksiniz ki bu çocuk Türkçülüğü perişan edecektir; edemse de o yolda bu mübarek ideal ve ideolojiye çok zarar verecektir.

İşte Reha'nın "Türkçülüğün heybetli devlerinden biri", "yiğit ve aziz Türkçü" diye vasıflandırdığı dünkü en büyük Türkçünün Reha hakkındaki fikirleri…

Benim, Reha ile ilgimi kesmemin sebebine gelince: Bu, uzun denemelerden sonra kendisine güvenimin kalmaması yüzünden olmuştur. O benden sekiz dokuz yaş daha genç olduğu halde kendisine daima akran muamelesi yaptım. Bana Avni Motun gibi gizli cemiyet gibi hayali şeylerden bahsettiği halde Türkçülük için çalışıyor diye kendisine mümkün olduğu kadar yardım ettim. Hatta bir aralık münasebetlerimiz samimi bile oldu. Fakat en samimi olduğumuz zamanlarda bile benim aleyhimde bazı mektuplar yazdığını sonradan teessüfle öğrendim (mesela Barıman'a ve İsmet Rasin'e yazdığı mektuplar). Gerek yukarıdan beri sırladığım vak'alar, gerekse buraya yazmağı doğru bulmadığım pek çok şeyler bende kendisine karşı güven bırakmadığı için onunla ilgimi kestim. Yazdığı mektuplara cevap vermedim. Reha'nın bana hücumları da işte buradan geliyor. Onun için "Atsız'ı aramızdan çıkardık" demesi de boş sözdür. Ben onların arasına hiçbir zaman girmedim ki çıkarılayım. Bozkurt'a birkaç yazı yazdımsa bunları Reha'nın rica ve ısrarı ile yazdım. Ecce Canis adlı yazımı okuyanlar, Reha tarafından "Bozkurtçular" denilen zümreye benim dahil olduğumu anlarlar. Esasen böyle kuruntudan ibaret bir kuruma girmeyeceğimi de herkes takdir eder.

Nurullah Barıman tarafından, arkadaşı Cihat'la birlikte Bozkurt'tan çıkarılan Reha, benim yine oraya yazacağımı duyunca Bozkurt'un yazı işleri müdürü Sami Karayel'e başvurarak benimle anlaşmak ve yine Bozkurt'ta yazı yazmak istemişse de tarafımdan reddolunmuş, bu yüzden Gök Börü'de bana lüzumsuz yere hücum etmiştir. Halbuki o, Gök Börü için bazı Türkçülerden yazı isterken Besim Atalay, Zeki Velidi Togan, Abdülkadir İnan ve Halit Bayrı ona "Çınaraltıcılar, Atsız ve başka Türkçüler aleyhine yazmamak şartıyla" yazı vereceklerini bildirmişler, Reha da buna razı olup söz vermiştir. Yazık ki bu sözünü de tutmadı. Buna, Reha'nın hesabına esef duyuyorum.Yoksa kendisi de pek iyi bilir ki be "bir" değil "birçok" Rehaların hücumlarıyla da yıkılmam. Reha'nın bu hareketi nihayet kendi aleyhine olmuştur. Çünkü Besim Atalay Beğ, Gök Börü'nün ilk sayısındaki "Hesap Veriyoruz" başlıklı yazı üzerine

Reha'ya derhal bir mektup yazarak ilgisini kestiğini ve kendisine evvelce verdiği yazıları neşrederlerse mahkemeye başvuracağını bildirmiş, Doktor Mustafa Hakkı Akansel "Gök Börü'ye yazmayacağını haber vermiş; Zeki Velidi, Abdülkadir İnan, Halit Bayrı,Cemal Oğuz Öcal ve Yusuf Kadıgil de ilgilerini kesmişlerdir. Bunların evvelce Gök Börü'ye yollanmış birer ikişer yazıları olduğu için Reha Oğuz daha bir müddet bunlardan istifade edebilir. Fakat ondan sonra? Ondan sonra Cihat Savaş Fer'le yapayalnız kalacaktır. Meşhur romancı Reşat Nuri'nin vaktiyle başka yerlerde çıkmış olan yazılarının ikinci basımları onu kurtarabilirse ne mutlu! Reha Oğuz bu sonucu sezdiği için Zeki Velidi'ni evine giderek yazı yazmasını rica etmişse de evvelce verdiği sözü tutmadığı için red cevabı almıştır.

Doktor Mustafa Hakkı Akansel'e de yaptığı başvurmaların boşa çıkması üzerine Gök Börü'nün üçüncü sayısına, doktorun vaktiyle Vakit gazetesinde çıkmış olan bir yazısını almış, altına da "evahit" diye anlaşılmaz bir kelime koymuştur. Reha Oğuz, Doktor Mustafa Hakkı Akansel'e gönderdiği nüshada, "evahit" kelimesinin başındaki "e" harfini çizmiş, "h" harfini "k" yapmış, sonuna da bir "ten" eklemiştir. Böylelikle kelime "Vakitten" olmuş ve yazının Vakit gazetesinden alınmış olduğu güya belli edilmiştir. Reha bu tabiye (!) ile diğer okuyucularından, yazının başka bir yerden alınmış olduğunu saklamak istemiştir. Bu kadar çocukça bir kurnazlık ülkücü bir Türkçüye değil de alelade bir insan yakışır mı, yakışmaz mı? Cevabını kendisi versin… Bu şekilde bir derginin yaşamasına şüphesiz imkan yoktur. Bu derginin mukadderatı şimdiden belli olmuştur.

* * *

Yukarıdaki satırlarla bu meseledeki hakikati ortaya çıkardım. Reha'da kendi isteklerini hakikatmiş gibi göstermek farikası olmasaydı ben bunları yazmayacaktım. Reha'nın hücumları beni nihayet müdafaaya mecbur ettiği için her halde bir tatsızlık oldu. Bundan sevinenler solcular olmuştur. Bunun mesuliyeti tamamıyla Reha'ya aittir. Basit şeyleri esrar perdesi arkasında saklamak, bazı meseleleri olduğu gibi değil de olmasını istediği şekilde göstermek ve hayallerden hakikat gibi bahsetmekle Reha bilmeyerek Türkçülüğe kötülük etmiştir. Halbuki Türkçülüğün en büyük kuvveti bir hakikate dayanması ve Türkçülerin başarı kazanmasının başlıca şartı da samimiyetleri idi. Türkiye'nin başvekiline bütün tarihimiz ilk defa olarak "Türkçüyüz ve öyle kalacağız" dedirten şey memleketteki Türkçülük ülküsünün pek köklü ve sağlam temellere dayanmasıydı. Türkçülük tarihinde ilk defa olarak menfi ve bozuk bir hava esmesine sebep olan şey ise Reha'nın hareketleri ve Gök Börü'deki yazısı olmuştur. Bundan dolayı her halde kendisi pişmanlık duymuştur. Reha'nın kendisinden yaşlı ve bilgili olan Türkçülerden daha öğreneceği pek çok şeyler vardır. Reha, bizi bezdirerek kendisinden uzaklaşmamıza sebep olmasaydı yanlışlar yapmaz ve mesela Gök Börü'nün üçüncü sayısının kapağına bir resim koyarak altına "Altay Dağlarında Kırgız Hayatı" diye yazmazdı. Çünkü biz Altay'da Kırgız bulunmadığını kendisine öğretirdik. Yine bizi kendisinden uzaklaştırmasaydı Gök Börü'nün dördüncü sayısının kapağına Orhun harfleriyle yazdığı yazılar öyle yanlış olmazdı. Orhun harflerinin nasıl kullanıldığını ona anlatırdık.

Reha ilk önce Türkçü değildi. Kendi itirafı üzere beynelmilelci ve materyalistti. Beynelmilelci ve materyalist demek komünist demektir. Reha, daha sonraları Türkçü yayını takip ederek Türkçü olmuş ve bu yeni ülkü kendisini o kadar sarmıştır ki Türkçülüğün her alanında en ileri ve en iyi olmak istemiştir. Reha'nın duygularındaki bu aşırılığı mazur görürüm. Netekim bir dinde en çok müteassıp olanlarda mühtedilerdir. Fakat en iyi ve en ileri olmak isterken bazı hayali şeyleri hakikat saymasını zararlı bulurum. Mesela Reha, baba cihetinden ailesini Kastamonu civarındaki Taşköprü'ye bağlamaktadır. Bu doğru değildir. Kastamonu Türkünün çok katıksız olduğunu öğrenen Reha "keşke ben de oradan olsam" diye düşünmüş bunun hasretini çekmiş ve nihayet bunu düşüne düşüne kendisinin hakikaten oralı olduğuna inanmıştı. Netekim Kastamonu'nun çok köklü bir ailesine mensup olan genç bir Türkçü, Taşköprü'de Reha'nın ailesini araştırıp soruşturmuş, böyle bir ailenin olmadığını öğrenmiştir. Halbuki Anadolu kasabalarında her ailenin tanındığı, bir iki asır önce gelip yerleşmiş olanların bile hala ayırt edildiği erbabınca malumdur.

Reha, eski Türklerin hayatını da çok beğendiği, çadır altında geçen askeri hayatın meftunu olduğu için kendisinin de yaylalarda, çadır altında ve at sırtında büyümüş olmasını çok arzularmış ve bu şiddetli arzu nihayet kendisinin Eskişehir civarındaki göçebe Türkmenler arasında bir süt nine elinde büyüdüğü hakkındaki mitolojik rivayeti doğurmuştur. Hakikatte ise Reha'nın ailesi Rumelilidir. Anadolulu bir aile Büyükada'da gayrı mübadil olarak emlak alabilir miydi? Rumelili olmak Türk olmağa engel olmamakla

beraber Reha ruhi bir sebeple en koyu ve su katılmamış Türk olmak hevesiyle kendisini Taşköprü'ye nispet etmiş, buna kendisi de inandığı gibi başkalarını da inandırmak istemiştir.

Reha, eski Türk büyüklerinin hayatlarına da imrenmiş, kendisi de onlar gibi bir önder olmak istemiştir. Şüphe yok ki her Türk genci için Türk büyüklerine benzemek bir ülkü olmalıdır. Fakat böyle olmakla için tek yol onların tuttuğu feragat, fazilet, çalışma ve kahramanlık yoludur. Hiç kimse durup dururken bir Alp Aslan veya Çingiz olamaz.. Yükselmek için iki yol vardır: Ya çalışarak yüksekte olanları meşru bir şekilde geçmek; yahut onları düşürerek daha yükseğe çıkmak. Bir dağın tepesine kartal da çıkar, yılan da çıkar. Zaman zaman büyük ruhlu insanlar da yükselir, dalkavuklar da… Fakat er kişiler her zaman ve daima birinci yolu seçmişlerdir. Bundan birkaç yıl önce Nazım Hikmetof Yoldaş "Putları Kırıyoruz" diye büyük şairlere ve bu arada Abdülhak Hamid'e hücumlar yapmıştı. Çünkü Türkiye'nin baş şairi olmak isteyen o zavallı, yükselmek için onları devirmekten başka yol bulamamıştı. Onun hücumlarıyla Abdülhak Hamid ve Mehmet Emin tabiidir ki devrilmediler. Biz, ne Abdülhak Hamid gibi yüksek, ne de Mehmet Emin kadar değerli kimseler olmamakla beraber Reha'nın hücumlarıyla devrilmeyiz. Reha'nın tutacağı yol hizmet ederek yükselmek olmalıydı. Fakat o bekleyemedi. Yükselmek için yaptığı hamleler yanlış bir yöne çevrilmiş olduğu için sonunda Türkçülük düşmanlarını sevindirecek bire mahiyet aldı.

Önderlik duygusu Reha'yı o kadar sarmıştı ki kendisini şimdiden Türk gençliğinin başkanı gibi görmektedir. Bir münakaşada, kendisine itidal öğüdü veren Hüseyin Namık Orkun'a "ben Türk gençliğinin lideriyim" diye bağıracak kadar duygularına mağlup olmuştur. Reha, Türkiye'de yapılan her hareketin kendi eseri olmasını istiyor. Fakat böyle olmadan bunu olmuş gibi göstermek doğru değildir. Hamza Sadi Özbek, resmi bir vazife ile Muğla'ya gidince Reha bunu benimsemiş,"bir arkadaşımızın da Muğla^da bulunması lazımdı; Özbek'i onun için Muğla'ya tayin ettirdik" demişti. Halbuki aynı meseleyi İsmet Rasin'e de başka şekilde anlatmıştı. Reha, önderlik duygusunu doyurmak için gizli cemiyetler kurmağa ve Ankara'daki Ziraat Fakültesi talebelerinden bazılarını buna sokmağa uğraşmıştı. Bunu başaramayınca aynı şeyi Istanbul'da yapmağa ve tabancalı, bıçaklı törenlerle aza kaydına kalkmışsa da şimdiye kadar bu cemiyete yalnız Yusuf Kadıgil'i alabilmiştir. Eski bir talebem olan Yusuf Kadıgil bu cemiyete mahiyetini öğrenmek için kasten girerken Reha'nın daima taşıdığı tabanca ortaya çıkmış, müthiş bir gizli tören yapılmış ve cemiyet bütün azası, yani Reha ile Cihat, Yusuf Kadıgil'i cemiyete almışlardır. Gizli cemiyetlerden maksat muayyen bir hedefe varmak olduğu halde Reha'nın gizli cemiyetinde böyle bir hedef yoktur. Maksat, gizli cemiyetin esrarlı havasından zevk almaktır. Reha'da gizli, esrarlı şeylere karşı büyük bir inzicap olduğundan, o güneşi bile esrar perdesi ardından göstermek istemiş, bu yüzden kendisine karşı bir güvensizlik uyandırmıştır. Reha'ya göre her şeyi gizlemek büyük bir başarıdır. Bu yüzden kardeşi Orhan Türkkan'ın kendisinden büyük mü küçük mü olduğunu bile saklamak istemiştir. Bu meseleyi kendisine sorduğum zaman bana: "Fiilen ben büyüğüm, hukuken Orhan büyüktür" diye cevap vermiş ve meseleyi şöyle anlatmıştı: Reha'nın asıl adı Metin imiş. Orhan kendisinden küçükmüş. Orhan'dan daha sonra küçük, "Reha" adında bir kardeşleri varmış. Fakat bu Reha küçükken ölmüş ve nüfus kaydından Reha silineceği yerde Metin silinmiş. Onun için şimdi kendisi bu, küçükken ölen Reha'nın nüfus kağıdını kullanıyor ve Reha adını taşıyormuş.

Hiç şüphesiz Reha'nın babası bu hareketi bir sahtekarlık olsun diye yapmamıştır. Nüfus memurunun dikkatsizliğini sonradan düzeltmeğe meşguliyeti engel olmuş ve Reha Oğuz (yani hakikatteki Metin) kendisinden dört yaş küçük olan kardeşinin nüfus kağıdını kullanmak mecburiyetinde kalmıştır. Bunda Reha'nın da suçu yoktur. Fakat bu basit hadiseyi esrar perdesiyle örtmeğe de hiç lüzum yoktur. Reha'nın mahrem-i esrarı olan ve benim bu meseleyi bildiğimden haberi bulunmayan Cihat Savaş bir gün bana safiyetle "bunun büyük bir sır olduğunu ve bana ancak on yıl sonra bu sırrı tevdi edebileceğini" söylemiş, çocukça hareketiyle beni güldürmüştü.

Reha, eski Türkler gibi kahraman, kuvvetli, pehlivan olmak için de gönlünde dayanılmaz bir istek duymuş, bu büyük istek de kendisini bir takım hülyalara sürüklemiştir. Cüssesi eski Türklerin aksine çelimsiz olduğu için Japon güreşinde usta olduğunu iddia etmiş, kılıç dersi alırken, öğretmeni olan Krodetski'ye savurduğu bir kılıçla onun maskesini yüzünde döndürdüğünü tahayyül etmiştir. Halbuki bu da doğru olamazdı. Başa zaten güçlükle geçirilen maskenin dönmesi için başın gövdeden ayrılması icap ederdi. Reha Oğuz, kendisinde Ermeni bulaşıklığı olduğunu ilk önce ortaya çıkaran Fethi Tevet'i de döveceğini bana bir mektupta yazmıştı. İyi ki bu işi denemedi. Çünkü iri yarı ve güçlü kuvvetli olan Fethi Tevet'İ görmeden tasarlanan bu plan acıklı bir şekilde iflas ederdi. Reha şimdi böyle bir iddiada

bulunduğunu hatırlamıyor ve Gök Börü'nün meccani abonelerinin listesi başında Fethi Tevet'in adını gösteriyormuş ama, yukarıda da bildirdiğim gibi bu hafızasının bir zuhulüdür. Yoksa mektup bende duruyor.

Reha'nın bir merakı da herkes hakkında bir dosya tutmasıdır. Bu dosyada o şahsın Reha'ya gönderdiği mektuplarla Reha'nın şahsi mütalealları, gazetelerden kesilmiş yazılar esas mevadı teşkil eder. Bu dosyalara ehemmiyetsiz teferruat da yazılır. Mesela Ankara'daki bir şairin bir gün bir lokantada birlikte yemek yediği sarışın bir hanım dahi bu dosyaya girmiştir. Reha bu dosyayı tutmakla o şahıs aleyhinde, gerekti zaman kullanılacak mevad hazırlamak ve daha ilerisi için de bir arşiv yapmak fikrindedir. Fakat bu kadar lüzumsuz şeylerle uğraşmak onun hafızasını yormaktan başka bir sonuç vermemektedir.

* * *

Türkçülük ülküsü kutlu bir yoldur. Onun siyasi, ilmi, edebi, hissi, fikri tarafları vardır. Fakat hepsinde de temel sağlam Türk ahlakıdır. Türkçülük ülküsüne başka türlü varmağa imkan yoktur. Reha Oğuz, Türkçülük alanında yükselmek istiyor idiyse tutacağı yol feragat ve fedakarlık yolu olacaktır. Daha askerlik vazifesini bile yapmadan şef olmağa kalkmayacaktı. Ne Ali Suavi, ne Süleyman Paşa, ne Ziya Gök Alp, ne de Ziya Nur Türkçülük tarihinde kazandıkları adı sanı bir anda, çalışmadan elde etmediler. Bugün Türkçülük meydanında çalışıp adları tanınmış olan bu kadar insan var. Bunların arasında da şahsi dargınlıkları, kırgınlıkları ve kızgınlıkları olanlar var. Fakat bunlardan hangisi kendisini Türkçülüğün başı yapmak için ötekilere hücum etmiştir? Dün Rıza Nur, daha önce Ziya Gök Alp Türkçülerin başı olmak şerefini çalışmaları ve hizmetleriyle kazandılar. Onları ne bir kurultay seçti, ne de onlar başkalarını baltalayarak yükseldiler. Reha Oğuz başkalarını küçülterek yükselmek hayali yüzünden dünün en büyük Türkçüsü olan Rıza Nur tarafından kapıdan çevrilmiş ve Rıza Nur ona "Reha Kürtkan" diyerek Reha'yı Türkçülük kadrosundan ebediyen çıkarmıştır. Reha'nın başkaları hakkında söyleyeceği sözlerin değeri yoktur. Fakat bizzat Reha tarafından "Türkçülüğün heybetli devi" diye adlandırılan Rıza Nur'un, Reha hakkındaki hükümleri nas mahiyetindedir. Şimdi, günümüzün en kıdemli Türkçüsü Besim Atalay başta olduğu halde kalem sahibi Türkçülerin hepsi onunla ilgisini kestiyse, bazı genç Türkçüler arasında "Türkkan" diye değil de "Ermenikan" diye anılıyor, hatta kendisine bu şekilde mektuplar yazılıyorsa bunun tek mesulü kendisidir. Reha Oğuz samimi Türkçü olmak için muhayyel şecereye lüzum olmadığını bilmeliydi. Bilhassa bazı kuruntulara herkesi inandırabilirim diye çocukça düşüncelere saplanmamalıydı. Türk ırkını tarif ederken ileri sürdüğü 1.70 boy, ela göz, kuvvet ve fevkalade yakışıklılıktan kendiside hangilerinin bulunduğunu iyice hesaplamalıydı. Reha'yı tanımayan okuyucuları sözlerime inandırmak için onun bir fotoğrafını koyuyorum. Bu resme bakan okuyucular onun fevkalade yakışıklı ve Türk tipine malik olmadığını kabul ve tasdik edeceklerdir.

Umarım ki bu broşür Reha'yı hayalin tatlı göklerinden hakikatin katı toprağına indirecektir. Aşağı yukarı otuz yaşlarında olduğu için artık çocuk hülyaları beslemeğe hakkı yoktur. Çünkü ortada bahis mevzuu olan şey Türkçülüktür. Bu milletin biricik kurtuluş ve yükseliş yolu olan bir ülküyü benlik davası haline sokmağa ise Türkçülüğün prensipleri engeldir. Sağlam şahsiyetler, kendi aleyhlerine olan şeyleri lehlerine gibi göstermezler. Mesela Besim Atalay Beğ, Reha'ya mektup yazarak ilgisini kestiğini ve eskiden yolladığı yazıları artık neşretmemesini bildirdiği zaman Reha'ya düşen şey susmaktı. Halbuki o öyle yapmadı. Okuyucularda, sanki Besim Atalay'la eski durum devam ediyormuş gibi bir intiba uyandırmak için Gök Börü'nün ikinci sayısında şöyle bir ilan neşretti:

Öz Türkçe Kur'an Sureleri

Okuyucularımıza müjde: Pek yakında kitap halinde çıkıyor

Çeviren: Besim Atalay

Bunun bir başarı olmadığını, hatta doğru bir hareket olmadığını Reha idrak edemiyorsa bu da kendinsin lehine değildir.

İşte, Gök Börü'nün ilk sayısındaki "Hesap Veriyoruz" başlıklı yazıya cevaplarım şimdilik bu kadardır. O yazıda hiçbir hesap verilememiş, bilakis hesaplar karıştırılmıştır. Hesap böyle verilir: Delili, şahidi, vesikası ve fotoğrafı ile…

Reha Türkçülüğe cidden hizmet etmek istiyorsa önce askerliğini yapmalı sonra Türkçeye daha çok hakim olmalı ve nihayet muhayyel şecereleri ve başka hayalleri terk etmeli ve bilhassa ırkçılığı başkalarına bırakmalıdır.Yoksa bu fizyonomi ile su katılmamış Türklük iddia etmek Türkçülüğün düşmanları eline silah vermektir ki bunu Reha da istemez sanırım.

3 Sonkanun 1943, Maltepe

ATSIZ

İşte, nihayet, tahminlerimiz doğru çıktı. Reha'nın "Hesap Veriyoruz" başlıklı yakışıksız yazısını ele alan Ankara'daki solcular, Reha'nın onlara verdiği silah sayesinde bütün Türkçülere, hatta Türklüğe saldırmak fırsatını buldular. Solculuktan milliyetçiliğe dönen Reha ile, milliyetçilikten solculuğa dönme olan Pertev Naile Boratav ve Adnan Cemgil müştereken Türklüğe ve Türkçülüğe zarar getirmiş oluyorlar. Görülüyor ki, nereden nereye olursa olsun, bu dönenler iyi olmuyorlar. Reha kadar iyi tanıdığım solcu dönmelere de cevap vereceğim. Beklesinler.

25.5.1943

ATSIZ

İÇİMİZDEKİ ŞEYTANLAR

Önceleri milliyetçi iken sonradan sapıtarak komünist olan, fakat düşüncelerini değiştirdiğini ispat etmedikçe kendisine iş verilmeyeceği söylendikten sonra sözde hükümet tarafına geçen Sabahattin Ali, "İçimizdeki Şeytan" adlı bir roman çıkardı. Bu romanın kısaltılmış şekli şudur:

Darülfünun devamsız talebelerinden Ömer, bir akrabasının iltiması ile postada küçük bir memuriyet kapmış tembel bir gençtir. İltimasına güvendiği için çok defa vazifesine de gitmez ve şurada burada sürterek serseri bir hayat geçirir. En çok yaptığı iş kahvelerde veya meyhanelerde oturarak bazı tanıdıkları ile vakit geçirmektedir. Hayatından hiç memnun değildir. Bu hayatın pek mühim bir sırrı olduğunu sanmakta ve bu sırrı keşfedemediği için sıkıntı çekmektedir. Daima hayal içinde yaşadığından kimseyle anlaşamamakta ve bunu kendi ruhunun anlaşılmaz derecede derin olduğuna vermektedir. En iyi görüştüğü arkadaşı Nihat adında bir gençtir. Ömer'in hayalperest olmasına karşılık arkadaşı hakikatlerle yüz yüze gelmekten hoşlanmaktadır. Fakat bu da dünyada yalnız paraya değer veren ve bazen bir lirayı karşısına koyarak saatlerce bakmaktan zevk duyan mütereddi bir tiptir.

Ömer bir gün vapurda bir genç kız görür ve ona aşık olur. Bu kız, yani Macide, Balıkesir'de orta tahsil yapmış ve musikiye olan büyük istidadı musiki öğretmeni Bedri tarafından takdir olunarak teşvik olunmuş bir kızdır. Hatta Bedri ona karşı kayıtsız da değildir. Konservatuarda musiki tahsiline devam için İstanbul'a gelen Macide akrabalarından bir ilenin yanında oturuyor. Bu aile Ömer'in de akrabası olduğundan Macide ile Ömer uzaktan akraba çıkıyorlar. Ömer, çoktandır ihmal ettiği akrabalarının evine gidip Macide'yi tekrar görüyor. Onu konservatuara götürüp getiriyor ve ikinci seferde ona ezelden beri duyduğu derin aşkını itiraf ediyor. Balıkesir'in namuslu bir ailesinin mükemmel bir kızı olan Macide de önüne ilk çıkan bu serserinin aşkını derhal kabul ediyor. Bu her akşam buluşmalar ve eve geç dönmeler nihayet evin dikkatini celbediyor. Zaten Macide'nin babası o sıralarda ölmüş olduğu için Macide adına gönderilen para da gelmemektedir. Bu yüzden bir gece yine geç dönen Macide'yi evde azarlıyorlar. İzzet-i nefsi pek yüksek olan genç kız da evden kaçıyor. Böyle aksi bir işin olacağını kuvvetli bir sezgi ile bilen Ömer zaten onu kapının önünde beklemektedir. Beraberce Ömer'in Beyoğlu'ndaki pansiyonuna gidiyorlar ve bu pansiyon küçük bir tek odadan ibaret olduğu için birlikte yatıyorlar. Artık o günden itibaren Ömer onu herkese karım diye tanıtıyor ve birbirlerine karı-koca gözüyle bakıyorlar. Fakat o zamana kadar paraya hiç değer vermeyen, sıkıştığı zaman şundan bundan borç almaktan çekinmeyen Ömer, sırtına bir aileyi geçindirmenin yükünü alınca postadaki kırk lira aylığını pek az görüyor ve daha çok para bulmanın yollarını arıyor. Çalıştığı dairede beş çocuk babası, ihtiyar, ve çok namuslu bir muhasebeci var ki aralarındaki yaş farkına rağmen ruhen Ömer'le çok iyi anlaşmakta ve hatta bazen Ömer gibi bir serseriden borç istemekte, fakat Ömer de kendisinden bor istediği zaman cebindekinin yarısını hiç düşünmeden ona vermektedir. Macide'yle karı-koca olduklarının ferdasında bu muhasebeci bir akşam Ömer'i rakı içmeğe davet ediyor ve bu sırada kendisini haftalardan beri kemirmekte olan bir derdini ona açıyor. Bu dert şudur: Muhasebeci, ahlaksız bir adam olan kayın biraderini hapisten kurtarmak için kasadan iki yüz lira alıp vermiş, bunu yaparken de bu paranın hemen ödeneceğine dair kayın biraderinin verdiği söze güvenmiştir. Kayın biraderi tabii bu parayı ödemeyince muhasebeci büsbütün güç bir vaziyete düşmüş ve bu yolsuzluk açığa çıkmasın diye hesaplarda tahrif yapmağa başlamıştır. Böylelikle fasit bir dairenin içine düşmüş olan muhasebeci günden güne erimekte ve ruhen perişanlaşmaktadır.

Ömer, Macide'yi evine getirmiş olmasına rağmen çok defa yine geç dönmekte, tamamen iradesiz bir genç olduğu için her hangi bir rakı içme teklifine "dayanamamaktadır" . Macide bundan ve bilhassa Ömer'in arkadaşlarından memnun değildir. Hele karanlık işler ardında yürüyen Nihat ve Profesör Hikmet hiç hoşuna gitmemektedir. İyi bir insan gibi gözükmek isteyen, fakat hakikatte fena bir ruh taşıyan Profesör Hikmet arada sırada Ömer'e para yardımı yapmasına rağmen Ömer onu sevmemektedir. Ekseriya rakı meclislerinde buluştukları muharrir İsmet Şeref, şair Emin Kamil de hep seciyesiz adamlardır. Nihat, etrafına bir takım darülfünunlu gençler toplamış, mecmualara ve broşürlerle memlekette milliyetçi bir hareket yapmağa uğraşmaktadır. Fakat ne Nihat, ne de o gençler samimi değillerdir. Hepsinin maksadı külah kapmaktır.

Bir gün Ömer, alel usul iradesizliğinin ve boşboğazlığının tesiriyle muhasebecinin kendisine yaptığı itirafı Nihat'la Profesör Hikmet'e anlatmış ve Nihat bu hadise ile fazla alakadar olmuştur.

Ömer ise bir gün bir dükkandan bir çift kadın çorabı çalmış, fakat bunu istemeyerek yapmıştır. Zaten

ona bütün fenalıkları yaptıran içindeki şeytandır. Yoksa o haddi zatında iyi bir insandır. Ertesi gün Nihat, Ömer'e korkunç bir teklif yapıyor: Muhasebeciyi tehtid ederek büyük bir miktarda para alıp kendisine getirmesini, bununla mecmua ve kitap çıkaracaklarını söylüyor. Gerçi Ömer ilk önce bunu kabul etmiyor, Nihat'ı kovuyor. Fakat birkaç gün sonra ondan birçok para alıyor. Fakat bunu da yaptıran içindeki o mel'un şeytandır. Nitekim Ömer parayı aldıktan sonra, tramvay parası bile olmadığı için, evine yayan olarak geliyor. Evde Macide ile Bedri kendisini beklemektedir. Ruhi bir buhranla Bedri'nin Mecide'ye karşı olan vaziyetinden kıskançlık duyarak Bedri'yi evinden kovuyor. Fakat Macide, derhal gidip Bedri'nin gönlünü almasını istediği için biraz önce hakaretle kovduğu adamın evine giderek onunla barışıyor. Bedri de buna razı…

Nihat dalaverelerini çevirmekte devam ediyor. Sık görüştüğü bir de Tatar suratlı bir herif var. Romanda bunun adı söylenmiyor. Son devirde birkaç aylık veya birkaç yıllım ömürleri olup batan küçük devletlerden birinin nazırı veya reisi olduğu söylenmesine göre bunun da Rusyalı bir Türk olduğu anlaşılıyor. Nihat ve arkadaşları bir takım ırkçı ve Turancı fikirler neşrediyorlar. Meğer bunlar yabancı bir devlet hesabına çalışıyorlarmış. Hatta Profesör Hikmet de bunların arasında imiş. Yabancı kodamanlar yiyip küçüklere bir şey bırakmadıklarından nihayet bunlardan bazıları işi hükümete haber veriyorlar. Büyük tevkifat yapılıyor. Bu arada Nihat'ın arkadaşı olduğu için Ömer de tevkif olunuyor. Profesör Hikmet ise nüfuzlu tanıdıkları sayesinde yakasını kurtarıyor.

Macide, Ömer'in benliğindeki bütün adiliği gördüğü ve Ömer son zamanlarda kendisini ihmal ettiği için zaten ayrılmak kararını vermiş bulunuyor. Hatta Ömer'e uzun bir mektup yazmıştır. Gideceği yeri de tasarlamıştır. Bedri'nin evi… Ancak Ömer hapiste olduğu için bu kararını biraz geciktirmek istiyor. Bedri ile birlikte tevkifhane de Ömer'e yaptıkları ziyaretlerin birinde Ömer, Bedri'ye kat'i bir kararından bahsediyor: Macide'den ayrılmak kararı… Dünyadaki en kıymetli şeyin Macide olduğunu ve kendisini toplamak için birkaç yıl lazım geldiğini söylüyor ve Macide'yi Bedri'ye emanet ediyor. Esasen resmen evlenmiş değiller. Ömer o gün tahliye olunarak çıkıyor. Bedri de eskiden beri sevdiği ve son zamanlarda belli belirsiz karşılığını görmeğe başladığı Macide ile mukadder akıbetlerine doğru gidiyorlar…

Bu romanda roman olarak hiçbir üstünlük yok. Sabahattin Ali ruhi tahliller yapmağa özenmiş ve Şekspirvari uzun "kendi kendini Murakebe"lerle romanını şişirmiştir. Zaten bizim dahi romancılarımızın hepsi mukallit oldukları için ruh tahlili, tabiat tasviri, içtimai hayatın tenkidi vesaire gibi büyük işlere dalmak onun için çok tabiidir. Dahi romancı ve güzide edip Sabahattin Ali'yi de onlardan başka türlü görmeğe imkan yoktur. Esasen ben romanı tenkid edecek değilim. Birçok münevverlerin tulumbacı ağzı ile konuşması, hiç lüzum olmayan yerlerde muharririn maddi pislikleri ısrarla anlatmaktan marazi bir zevk duyması ilk bakışta göze çarpmakla beraber bunları bizim dahi romancının hamlığına, yani henüz dehanın uç noktasına varmamış olmasına verelim. Benim bu romanda ilişeceğim nokta hususi bir kasıtla yazılmış olmasıdır. Sabahattin Ali bu memlekette ırkçı,Turancı ve Anadolucu olan milliyetperverleri hep satılmış insanlar olmakla itham etmek istiyor ve romanını yazarken de bugün aramızda yaşayan bazı kimseleri, tabii biraz değiştirerek, romanına sokup onları küçültmek istiyor. Böylelikle de kendisini küçük gören insanlardan gizili bir öç almak diliyor. Ben de ırkçı, Türkçü ve Turancı olduğum için – Evet, övünerek söylüyorum ve tekrar ediyorum: Irkçı, Türkçü ve Turancı olduğum için - Sabahattin Ali'nin itiraflarına cevap vermek lüzumunu duyuyorum. Sabahattin Ali benim tanıdığım, hem de çok iyi tanıdığım bir insandır. Bundan dolayı cevabım tepeden inme olacak ve onu çökertecektir.

Ben onu 1926-1927'de, Türk Ocağı'nda tanıdım. Biz birkaç kişi, Türk Ocağı'nda "Kızıl Elma" diye ayrı bir oda açtırmıştık. Buraya Ocak'ta aza olmayan genç mektepliler gelecekler ve ülkü ile aşlanacaklardı. O zaman Türk Ocakları'nda ırkçılık düşünceleri olmadığı için, Kızıl Elma'ya, Müslüman olmak şartıyla, her ırktan vatandaşlar geliyordu. Muallim mektebinde talebe olan Sabahattin Ali de oraya gelenlerden biriydi. Lüzumundan pek fazla ve gürültü ile konuşan, ağır sözlere bile kızmayan ve herkesle laubali olan bu çocuk bir takım manzumeler yazıyor ve emsaline göre muvaffak da oluyordu. Daima mübalagaya meyyal olan tabiatı dolayısıyla överken de, hicvederken de şiddetli teşbihler yapıyor, etrafındakileri güldürüyordu. Hiç sıkılmayan gayet serbest bir ruh hali vardı. Kendisini ilk gördüğüm zaman pek yüksekten konuştuğu için, talebe olduğunu öğrendiğim bu gence: "Siz Yüksek Muallim Mektebinden misiniz?" diye sormuştum. O hemen sırıtmış ve : " Hayır Alçak Muallimdenim" diye cevap vermişti. Kızıl Elma odasında ekseriye Türkçülük meseleleri üzerinde münakaşalar yapılırdı. İnanmış, ateşli gençlerin yaptığı bu münakaşalar daha genç olan talebeler üzerinde müessir oluyordu. Nitekim o

zamana kadar hiçbir şey olmayan Sabahattin Ali'de bile milliyetperverane şiirler yazmak isteği uyanmıştı. Bunları bilhassa, kendisini en fazla sabırla dinleyen bir doktor arkadaşa okur ve onun telkinlerine göre bazı yerlerini değiştirirdi. Buna rağmen nesil ve menşe meselesinin münakaşa olunduğu bir günde kendisinin Rum, çünkü babasının Of'lu olduğunu adeti üzere sırıtarak söyleyivermişti. Hakikaten Sabahattin Ali İstanbul'daki kalaycı Rumlara çok benziyordu. Rumca'yı bildiğini de bir müddet sonra yazdığı bir yazıdan öğrendim.

Birkaç ay süren bu ilk tanışıklıktan sonra Anadolu'da bir yere ilk mektep muallimi olarak gitti. Tatilde İstanbul'a geldiği zaman ben Yüksek Muallim Mektebi'nde idim.

Sabahattin Ali birkaç günde bütün Yüksek Muallim talebesiyle sıkı fıkı ahbap olmuş ve herkes onun hayatını bütün teferruatı ile öğrenmişti. Benim onu asıl tanımam bu devirdedir. Onda büyük bir ihtiras vardı. İlk mektep muallimi olarak kalmak istemiyordu. Yükselmek, büyük işler yapmak, meşhur olmayı arzu ediyordu. Fakat bu kadar yükselmek için gereken maddi ve manevi kuvvet kendisinde olmadığından ruhunda derin bir yas duyuyor, insanlığa hınç besliyor ve bu hınç gayrı tabii bir hal alıyordu. Onun diğer ve belki asıl büyük derdi de kadınlar üzerinde müessir olamamaktı. Genç olduğu için bir takım arzular duyuyor, etrafında muvaffak olanları görüyordu. Fakat kendisinde, kendi tabiri ile söyleyeyim, " kadınları cezp edecek hiçbir şövalye tarafı bulunmadığı için " hiçbir kadın onunla arkadaşlık kurmak istemiyordu. Zavallı Sabahattin! Bundan o kadar üzgündü ki kadınlarla ebediyen anlaşamayacağına dair bir manzume bile yazıp Türk Ocağı'nda okumuştu. Bu manzume " dudaklarım bir kadın dudağına değmedi" diye bitiyordu. Kadınlara karşı kendisini küçük görmekten olacak, yaşça kendisinden aşağı olanlara bile abla diye hitab eder, onlara hep ruhunun sonsuz, engin ıztırabını anlatırdı.

Bu sırada Maarif Vekaleti dil hocası yetiştirmek için Avrupa'ya talebe göndermeğe karar verdi. Sabahattin Ali de Almanya'ya giden talebe arasındaydı. Dört yıl orada kalarak Alman dilini ve edebiyatını öğrenecek, dönüşte liselerde Almanca hocalığı edecekti. Fakat dört yıl için giden Sabahattin bir buçuk yıl dolmadan döndü. Sebebini sorduk. Şöyle anlattı: Okuduğu mektepte bir gün Alman talebelerden biri "bu parazit Türkleri buradan kovmalı" demiş. Sabahattin Ali hemen yerinden fırlamış: "Biz sizin hükümetinize hükümetimiz tarafından verilen para ile okuyoruz. Parazit değiliz. Sözünü geri al" demiş. Talebe, sözünü geri almayınca tokadı indirmiş. Alman hükümeti de böyle bir talebe istemediğini söyleyerek onu geri yollamış.

Biz, Sabahattin Ali'nin, bodur boyu ile, böyle "şövalyece" bir iş yapmak için ne bileğinde, ne de yüreğinde kuvvet olmadığınız biliyorduk.. Fakat hadise hoşumuza gittiği için inanmak istiyorduk. Gurbette milliyet duygusu daha kuvvetli olurmuş, belki bu gayretle böyle bir şey yapmıştır diye düşünüyorduk. Bununla beraber Sabahattin Ali'nin herhangi bir adama tokat atması pek garip olduğu için sormuştuk: "Bu Alman talebe ufak tefek bir şey miydi? " Sabahattin'in cevabı bizi hayrete düşürdü: "Bilakis! Benim ikim kadardı." "Peki nasıl oldu da seni dövmedi? Neden Alman talebeler birlik olup üzerine atılmadılar? " Sabahattin Ali hiç düşünmedi. Dedi ki: "Bunu sonradan ben de kendilerine sordum. O yakınlarda Türk tarihini ve Sokollu Mehmed Paşa'yı okudukları için korkunç bir tesir altında kaldıklarını, onun için bana mukabele edemediklerini söylediler."

Zavallı Sabahattin Ali sözle şövalyelik yapıyordu. Nitekim bir müddet sonra hiç de böyle bir hadise olmadığını, dönmesinin tamamile başka bir sebepten ileri geldiğini öğrendik. İçindeki şeytan onu kuvvetli bir övendire ile dürtmüş ve buraya getirmişti.

Bununla beraber Sabahattin Ali dönüşünü milli bir sebebe atmakla yine biraz milliyetperver bir ruh taşıdığını gösteriyordu. Yoksa, dakikasında başka bir sebep buluvermek, onun zengin muhayyilesi için hiç de güç değildi.

Fakat bu dönüş, bir piyango sayılabilecek olan Almanya'daki tahsilinin yarıda kalması onun ruhunda aksü'l-ameller doğurmaya başladı. Sabahattin Ali yavaş yavaş sapıtıyordu. Bize, Türk edebiyatında büyük inkılaplar yapacak olan bir takım edebi projelerini anlatıyordu. Muallim Mektebi'nde yatıp kalkıyordu. O zaman Yüksek Muallim müdürü Giritli Hamit adında birisiydi. İhtimal ki ırki yakınlık dolayısıyla Sabahattin'e yardım etmek istemiş, onu mektebe almıştı. Giritli Müslüman bir Rumun Oflu bir Müslüman Ruma yardım etmesinden tabii ne olabilir? Çünkü Hamit ancak kız talebeye yardım eden, erkeklerden bunu esirgeyen müstesna bir tabiata malikti ve onun bu iyiliği sayesinde yemek ve yatak

bulan Sabahattin bizim yatakhaneye yerleşti. Burada ekseriyetle edebiyatçılar vardı. Mesela Orhan Şaik, Nihad Sami, Pertev Naili, Çemişkezekli Ziya ve ben bu yatakhanede idik. Başka şubelerden de iki üç arkadaş daha vardı.

İşte sapıtmağa başlayan Sabahattin, Yüksek Muallim'de lüks bir hayat sürüyor, şiirler ve hikayeler yazıyordu. Fakat asıl mühim eserlerini ileride yazacaktı. Bilhassa "Tokat" adındaki romanı ile "Layemut Enayiler" adındaki serisi birer inkılap yapacaktı. "Toka" kendi kız kardeşini seven mütereddi bir tipin romanı olacaktı. Bize bunun mevzunu on ,on beş dakikalık bir zamanda anlatmıştı. Bu marazi mevzu nereden aklına geldi diye sormuştuk. Şöyle cevap vermişti: Sabahattin'in 3-4 yaşında bir kız kardeşi varmış. Bir gün evde "kızım, sen kime varacaksın" diye şaka yapıyorlarmış. Kızcağız ağabeyinin kucağına atılarak "ben ağabeyimden başkasına varmam" demiş. Sabahattin de bunu kura kura roman mevzuu yapmış. "Layemut Enayiler" ise hakikaten bir şaheserdi: Kendilerini vatan ve şeref için feda ederek ad bırakmış kahramanların hikayesi olacaktı. Hem de ne orijinal şekilde?.. Bir gün canı sıkılan Allah eğlenmek için vesile arayacak, meleklerden birisi de bu kahramanları birer enayiymiş gibi gülünç bir şekilde anlatarak Allah'ı eğlendirecekti.

Sabahattin Ali'de büyük değişiklik başlıyordu. Memuriyetinden atılmış, arkadaşlarından geri kalmış, liseyi veya Darü'l-fününu bitirememiş, fakat bitirmek ihtirasını kaybetmemiş zayıf insanların düştüğü çukura doğru gidiyordu. O zamana kadar yalnız kendisini düşünen, yarı şaka bir tavırla kendisinin dahi olduğundan bahseden Sabahattin'de artık milletin dertlerini görmek fazileti başlıyordu. Aç köylüler, zulüm altında ezilen insanlar, harplerde başkalarının kazancı için ölen askerler harplerde başkalarının kazancı için ölen askerler onun hodbin dimağına girmeğe başlıyordu. Bu yüzden büyük bir şiir yazıp herkese okudu. Bu şiirde hükümet ve hükümet adamları şiddetle hicvediyordu. Başta o zamanki cumhur reisi Gazi olduğu halde herkese sövüyordu. Bu uzun manzumeden aklımda yalnız tek bir mısra kalmıştır:

Kel Ali'den hesap sorulmuş mudur?

Zavallı megaloman şaircik bu şiirin memlekette bir inkılap yapacağına inanıyordu. Fakat buna rağmen günün birinde birisi bunu hükümete haber vermeseydi bu dahiyane şiir unutulup gidecekti. Bu vak'a şöyle oldu: Sabahattin Ali bir kulpunu bulup Konya'da orta mektebe Almanca muallimi oldu. Zannedersem kendi tabiri ile bir torpil, yani iltimas bulmuştu. Çünkü Almanya'da kaldığı bir buçuk yılda öğrendiği Almanca muallimlik edecek kadar değildi. İşte, bizim dahi edibimiz, Konya'ya gidince de başından ve boyundan büyük işler karıştırmağa başlamış. İnkılap yapacak olan şiirini herkese okumuş. Dinleyenlerden birisi de bunu hükümete haber vermiş. Olur a…

Halbuki ben Sabahattin Ali'nin adam olacağından hala ümitli idim. Pertev'in ısrarı ile bir iki hikayesini de Atsız Mecmua'da neşretmiştim. Hatta o benden, yazacağı piyes için, tarihi ve kahramane bir mevzuu istediği zaman ona kahraman Kür Şad'ı yazıp vermiştim. Tarihin en büyük kahramanını, iradesiz bir aşık haline sokacağını bilir miydim? Bilsem ona öğretir miydim?

Sabahattin Ali yazdığı bir hicviyeden dolayı 14 ay hapse mahkum edildi. Muallimlikten de çıkarıldı. Hapisten çıktığı zaman ise artık buz gibi komünist olmuştu. Çünkü Nazım Hikmetof'la arkadaşlığa başlamış ve bermutat, irade zaafı dolayısıyla, her konuştuğunun tesirinde kaldığı için "solcu" oluvermişti. Hatta zamanını iyi hatırlamadığım bir günde kendisiyle iddiaya girişmiştik: On yılda Almanya'nın komünist olacağını, Almanya komünist olduktan sonra da bütün dünyanın aynı yola gireceğini, bu arada tabii bizim de o yolun yolcusu olacağımızı iddia etmiş, ben de aksi iddiada bulunmuştum. Hiç şüphesiz bunu, kendisiyle giriştiğim iddiayı kazandım demek için kaydetmiyorum. Maddeten olduğu gibi manen de miyop olan bir hastayı her hangi bir iddiada yenmek övünülecek bir şey değildir. Yalnız onun nasıl bir fırıldak gibi döndüğünü göstermek için bunu yazıyorum.

Sabahattin Ali hapisten çıktıktan sonra Maarif Vekaletine başvurdu. Muallimlik istedi. Ozaman Maarif Vekili şu Tarih Kurumu'nun azasından Hikmet'ti. Sabahattin'e "eski kanaatlerini değiştirdiğini bize ispat etmezsen sana iş vermeyiz" demiş. Sabahattin Ali açlıktan ölmüyordu. Dostları kendisine istediği kadar para yardımı yapıyordu. Hatta açlıktan ölse bile bir komünistin bir burjuva hükümete baş eğmesi pek çirkin bir şeydi. Fakat kendisi kadar zeki, müsteit ve dahi birisinin bu halde kalması caiz miydi? Fikrimden döndüm diyiverse ne çıkar? Etek öpmekle dudakları aşınacak değildi ya… Onları istismar etmek için mübah olmayan hangi vasıta vardı ki… Bundan dolayı bizim bay fikrini değiştirdi. "Varlık"

dergisinin 15 kanun-ı sani 1934 tarihli 13!üncü sayısında şu manzumeyi neşretti:

BENİM AŞKIM

Bir kalenin ucundan hislerimiz akınca
Bu ince yol onları sıkıyor, daraltıyor;
Beni anlayamazsan gözlerime bakınca
Göğsünü parçala bak kalbim nasıl atıyor.

Daha pek doymamışken yaşamanın tadına
Gönül bağlanmaz oldu ne kıza, ne kadına…
Gönlüm yüz sürmek ister yalnız senin katına,
Senden başka her şeyi bir mangıra satıyor.

Sensin, kalbin değildir, böyle göğsümde vuran,
Sensiz "Ülkü" adıyla beynimde dimdik duran,
Sensin çeyrek asırlık günlerimi dolduran;
Seni çıkarsam, ömrün başlamadan bitiyor.

Hem bunları ne çıkar anlatsam bir düziye?
Hisler kambur oluyor dökülünce yazıya.
Kısacası: Gönlümü verdim Ulu Gazi'ye,
Göğsümde şimdi yalnız onun aşkı yatıyor.

Bu manzumeyi okuyunca nasıl gülmüştüm! Bütün kıymet mefhumu " mangır" olan bu şaire gülünmez mi? Baştan başa yalan olan bu "aşk" ile Sabahattin Ali fikirlerini değiştirdiğini ispat etmiş, Hikmet de onu vekalette bir kalem başı yapmıştı. Yarabbi! İnsanlar nelere tenezzül edebiliyorlardı! Daha dün Gazi'ye hiciv yazan bu komünist bugün ona mehdiye yazmaktan sıkılmıyordu. Her halde bu, onlara göre iktisadi bir kanun olmalıydı… Artık Sabahattin her şeyi marksist bir gözle görmeğe başlamıştı. O, kalın camlı gözlüklerinin arkasından insanları nasıl bulanık görüyorsa karışık beyni ile de hadiseleri yanlış görmekte devam ediyordu. Kendisine vaktiyle vermiş olduğum Kür Şad mevzuunu da Nazım Hikmetof'un tesiriyle marksist bir kalıba sokmuş, "Esirler" diye yazdığı piyeste bizim büyük Kür Şad'ımızı mümkün olduğu kadar küçülterek nefsine mağlup bir insan haline getirmiş ve bu piyesi zayıf bularak oynamadı. Yoksa Sabahattin'in önceden söylediği gibi Şekspirvari bir piyes olsaydı Kür Şad sahnede bayağı bir adam olarak yıllarca gözüküp bizi incitecekti.

Kendisiyle bundan sonra birkaç defa rastlaştık. Her görüşmemiz uzun münakaşalara yol açtı. Komünizmin Almanya'daki bozgunundan sonra bütün istikbalin İspanya ve Çin'!deki meselelere bağlı olduğunu, bu iki ülkede mutlaka komünizmin galip geleceğini iddia ediyordu. Komünizm İspanya'da da yıkıldıktan sonra bir ümidi Çin'de kalmıştı. Japon istilasından sonra bilmem bu ümit ne haldedir?

İşte "İçimizdeki Şeytan "adlı romanıyla milliyetperverliği kötülemeğe ve Türkçüleri fena göstermeğe yeltenen Sabahattin Ali böyle birisidir. Yani o bizim içimizdeki şeytanlardan birisidir. Zavallı ve saf bir şeytan…

Şimdi romana dönelim…

Yukarıda mevzuunu anlattığım romanda üç esas kahraman var: Ömer, Macide ve Bedri. Bunların üçü de iyi insanlardır. Yalnız Ömer arasıra içindeki şeytana uyarak fenalık yapıyor. Fakat bu, onun fenalığını göstermez. Suç hep o şeytandadır. İkinci derecedeki şahsiyetlerden de bir muhasebeci var ki o da iyilik bakımından bunlarla aynı hizadadır. Fakat Sabahattin Ali'nin yani bizim saf şeytanın bu "iyi" tipleri acaba hakikaten iyi insanlar mı? Türk cemiyeti içindeki ahlak kaidelerine göre hayır! Çünkü Ömer iltimasına güvendiği için vazifesine devam etmeyen, hırsızlık eden, şantajla para alan, karısına karşı kötü niyetlerden şüphelenerek evinden kovduğu Bedri ile sonra tekrar barışan, karım olacaksın diye evine getirdiği Macide'yi bir iki ay sonra mal verir gibi Bedri'!ye veren bir tiptir.

Macide, Balıkesir'in mazbut bir ailesinin kızı olarak İstanbul' a geldiği halde iki defa gördüğü Ömer'in aşkını hemen kabul ediveren, her akşam Ömer'le şurada burada gezip evine bazen gece yarısı gelen,

sonra bu hareketin yanlışlığı kendisine ihtar olunduğu için evlerinde kaldığı akrabalarından bir gece yarısı bavulunu alıp kaçan, o gece hemen Ömer'in pansiyonuna gidserek onunla aynı yatakta yatan, Ömer'le bir iki ay yaşadıktan sonra onun ne miskinve tahammül olunmaz bir adam olduğunu anlayarak ve Ömer'in kendisini ihmal etmesini sebep sayarak Bedri'ye kaçmayı tasarlayan, Ömer'in kendisiyle ilişiğini kesmesi üzerine de pervasızca Bedri'nin evine giden bir tiptir.

Türk cemiyetinin ahlaki prensiplerine göre Ömer'le Bedri mükemmel bir deyyus, her müşkül dakikada her erkeğin evine giden Macide mükemmel bir fahişe, ihtiyar muhasebeci hakiki bir hırsızdır. İşte bizim saf şeytanın dört faziletli insan diye ortaya attığı tipler…

Öteki şahıslara gelince: Nihat, Tatar suratlı herif, Profesör Hikmet, muharrir Şerif, şair Emin Kamil ve Nihat'la çalışan gençler zaten hep fena, dalavereci, milliyet ülküsü ardında koşuyor gözüktükleri halde yabancı devletler hesabına çalışan kimseler olarak gösteriliyor. Sabahattin Ali'nin iyi olarak gösterdiği insanlar bile bu kadar fena olursa, artık fena göstermek istedikleri üzerinde durmak boştur, değil mi?

Fakat Sabahattin Ali bu romanı ile şunu veya bunu değil; milliyetçiliği, ırkçılığı, Türkçülüğü baltalamak istemiş, bu romana hem kendisini, hem de tanıdığı, selamlaştığı insanlardan bazı milliyetperverleri sokarak tahte'ş-şuurundaki bir kinin öcünü almak istemiştir. Bu kin, Kirye Sabahattinaki'yi kendi ırkının yurdundan ve devletinden mahrum eden Türk ırkına karşı duyduğu kindir.

"İçimizdeki Şeytan" hakkında "Bozkurt" dergisinin üçüncü sayısında bir tenkit yazan Reha Oğuz Türkkan'ın da gözünden kaçmadığı gibi romandaki Ömer, birçok noktalarda Sabahattin Ali'ye benziyor. Bir kere romanın ilk sayfasındaki tarife göre Ömer "şişmanca, beyaz yüzlü, gözlüklü, kahve rengi miyop gözlü bir genç. Saçları şapkasından gözüne doğru dökülüyor ve çabuk konuşuyor. Boyu ortaya yakın. " Bu tarif bizim saf şeytanın ta kendisidir.

Bilhassa fikirler ve konuşuş bakımından bu benzeyiş daha büyüktür. Mesela Ömer kendi kendisine şöyle diyor: *Tuu Allah belasını versin. Ne kadar salaklaştım. Belli etmedi ama, muhakkak fena halde içerlemiştir. Ben kız olsam benim tipimdeki erkeklerden istikrah ederim." (sf. 66)* Sabahattin Ali tıpkı böyle konuşur. Bilhassa kızların kendisinden nefret ettiği hakkındaki fikrini bize birkaç defa söylemiştir. Biraz daha aşağıda (sf. 68) Macide, Ömer'in yüzüne dikkatle bakınca onu biraz gülünç, fakat samimi buluyor. Sabahattin Ali'nin yüzüne dikkatle bakan bir insanın da bütün samimiyeti ile gülmesine imkan yoktur. Ömer hiçbir şeye inanmıyor (sf. 79) Sabahattin Ali de öyledir.

Bir yerde Ömer'in ağzından şu sözleri işitiyoruz: " *Acaba dünyada benim kadar manasız şeyler düşünen var mıdır? Bir de utanmadan akıllı geçiniyoruz.(sf. 83)* Sabahattin Ali'den de bu sözleri çok defa işitmişizdir.

Romandaki Ömer'in ruhiyatı da Sabahattin'e çok benziyor. Ömer iç sıkıntısından, büyük iş yapamamaktan muztarip bir insandır. Sabahattin Ali gibi… Ömer herkesle ahbaplık eder, konuşur. Fakat onların meclislerinden çıkar çıkmaz aleyhlerine söz söylemekten çekinmez… Sabahattin Ali de böyle yapar.

Ömer günün birinde hırsızlık etmiştir. Sabahattin Ali hırsız değildir ama bir gün cebinde parası yokken bir lokantaya girip yemek yediğini, sonra gizlice sıvıştığını bize gülerek anlatmıştı. Belki Sabahattin Ali bunu da yapmamıştı. Ama tuhaflık olsun diye, orijinal gözükmek için söylemişti. Çünkü o her şeyi yapmış olmak zevkini tatmak isterdi. Kah esrar içip Ayasofya meydanında kustuğunu, kah bir satıcıya bir lira verip beş liranın üstünü aldığını, bazen de şair Yusuf Ziya ile bir lirasına oynarken hile ile partiyi kazandığını anlatırdı. Bunların çoğunu yapmış değildir. Yalnız yapmasını düşünür ve yapmış gibi anlatırdı.

Fakat bizim Sabahattin Ali romandaki Ömer'i bütün ahlaksızlığına , salaklığına rağmen "dudakları çok güzel bir erkek " olarak gösteriyor. Mesela şu satırlara bakın:

… *Söz söylerken dudakları hafifçe büzülerek ağzı güzel bir şekil alıyordu. (sf.5)*

... Konuşurken fevkalade güzelleşen ağzı ve insanın ruhuna sert fakat tatlı bir rüzgar halinde yayılan sesi ile… (sf. 90)

... Ama ne kadar güzel söylüyordu... Ne güzel dudakları vardı... (sf 93)

... Ömer'in konuşurken insanı çıldırtacak bir şekil alan dudakları.. (sf 122)

... Güzel dudaklarını yakından , ta yanı başından göreceğim. (sf 126)

... Ve konuşan dudaklarını yine güzel, çok güzeldi. (sf. 175)

... O da Ömer'in dudaklarına bakıyordu. (sf 253)

... Güzel dudaklarından öperim. (sf. 273)

... Ve sustuğu zaman bile güzel dudaklarını kımıldatan Ömer... (sf. 287)

İşte yalnız burada Ömer'le Sabahattin Ali birbirlerine benzemiyorlar. Çünkü Sabahattin Ali'nin konuşurken etrafa tükürük saçan börek dudaklarıyla Ömer'in dudakları arasında hiçbir benzerlik yok. Fakat o kadar da insafsız olmayalım. Zavallı Sabahattincik hasretini çektiği şeyleri romandaki kendi muhayyel tipine de vermesin mi? Şeytan kendisini beğenmezse çatlarmış diye bir atalar sözü vardır. İçimizdeki şeytanlardan biri olan bu saf şeytan da kendisini, kadınları bayıltan yakışıklı bir erkek diye düşünse ne çıkar?

Bu noktayı bir kenara bırakırsak Ömer'in bütün seciyesi ve korkusu Sabahattin Ali'de vardır. Romanda Ömer'in çok zeki olduğundan birkaç yerde bahsolunuyor. Sabahattin Ali'nin de bütün korkusu çok zeki olmamaktır. Zavallı bu yüzden nelere katlanmaz. Bununla beraber sırası gelmişken onun çok zeki, hatta yalnızca zeki olmadığını da söyleyeceğim ve bir örnek vereceğim: Sabahattin Ali 1935'de "Değirmen" diye bir hikaye kitabı çıkardı. Bu hikayelerinden bazılarındaki maksat Türk cemiyetini kötülemektir. Bütün kitapta Türk hükümeti hep rezil, çirkef olarak anlatılır. Bu kitapta çingeneler bile ülküleştirilirken (nedense Sabahattin çingeneleri pek sever) Türkler, yani kanı Türk olan bizler, yani bu vatanın kurucuları, sahipleri ve müdafileri olan insanlar hep kötü olarak gösterilir. Bu hikaye kitabının sonunda Sabahattin Ali'nin, sonradan ve acele ile eklendiği belli olan ince bir kağıt üzerine şu tavzihi var: "*Bir Orman Hikayesi, Bir Firar, Candarma Bekir, Bir Siyah Fanila İçin, Komikişehir adlı hikayelerin Osmanlı İmparatorluğu zamanındaki Anadolu'yu anlattığı okunduğu zaman anlaşılmakta ise de bunun burada ayrıca tavzihine lüzum gördüm."*

Halbuki mesela *Komikişehir* adlı hikayede cazbanddan ve danstan söz ediliyor (sf 199). Osmanlı İmparatorluğu zamanında dans ve cazband var mıydı? Görülüyor ki bu tevcil hiç de zekice bir tevil değil ve zavallı Sabahattin bu tevil ile tam bir Komikişehir olmaktan kurtulamıyor. Zaten onun komikliği yalnız bu kadar değil ki... "İçimizdeki Şeytan" 'ın bir yerinde " *hiçbir şeye inanmamak hususunda* " Ömer'le muhasebecinin mutabık olduğu söylendiği halde (sf. 79) başka bir yerde "*topyekün inkar da ancak barbarların karıdır"* deniliyor (sf 183). Bu tezadı Sabahattin dehası ile de izah etmek kabilse de ben yine onun komikliği ile tevil edeceğim. Hem de topyekün inkar barbarların değil seciyesizlerin, komünistlerin karıdır. Barbarlar muayyen prensipler inanmış insanlardır.

"İçimizdeki Şeytan" ın dikkate değen taraflarından birisi içinde seciyesiz olarak gösterilmek istenen ediplerin ve milliyetperverlerin muhayyel tipler değil, Sabahattin'in ahbaplık ettiği mevcut insanlar olmasıdır. Bunlar arasında Profesör Hikmet diye gösterilen insan hakikatte tarihçi Mükrimin Halil'dir. Çünkü ikisi de Maraşlı'dır. İkisi de Anadoluludur ve Anadoluluları sever. İkisi de arkadaşlarına yardım etmekten hoşlanır. İkisi de daima Taberiden, Selçuklulardan, Arap müverrihlerden bahseder. İkisi de Bayezid meydanındaki kahvelerde oturur. Fakat Sabahattin Ali daima kötü bir maksatla hareket ettiği için Profesör Hikmet'i fena fikirli, vatan haini, yabancı devletler hesabına çalışan, faziletli gözüktüğü halde ırz düşmanı olan birisi olarak anlatmıştır. Lakin herkes bilir ki Mükrimin Halil aileye, namusa ve vatana en çok değer veren samimi bir insandır. O halde bunu acaba neden böyle yaptı? Konuşup da selam verdiği, yüzüne güldüğü bir insana bu şekilde hicviye yazmak gibi çirkin bir harekete Sabahattin niçin tenezzül etti? Bunun iki sebebi var:

1- Mükrimin Halil Anadolucu milliyetperverlerdendir. Bütün hakiki milliyetperverler gibi aileye ve şecereye bakar. Halbuki Sabahattin daha ikinci göbekten bozuk çıkıyor ve Mükrimin'e göre değersiz bir

insan olarak kalıyor.

2- Mükrimin Halil bütün milliyetperverler gibi komünizme düşmandır ve şimdiye kadar liselerde verdiği tarih derslerinde şu sözü talebelerine sık sık tekrarladığı meşhurdur: "*Her memlekette komünizm gibi vatan aleyhtarı fikirlere saplanacak birkaç orospu çocuğu çıkabilir. Vazifeniz bu fikirlere karşı tarihten ders ve örnek alarak mücehhez olmaktır.*"

Romandaki tiplerden muharrir İsmet Şerif de milliyetperver ve kafalı gözüktüğü halde boş, manasız, ahlaksız bir insan… Bunun da Peyami Safa olduğu anlaşılıyor. Sabahattin'in ona düşmanlığı da Peyami'nin milliyetçi ve tanınmış bir romancı olmasıyla izah olunabilir: Halbuki Sabahattin Ali varken Peyami hangi cesaretle roman yazabiliyor? O cahil ve kültürsüz olduğu ve milliyet gibi saçma bir fikre saplandığı için derhal susmalı, meydanı yüksek kültürlü Sabahattin'e ve içimizdeki öteki şeytanlara bırakmalıdır. Sabahattin, Peyami Safa'ya kininde o kadar ileri gidiyor ki onun ölmüş babasına bile diş uzatıyor. Bu sırtlanlık, zaten bütün komünistlerin müşterek vasfı…

Romanda adı söylenmeyen Tatar suratlı herif ise ya profesör Zeki Velidi, yahut Abdülkadir İnan olacaktır. Çünkü bu adam "umumi harpten sonra dünyanın muhtelif yerlerinde teşekkül eden ve birkaç ay veya birkaç sene sonra batan küçük ve uydurma devletlerden birinde reislik yahut nazırlık yapan" birisidir (sf. 173) Sabahattin'in tanıdıkları arasında reislik veya nazırlık yapan, Zeki Velidi ile Abdülkadir İnan vardır. İkisi de Bolşeviklerle çarpışıp geldikleri ve Bolşevik düşmanı oldukları için Sabahattin Ali'nin de tabii düşmanları sayılırlar. Sonra dünyanın muhtelif yerlerinde teşekkül ettiğini söylediği bu devletler hakikatte Rusya'da kurulmuştu. Hepsi de Türk devletçikleri idi. Türk devletçikleri olduğu için Sabahattin Ali onları uydurma buluyor. Ama biz onların uydurma olmadığını kendisine ve bütün komünistlere ispat edeceğiz.

Romanda, kim oldukları anlaşılmayan bir de muharrir Hüseyin Bey'le Nihat var. Nihat darü'l-fününlu gençlerle birlikte milliyetperverlik uğrunda çalışıyor gibi göründüğü halde meğer casusmuş. O gençlerin hepsi de külah peşinde koşan insanlar…

Şimdiye kadar okuyuculara hitap edip romanı ve müellifini anlattıktan sonra artık doğrudan doğruya içimizdeki şeytanlardan birine, bu milletin milliyetperverlerini çirkefe batırmak için uğraşan komüniste hitap edebilirim:

Kirye Sabahattinaki!.. Yahut fikirlerine ve irfanına göre Yoldaş Sabahattin Aliyef!.. Sen, kanı bozuk Oflu Rum dönmesi ve marksın fikri veledi!.. Türk olmamanın, yüksek tahsilli olmamanın verdiği kıskançlıkla yanıp kavrularak kendinden üstün gördüğün herkese saldırıyor ve yetişemediğin her salkıma tilki gibi "olmamış" diyip geçiyorsun. Senin tahte'ş-şuurundaki bütün kinler pek iyi anlaşılıyor. Türk olmadığını bildiğin halde Türk yaşamağa mecbur olmanın verdiği ruhi kargaşalık içindesin. Sen de her Türk olmamanın, tahsili yarıda kalmış her muhteris insanın yaptığı gibi hırsını doyuracak tek yola sapıyorsun. Bu yol, Türklüğün kutlu nesi varsa hepsini inkar ederek, hepsine söverek kendini aldatmayı temin eden komünistlik yoludur. Romanında insanlar arasındaki karanlık münasebetlerden ne diye bahsediyorsun? Sen o karanlık münasebetlerin şahıslanmış örneğisin. Bu kitapta aşağı gördüğün, çirkefe batırmak istediğin ne varsa sen vaktiyle onların hepsine salik olmuş, fakat hepsinde sona kaldığın için onlara düşman kesilmiş bir hastasın.

Sen eskiden milliyetperver değil miydin? Ne diye Ziya Gök Alp'ı peygamber tanıyarak şiir yazmıştın? Milliyetperverlik yolunun çok çetin olduğunu anladığın, bu yolda çabucak yükselmeyeceğin için bundan vazgeçtin değil mi?

Romanının 152'nci sayfasında "*suratlarının kaba, küstah, ve aptal ifadelerinden sporcu oldukları anlaşılan gençler*" den bahsetmene rağmen sen eskiden sporcu değil miydin? Hatta bir talebe gezintisinde Nejdet Sançar'la yarışıp yenildikten sonra yenmek hırsını mutlaka tatmin etmek için, çocukluğundan beri alıştığın şekilde, yalınayak yeniden yarışarak yine geride kalmamış mı idin? Bisikletle çok yarışıp kalbini yoran ve bu yüzden kalbi bozulan sen değil misin? Senin yukarıdaki satırlarında çürük insanların güçlülere karşı duyduğu kıskançlıktan başka ne var?

Almanya'ya gidip uygunsuz hareketin dolayısıyla döndükten sonra Türk milliyetperverliğine de düşman olan sen, sırf bir iş bulmak , birkaç para almak için, düşmanı olduğun, bunu her yerde söylediğin

"Gazi"ye mehdiye yazmadın mı? Sabahattin Aliyef Yoldaş! Birkaç yılda bu kaçıncı döneklik? Hatta Yedek Subay Okulu'nda, askerliğe olan kabiliyetsizliğin dolayısıyla alaya çıkacakken Ankara'ya giderek Tarih Kurumu as başkanı Profesör Bayan Afet'e yalvarıp iltimasla bunun önüne geçmedin mi? Senin gibi bir komünistin romanını milliyetçi geçinen Falih Rıfkı'nın Ulus'ta tefrika ettirmesini sakın kendi lehine yontma! Çünkü Cibali imamının ferzendi olan Bay Falih Rıfkı Atay da, senin gibi il okul öğretmeni olan Profesör Bayan Afet de içimizdeki şeytanlardan ikisidir. Senin kim olduğunu daha iyi anlamak için onlara değil, hocan olan Ali Canib'e sormağa bilmem lüzum var mıdır? Çünkü o meslektendir. Seni çok iyi bilir.

"Yeni Adam" mecmuasının 261'inci sayısındaki Fikret anketine verdiğin cevapta "*Fikret'in insaniyetçiliği her kendini bilen insanda bulunması icap eden, hatta hakiki milliyetperver olmak için de esasi şartı teşkil eden bir insaniyetçiliktir."* diyerek bizleri yani bu vatanın hakiki sahiplerini kendini bilmemezlikle itham etmek istiyorsun. Zavallı Kirye Sabahattinaki!.. Erkekli dişili bütün yoldaşlar gibi sen de Türk milliyetperverliğine "insaniyet" afyonu yutturmak istiyorsun değil mi? Boşuna…

Hem niçin aile menşeini gizleyerek Behcet Yazar'ın anketine verdiğin cevapta (Edebiyatçılarımız ve Türk Edebiyatı, sf. 371) kendini Garbi Anadolulu gösteriyorsun? Tesadüfen Berlin'de doğsaydın kendini Berlinli mi göstereceksin? Sen Oflu Müslüman Rumsun. Saklamağa ne lüzum var? Sizin için şecere, soy, ecdat meselesi var mı? Irk meselesi yalnız yarış atlarında kalmıştır diyorsun ama görüyorsun ki hayvanların bile asilinde ırk aranır. Kimse sokak köpeklerinin ırkını sormaz.

Senin romanındaki milliyetçi gençler kimini falan milletin yardakçısı, kimini bir fikrin satılmış kölesi, kimini korkak ve dalkavuk, kimini kanı bozuk diye tenkid ediyorlar ve bugünkü sınırları dar buluyorlar değil mi? Saklamağa ne lüzum var Sabahattin Aliyef Yoldaş? Sen Mujikistan sınırlarını dünyanın son ucuna kadar yaymak istedikten sonra Turancı Türkler neden Anadolu'yu dar görmesinler? Senin düşüncenin tarihte hiç örneği olmadığı halde tabii oluyor da Turancılarınki birkaç defa tahakkuk etmiş olmasına rağmen neden aykırı geliyor? Sana aykırı gelse de gelmese de biz günün birinde bütün Türkleri birleştireceğiz. Tarihte Türklerin olmuş olan her şey yine Türklerin olacak. Sayısı on binleri geçen subaylar, öğretmenler, doktorlar, memurlar ve talebeler hep Turancılık ülküsü ile tutuşmuş insanlardır. Bu selin önüne sütü ve kanı bozuk birkaç serseri duramaz. Sonra yardakçı, köle, korkak, dalkavuk, kanı bozuklar yok mu? Mesela önce hicvettiği Gazi'yi sonra "memuriyet" için öven sana dalkavuk denmez mi? Rum olduğun, fakat Türk geçindiğinden için kanı bozuk değil misin? Düşüncelerini açıkça söyleyemeyip gizlice yaydığın için sana korkak dersek hak vermez misin? Zavallı megaloman Sabahattin Aliyef!...

Aklı kafanızdan sürsek,
İlmin içine tükürsek.
Dünyaya çevirip dirsek
Günümüzü hoş geçirsek

Diyen sana belki yalnızca acımak daha doğru olurdu. Çünkü kafandan süreceğin aklın kaç gram olduğu ve hele içine tükürmek istedin ilmin beş yıllık Muallim Mektebi tahsili ile lugatsız okunamayan kırk elli Almanca romana inhisar ettiği düşünülünce sana acımaktan başka bir şey yapmamak gerekirdi. Fakat bu biçareliğine bakmadan Türk edebiyatı meselelerine karışman, çizmeden yukarı çıkarak tahsilin ve bilgin müsait olmadığı halde münevverlerin karışabileceği meselelere burnunu sokman sana bir ders vermenin lüzumlu olduğunu gösteriyor. Sinirlerin hasta ise herkese acıdığımız gibi sana da acırız. Fakat sinirleri hasta insanların Türk milletine telkin vermesine katlanamayız. Bugünkü sınırların dar veya geniş olması da seni ilgilendirmez. Bu, Türklerin kendi aralarında halledecekleri meseledir. Haddini bilmezsen durumun bir hastanın durumu olmaktan çıkar. O zaman da bizimle her şekilde çarpışmayı göze almalısın. Biz Türkçülerle siz komünistlerin, fikir sahasında anlaşmamıza imkan olmadığı için, toplu bir halde, yumruklarımızın hakkını vererek çarpışmamız pek hoş olurdu. Çünkü fikirlerin halledemediği davaları kan halleder. Gerçi komünistler bu yiğitliği gösteremez. Fakat benim sana gayet samimi ve erkekçe bir teklifim var: Sen yedek subay olduğun için süngü kullanmasını bilmen icap eder. Bu davayı kökünden halledebilmek için benimle, şehirlerden çok uzak bir yerde süngü ve kılıçla bir ölüm-dirim çarpışmasını göze alacak kadar yüreğin var mı? Biz birbirimize ölüme kadar düşmanlık güdecek olan iki zümreyiz. Fikir savaşından bir sonuç çıkmadığını biliyorsun. Herhalde senin de istediğin "bir şeyler" yapmalıyız. Türk gençliğini roman ve hikaye ile zehirlemekte devam etmene engel olmak için sana bu teklifi yapıyorum. Fikir sahasında bizimle boy ölçüşemezsiniz. Fakat gizlice

bazı kimseleri kandırabilirsiniz. Bunun da önüne geçmek için sana en şerefli iki silahtan biriyle, ikimizden biri ortadan kalkıncaya kadar, vuruşmayı teklif ediyorum. Bilmem ki bu şerefi de tepecek misin?..

Nihâl Atsız
19 Temmuz 1940

çıiÖÇş

TÜRK TARİHİNDE YABANCI KANLILARIN İHANET SERİSİ

BİRİNCİ İHANET

Türk tarihi, içimizdeki yabancıların ihaneti ile doludur. Tarihimizin biraz aydınlanmaya başladığı çağlardanberi aralıksız süregelen bu ihanetler, yabancı kan taşıyanlar'a güvenmenin, onlara devlette üstün değil, en aşağı bir yer bile vermenin ne büyük yanlış olduğunu anlatan ebedî bir derstir. Tarih bir "bilim" değildir. Fakat tarihin konusu olan hâdiselerin belli kanunları vardır, Türk tarihi için bugüne kadar öğrendiğimiz kanunların en başta geleni "yabancı kan taşıyanlara güvenme!" buyruğunu vermektedir. Bu buyruk büyük geçmişimizin, ırkımızın, atalarımızın buyruğudur. Bugün yaşayanlara bu büyük gerçeği iyice anlatabilmek için Orkunun her sayısında, içimizdeki yabancıların ihanetine dair tarihî bir vaka göstereceğiz. Bunlara birer numara vermemiz kolaylık olsun diyedir. Birbirinin ardından gelen iki numara arasında bizim bilmediğimiz, hattâ tarihin bilmediği bir çok ihanetlerin daha geçmiş olması muhtemeldir.

Milâttan önce 78 yılında, Orta Asyada o zamanki Türk devletini yaşatmakta olan Kunlar, Çin sınırına bir akın yapacak oldular. Kun Elinde, nesillerden beri yurttaş olarak yaşayan Çinliler bunu Çin İmparatoruna bildirdiler. Böylelikle 4.000 kişilik Kun akıncı kolu pusuya düşürüldü. Ancak birkaç yüzü kurtulabildi.

Düşün ve unutma...

Orkun, 1950, Sayı: 2

İKİNCİ İHANET

Milâttan önce 68 yılında Kunlar Çine bir akın yapacaklardı. Kun ordusundan üç Çinli seyis kaçarak bunu Çinlilere bildirdi. Bu yüzden akın yapılamadı.

Düşün ve unutma!..

Orkun, 1950, Sayı: 3

ÜÇÜNCÜ İHANET

Kunlardan sonra Türkeli hakimiyetini alan Siyenpi-Tabgaçların zayıfladığı bir sırada hükümdar olup devleti kuvvetlendiren ve eski büyüklüğüne kavuşturacak gibi gözüken cesur yabgu "Ho-pe-men' (maalesef asıl Türkçe adını bilmiyoruz) milâttan sonraki 235 yılında kendi ordusunda bulunan Çinli bir askerin suikastıyla öldü ve devletin kuvvetlenip yükselmesi işi bir anda durdu.

Düşün ve unutma!...

Orkun, 1950, Sayı: 5

DÖRDÜNCÜ İHANET

Gök Türklerin hâkimiyeti çağında ve 580 yılında Çang-sun-çing adında bir Çin kumandanı Türk kağanına zevce olarak bir Çin prensesi getirmiş ve bir daha memleketine dönmemişti. Ertesi yıl kağan öldü. Yeni hükümdar İşbara Kağan, ok atmadaki ustalığından dolayı bu Çin kumandanının beğenerek nedimleri arasına soktu. Türk beğleri de kağanın buyruğu ile onunla sıkıfıkı konuşuyorlar ve büyük avlara birlikte gidiyorlardı. Çang-sun-çing herkese sorular sorarak Türk boylarının ayrı ayrı kuvvetleri ve devletin durumu hakkında bilgi ediniyordu. Gök Türk devletinin iç durumunu iyice öğrendikten sonra Çin İmparatoruna bir rapor verdi. Bu raporda Türklerin hepsini birden yok etmek imkânsız olduğu için aralarına ayrılık sokarak yenmek gerektiği belirtiliyordu. Türklerden yılgın olan Çin imparatoru büyük bir sevinçle Çang-sun-çing'i çağırttı. Onu iltifatlara boğdu. Çinli casus Türklere karşı neler yapılması gerektiği hakkında birçok şeyler söylediği gibi imparatora Türkelinin bir haritasını da verdi.

Düşün ve unutma!...

Orkun, 1950, Sayı: 6

BEŞİNCİ İHANET

İşbara Kağan 582'de 400.000 kişilik bir orduyla Çine saldırdı. Çin seddini aştı. Çinlileri her yerde bozdu. Türkler yalnız bir noktada durdurulabildiler. Diğer yerlerde Türk orduları Çinin içine doğru ilerlediler. Bu sırada yine Türkelinde bulunan Çang-sun-çing, İşbara Kağanın oğluna haber göndererek Türk devletinin en yaman boylar topluluğu olan Tölüslerin isyan ettiğini, İşbara Kağanın karargâhının düşmek üzere bulunduğunu bildirdi. Bu korkunç haber, korkunç Türk akınını durdurdu. Hızla çekilerek Türkeline döndüler.

Düşün ve unutma!..

Orkun, 1950, Sayı: 7

ALTINCI İHANET

603-609 yılları arasında Gök Türk kağanı olan Türe Kağan'ın İçing adında Çinli bir zevcesi vardı ve bu prenses Çin'in Sui Hanedanına mensuptu. Türe Kağan ölünce yerine geçen oğlu Türgiş Şipi Kağan (609-619), Türk âdeti gereğince üvey anası olan bu Çinli prensesle evlendi.

Türgiş Şipi Kağan muktedir bir adamdı. Türklerin arasında sokulmak istenen mutad bozgunculuklar bu sefer sökmeyince Çinliler, kendilerine en çok aleyhtar olan Türk beğlerinden birini "hediye vereceğiz" diye sınıra çağınp öldürdüler. Kağana da: "Sana isyan için gelip bizden yardım istemişti; onun için öldürdük" diye haber yolladılar. Fakat Kağan hakikatı anlamakta gecikmedi ve öç almak için, o sırada Çinin kuzey sınırlarını teftişe çıkmış olan imparatoru yakalamaya karar verdi. 615 yılında 100.000 atlı ile imparatorun geçeceği yolları tuttu. Çin imparatoru mutlaka yakalanacaktı. Fakat İçing Katun bunu imparatora bildirdiğinden Çin imparatoru kaçarak teşebbüsü boşa çıkardı.

Düşün ve unutma!..

Orkun, 1950, Sayı: 10

YEDİNCİ İHANET

Gök Türk Kağanı Türgiş Şipi Kağan (609- 619)'ın Çinli zevcesi İçing Katunun ihaneti yüzünden 615 yılında esir olma tehlikesi atlatan Çin İmparatoru güneye kaçarak bugün "Tay-yuen" denilen "Yen-men" şehrine sığındı. Kağan da önüne gelen bütün koruganları birer birer düşürerek Yen-men'i kuşattı. Durum ümitsizdi. İmparator ağlıyor, son bir gayret daha göstermeleri için subayları kucaklıyordu.

Çinliler, Türk kuşatma hattını yarıp çıkmayı düşündülerse de kıyışamadılar. İmparator teslim olmaya hazırlanıyordu. Son çare olarak yine kağanın Çinli zevcesi İçing Katuna baş vurdu. Bu hain kadın, Gök Türk ülkesinin kuzey bölgesinde isyan çıkmış olduğuna dair bir söylenti çıkararak Çin İmparatorunu ve imparatorluğunu kurtardı. Türgiş Şipi Kağan mevhum ihtilâli bastırmak üzere bütün ordusunu alarak çekildi.

Düşün ve unutma!..

Orkun, 1950, Sayı: 11

SEKİZİNCİ İHANET

Gök Türk Kağanı Türgiş Şipi Kağan 619'da ölünce yerine kardeşi Çuluk Kağan (619-621) geçti. O da Türk göreneğince dul yengesi İçing Katunla evlendi. O sırada Çin'de, İçing Katun'un mensup olduğu Sui Hanedanı devrilmiş, yerine Tang Hanedanı gelmişti.

Çuluk Kağan ustalık ve cesaretle Çin'i yıpratıyordu. İçing Katun'un tesiriyle de Çin'de Tang Hanedanını devirip Sui Hanedanını tahta çıkarmak fikri ve bahanesiyle 612 yılında Çin'e bir sefer açtı.

Fakat hain Çinli zevcesi İçing Katun, bundan önce yaptığı iki ihanet yetmiyormuş gibi, bu sefer de Çinin ağır bir darbe yiyeceğini anlayınca Kağanı öldürdü. Sefer durdu. Çin kurtuldu.

Düşün ve unutma!..

Orkun, 1950, Sayı:12

İKİ ŞANLI YILDÖNÜMÜ

Birinci kânun ayında Türk tarihinin iki şanlı yıl dönümü vardır. Biri 11. biri de 19. yüzyılda olan bu iki şanlı günün ikisi de kuşatma savaşlarına aittir. Kavgalar ve kahramanlar tarihinin destanı olan tarihimizin bu iki büyük olayını Türk gençleri daima övünçle hatırlamalıdır. Bunların biri Antakya'yı aldığımız, biri Pilevneyi verdiğimiz günün yıl dönümüdür:

I- On birinci yüzyılın üçüncü dörtte birinde Ermeni dükü Flaretos, Anadolu'nun doğu-güney bölgesinde bir devlet kurmuş ve sarp kayalara dayanan bu devleti Türklere vergi vererek yaşatmağa muvaffak olmuştu. Antakya da Flaretos'un elindeydi. Flaretosla bozuşan oğlu, İznik'e gelerek Anadolu Selçuk kıralı Gazi Süleyman Şahı Antakya'yı almağa kışkırttı. Koca Süleyman Şah hareketini gizli tutmak için yalnız geceleri yürüyüp gündüzleri köylerde saklanarak Anadolu'yu boydan boya geçti. Gecenin karanlığında şehrin surlarına yanaşarak ipler attırdı. İplere tırmanarak burçlara çıkan Türk askerleri şehrin kapısını açtılar. Gazi Süleyman Şah 280 kişilik kuvvetiyle şehire girdi.

Türk askerleri korkunç bir haykırışla saldırınca Ermeniler büyük bir baskına uğradık sanarak panik yapmışlar ve şehrin iç kalesine kaçarak canlarını kurtarmışlardır. Bu vak'a 1084 birinci kânununun 8. gününde, bazı tarihçilere göre de 13. gününde olmuştur. İç kalenin alınması ise Süleyman şahın askerlerinin azar azar arkadan gelmesi üzerine daha sonradır.

II- 10 birinci kânun 1878, 145 günlük şanlı bir müdafaadan sonra Plevne şehrimizin düştüğü gündür. Müşir Gazi Osman Paşa 40.000 kişilik ordusuyla 150.000 kişilik Rus ve Romen ordularına dayandıktan sonra yiyeceğinin tükenmesi üzerine bir çıkış yapmış, fakat başaramayarak düşmana tutsak düşmüştü: Osman Paşa o kadar askerî üstünlük ve kahramanlık göstermişti ki Moskof Çarı ve başkumandanı onun kılıcını alamadılar. Gazi Osman Paşanın ruhu bugün bütün dünyaya bir yurdun, Çekler ve Fransızların yaptığı gibi, teslim edilemeyeceğini, yurdun kalelerinin, hattâ açık şehirlerinin Pilevne gibi müdafaa olunacağını sessiz bir belâgatle haykırmaktadır. Antakya'da yenenlerle Pilevne de yenilenlerin hâtırası yarınımızı aydınlatan güneşlerdir.

Orkun, 1943, Sayı: 12

İLERİCİLER

Disiplin, medeniyetin getirdiği bir davranış şeklidir. Medeniyetin doğurduğu meseleler birçok fedakarlığı gerektirdiğinden insanlar hürriyetlerinden, haklarından ve çıkarlarından vazgeçmek suretiyle bu disipline uyarlar.

Bugünün medeniyetinde romantik hürriyet yoktur. Hürriyet yalnız vicdanlarda ve kafaların içindedir. Davranış hürriyeti geri kalmış toplumların işidir. Hürriyetin sınırsızlığı ise ancak hayvanlara mahsustur.

Kendilerine "ilerici" ve kendileri gibi düşünmeyen herkese "gerici" diyen bir züppeler ve hayvanlaşmış insanlar topluluğu işte bu sınırsız hürriyeti istiyorlar. Bir topluluğu diri tutan disiplinlerden hiçbirini tanımak istemiyorlar. Kanunlarda işlerine gelmeyen maddeleri kaldırmak davasını güdüyorlar. Ahlakı tahrip etse dahi basının kayıtsız hürriyetini savunuyorlar. Serbest aşk istiyorlar.

Kanunlar hürriyeti kısmak, yani insanları hayvanlıktan kurtarmak için yapılır. Kanunlar kötülük yapmak hürriyetini, toplumu yıkmak hürriyetini, ihtikar hürriyetini, cinayet hürriyetini önlemek için yürürlüktedir. Bir toplumu diri tutmak için gerekirse fikir hürriyetine de gem vurulur. Her toplumun ayrı mizacı, ayrı alerjisi, ayrı eğilimi vardır. Bunun dışına çıkılmaz. Çıkılınca rezalet ve fecaat olur.

İsveç, Norveç ve Danımarka'da kadınlar için sun'i aşılama ile gebelik kanunu vardır. Aslına bakılırsa sağlam nesil yetiştirmek için bu usul pek yerindedir. Ama bu yerinde olan işi gel de Türkiye'de uygula bakalım. Yer yerinden oynar. Çünkü Türk Milleti'nin düşünüş tarzı, ahlak prensipleri ve insanlık gururu büsbütün ayrıdır.

Basin hürriyeti de böyledir. Her şeyi sayıp söylüyemezsin. Basında fikir ve duygu değeri, bilim gerçeği, milli fayda unsuru olmalıdır. Bunların hiçbiri yokken, basın hürriyeti adına ahlak veya sinir bozucu, milli duyguyu incitici yazılar yazmakla hangi insani fayda sağlanır? Fikrin bir sıhhati olmak lazımdır. Erkek ve kız kardeşlerin birbirleriyle evlenmesini savunan fikir, fikir midir?

Şu son günlerde Babeuf üzerinde koparılan fırtına kadar gülünç bir davranış olabilir mi? Acaba Babeuf dünyaya gelmeseydi insanlık, hatta Fransa ne kaybederdi? Bu adamın eserinde Türk kanunlarına göre suç unsuru bulan savcı yanılıyor da onu savunanlar mı doğru söylüyor? Yasa gerektirdi mi, Kürt Said'in eserleri nasıl toplatılıyorsa, Frenk Babeuf'ünküler de öyle toplatılır.

Babeuf için gösteri yapan zavallılar bu davranışlarıyla tarihe geçeceklerine inanıyorlarsa ne mutlu onlara!... Hele mahkemeye kadar gelerek kendisini sanıklar arasına kattıran kahramana hiç diyecek yok. Yalnız küçük bir nokta: Bu muhteşem kabadayılığı sıkı yönetim zamanında yapmalıydılar.

İlericilerin savunduğu serbest aşka gelince, onların istediği bu hürriyet yalniz ve ancak hayvanlarda vardır. Pagan Roma'nın serbest aşk yüzünden, nasıl rezaletlere sahne olduğu unutulmamalıdır. Dinlerin erkek-dişi ilişkileri üzerindeki baskısı da bu rezaletlere karşı sosyal bir tepkiden başka birşey değildir.

İlerici-gerici tabirlerini komünistler çıkarmıştır. Eskiden terakkiperver ve mürteci kelimeleri vardı. Fakat bugünkü ilerici-gerici anlamında kullanılmıyordu.

Bugün herkes tarafından kullanılan bu kelimeler aşınmış, manasız, medulsuz hale gelmiştir. Hele kendilerine ilerici diyen iğrenç maskaraları gördükten sonra namuslu insanlarda bu kelimeye karşı bir düşmanlık bile belirmiştir.

İlerlemek, yurtta herkesi en aşağı ilkokuldan geçirmek ve dünya çapında üniversiteler kurarak dünya çapında bilginler yetiştirmektir.

İlerlemek yurtta yüksek bir ahlak seviyesi ve aile düzeni, fertler arasında sevgi ve saygı yaratmak, her türlü ahlaksız ve anormal fert ve akımları tasfiye etmek, hak ve ahlak düşüncelerini kafalara sokmak, siyasi sınırlar dışında kalan soydaşlara yardım elini uzatabilmektir.

Yoksa ilerlemek fikir ve düzen bozucu yazılar yazmak veya yazıları Türkçe'ye çevirerek milleti birbirine düşman sınıflara bölmek, çirkin ve ahlaksızca yayınlar yapmak, milli mukeddasatla alay etmek ve yabancılara sinsi sinsi uşaklık etmek değildir.

Ötüken, 15 Aralık 1964

iiÖÖçs**IRAN TÜRKLERI**

12 Kasim 1968'de, saat 19 daki Radyo Ajans Haberlerinde ve ertesi günkü gazetelerde bildirildigine göre, Iran Disisleri Bakani Zâhidî, Tahran hava alaninda, bira yabanci gazetecinin sorusuna verdigi cevapta, bu iliskilerin geçmiste oldugu gibi dostluk ve kardeslik esaslarina dayanarak yürüdügünü söylemisti.

Türk – Iran iliskilerinin dostluk ve kardeslik temeline dayanarak yürümesini, elbette, biz de isteriz. Çünkü "Kalkinma Için Bölgesel Isbirligi" andlasmasinda Iran'la müttefik oldugumuz gibi, sinirdas bulunmakligimiz, ayni muhtemel tehlikelerden zarar görme durumunda olmamiz da bizi dostluga, ittifaka ve isbirligine sürüklemektedir.

Iran'la kardesligimize gelince bunda da büyük bir gerçek payi oldugu muhakkaktir. Çünkü 25 milyonluk Iran'da Türkler 12 milyonla en büyük millî toplulugu teskil etmekte ve Fars, Arap, Kürt, Lor, Belüç gibi etnik unsurlar arasinda her alandaki cevvaliyetleri ile Iran'in âdeta bir Türk memleketi oldugu gerçegini ortaya koymaktadir. Unutulmamali ki bugün Iran'in hâkim unsuru farz olunan Farslar ancak 8–9 milyonluk bir kütleden ibarettir ve bu unsur, bundan önceki uzun yüzyillar boyunca daima Iran'daki Türk toplulugunun hâkimiyeti altinda yasamistir.

Iran 1042'de tamamen Selçuklularin hükmüne girip 12. asir sonlarina kadar bu hanedanin, daha sonra yine halis Türk olan Harzemsahlarin, Harzemsahlardan sonra Çengiz Hanedaninin bir kolu olan Ilhanlilarin, ilhanlilardan sonra Calayirlar, Karakoyunlular, Temirliler, Akkoyunlular, Safevîler, Afsarlar ve Kaçarlarin hâkimiyeti altinda kalmis ve bu hâkimiyet 1925 yilina kadar uzamistir. 1042 ile 1925 arasi 883 yil eder. Bir ülke 883 yil Türklerin elinde kalip da halkinin çogu Türk olunca süphesiz bir Türk memleketi sayilacaktir. Bir Türk memleketi oldugu halde zit ve yabanci bir ülke sayilmasinin tek sebebi ortaçaglardaki devlet kavraminda en mühim faktör sayilan mezhep ayriliginin dogurdugu araliksiz ve lüzumsuz kavgalardir.

Tarihlerin Türk – Acem kavgasi diye gösterdigi Çaldiran meydan savasinda Türklügü temsil eden Yavuz Sultan Selim'in ordusunda 10.000 kadar devsirme yeniçeri vesaire bulundugu halde Acemligi temsil eden Sah Ismail'in ordusu yüzde yüz Türkmenlerden mürekkepti. Saray ve ordu dili Türkçe olan Iran'in fiilen olmasa bile resmen Farslasmasi 1925'te Pehlevî Hanedaninin Iran tahtina geçmesinden sonradir.

Zâhidî'nin bahsettigi dostluk ve kardesligin dogru olmasi için yalniz Disisleri Bakanlarinin siyasî nezaket çerçevesindeki sözleri hiç süphesiz kâfi degildir. Bütün Disisleri Bakanlari, baska milletlerden bahsederken asagi yukari ayni seyleri söylerler. Dostluk ve kardesligin gerçeklesmesi, bütün milletçe olmasa bile, aydinlar ve basin tarafindan desteklenmedikçe hakikat olmus sayilmaz.

Iran'da hükümet kontrolünde oldugu herkesçe bilinen basinin Türkler hakkindaki düsünceleri hiç de kardesçe, hatta dostça degil, aksine düsmancadir. Örnek olarak son zamanlarda, üzerinde çok durulan bir Iran gazetesinin Âyendegân'in Türkiye'den bahseden makalesi gösterilebilir. Âyendegân, Türkiye'den "Don Kisotlar Ülkesi" diye bahsediyor. Doguda ve Batida Don Kisot karakterli bazi milletlerin bulundugu malumsa da Türklerin bunlardan biri olmadigi millî karakterleriyle sabittir ve bir

ülkeyi bu sekilde adlandirmak herhalde dostça bir bakisin neticesi degildir.

Âyendegân, Türklerin büyüklük iddiasinda olduklarini, akilliliklariyla söhret sahibi olmak istediklerini, fakat temelden mahrum olan bu iddianin sirf bir taassup mahsulü oldugunu, bu milletin içindeki bazi bilgisiz kimselerin Pantürkizm hülyasiyla yasadigini, Türkçe konusan baska milletleri kendi imparatorluklari içine katmak istediklerini yaziyor.

Türklerin büyüklük iddiasi, böyle bir iddialari varsa, temelden yoksun degil, tarihî temellere dayanan bir düsüncedir. 1918 yilina kadar Türklerin araliksiz olarak büyük devlet halinde yasadiklari ve bazi asirlarda cihan birincisi olduklari da yine tarihî bir gerçektir. Farâbî'yi yetistiren bir millete "akilliliklariyla söhret sahibi olmak isteyenler" demek ilmî degerden mahrum, hakikatle ilgisiz bir iftiradir. Âyendegân'in bilgisiz kimseler diye bahsettigi Pantürkistlerin "Türkçe konusan baska milletleri kendi imparatorluklarina katmak" istemeleri ise düzeltilmeye muhtaç bir yanlistir. "Türkçe konusan baska milletler" yeni icad bir nazariye olacaktir. Çünkü Türkçe konusanlarin Türk oldugu bütün dünya ilim âlemince kabul edilmis, mantikin ve tarihin destekledigi bir hakikattir. Âyendegân, Iran Türkleri olan Azerilerin Türkmenlerin ve Kaskaylarin "Türkçe konusan baska milletler" oldugunu anlatmak istiyorsa bu fahis yanlisi düzeltmeye kalkmak bile abestir. Aslinda Fars olan bu Azeri, Türkmen ve Kaskaylarin Mogol istilasi sirasinda zorla Türkçe konusmaya mecbur edildigi hakkinda Iran okullarinda ögretilen tarih bilgileri üzerinde ise söz söylemeye imkan yoktur. Anlasilmayan, tarihî bir sir olarak kalan nokta, Mogollarin Farslari niçin Mogolca degil de Türkçe konusmaya icbar ettikleridir.

Âyendegân'in dostluk ve kardeslige asla yakismadigi gibi gerçekle ve mantikla bagdasamayan bir iddiasi da, Türklerin büyüklük duygusuna kapilarak birçok Ermeni'yi yok ettikleri hakkindaki sözleridir.

Herhalde Birinci Cihan Savasi sirasindaki olaylara dokunmak istiyor.

O Ermeni hâdiseleri büyüklük duygusundan degil, var olma direnisinden dogmustur. Ölüm – dirim savasina girmis olan Türkiye'yi Ermeniler arkadan vurmak istemislerdi. Ihanet eden tebaalara karsi bütün devletlerin yapacagi muameleyi Türkler de yapmislardi. Ya Ikinci Dünya Savasinda ve bir de iki yil önce Farslarin Siraz bölgesindeki Kaskay Türklerine karsi giristigi yok etme harekâti neydi? Iran'in güneyinde Farsligin ortasinda, bir ada halinde yasayan bir iki yüz binlik Kaskay Türkleri hangi düsmanla isbirligi yapmis veya Iran'in hangi hayatî çikarini tehlikeye koymustu?

Görülüyor ki tarihe mal olmus olaylari lüzumsuz yere kurcalamak faydasizdir. Hele bunlarin haksiz sekilde tefsiri geriye tepen silah tesiri yapar.

Iran gazetesinin unutmamasi gereken nokta sudur: Türkiye, çevresinde düsman devletler olsa bile kendisini koruyacak kudrette oldugunu uzak ve yakin tarihiyle ispat etmis bir devlettir. Iran ayni durumda degildir ve Iran'i devlet halinde yasatan güç Imam Riza'nin türbesi veya Firdevsi'nin Sehnâmesi degil, 12 milyonluk saglam, enerjik, mütesebbis ve cesur nüfusu ile Iran Türkleri'dir.

Iran'in kendi devlet baskanlari olarak saydigi Tugrul Begler, Alp Arslanlar, Meliksahlar, Sancar-Mâziler, Sah Ismâiller, Tahmasblar, Nadir Sahlar ve onlarin ordulari tamamiyle Türktür. Iran edebiyatini tesvik ve mükâfatlari ile gelistirenler Türk hükümdarlaridir. Fars edebiyati sairlerinin mühim bir bölümü de Türk irkindan kimselerdir.

Hele Ikinci Cihan Savasi'nin kritik günlerinde, Iran Ruslar'la Ingilizler tarafindan istilâ edilir ve Pehlevî Hanedaninin kurucusu "Büyük Sah Riza Pehlevî" esir edilerek sürgüne gönderilirken Basra Körfezi'nde kuvvetli Ingiliz filosuna küçük birkaç savas gemisiyle karsi koyarak sehid olan Iran amirali "Bayindir" da, adindan da anlasilacagi üzere, Türk'tü.

Zaten bu muhtesem deliligi de ancak bir Türk yapabilirdi.

Zâhidî'nin bahsettigi Türk – Iran dostlugunun gerçeklesmesi bir takim sartlara baglidir. Bu sartlarin basinda iki taraftaki basinin rolü ile Iran Türklerine karsi gösterilen muamele çok mühimdir. Basin hem umumî efkâri temsil etmek, hem de halka yol göstermek bakimindan bu dostlukta güçlü bir faktördür. Simdiye kadar Türk basininda Iranlilari kiracak sistemli bir yayin görülmemistir. Türk basini Iraniniki gibi baski ve sansür altinda bulunmayip hür oldugu halde Iran düsmanligi yapan bir gazeteye

rastlanmamistir. Aksine, gerek gazeteler gerekse dergiler Iran'i, Iranlilari, özellikle Iran saray çevresini memnun edecek yazilar yazmistir. Iran'da, bir taraftan lüks ve sefahat yapildigi ve memleketin bütün servetinin birkaç yüz aile tarafindan paylasildigi, öte yandan sokaklara dökülmüs sefaletin acikli manzaralar arzettigi sol temayüllü bazi gazeteciler tarafindan dile getirilmisse de bunda pek fazla yalan ve yanlis yoktur. Türk basini, sirf ittifak baglarina duydugu saygi dolayisiyla bu meseleleri daha fazla kurcalamaktan çekinmis, Iran'in iç isi sayarak üzerinde durmamistir. Üzerinde durulan konu, Iran'in genç ve güzel kraliçesi Ferah Dibâ'nin zarafeti, meziyetleri, sosyal konularla ilgisi gibi meseleler olmustur. Bu arada Iran sahina da genis yer verilmis, hakkinda övücü yazilar yazilmis, ilk iki evlenmesinde bahtiyar olmadigi için kendisine karsi sefkat ve sempati duyulmustur.

Iran hükümetinin bir yandan Türkiye ile dost ve müttefik geçinirken öte yandan Türkiye'de ögrenim yapmak isteyen Türk asilli Iran ögrencilerine pasaport vermemesi, buna karsilik herhangi bir Avrupa ülkesinde gidenlere hiçbir sinir konulmamasi dikkatten kaçacak gibi degildir. Bu gençlerin Türkiye'de Türkçülük ve Turancilik ülküleriyle asilanmalarindan korkuyorlarsa bunun çaresi Türklere Türkiye kapilarini kapamak degil, onlari Iran'a isindiracak formülleri bulup uygulamaktir. Dokuz yüzyildan beri Iran'a hâkim olan Türklerin birdenbire bir sihirbaz degnegiyle mahkûm duruma düsüvermeleri herhalde onlar tarafindan kolaylikla ve baski ile kabul olunacak bir sey degildir.

Âyendegân'in Türklere bir takim kusurlar yakistirmasi ve Türkiye'de Turancilik fikirleri revaçta oldugu için bu memleketi Don Kisotlar ülkesi diye tarif etmesi, sirça köskte oturanlarin komsularina tas atmasi cinsinden tehlikeli bir davranistir. Çünkü is karsilikli suçlamalara dökülünce bundan zararli çikacak olan herhalde Türkler olmayacaktir.

Türkiye'de Pantürkizm düsüncesi bütün Türkleri (Âyendegân'in tabiriyle Türkçe konusan milletleri) birlestirmek gayesini güder. Bu gaye tarihte birkaç defa gerçeklesmistir. Selçuklu Alp Arslan ve Meliksah zamanlarinda Iran ile Türkiye tek devlet halinde yasiyorlardi ve basinda Selçuklu Hanedani bulunan, baskenti Rey veya Isfahan sehirleri olan bu devlet süphesiz bir Türk devletiydi. Iste bugün Iran'da Türkçe konusan Azeriler ve baska Türkler, Iranli dostlarinin mizah konusu olacak iddialari gibi Mogollar'in zorla Türkçe konusturduklari Farslar degil, Selçuk Devletinin dayandigi unsur olan Türklerin torunlari, yani Iran'in dünkü hâkimleridir.

Türklerin Pantürkizm ülküsünü gütmeleri bir kusursa Iranlilarin panaryanizm düsünceleri nedir? Pantürkizm, gerçeklesebilir bir ülkü oldugunu ve yalniz Türkleri düsündügü halde Fars, Kürt ve Ermenileri içine almak hayalindeki panaryanizme ne demeli? Hele Farslarla Ermenilerin birlesmesi gibi asla gerçeklesemeyecek olan bir düsüncenin ardindakiler nasil insanlardir?

Pantürkistler kendi tarihleri hususunda hiçbir mugalata veya mübalagaya kapilmis degillerdir. Buna ihtiyaçlari olmadigi da malumdur. Ya geçende kutlanan "Iran'in 2500 üncü yil dönümü" nedir? Acaba ortada gerçekten 2500 yillik bir devlet var mi? Iranli müttefiklerimizi gücendirmek pahasina olsa da böyle bir devletin bulunmadigini söylemeye mecburuz. Medyalilari Iranli saysak bile Medyalilarla Perslerin kisa süren hakimiyetlerini Iskender istilâsi yok edip Iran uzun süre Makedonyalilarin esareti altinda kalmamis miydi?

Makedonya hakimiyetine son veren Partlarin Fars olmadigi muhakkak olmamakla beraber bunlari da Iran kadrosuna alsak ve Sasanlilarla birlikte hesap etsek dört bes asir süren bu devreyi Araplar sona erdirip ondan sonra Iran haritadan silinmemis miydi? Asirlardan sonra kurulan ve Iran'in ancak bir parçasina hâkim olabilen Samanlilar, Saffarlilar, Büveyliler de nihayet Iran'i bütünüyle Türklere birakmamislar miydi? Arada asirlarca süren Makedonya, Arap ve Türk hakimiyetleri bulunan bir ülkeyi 2500 yillik Fars devleti saymak herhalde tarihe "seni saymiyorum" demekle birdir.

Hele adinin "Muhammed Riza" oldugu bütün dünya tarafindan bilinen simdiki Iran sahinin "Aryamihr" (yani Arya günesi) adiyla anilmasi Islâmiyetten önceki Iran tarih ve kültürüne çekilen özleyisin ifadesinden fazla bir mânâ ifade etmez.

Bizim tarihimizde buna benzer mübalegalar yoktur. Mustafa Kemal Pasa, "Atatürk" adini soyadi olarak almistir. Sunu da unutmamali ki o Sakarya ve Dumlupinar meydan savaslarini kazanmis bir kumandan, mahvoldu sanilan bir milleti kalkindiran devlet adamiydi. Tehlike anlarinda ülkesini birakip gitmis ve bu unvani durup dururken almis degildi.

Iranli müttefiklerimizin bizi tenkit veya hicvederken kendilerinin toz kondurulacak taraflari bulunmamasi icab ederdi. Meselâ, dost bir devlet, kendi sinirlari içinde bulunan 12 milyon Türk'e baska türlü muamele etmeliydi. Iran'in en özlü ve savasçi unsuru olan Türklerin o ülkedeki 50–60 bin Ermeni'nin yararlandigi azinlik haklarindan faydalanmasinin önlenisi Türk denilince ödü patlayan bir devletin basvuracagi çaredir. Farslar'in beyninde Sehnâmedeki masallar yer etmis oldugu için kuzeylerindeki Azerbaycan'da bir "Turan" ve her Türk'te de bir "Afrâsiyab" görmek kuruntusundan kendilerini kurtaramiyorlar.

Halbuki devlet ve onun politikasi kuruntularla degil, gerçek müttefikleri ve saglam dostlarla hakiki düsmanlari kavrayabilmek hüneriyle yürütülür.

Türkiye'de hiçbir Iran düsmanligi bulunmamasina karsilik müttefikimiz Iran'in suuraltinda bazi karanlik noktalarin bulundugu muhakkaktir.

Iranlilara, geleceklerinin Türk dostluguna bagli bulundugunu, Türk düsmanliginin Iran'in lehinde olmayacagini hatirlatmak ise dostça bir uyarmadan baska bir sey degildir.

Ötüken, Ocak – 1970

İRTİCA ARTIK BİR KUVVET DEĞİLDİR

Yargıtay başkanı merhum Öktem'in cenaze törenindeki olaylar hemen hemen bütün basın, partiler ve dernekler tarafından irticanın hortlanması şeklinde görüldü ve büyük bir tehlike karşısında olmanın telaşı bütün Türkiye'yi sardı.

Ama Muhalefet Partisi Başkanı bunu "tipik bir 31 Mart Olayı" diye tarif etti. Gerçekten çok çirkin olan hadise, başta hukuk adamları olmak üzere yapılan protesto yürüyüşleriyle sona erdi.

Öyle sanıyoruz ki hukuk adamlarının ve hele, en üstün derecedekilerle birlikte hakimlerin bir protesto olayına karışarak yürüyüş yapmaları cihan tarihinde ilk defa görülmektedir.

Türkiye'deki en üstün hakimin ölüsüne karşı yapılan saygısızlık ve hatta saygısızlığı çok aşan aşağılama dolayısıyle hakimlerin üzüntü ve öfkeye kapılmaları, bu öfkeye savcı ve avukatların da katılmaları normaldir. İrticanın Türkiye'ye nelere mal olmuş ve uğursuz nesne olduğunu bilen aydınların da aynı duyguya kapılmalarında şaşılacak bir yön bulunmasa gerekir. Fakat yüz mutaassıbın eseri olan saldırganlığa bakarak irticanın bu devleti ele geçirebilecek kadar güç kazanmış olduğunu ileri sürmekte elbet isabet yoktur.

İrtica ikiyüz yıldan beri daima gücünden kaybederek yaşamış, gerek zamanın akışı, gerekse öğretimin yayılması dolayısıyla sıfıra doğru yol almakta bulunmuştur. Siyasî gayelerle ve yeni anayasanın getirdiği sonsuz hürriyetle irticanın yaşaması ve kuvvetlenmesi için gösterilen bütün çalışmalar, yüz yaşındaki bir ölüm hastasını vitaminlerle canlandırmak için gösterilen gayretten farksızdır.

İmran Öktemolayını çıkaran yobazları kendi haline bıraksaydınız, askerle polisi kışla ve karakollara çekerek "Ne olursa olsun karışmayacaksınız" diye buyruk verseydiniz, onlar yine birşey yapamazladı. Tek yapacakları şey çirkin davranışlarını daha da çirkinleştirerek Öktem'in tabutunu parçalamak, çevredeki birkaç kişiyi yaralayıp öldürmek, bağırıp çağırmak olurdu. Fakat bu kafa yetersizlikleri, bu zihniyet bozuklukları ile devleti aslâ ellerine geçiremezlerdi ve emin olun bir saat geçmeden kendi aralarında anlaşmazlığa düşerek birbirlerini tekfire başlarlardı.

Yobazların bu davranışının üşünülerek tasarlanmış olduğu hakkındaki yazılar asla doğru değildir. Hele bu işte hükûmetin parmağını aramak partizanca bir lâf ebeliğidir. Bu hadise, hiç şüphe yok, fevrî bir harekettir ve yıllardır yurdumuzda esen disiplinsizlik havasının olağan sonuçlarından birisidir.

Buna benzer başka bir hadise Millî Birlik Komitesi zamanında ve Yassıada duruşmaları sırasında da olmuştu. Yassıada'da ölen eski İstanbul valilerinden merhum Lütfi Kırdar'ın cenazesinde de bazı taşkınlıklar olmuş, hattâ o zaman İstanbul valiliği görevinde bulunan General Refik Tulga, olayın elebaşlarından birine mezarın önünde bir de tokat atmıştı.

Millî Birlik Komitesi zamanı bir sıkı yönetim ve dikta zamanıydı. Bugünkü aşırı hürriyetten eser yoktu. O şartlar altında bile dinî taassupla fevrî hareketler yapılabiliyordu. İmran Öktem olayında hükûmeti sorumlu bulunca Lütfi Kırdar olayında da Millî Birlik Komitesi'ni suçlu görmek gerekecektir ki buna asla imkan yoktur. Çünkü Millî Birlik Komitesi iktidara geldiği gün yaptığı ilk işlerden biri Doğu'daki şeyhleri tutuklayıp bir kampa tıkmak olmuştu.

Türkiye'deki yobazlığın dışardan kışkırtıldığı, desteklendiği söyleniyor. Söylentilere inanmak gerekirse bunu Suudî Arabistan destekliyormuş. Suudî Arabistan'ın arkasında da Amerikan petrol kumpanyaları ve dolayısı ile Amerika varmış.

Suudî Arabistan zengin petrol kaynaklarından elde ettiği büyük gelire rağmen kendi güneyindeki küçük Yemen'de sürüp giden cumhuriyetçi-kralcı savaşını, kendi çıkarı bakımından desteklediği kralcılar lehine çevirmekten bile âciz kalmış bir devlettir. Türkiye gibi, kendi çapının çok üstündeki bir ülkede propoganda yapmaya girişmeyecek kadar da akıllıdır. Suudî Arabistan'ın Türkiye'de hiçbir siyasî emeli olamaz. Kendi dinî, aynı zamanda millî davası olan İsrail meselesine bile karışmaktan çekinen bir devletin Türkiye'de taassubu besleyeceğini düşünmek abestir.

Suudî Arabistan'ın arkasındaki Amerika'nın da taassubu desteklemesi bir hayaldir. Türkiye'ye hakim olmak isteyen yabancı devlet, âciz cahil taassubu kışkırtmakla birşey kazanamayacağını bilir. Bir yabancı ülkeye hakim olmanın yolu o ülkedeki askeri, aydınları, zeki ve kabiliyetli adamları, bazı partileri elde etmektir. Bu konuda solcu yazarların kopardığı yaygara, her hadiseyi istismar ederek millette bezginlik yaratmak hususundaki Varşova toplantısı kararlarının uygulanmasından başka birşey değildir.

İmran Öktem olayının aksi yönden bir benzeri, öğrenci kargaşalıkları sırsında Bayazıt Kulesindeki Türk Bayrağını indirerek yerine kızıl bayrak asmakla yapılmış, fakat bu olay ötekinden çok daha mühim olduğu halde üzerinde hemen hiç durulmamıştı.

Türkiye için irticanın bir tehlike olmasına karşılık, dışardan beslenen komünizmin ciddi bir tehlike olduğu muhakkaktır. Fakat bugünkünü 31 Martla ölçüştürenler dünkü karşısında birşey söylememişlerdi.

Neden böyle olmuştur? Bunun sebebi parti mücadelesi ve son zamanların deyimiyle söyleyelim, "siyasî yatırım" gayretidir.

Adalet Partisi hükümetinin pek çok yanlışları, beceriksizlikleri, acizlikleri ve partizanca davranışları olduğu muhakkaktır. Böyle olduğu halde seçim şansı en kuvvetli olan parti yine de odur. Halk Partisi'nin normal şartlarda bir seçim kazanarak tek başına iktidara gelmesine imkan yoktur. Bir ülkücü değil, sadece bir partici olan İsmet İnönü, "ortanın solu" prensibini bir tertip olarak, belki de Ecevit'in kışkırtmasıyla çıkarmış, fakat bunun bir başarı reçetesi olmadığını anlayınca seçim şansı olarak fırsatlardan faydalanmak, iktidarın yanlış adımlarını mübalağa ile kullanmak yoluna sapmıştır. Bundan dolayıdır ki hiç de büyütmeye değer bir hâdise olmayan İmran Öktem olayını koz olarak kullanmakta, bunu 31 Martla eşit tutmaya kalkmaktadır. Fakat bu eşit tutma çok isabetsizdir ve İnönü'nün uzun siyasî tecrübesiyle bağdaştırılamayacak kadar acemicedir.

31 Mart silahlı bir asker ayaklanmasıydı. Kan dökülmüş, âsiler bir süre duruma hakim olmuştu. İmran Öktem olayında bunların hiçbiri olmamıştır. Olamazdı da.

Çünkü irtica artık bir kuvvet değil, acınacak kadar zavallı bir zihniyettir.

Gözlem, 15 Mayıs 1969

İSLAM BİRLİĞİ KURUNTUSU

Yedinci yüzyılda ortaya çıkan Müslümanlık, sosyoloji bakımından Arapların millet haline geçme savaşıdır. Aynı dili konuştukları halde birbirine düşman boylar ve uruklar durumunda dağınık bir hayat yaşayan kalabalık bir kavim, bir iç veya dış etki ile birlik kurma yoluna elbet gidecekti.

Peygamberin ortaya koyduğu esaslar her şeyden önce bunu sağlamış, bilgisizlik, ahlâksızlık ve pislik içinde yuvarlanan Araplara yüksek bir din ve ahlâk şuuru ile milli birlik düşüncesini aşılamaya çalışmıştır.

Peygamber hayatta oldukça kudretli ve sempatik şahsiyeti, konuşmaktaki üstün kabiliyeti sayesinde bunu sağlamış, bazı sağlam arkadaşları da kendisini destekleyerek güçlü bir birliğin temellerini atar gibi olmuşlardır.

Fakat en yakın arkadaşları arasındaki birlik ve dayanışma bile ancak görünüşte idi. Arapların yüzyıllar boyunca devlet kuramamaktan doğan bölücülükleri, aile ve şahıs menfaatını her şeyden üstün tutan ayırıcı tabiatları, dedikoduculukta son dereceyi bulan ahlâksızlıkları Peygamberin ölümünden sonra hemen kendisini göstermiş, hatta onun sağlığında bile akrabası ve damadı Ali ile, Peygamberin evdeşlerinden Ayşe hakkındaki dedikodular büyük sarsıntılara yol açmıştı. Ayrılık ve bozgunculuk Peygamberin ölümüyle ve ilk önce onun en yakın arkadaşları arasında başlamış devlet başkanlığı ihtiraslarının doğurduğu kavgalar, Müslümanlığı parçalayarak mezhep savaşlarına yol açmış ve yirminci yüzyıla kadar Müslümanlar, birbirini tekfir eden ayrı gruplar halinde bir ölüm dirim savaşı yapmışlardır.

Arapların devlet kurmaktaki kabiliyetsizliğinin ve siyasi ahlâksızlığının en kesin tanığı, peygamberden sonra Arap devletinin başına geçip "Hulefâ-i Raşidin" (Ergin ve üstün halifeler) adını alan (yıl: 632-661) ve hepsi de, daha hayatlarında Peygamber tarafından Cennetle müjdelenen dört kişiden üçünün (Ömer, Osman, Ali) suikastlerle öldürülmesidir ki böyle bir rezalet, Bizans'tan başka hiçbir devletin tarihinde gösterilemez.

Buna rağmen Arapların, iki büyük düşman devletten İran'ı ortadan kaldırıp Bizans'ın güney ülkelerini almalarında olağanüstü hiçbir şey yoktur. İran – Bizans arasında yüzyıllardır süren savaş ikisini de yıpratmış, ayırıcı İran'ın doğudan Türkler eliyle yediği darbeler bu devleti ölüm haline getirmişti. Yeni bir inanç ve ülkü ile çölden fırlayan Araplar için kaybedilecek bir şey olmadığı gibi, ölürlerse Cennete gitmek, kalırlarsa yağma ve çapul yapmak gibi çekici özellikler de iştahlarını arttırıyordu.

Araplar, görünüşte büyük bir devlet kurmuş olmalarına rağmen, doğuda İran ve İspanya'da Vizigot devleti gibi iki yorgun ve bitkin devletten başka hiçbir devleti ortadan kaldıramamışlar ve rasladıkları ilk ciddi kuvvet olan Franklar önünde durmaya mecbur kalmışlardır. (732)

Abbasilerin hakimiyeti tamamen nazari idi. Halife olmaları dolayısıyla bütün Müslüman devletler sözde ona bağlı bulunuyor, gerçekte ise halifelerin görevi güçle iktidara gelen şu veya bu hanedanın meşru olduğunu tasdikten ibaret kalıyordu.

Onuncu yüzyıl ortalarında millet halinde Müslüman olan Türkler, İranlılar tarafından islamiyeti ortadan kaldırmak için hazırlanan büyük ihtilali suya düşürmekle, farkında olmadan bu dini kurtardıkları gibi, onbirinci yüzyılın ortasından Kurtuluş Savaşının sonuna kadar da tek başlarına İslam dünyasının önderi ve savunucusu olmuşlardır.

Günümüzde Pakistan gibi büyük bir İslam Devletinin doğması da büyük Türk İmparatoru Gazneli Mahmud'un Hindistan'a yaptığı akınların sonucu, yani Türklerin Müslümanlığa bir hizmetidir.

***

Müslümanlığı tek başlarına birçok millete karşı savunmalarından mıdır, yoksa manasını anlamadıkları Kur'ana kayıtsız şartsız inanmaktan mıdır nedir Türkler islamiyeti, taassupla kabul eden tek millet

olmuştur. Müslüman ve Hıristiyan Araplar arasında bir dayanışma olduğu gibi Türklerden çok sonra Müslüman olan Arnavutların Hıristiyan soydaşlarıyla din savaşı yaptığı görülmemiştir. Boşnaklar yani Müslüman Sırp veya Hırvatlar da Ortodoks Sırp ve Katolik Hırvatlarla din çatışması olmadan yaşamışlardı.

Türklere gelince iş değişmiştir. Onuncu yüzyılda Müslüman olur olmaz ilk iş olarak Budist Uygurlarla vuruşmaya başlayan Karahanlılar'ın bu âdeti tarih boyunca süregelmiş, bu kadarla da kalmayarak Sünnilik, Şiîlik davası, Türkleri iki ordu halinde asırlarca çarpıştırarak hem milli enerjinin boşuna harcanmasına, hem de siyasi Türk birliğinin gerçekleşmesine engel olmuştur.

Dini taassubun dünyanın her köşesinde yerini müsamahaya bıraktığı günümüzde bile Hıristiyan, Şamanî ve Musevî Türkler, hatta Şiî-Alevi Türkleri bizden saymayacak kadar gözü dönmüş sözde aydın mütaassıplar aramızda hiç de az değildir.

***

Bugünün medeni insanı için din, fertlerin kanaat ve inancı meselesidir. Dinî partilerin kurulduğu, din üniversitelerinin bulunduğu ülkelerde bile fertlerin her türlü dinî inancı saygı görür. İnancın mantığı olmaz. Herkes, her istediği şeye inanmakta hürdür.

İsa'nın dini hem kardeşlik, hem de barış dini olduğu halde Hıristiyan milletler yüzyıllardır birbirleri ile boğuşmaktan vazgeçmemişlerdir. Nazarî Müslüman kardeşliği de kanlı savaşlara en ufak bir etki yapamamıştır. Çünkü yüzyılların getirdiği gelenekler dinden daha kuvvetlidir ve tarihi mukadderat korkunç bir şeydir.

Böyle olduğu halde bizdeki din mütaassıpları bugün hâlâ İslam kardeşliği kurulabileceği kuruntusu içinde esrimiş (sarhoşlaşmış) , kendi geçmişlerini, büyüklerini inkâr sapıklığına düşmüşlerdir.

Onlar için mühim dava Ali-Muaviye davası, Hüseyin'in öldürülmesi olayıdır. Arapça resmi dil olmalıdır. Türkçe zaten dil değildir. Mete, Atila, Çengiz, Hülegü kafirdir. Kan içici zalimlerdir. Şeriattan başka kanun olmamalıdır. Çocuklara Demir, Taş, Kaya gibi iptidaî adlar, hele Arslan, Pars, Bozkurt, Doğan gibi hayvan isimleri vermek dinsizliktir. İslamî adlar verilmelidir. Türkleri İslamiyet adam etmiştir. Ancak İslamiyet sayesinde büyük devletler kurabilmişizdir. V.b…

Artık bu hezeyanlardan kurtulmanın, kendimize dönmenin çağı gelmiştir. Ali-Muaviye kavgası, Hüseyin'in öldürülmesi bizim için mesele bile değildir. Bu, Arapların iç işi, bizim için de yabancı tarihlerin bin bir konusundan herhangi birisidir. Bizim için Hüseyin'in Kerbela'daki ölümü değil, Kür Şad'ın Çin'deki, Genç Osman'ın İstanbul'daki ve Osman Batur'un Altaylardaki ölümü daha ilgi çekici, daha acıklı ve daha şanlıdır.

Bizim için Endülüs'ün düşmesi değil, Kazan'ın, Kırım'ın, Türkistan ve Azerbaycan'ın kaybı meseledir.

Mete, Atila, Çengiz ve Hülegü yasa yapıcı ve düzen kurucu birer kahramandır. Bunların topyekün yaptıkları tahribat Halife Ömer'in İran ve Mısır'da yaptıkları yanında hiç kalır. Çünkü bunlar karşı koyan, ihanet eden ve savaşla alınan şehirleri yıkıyorlardı. Ömer ise kâfir eseridir diye İran'ın medeniyet eserlerini yıktırmış ve Koca İskenderiye Kütüphanesini yaktırmıştır.

Şaman dininde olan Hülegü Han ölürken Hıristiyan evdeşi Dokuz Hatun'un ruhunun dinlenmesi için dua edilmesine izin istemsi üzerine, dua yerine yoksullara sadaka verilmesini, vergilerin indirilmesini istemiştir.

Bu muhteşem cevabı hangi Arap halifesi verebilmiştir?

İslam birliği taraftarlarına göre Türkler, Müslüman bir millet oldukları için müslümanca adlar almalıdır. Türklerin İslam olmazdan önce kullandıkları adları almak yanlıştır, Müslümanlığa aykırıdır. Dünyada bundan daha yanlış ve iptidai düşünce olamaz. İslam adları denen adlar Arap adlarıdır. Bunların hemen hepsi de İslamlıktan önceki zamandanberi Araplar arasında kullanılmaktadır. Yani küfür ve cahiliyet zamanından kalmadır. Anlamı bilinmeyen kelimeleri çocuklarımıza takmakta maddi veya manevi hiçbir

kazancımız yoktur. Aksine, milli ruh bakımından kaybımız vardır. Hele Müslüman adları arasında Yahudilerden Araplara geçen Musa, İsa, Süleyman, İbrahim, İsmail, İshak, Yakup, Yusuf, Harun, Davud gibi adlar bizim Türkçe adlarımızla ölçüştürülebilir mi?

Hayvan adıdır diye Bozkurt'a, Alparslana'a, Ertuğrul'a itiraz edenler Muaviye'nin "Uluyan Dişi Köpek" ve Osman'ın "Yılan Yavrusu" demek olmasına ne buyururlar?

Araplarda yalnız şahısların değil, boyların da hayvan adı aldığı vardır. Mesela bir kabilenin adı "Beni Kelb" yani "İtoğullarıdır"

Kadın adları da öyledir: Ayşe "Yaşar", Fatma "sütten kesilmiş", Hatice "Vaktinden önce doğmuş", Zeynep "tombul" demektir.

Hele Türkler'in islamiyetten sonra büyük devlet kurabildikleri iddiası ile sadece gülünçtür. Çin seddinden Avrupa ortasına kadar uzanan büyük ve şanlı Kun Devleti yedi yüzyıl sürmüş; Çin'den Doğu ve Batı Roma'dan haraç almıştır. Basit bir barbar topluluğu ne bu kadar uzun yaşayabilir, ne de bu büyük ve medeni devletleri vergiye bağlıyabilirdi.

Kora'dan Kırım'a kadar iki asır süren ve adı sanı Çinlilerin, İranlıların, Arapların ve Batı Romanın hatırasında büyük bir iz bırakan teşkilatlı ve demircilik üstadı Gök Türklerle maddi medeniyet alanında Uygurlardan ve içinde kalabalık Müslüman Türklerin bulunmasına rağmen islami karakterde bir devlet olmayan, tarihin en büyük imparatorluğu, Çengiz Han Devletinden uzun boylu konuşmaya lüzum yok. Bu kadar sözden maksat, Türklerin büyük devlet ve medeniyet kurmak için Müslüman olmaya ihtiyaçları bulunmadığının tesbitidir.

Tarihi gerçek şudur ki: Türkler Müslümanlık sayesinde değil, Müslümanlık Türkler sayesinde yükselmiş ve yaşamıştır.

İslam birliği taraftarlarının mesele haline getirdikleri konulardan biri de selamlaşma işidir. Bunlar "günaydın"ı kabul etmiyorlar. "Selamünaleyküm" diyorlar ve bunun Müslümanlar arasında manevi bir bağ olduğunu ileri sürüyorlar.

Müslümanlar arasında manevi bağ selamlaşma ile olacaksa bütün Müslümanların Türkçe selamı kabullenmeleri mantık ve ahlak icabıdır. Çünkü islamiyeti koruyan, yaşatan ve yüceltenler sadece Türkler olmuştur. Selçukluların Haçlılara karşı o destanî savunması olmasaydı kalabalık, mutaassıp ve gözüpek Haçlı orduları yer yüzünde bir tek Müslüman bırakmazdı. Osmanlılar ise Haçlıları yalnız durdurmakla kalmamış taarruza geçerek yüzyıllarca Hıristiyanlığın ortasında tek başına Müslümanlığı temsil etmiştir.

Bunları bir tarafa bırakalım: Balkan Savaşında topyekün ihanet eden Arnavutlar, Birinci Cihan Savaşında topyekün ihanet eden Araplar Müslüman değil miydiler?

İngiliz casusu Lavrens'in altınlarını alınca, Medine'yi savunan Türk askerlerine karşı İngilizlerle birlikte saldıranlar Müslüman Araplar değil miydi? Bu Arapların başında Peygamber soyundan gelen Şerif ailesi, yani sonradan Irak ve Ürdün tahtlarına geçen adamlar bulunmuyor muydu?

Bugünkü nesiller, tarih kitaplarında okumadıkları için bilmezler: Birinci Cihan Savaşının sonunda Türk ordusu Suriye cephesinde bozulunca Türk esirlerini öldürenler, altın yuttuklarını sanarak öldürdükleri ve bazen diri Türklerin karnını deşenler hep bu din kardeşimiz Araplardı. Daha acıklısı da, İslam halifesi olan Türk padişahına ihanet eden Şerif ailesinin fertleri Şam'a girerken, bu Araplar, Türk tutsaklarını, Anadolu evlatlarını, koyun keser gibi boğazlıyarak Peygamber soyundan gelen şeflerine kurban etmişlerdi.

Bütün bu vahşet Arap Milliyetçiliği adına yapılıyordu. Arapları kendilerinden asla farklı tutmayan, Peygamber soyudur diye bilakis onlara üstün değer Türklere karşı bu cinayetler sırf kıral olmak ihtirasıyla gözü dönen adamlar, İngiliz altınlarıyla satın alınmış dindaşlarımız Araplar tarafından yapılıyordu.

Bugün ise Arap dünyasında Türk düşmanlığı umumileşmiştir. Arap milliyetçiliği, kendilerinden Filistini koparan Yahudilere ve Araplar Yahudilerden dayak yerken kendilerine yardım etmeyen Türklere düşmanlık düşüncesi üzerinde kurulmuştur. Okullarında Türk düşmanlığı aşılanmaktadır. Beş altı arap devleti birden bir avuç Yahudiye yenildiklerini unutarak bizden Hatay'ı almak hülyası peşindedirler. Nasıl kuzeyden iktisadi yönlü Moskof emperyalizmi olan komünizm geliyorsa, güneyden Mısırdan da dini yönlü Arap emperyalizmi olan Nurculuk gelmektedir.

Türklük bakımından komünizmle nurculuğun hiçbir farkı yoktur. İkisi de Türk Milletini ve kültürünü yok etmek için uğraşmaktadırlar. Biri Arapçılık davasıdır. Bunun farkında olmayan binlerce şuursuz Türk bu iki düşman ülkünün kucağına kurtarıcı diye atılmaktadır. Kıbrıs'ta Türkleri yok etmek için çalışan Rumlara Müslüman Mısır'ın silah yardımı yaptığı radyo tarafından resmen açıklanmıştır. Buna rağmen hala İslam kardeşliği ve İslam birliği kuruntusu peşinde koşan beyinsizler varsa, gerçek Türkler, o gibilerin kasıtlı veya kasıtsız millet haini olduğunu bilmelidir.

Millet ve vatan haini olmak için mutlaka askeri sırları çalarak para ile düşmana satmak icab etmez. Kendi milletinin düşmanlarına hayranlık beslemek, onların davasını gütmek, kendi kültür ve mazisini inkar etmek de hainliktir.

İslam birliği ve kardeşliği kuruntudur. Dinin baş unsur olduğu çağlarda bile gerçekleşmemiştir. Bundan sonra, araya bu kadar ihanet ve düşmanlık girdikten sonra asla gerçekleşmeyecektir. Gerçekleşecek olan birlik İslam Birliği değil, Adalar Denizinden Altayların ötesine kadar Türk Birliği olacaktır.

NİHÂL ATSIZ, Ötüken Dergisi, 17 Nisan 1964, Sayı: 4

İSTANBUL'UN FETİH YILINA AİT BİR MEZAR TAŞI

İstanbul'u zapteden Türk askerlerinden 18 kahramanın taşlarını saklayan bir mezarlık bakımsızlıktan yok olmak üzere.

İstanbul'da, Şehzade Başında, Şehzade Başı Polis Merkezi yanında On Sekiz Sekbanlar Sokağı adında bir sokak var. Bakımsız ve tozlu olan bu sokakta küçük bir mezarlık var. Duvarının bir kısmı yıkılmış ve içini otlar bürümüş olmasına rağmen duvar kitabesiyle içindeki mezar taşlarından bir tanesi sağlam kalmıştır. Şimdiye kadar kimsenin dikkatini celbetmiyen bu mezar İstanbul'un en eski mezarıdır. Üzerinde İstanbul fethinin hicrî tarihi olan 857 tarihi vardır. Duvardaki kitabe yüksek olduğu için fotoğrafını almak kabil olmadı.

Mezarlığın içinde iki tane lâhit varsa da birisinin taşı kalmamıştır. Öteki Sekban Kethüdası Hızır Oğlu Hamzaya aittir. Bununla beraber mezar taşındaki Kethüdâ-yi şühedâ-yi Sekban sözlerinden Hızır Oğlu Hamzanın mutlaka umum Sekban Kethüdası olduğu mânâsını çıkarmak doğru değildir. Bu söz, orada şehit düşen sekbanların kumandan, yahut en kahramanı mânâsına da gelebilir.

İsmet Paşanın bir müddet önce eski eserleri korumak hususunda vilâyetlere gönderdiği tamim dolayısıyla eski eserler encümeninin ve İstanbul valisinin dikkatini celbederim. Bu mezarlık derhal mükemmelen tamir olunarak âbide haline getirilmelidir. Çünkü bundan 480 yıl önce şehit düşen Türk kahramanlarına ait olduktan başka İstanbul'un en eski Türk eseri de budur. Kitabenin ve mezarın yazıları fazla aşınmamış olduğu için bundan bir iki asır önce tamir olunduğuna hükmolunabilirse de, bu onların tarihî değerini küçültmez. Bilâkis atalarımızın millî mefâhire bizden daha saygılı davrandıklarını gösterir.

Bu mezarlık, yakında yüksek adlarına bir âbide dikilecek olan 16 Mart Şehitleri meydanından 100 adım kadar uzaktadır. Burası imar için en çok 500 lira yetişir. Bu hususta Millî Türk Talebe Birliğinin de nazarı dikkatini celb ederim. Eğer hükümet kendilerine Çanakkale âbidesi için izin vermemek hususundaki inadında devam ederse, hiç olmazsa burasını tamir edip millî vazifelerini başka bir sahada itmam etsinler.

Orhun, 1934, Sayı: 8

IŞIK

Korku ve şaşkınlık içinde yaşayan ilk insanın biricik dostu ışıktı. Çünkü onun sayesinde yiyeceğini bulabiliyor, onun yardımıyla düşmanlarından kurtuluyordu. Işıksızlık onun için korkunç bir şeydi. İnsan muhayyilesinin bulup yarattığı, nesilden nesile göçürerek günümüze kadar ulaştırdığı ne kadar fena, yabani, tehlikeli şey varsa hepsi karanlıktan doğmuştu.

Eski büyük dinlerin bazılarında kainat ışık ve karanlık diye iki büyük parçaya ayrılıyor, iyi ve güzel olan şey ışıktan doğuyor, iyilik yapan ve insanları yaratan Tanrı da ışık Tanrı sayılıyordu.

Ayın ve yıldızların asırlardan beri her milletin şiirinde terennüm edilmesine sebep, karanlık geceleri aydınlatmaları idi.

Dünyanın en büyük şairlerinden biri olan Goethe, ölürken, "biraz ışık, biraz ışık" diye yalvarmıştır.

Hakim, fatih ve teşkilatçı kadar şair ve sanatkar da olan Türkler; buzlu bozkırların fecirleriyle sıcak çöllerin serabını görüp bilen Türkler ışığa başka milletlerden daha az değer biçemezlerdi. Işık bu seçkin ırkın dilinde de işlendi ve maddi manasını aşarak manevi bir manaya da kuvvet verdi: "Aydınlanmak", "Işıklanmak", "Nurlanmak" şimdi fazla olarak kalbin ve fikrin gelişmesini, büyümesini, olgunlaşmasını da anlatan kelimeler olarak Türkçede yer aldı.

Işığın Türklerdeki en güzel ve manalı hali destanlara aksetmiştir. Gökten inen ilahi bir ışık vardır ki, indiği yere, Tanrının Türk ırkına vergisi olan fevkalade bir tesir yapar, ışığın tesiriyle doğan çocuk veya onun nesli milli bir kahraman olarak Türkleri zafer ve şeref ufuklarının birinden ötekine doğru dolu dizgin koşturup tarihe şanlı sayfalar yazar. Türk destanlarındaki "Kurt" ve Işık" Tanrının Türkleri yükseltmek için gönderdiği vasıtalardır.

Bugün yine gökten inecek bir ışığa ihtiyacımız var. Ancak üçte biri müstakil olan 50-60 milyonluk büyük Türk milleti, tarihinin hiçbir çağında, bugünkü kadar, böyle bir ışığa muhtaç olmamıştı.

Yoksulluk ve hastalıkla, düşmanların kıyıcılığı ile, yabancıların iftirası ve sinsiliği ile, milli şuurun kaybolması ve milli kültürün o kültürü korumaya memur edilenler tarafından kasten baltalanmasıyla tehlikeler içinde kalan Türk milleti ilahi ışığa hiçbir zaman bu kadar muhtaç olmamıştı.

Bunu biliyoruz. Yine biliyoruz ki, birçok kitap ve dergilerin satırları mucizeli ışığı değil, felaketi ve kızıl esareti getirmek için yazılıyor. Şimdilik şu kadarını söylüyoruz:

Bizim yeni Altın Işığımız ancak, felaket ve esaret hazırlayan bu yazılar milli şuurun selinde boğulduğu zaman inmiş olacaktır.

Altın Işık, 15 Ocak 1947, Sayı: 1

İŞTE SOSYALİZM

Genç mütefekkir Aclan Sayılgan'ın 1 Haziran 1974 tarihli Yeni İstanbul Gazetesinde yayınlanan "Kimmiş Şu ilk Osmanlı Sosyalistleri" başlıklı yazısı, Türkiye'deki sosyalizm hakkında doğru bilgisi olmayanları uyarıcı mahiyettedir. Sosyalizm kelimesinin sözlük ve ansiklopedideki anlamı ile bugün ona verilen

mananın aykırılığı birçoklarınca, zamanında seçilemiyor. Kendilerine demokrasi diyen İngiltere ve Amerika ile, halk demokrasisi olduklarını iddia eden Rusya ve Bulgaristan arasında ne kadar fark varsa o sosyalizmle bu sosyalizm arasında da o vardır.

Bundan dolayıdır ki Türk milliyetçileri, cemiyetçilik demek olan sosyalizmin soysuzlaşmış olmasına bakarak bu kelimeden ve onun anlamından tiksinmelerine karşılık, cemiyeti düşünmek ve kalkındırmak ilkelerine toplumculuk adını veriyorlar. İkisinin aynı olmadığını bir defa söylemiştim. Hafızası zayıf insanların ülkesinde yaşadığımız için bir daha tekrarlayayım.

SOSYALİZM = BEYNELMİNEL HALKÇILIK
TOPLUMCULUK = MİLLİYETÇİ HALKÇILIK

Bu demektir ki sosyalist için milletin, milliyetin önemi yoktur. Tek gaye iktisadi refahtır. Toplumcu için gaye kendi milletini, milliyetini yükseltmek için refahtır. Sosyalizmde tarih şuuru vatan sevgisi, bayrak saygısı yoktur. Bayrak herhangi bir bez parçasıdır. Bu sebeple birinci cihan savaşından önce ünlü bir Fransız Sosyalisti, Fransız bayrağını gübreye dikmişti.

Toplumcu ise kendi milletinin bugünü için toplumculuğu biçilmiş kaftan sayan kimsedir. Sosyalist, başka bir milletin sosyalisti ile kardeştir. Toplumcu, başka bir milletin toplumcusu ile ancak dost olabilir; fakat tarihi düşmanları bir an gözünden kaçırmaz. Sosyalist için komünist kendisinden biraz daha aşırı bir ülküdaşır. Toplumcu için komünist milli ve barışmaz bir düşmandır.

Aclan Sayılgan, yukarıda adı geçen yazısında, Türkiye deki ilk sosyalistlerin bu memleketi yıkmak isteyenler olduğunu birer birer sıralayarak bir ibret levhası veriyor ve bu ilk Osmanlı sosyalistlerinin devletimizin düşmanlarıyla işbirliği yapan Ermeni komitacıları olduğunu gösteriyor.

Gizli Komünist Partisi şefi olan Şefik Hüsnü bir Selanik dönmesidir. 1925'te yapılan ilk büyük komünist tevkifatında yakalanmış, bütün gizli vesikaları ele geçmiş, komünistlere verdiği direktifler, genelgeler bulunmuştur. Sosyalizmin ne demek olduğunu anlatan, komünizme geçiş köprüsü olduğunu bildiren şu parçayı bütün Türkçülerin (gerçek Türkçülerden bahsediyorum, selamünaleykümcülerden değil) dikkatle okuması, okutması lazımdır:

Türkiye Komünist Partisi amelenin en şuurlu fertlerinden mürekkep inkılapçı ve şuurlu bir uzviyettir. Aydınlık grubu ve bu grubun etrafındaki inkılapçı amele sendikalarının en şuurlu efradı ile Rum'lardan mürekkep T.İ.U amele grubu ve Hınçak cemiyetinin sol grubu birleşerek Türkiye Komünist Partisini teşkil etmişlerdir. Türkiye Komünist Partisinin gayesi proletarya diktatörlüğü vasıtasıyla sosyalizm kuruluşuna girişmek ve kurulduktan sonra da sınıfsız, planlı kardeş cemiyeti olan komünizme varmaktır.

İşte sosyalizm... Rumlar'la ve Ermeniler'le, hem de hınçaklar'la birleşerek proterya diktatörlüğü kuracak, sosyalizm kuruluşuna girişecek, sonra da sınıfsız ve kardeş cemiyet olan komünizme varacak...

Burada bahsedilen Aydınlık grubu, Cumhuriyetin ilk yıllarında komünist Sadrettin Celal vesaaire tarafından çıkarılan ve aralarında Türk Tarih Kurumu'nun şimdiki başkanı Şevket Aziz Kansu'nun da bulunduğu komünist "Aydınlık" dergisinin çevresinde toplananlardır.

Yumuşak ve insancıl sosyalizmin nasıl bir maşa gibi kullanıldığına bundan daha iyi örnek olamaz. Şefik Hüsnü'nün direktifini, sosyalizm hastalığına tutulmuş olanlara ithaf ediyorum. Böylece kimlere alet olduklarını,nasıl bir gaflet içinde bulunduklarını anlayarak gözleri açılabilirse ne mutlu!...

Dinin bir ruh ihtiyacı olduğunu bilim kabul etmiştir. Daha zekasının pek iptidaî olduğu zamanlardan beri, insanların din sahibi oldukları da bilinen gerçeklerdendir. Zekanın ve bilimin yükselmesiyle dinler de yükselmiş, tek Tanrılı dinlerle dinler çağı kapanmış, din uğruna yapılan korkunç savaşlar ve kırgınlıklardan sonra medeni dünyada din, fertlerin vicdanına sığınmış, bir kanaat olarak saygıdeğer

bir yer kazanmıştır. Artık medeni insanlar arasında din tartışması yapılmıyor. Dinler hakkında avamî yazılar değil, ancak bilginlerin etüdleri yayınlanıyor. Medenî insan, başkalarının dini inancına saygı gösteriyor. Kimseyi propaganda ile kendi dinine çağırmıyor.

Türkiye'de bir zamandır dine karşı takınılan yanlış tutum, yemişlerini vermeye başlamıştır. Mabedsiz şehir kurmakla övünen budalalar, çirkin harabelerin mabed haline getirileceğini düşünememiştir. Cumhuriyetin başlarında, artık görevi ve faydası kalmamış Arapçı ve Arapçacı softa takımı tasviye olunurken, milletin manevi ihtiyacı düşünülerek asrî din adamları yetiştirecek özlü bir din okulu açılsaydı, bugün il ve ilçe merkezleri, doktor payesine erişmiş din adamları ile dolar, bunlar köyleri de kontrol ederek yobazlığa engel olur ve İstanbul gibi şehirde çatalı ve radyoyu haram eden beyinsizler halka vaaz edemezdi.

Mabedsiz şehrin ilk yemişi Ticanîlik, onun olup kurtlanmışı da Nurculuk oldu.

Nurculuk nedir? Gazetelerde ikide bir görülen Nurcular, Nur risalesi talebeleri kimdir? Aralarında avamdan aydına kadar, mühendis, avukat ve doktora kadar her türlü adamın bulunduğu Nurculuk, "Saîd-i Nursî" adında cahil bir Kürdün peşine takılmış cahil bir sürü, Nur risalesi talebeleri de Saîd-i Nursî'nin o çetrefil ve cahil Kürt Türkçesiyle yazdığı risaleleri atom fiziği ve Einstein nazariyesi okur gibi toplanıp okuyan bir yığın zavallıdır.

Saîd-i Nursî denilen adam, eskiden Saîd-i Kürd-î diye bir takım risaleler yayınlayan, Türkçe bilmez, daha nokta ile virgülün nerede kullanılacağını bilmekten âciz, Şafiî mezhebinden bir Kürttür. Mütareke yıllarında İstanbul sokaklarında millî Kürt kılığı ile dolaşarak caka yapmıştır. Bu cakacı Kürt kendisine "Bedîüzzaman" demekte, müridleri de bu adı bir övünçmüş gibi kullanarak şeyhlerini bu adla ululamaktadır. Bedîüzzaman, "zamanın harikası" demektir. Kürt Said cidden zamanın harikasıdır. Yirminci yüzyıl gibi bir zamanda bu bilgisizliği ve iptidaîliği ile ortaya atılmakta gösterdiği pişkinlikle zamanın harikası, bundan daha fazla olarak da onbinlerce, belki yüzbinlerce Türk'ü ardına takmakta gösterdiği başarıyla gerçekten zamanın bir harikasıdır.

Zamanın bu harikası, bu Kürt Said, aslında bir Kürt milliyetçisidir. Nasıl Moskofçular Türk milletini yıkmak için ortaya sosyal adalet ilkesiyle atılıyor, yoksulların davasını benimsemiş görünüyorlarsa, Kürt Said de ortaya Müslümanlık ve kardeşlik çığırtkanlığı ile çıkıyor. Kürtçülük davasını açıkça güdemiyeceği için, Türkçülüğü yıkacak ağuları Müslümanlık ve Nurculuk diye ileri sürüyor. Müritlerine veya kendi tabiriyle Risâle-i Nur şakirtlerine evlenmeyi yasak ediyor. Çünkü evlenip çocuk sahibi olurlarsa, o çocukların kötü ve dinsiz olma ihtimali varmış. Tabiî, dağdaki Kürdün bu büyük ve ilâhî buyruktan haberi olamıyacağı için, o evlenecek ve Kürtler çoğalacak. Herkesin sözüne inanan saf Türkler ise, büyük mürşidin buyruğu ile evlenmiyecek, böylelikle Türk soyu azalacak ve Kürt Şeyh Said'in 1924'de yapamadığını, Kürt Molla Said (yani Bedîüzzaman) kırk yıl sonra yapmış olacak.

Kadını şeytanın askeri sayarak evlenmeyi yasak eden dinin, Zerdüşt dini olduğunu bilmeden koyu Müslümanlık adı altında bir nevi Mazdeizm yaptıklarının farkında olmayan bu beyinsizler sürüsüne ne demeli? Urfa'daki mezarının bir baş belası haline gelmemesi için, söylentilere göre, General Mucip Ataklı tarafından ortadan kaldırılmasından sonra, bu kaldırmaya inanmayarak Kürt Said'in oradan uçtuğuna inanacak kadar şuursuz olanlara ne denebilir? Millî talihsizlik, akıl hastanesi kliniklerinde yatması gerekenlerin halk arasında dolaşmasındadır. Ciddi tedbirler alınmazsa, bu dinî cinayet daha yıllarca sürecektir.

Nur risalesi (kendi tâbirleriyle risale-i nur) denilen sayıklama kitapları pek çoktur. Beyni örümceklenmiş zavallılar bu sayıklamaları elle yazarak, yahut şapirografi veya taşbasmasıyla çoğaltarak onbinlerce satarlar. Bunu satmak için kasaba kasaba, köy köy dolaşan Nurcular vardır. Bunları satarak sevaba girerler. Sözde Türkçe olan bu sayıklama kitapları, Kürt hamalların fikir seviyesinde yazıldığı için, kimse birşey anlamaz. Anlamadığı için de, onda gizli hikmetler, yüksek gerçekler olduğu kuruntusuna kapılır.

Bir zamanlar bu sayıklamalardan bana da bir tane yollamışlardı. Kendimi zorlayarak okuyabildiğim bir tanesinde, Kürt Said radyodan bahsediyor, dünyanın bir ucundan söylenen bir sözün kutudan

duyulmasını kutudaki meleklerle açıklıyordu.

İşte, aşağı tabaka ile birlikte doktor, mühendis ve avukatın da şeyhi, pirî olan, kendisinden "efendi hazretleri" diye söz ettikleri Kürt Said'in seviyesi budur.

Fizikten, titreşimden haberi olmayan, müsbet bilimin kıyısından dahi geçmeyen bir yobaz, radyo hakkında ancak bu kadar düşünür. Fakat bilgisizliğini de anlamaktan âciz olan o kara cahil, bu katmerli bilgisizliğine bakmadan, Türkler aleyhinde hüküm çıkarmaktan da geri kalmıyor. Nur risalelerinin birinde, Ye'cüc Me'cüc denen ve dünyayı yok edecek olan korkunç yaratıkların Özbek, Tatar ve Kırgız gibi "akvâm-ı vahşiyye" (yani vahşi kavimler) olduğunu yazmıştı. Sevsinler medenî Kürdü!... Özbek, Kırgız ve Tatarlar arasında okuyup yazma nisbeti % 90'dır ve aralarında atom bilginleri de olmak üzere her bilim dalında yüzlerce bilgin ve uzman bulunmaktadır.

Kendisini Nurculuğa kaptırmış olan bir avukatla geçen yıl aramda küçük bir konuşma olmuş, Kürt Said'de ne bulduğunu kendisinden sormuştum. "Kuran'ın en güzel tefsirini yapmıştır." diye cevap vermişti. Bu genç avukat eski yazıyı bilmiyor, Kuran'ın şimdiye dek en büyük İslâm bilginleri tarafından üç İslâm dilinde yapılan tefsirlerinden habersiz bulunuyordu. Bunu kendisine boşuna anlatmaya çalıştım. Bir kere çileden çıkmış, aklın ve mantığın dışına uğramıştı. Bir safsataya inanla uğraşmak neye yarar? Bugün devlete düşen görev, bunun sebeplerini arayıp bularak tedavisine gitmektir.

Bana gör Tîcânilik, Nurculuk, yobazlık, komünizm ve partizanlık gibi hastalıkların sebepleri, milli ülküden yoksunluktur. Tıpkı normal yemek bulamayan aç çocuğun duvarı yalaması, yerde bulduğu faydasız ve zararlı şeyleri yemesi gibi, bağlanacak büyük bir ülkü bulamayan insanlar, abur cubur düşüncelere kurtarıcı diye yapışıyorlar. Çünkü insanlar bir fikre bağlanmaya mecburdur. Bu istidat insanlığın mayasında vardır. Bunu hiçbir kuvvet önleyemez.

Türkiye'de gerçek ülkü olan Türkçülük türlü bahanelerle baltalanmasa, gerçek Türkçü olan eski "Milliyetçiler Derneği" 1953'de kapatılmasaydı, bunlara gelişme imkanı verilseydi, bugün memlekette partiler üstünde, gayet ateşli ve şuurlu bir milliyetçi topluluk bulunacak, hükümetler güç durumlarda bunlardan yardım isteyebileceklerdi.

Türkçülük insanlara hiçbir vaitte bulunmuyor, maddi veya manevi birşey vermiyor. Yalnız istiyor... Fedakarlık ve feragat istiyor. Nurculuk ise cennet va'dinde bulunuyor. Ebedî saadet, cennette köşkler, yemekler, huriler va'dediyor.... Kafası işlemeyen, hatta aslında materyalist olanlar tabiî Nurculuğu seçecektir. Netekim bunu kendileri de söylüyor "Türkçülük mezara kadar... Ondan sonra ne olacak?" diyor... Tabiî ondan sonrasını kendilerine Kürt Said hazırlayacak.

Kürt Said'in 1327 (= 1909) yılında, İstanbul'da Vezir hanındaki İkbal-i Millet matbaasında basılmış bir eseri vardır. Adı: "İki Mekteb-i Musîbetin Şahâdetnâmesi Yahut Divan-i Harb-i Örfî ve Saîd-i Kürd-î" dir. Kendisinin Saîd-i Kürd-î Yani Kürt Said) olduğunu tastik ettiği bu eserde, eserin muharriri diye de kendisini "Bedîüzzaman" diye taktim etmektedir. Eserin tâbii, yani editörü de "Kürdîzade Ahmed Ramiz" dir. yani dört başı mâmur bir eser. Bu 48 sayfalık eserin "hâtime" kısmı (44-48. sayfalar) Kürt Said'iin içyüzünü göstermesi bakımından çok ilgi çekicidir. Bunun aynen alıyor ve ağdalı bir dille yazıldığı için açık Türkçeye çeviriyorum: Ebnâ-i cinsime burada birkaç söz söylemezsem, bence bahs nâtamam kalır. (= Soydaşlarıma burada birkaç söz söylemezsem, bence bahis eksik kalır.)

Ey Asurîler ve Keyânîlerin cihangirlik zamanından pişdar, kahraman askerleri olan arslan Kürtler!... Beşyüz sene yattınız. Yeter artık. Uyanınız. Sabahtır. Yoksa sahrâ-i vahşette vahşet ve gaflet sizi vahşet sahrasında yağma edecektir. Hikmet-i ilâhî denilen makine-î alemin nizamı ve telgraf hattı gibi umum âleme mümted ve müteşa'ib kanun-i nûrân-î ilâhînin müessisi olan hikmet-i ilâhî ufk-i ezelden engüşt-i kaderi kaldırmış, size emrediyor ki, tefrika ile katre katre müteferrik su gibi zayi olan hamiyet ve kuvvetinizi fikr-i milliyetle tevhit ve mezcederek zerrâtın câzibe-i cüz'iyyeleri gibi gibi bir câzibe-i umum-î millî teşkili ile Kürt gibi bir kütle-i azîmi küre gibi tedvir ederek şems-i şevket-i islâmiyye Osmâniyyenîn mevkibinde bir kevgeb-i münevver gibi câzibesini ittiba ile muvazene ve âheng-i umumiyyeyi muhafaza ediniz. (= Ey Asurlular ve Ahemenidlerin cihangirlik

zamanında, onların öncüleri ve kahraman askerleri olan arslan Kürtler! Beşyüz yıldır yattınız. Yeter artık. Uyanınız. Sabahtır. Yoksa vahşet ve gaflet sizi vhşet sahrasında yağma edecektir. İlâhi hikmet denilen âlem makinesinin nizamı ve telgraf hattı gibi bütün âleme dalbudak salan Tanrı'nın nurlu kanununun kurucusu olan ilâhî hikmet, ezel ufkundan kader parmağını kaldırmış size emrediyor ki: Ayrılık, gayrılıkla damla damla dağınık sular gibi boşa giden hamiyet ve kuvvetinizi milliyet fikriyle birleştirip kaynaştırarak zerrelerdeki küçük cazibelerden bir umumî ve millî cazibe teşkili ile Kürtler gibi büyük bir kütleyi dünya gibi döndürerek İslâm ve Osmanlı şevket güneşinin mevkibinde parlak bir yıldız gibi cazibesine uymakla muvazeneyi ve umumî ahengi muhafaza ediniz.)

Görülüyor ki Kürt Said, zavallı Kürtlere eski Asur ve İran ordularının hayali öncülüğünü yaptıracak kadar koyu bir Kürt milliyetçisidir ve çapraşık acemî ifadesiyle Kürtleri Kürt milliyetçiliği etrafında birleşmeye çağırmaktadır. Bunun hiçbir tevili, tesfiri yoktur. Beyninde ve gönlünde kötü düşüncesi olmayanlar, bu açıklıktan sonra onun bir İslâmcı değil, bir Kürtçü olduğunu kabule mecburdur.

Bundan sonrasını, zaten anlaşılmaz ve bozuk ifadeli metinden sıyırarak yalnız tercümesini (evet, bu kelime yerindedir) vermek suretiyle okuyucuları boşuna yormaktan alıkoyacağım. Bundan sonra Kürt Said şöyle diyor:

Süphan ve Ağrı dağları gibi geleceğin yüksek dağlarının doruğunda ayağa kalkmış, nefse esir olmayı yasak etmiş ve başkasına tecavüzü caiz görmeyerek şeriata dayanmış olan hürriyet sultanı yüksek sesle sizin gibi mâzinin en derin derelerinde gafil ve dağınık bir kavme, cehalet ve yoksulluğa hücum için "fen, sanat ve silâh başına, ileri arş" emrini veriyor.

Hakikat denilen tabakalar altında örtülü ve mahpus kalmış ve istibdadın yok edilmesiyle omuzu üstünde olan cehalet ve gafletin hafiflemesi sayesinde harekete gelip kalkmaya teşebbüs etmiş bulunan hakikatler habercisi, size her cihetle haber veriyor ki, mahiyetinizde kaderin ektiği istidatları ve mukadderatınızı fiile çıkaran ve kavmi mahiyetinizde saklanmış olan seciyenizi maarifin hayat suyu ile sulamanın vaktidir. Yoksa kuruyup çürüyecektir.

İhtiyaç denilen, medeniyetin babası ve ilerlemelerin kurucusu olan üstad, sillesini kaldırmış, size hükmediyor: Ya hayat ve hürriyetinizi bu vahşet sahasında yağma ettireceksiniz, yahut medeniyet alanında fen ve sanat balon ve trenine binerek istikbali karşılayacak ve olgunluğun Kâbesine koşacaksınz.

Milliyet denilen mâzi derelerinde, hâl sahralarında ve istikbâl dağlarında çadır kurmuş olan Rüstem-i Zâl ve Selâhaddin-i Eyyubî gibi, herkesi başkasını haysiyet ve şerefiyle şereflendiren ve yüksek duyguların timsali olan milliyet fikriniz size kesin emirle emrediyor ki, her biriniz umum bir milletin hayatının mâkesi, saadetinin koruyucusu ve bütün milletin müşahhas misali oldunuz. Şimdiki gibi bir şahıs değil, bir millet kadar büyüyeceksiniz. Zira, maksadın büyümesiyle himmet de büyür ve millî hamiyetin galeyanıyla ahlâk da yükselir.

Kavimlerin saadetinin sebebi olan ve millî hakimiyeti temin ile hayat makinesinin buharı olan hürriyetteki cüz'i iradeyi istibdadın söndürmesinden kurtaran ve şer'î meşveretin mayasıyla mayalandıran meşru meşrutiyet, sizi imtihan meclisine davet ediyor. Erginlik çağına vardığınızı ve vâsîye ihtiyacınız olmadığını görmek istiyor. İmtihana hazırlanınız. Varlığınızı birleşerek gösteriniz. Millî hamiyet ve şahsî fikir ve vicdanınızı milletin müşterek kalbi ve aklı gibi gösteriniz. Yoksa sıfır alacaksınız ve hürriyet şahadetnamesi elinize verilmeyecektir.

Mâzide dağınıklığınıza sebebiyet veren birinizdeki bencillik fikri şimdi istikbalin medeniyet saadethanesinde icad fikrine, şahsî teşebbüse ve hürriyet fikrine inkılâb edecektir. Hattâ diyebilirim ki, başkalarının sükûtî medreselerine nisbetle sizin gürültülü olan medreseleriniz bir ilmî mebuslar meclisini gösteriyor. İmam arkasında fatihalar okuduğunuz zamandaki semâvî ve rûhânî vızıltılarınızda, mezhebî ve kavmî mahiyetinizdeki istidat, meşrutiyet sırrına kaderin bir îmâ ve nişanı vardır.

"İnsan için çalışmaktan başka yol yoktur" sözünün öteki ifadesi, şahsî teşebbüstür. Her kemâlin kurucu ve koruyucusu olan cesaret ve millî namus emrediyor ki, şimdiye kadar nasıl maddi şecaatte

terakki ettinizse, şimdi de akıl ve medeniyet meydanında millî namusu çiğnetmeyiniz. Millî duyguların mâkesi olan, kıymetinizin ölçüsü olduğu halde ihmalinizle gayet çapraşık bununan diliniz, tûbâ ağacı gibi bir ağacın tecellisine müstatken, böyle kurumuş, perişan ve edebiyatsız kalmış olduğundan, diliniz sizden millî hamiyete şikâyette bulunuyor. İnsanda kaderin sikkesi sikkesi lisandır. Anadil tabiî olduğundan, kelimeler zihne kendiliğinden gelir. Zihin çatallaşmaz, O zihne giren bilgiler taş üzerinde oyulmuş gibi bâki kalır. Millî dille görünen herşey hoş gelir. Millî hamiyetin bir misalini size takdim ediyorum. O da Mutkili Halil Hayâlî Efendi'dir. Millî hamiyetin her şubesinde olduğu gibi, dil alanında da dilimizin esası olan elifbe, sarf (= gramer) ve nahvini (= sintaksını) vücuda getirmiştir. Hakikaten Kürdistan madeninde böyle bir hamiyet cevherine ratgeldiğinden, istikbalimizi onun gibi birçok cevherler ışıklandıracaktır.

İşte bu zat bir hamiyet örneği göstermiş ve tekemmüle muhtaç dilimize bir temel atmıştır. Onun izinden gitmeyi ve temeli üzerine bina kurmayı hamiyet sahiplerine tavsiye ediyorum.

Bedîüzzaman Saîd-i Kürdî

Kürt Said'in tam bir Kürt milliyetçisi olduğunun bu yazıdan daha kesin bir tanığı olamaz. Böyle olmayıp da, yalnız geri kalmış Kürtleri kalıkındırmak amacı gütseydi, onlara "Bilgi sahibi olun" demekle yetinir, medeni ve ebedî Türkçe dururken, millî dil diye kaba ve iptidaî Kürtçeyi tavsiye etmezdi. Meşrutiyetin memlekette yaptığı sarsıntıdan ve otoritenin zaruri gevşemesinden faydalanarak, Türkiye'yi parçalamak ve kendi cemaat gayelerini gerçekleştirmek isteyen Hıristiyan tebaalar gibi, bu müslüman kardeş de İmparatorluğun bütün yükünü ve çilesini çekmiş olan Türkleri vurmaya çalışıyor. Kendilerine tarih ve şeref uydurmak ihtiyacında olan bütün iptidaî cemaatler gibi, roman kahramanı olan Zâloğlu Rüstem'i ve ancak anası Kürt olan Selâhaddin Eyyubî'yi Kürt kahramanı diye ileri sürüyor. Kürtlerin mevhum meziyetlerinden bahsediyor. Kısacası, onlara devlet kurdurmaya çalışıyor. Tabiî devletin buna müsaade etmeyeceğini anladıktan sonra, Saîd-i Kürd-î adını Saîd-i Nursî yaparak ve Nur risaleleri diye cehlin ve taassubun örneği olan karalamalar düzerek, bir din mürşidi gibi ortaya çıkmaya başarıyor.

Bizim için şaşılacak nokta, onun şu veya bu davranışı değil, onbinlerce, belki yüzbinlerce gafil Türk'ün, bu cahil Kürd'ün arkasından gitmesi, onun cahilâne ve hâinâne öğütlerine körü-körüne boyun eğmesidir.

Şimdi bu gafil Türklere hitap etmek istiyorum:

Siz, Türk ve Müslüman mısınız? Türkseniz, hangi sebeple cahil bir Kürdün ardından gidiyor, onun telkinleriyle kendi ırkınızı, kendi dilinizi hor görüyorsunuz? Aranızda "Türkçe de dil mi?" diyen ahmaklar, resmî dilin Arapça olmasını isteyen hainler var. Siz ne biçim Müslümansınız ki, cahil bir Kürd'ün telkini ile evlenmeyi lanetliyor, dinsiz çocuklar yetişir de günaha gireriz diye bekâr kalmaya azmediyorsunuz? Putperest olduğunuzun farkında değil misiniz? Bir cahil Kürd'ün sakalını, tırnaklarını, abdest aldığı suyukutsal emanetler gibi saklamak hangi Müslümanlığın, hangi insanlığın, hangi temizlik kaidesinin, hangi şuurun işidir? Uyanın! Radyoyu melekle açıklamaya kalkan bir budalanın müridi olarak eşe dosta, dosta düşmana karşı gülünç olmayın. Müslümanlık, temeli atılmış, büyük bilginlerini yetiştirmiş, tedvin olunmuş bir dindir. Onun yeni baştan açıklanması için Kürt Said gibi maskaralara ihtiyaç yoktur.

Bana bu yazıyı yazdıran, Trabzon'dan yollanan acayip bir nesne oldu. Çok küçük boyda, 8 yapraklık bir broşür olan bu nesne, hangi basımevinde basıldığı belli olmayan bir Said-i Kürd-î reklamıdır. Gönderen, O. Nuri Kurt adında tanımadığım birisidir. İçinde Kürt Said'in sayıklamalarından parçalar var. İkinci yaprağın ikinci yüzündeki şu hezeyana bakın:

"Aziz, sıddık kardeşlerim:

Siz kat'î biliniz ki, risâle-i nur şakirtlerinin meşgul oldukları vazife rûy-i zemindeki en muazzam mesâilden daha büyüktür."

***

Evet! Sizin vazifeniz cidden büyüktür. Haçlıların, bozuk iradenin, azınlık ihanetlerinin yıkamadığı Türkiye'yi cehaletiniz, gafletiniz ve hamakatinizle yıkacaksınız. Türklüğü inkâr ederek, şeriati Anayasa ve Medenî Kanun durumuna getirerek, evlenmiyerek, yalnız kalan kadınları evlere tıkarak, eski yazıyı getirip Arapçayı resmi dil yaparak, İslâmiyetten önceki tarihimizi küfürdür diye kitaplardan kazıyarak Türklüğü yıkacaksınız. Bunu yaparken, ölü Stalin'le, sağ Makaryos'un müttefiki olduğunuzun asla farkında olmıyacaksınız. Müslüman geçindiğiniz halde Peygamber'in "Evlenip çoğalınız" anlamındaki hadîsini hiçe sayarak, Kürt Said'in evlenmemek hususundaki hezeyanlarına baş eğmekle kimin ekmeğine yağ sürdüğünüzün farkında olmıyacak kadar acınacak yaratıklarsınız.

Neymiş o sizin meşgul olduğunuz büyük vazife? Bir odaya kapanıp Kürt Said'in hezeyanlarını okuyarak kendinizden geçmek mi? Bu zavallı ve gülünç halinizle siz, aslında ruhî tababetin ve marazî ruhiyatın konusu olabilirsiniz. Kendisi genç ve güzel bir kadın olduğu halde, ihtiyar, çirkin ve kör bir zenci ile evlenen Amerikalı artist gibi anormal zevk sahipleri dünyada seyrek görülen nesne değildir. Sizinki de kendi içinizde kalsa, Türklüğün aleyhine yönelmese, belki böyle sayılabilir. Fakat Cennet va'di ile gafilleri avlıyor, onların milli duygusunu yıkıyor ve Türklükten ayırıyorsunuz. Araplarla aramızda bir dâva oldu mu, mutlaka Arapları haklı buluyorsunuz. Türk - Arap savaşı olursa, "Din kardeşime silâh çekmem" diyorsunuz.

İşte, sizin üstadınızın kimliğini kendi yazısıyla gösterdim. Onun bir Kürt milliyetçisi olduğu apaçık ortaya çıktı. Bu açıklamadan sonra, gerçeği kabul edip de Türklüğe dönerseniz, hoş... Yine eski sapıklıkta inat ederseniz, sizin vicdanınızdan şüphe etmeli...

NİHALATSIZ ÖTÜKEN DERGISI YIL 1964 SIMDI YIL 2005 KAFALAR HEP AYNI

KIBRIS KONUSU

Devlet adamları siyasî konuşmaya mecburdur. Bazı şeyleri saklayıp bazılarını elastikî bir dille ifade ederler. Bundan dolayıdır ki dünya siyasîlerinin Kıbrıs hakkındaki sözlerinden açık sonuç çıkartmak imkansızdır. Fakat hür ülkelerin fertleri böyle kayıtlarla bağlı olmadıkları için biz burada kendi düşüncemizi söylemek istiyoruz.

Kıbrıs konusu Türkiye ile Yunanistan arasında ancak silâh gücü ile çözümlenecek bir meseledir. "Bağımsız Kıbrıs Devleti" gülünç birşey olduğu gibi, bunun dışında öne sürülen şekiller de kesin sonuçlu değildir. Çünkü:

1- Kıbrıs, Anadolu'nun tabiî bir parçası olan ve kıyılarımıza yakın bulunan, askerî ve siyasî ehemmiyeti çok büyük bir adadır.

2- Uzun süre Türkiye'nin bir parçası olarak kalmıştır. Şu halde orada tarihî miras hakkımız vardır.

3- Fakat bugün nüfusunun beşte dördü Rum'dur.

Demek ki iki tarafın da haklı olduğu yönler vardır. Bir meselede iki taraf da haklı olunca onun tek çözüm yolu "savaş"tır.

Tarihinde 22 yıldan uzun barış devresi görmemiş bir milletin 52 yıldır savaşmaması ona garip gelmekte, Türk toplumunda görülen bir takım garip hallerin, huzursuzlukların gizli sebebini teşkil etmektedir. 20-22 Temmuzdaki üç günlük savaşın bile millî ruhu şahlandırarak manevî bur huzur sağlaması bundandır.

Batılılar her yeni devletin kuruluşunda bir huzursuzluğun da temelini atmışlardır. Belçika kurulurken

yarı nüfusu Flamanlar'dan alınmış ve bugünkü sosyal rahatsızlık doğmuştur. Bu rahatsızlığın yarın kanlı gerilla hareketlerine döneceğinden kimsenin şüphesi olmasın.

Afrika zencilerine bağımsızlık verilirken de aynı prensiple hareket olunmuş, bu devletler etnik topluluklara göre değil, coğrafî sınırlara göre ayarlanmıştır. Bu yanlış ilk yemişlerini vermiştir. Yarın devletler arasında büyük savaşlar olacaktır.

İrlanda'nın bağımsızlığı tanınırken adanın kuzeyindeki bir parça, ahalisi protestan olduğu bahanesiyle İngiltere'ye bağlı bırakılmış, ondan da bugünkü IRA çete savaşları doğmuştur. İngiltere Devleti birkaç bin İrlandalı çeteciyle yıllardır uğraşır, başa çıkamaz ve boyuna kayıplar verir durur.

İngiltere, Kıbrıs'ı terkederken de aynı hatâyı (daha doğrusu kasdı) yapıp uydurma bir Kıbrıs Devleti doğurdu. Netice 100.000 Türk'ün, 400.000 Rum'un hakimiyetine terkedilmesi oldu. Kendisi aynı ırktan olup da aynı adada oturan İrlandalılar'ı mezhep ayrılığı bahanesiyle ikiye ayırdığı halde aynı ırk, aynı dil ve aynı dinden olan Türkler ile Rumlar'ı ayırmayı adanın birliği bozulmasın diye kabullenmedi.

Yanlışlar çabuk patlak verir. Kıbrıs Devleti, devlet olmaktan çıkıp anarşi yuvası, eşkıya yatağı haline geldi.

Büyük Yunanistan davası ardında koşan küçük (her anlamda küçük) Yunan milleti adayı kendisine mal edebilmek için 100.000 Türk'ün tasfiyesi yoluna gitti. Kendi cinayet ve yalan metodlarıyla adayı cehennem haline getirdiler.

Türkiye vaktiyle, bugünkü metanetiyle Kıbrıs'ı isteseydi belki de bu durum doğmazdı. Yahut Kıbrıs'ı almak için millî bir siyaset gütseydi sonuç çoktan alınırdı. Fakat nerde? Türkiye'nin Dışişleri Bakanı olan tarihçi, türkolog, bilgin Prof. Fuad Köprülü "Bizim için Kıbrıs meselesi diye bir konu yoktur" demek gibi millî - siyasî bir gaflette bulunduktan sonra karşı taraf elbette işi azıtacaktı. Azıttılar. Terör yaptılar. Yüzlerce Türk'ü öldürdüler. Birkaç bininin Kıbrıs'tan kaçmasına sebep oldular.

Biz yol ve köprü yaptık.

Karşımızdaki düşman yalnızca Yunanlı olsa elbette şimdiye kadar çoktan çözümlenirdi. Fakat Yunan hayranlığı ile yetişen batılılar onları her seferde korumasını bildi. İlk çıkarma teşebbüsümüze Amerikalılar engel oldu. Bu sefer Amerika'nın rolünü İngiltere yapmaktadır. Bütün Kıbrıs'ı alsak bile oradaki İngiliz üslerine dokunmayacağımız muhakkak olduğu halde Fantom uçakları, komandolar, Gurka taburu ve bir kruvazör getirerek yaptığı hazırlık hiç şüphe yok ki bize karşıdır. Bize karşıdır ama artık ihtiyarlamış olan İngiltere'nin savaş cesareti ve kabiliyeti kalmamıştır. Belki ürkütürüm diye gösteriş yapmaktadır.

İngilizler sanıldığı gibi usta siyasî ve uzak görüşlü millet değildir. Öyle olsaydı, İkinci Cihan Savaşı'ndan sözde muzaffer çıktıkları halde, üstünde güneş batmayan imparatorluklarını kendi elleriyle, üstünde sisten güneş görünmeyen küçük bir ülke haline getirmezlerdi.

Zavallı Gurkalar'ı ne diye getiriyorlar? Kendi askerlerinin hiçbir işe yaramayacağını bildikleri için... İkinci Cihan Savaşı'nda Tobruk'ta 10.000 İngiliz'in tüfek patlatmadan Almanlara, Singapur'daki 60.000 İngiliz'in yine tüfek patlatmadan Japonlar'a teslim olduğunu unutmadıkları için... Güvendikleri tek şey hava ve deniz üstünlükleri, Yunanlılar'la birlikte bize karşı sağlayacakları sayı üstünlüğüdür.

İngilizler, Yunanlılar'la birleşerek bize karşı savaşmak cesaretini gösterirlerse ne olur? Sınırdaş olmadığımız için İngilizler'e birşey yapamayız. O zaman bunun ceremesini Yunanistan ve Yunanistan'ın yardımına gelecek İngiliz birlikleri çeker.

Batı Trakya'dan yürüyecek Türk ordusu karşısında kırılacak yeni maraton rekorlarını da o zaman tarih tesbit eder.

Ötüken, 15 Ağustos 1974, Sayı: 9

KIBRIS'TAN SONRA KERKÜK

Kerkük demekle Irak Türklerini anlatmak istiyorum. Aslına bakılırsa Kerkük davası, Kıbrıs davasından öncedir. Birinci Cihan Savaşının sonunda, Osmanlı İmparatorluğun içinde Türkler için teknik bir sınır çizilirken o zaman ki Musul vilayeti bu sınırın içinde sayılmış, fakat Lozan barışında ve ondan sonraki Musul anlaşmasında İngilizlerin sonuna kadar direnişleri yüzünden Irak Türkleri yabancı hakimiyeti altında bırakılmıştı. Son gücünü harcayarak doğuda Ermenileri yenen, batıda Yunan ordusunun yarısını yok edip yarısını Yunanistan'a kaçıran, fakat buna rağmen Yunanistan'dan Adalarla Batı Trakya'yı alamadığı gibi tazminat da koparamayan yorgun ve bitkin Türkiye için Musul yüzünden İngiltere ile çarpışmaya imkan yoktu. Ancak, Irak Türklerinin millî varlıklarını korumaları için İngiltere'den ve ona halef olan Irak devletinden sağlam teminat almak mümkündü. Bu yapılmadı veya yapılmadı.

Irak bağımsız bir devlet olduktan sonra Irak Türklerinin iptidai ve düşman bir idare altında oldukları düşünülerek o yünde bir siyaset izlenmemesi Cumhuriyet hariciyesinin milli bir dış siyaset gündeme vasfının normal sonucudur. "Balkan vatandaşı olmayı Türk vatandaşı olmaya tercih ederim" diyen Tevfik Rüştü Aras ve "bizim için Kıbrıs davası diye bir dava yoktur" diyen Fuad Köprülü gibi şaheser bakanlar gayrımillilik hastalığının arazlarıydı.

Bugün durum değişmiştir. Son Dışişleri Bakanlarından Fatih Rüştü Zorlu ile Feridun Cemal Erkin'in şahıslarında, bu ikisinin eksiklikleri ne olursa olsun, milli bir dış siyasetin kuvveti gibi gözüküyor. Demek ki milli şuur dış Türklere yöneltilmiştir. Zaten yaşamak isteyen millet, güçlü millet, siyasi sınır dışındaki ırktaşlarını unutmayan, unutamayan millettir. Geçmişi unutmak, soydaşını ve kardeşini hatırlamamak, bilmemek hayvanlara mahsus bir özelliktir.

Bugün Kerkük Türkleri dediğimiz 1.000.000 Irak Türkünün mukadderatı ile ilgilenmek milli görevimizidir. Çünkü altı yıl önce, 14 Temmuz bu Türklere karşı girişilen kırgın hareketi, Irak Türklerinin asla emniyet altında bulunmadıklarını gösteren korkunç bir delildir. Bir yandan İsrail'e yenilmesinin suçunu Türkiye'ye yüklemeye çalışarak Türk düşmanlığını milli bir siyaset haline getiren Arap devletlerinden biri olan Irak, öte yandan Moskova'da yetiştirilmiş önderleriyle komünist düşüncelerini benimseyen ve bağımsız devlet hayali ardından koşan iptidai kürtler bu 1.000.000 Irak Türkünü yok etmek için fırsat bekliyor. Bu Türklerin, Irakın petrol bölgelerinde yaşamaları da hem önemlerini, hem de kendilerini tehdit eden tehlikeyi arttırmaktadır.

Milletlerde bir düşünce olgunlaştığı zaman o düşüncenin "davranış" haline gelmesi için küçücük bir sebep yetişir. Böyle zamanlarda düşüncenin bayrağını açan kimse "Türk tarihinin kişileri" arasına girer, Türkiye'nin pasif bir dış siyaset güttüğü yıllarda, meslektaşları arasında oldukça geri saflarda bulunan bir gazeteci, merhum Sedat Simavi, Kıbrıs davasını milli bir dava diye öne sürmekle tarihte şerefli bir satır olmuş ve onun ileri attığı düşünce artık milli bir siyaset, bir ülkü haline gelmiştir.

Kıbrıs davasında hemen her devlet, dost ve müttefik sandıklarımız bile aleyhimizde olmasına rağmen işte 100.000 Türk, 400.000 Rum'la boğuşuyor. Bu oransız vuruşmada yenilmeyişinin sebebi anayurdun kendisini desteklediğini bilmesidir. Hele bu destek, kritik anda Erenköyünde yapılan hava saldırısı gibi olunca Kıbrıs Türkü'nün savaşı daha yıllarca sürer. Türk birlikleri Kıbrıs'a çıkıncaya veya Selanik'e girinceye kadar...

Kerkük Türkü'nün de desteğe ihtiyacı var. Üstelik Kerkük Türkü daha da talihsizdir. Nasıl talihsiz olmasın ki Barzani adında bir kürt eşkıyası devlet kurmaya kalkıyor. Kurtuluş Savaşındaki bir türkü, Yunan gibi aşağılık bir düşmanın Türkiye topraklarına ordu sokmasını:

Ankara'nın taşına bak,

Gözlerinin yaşına bak.

Biz Yunan'a esir olduk,

Şu feleğin işine bak.

mısralarıyla anlatılıyor ve talihin böyle hain bir tecellisine karşı Türk milletinin öfkeli şaşkınlığını belirtmiş oluyordu. Bu acı hatıra yetişmiyormuş gibi, şimdi bir de kürt devlet kurulacak da 1.000.000 Türk'e azınlık hakkı mı verecek?

Bu küstahça iddialar karşısında Türkiye'nin kültür ve fikir hayatında söz sahibi olan, söz sahibi olduğu iddia eden bunca kalem sahibi arasında, Sedat Simavi gibi biri çıkıp da Kerkük Türkleri'ni milli bir dava haline getiremez mi?

Yaşamak ve güçlenmek isteyen insan da, millet de iştahlı olur. Bu gerçek ortada iken tarihi hakların dile getirilmesini emperyalizm diye şamataya alan alıklara söz hakkı verilmemelidir. Unutulmamalıdır ki bir milletin meseleleri yalnız iktisadi değildir. İktisadi problemler birer vasıtadan ibarettir.

Kafalara ve gönüllere kazılması gereken başka bir gerçek de şudur: Türkiye 67 ilden ibaret değildir.

Ötüken Dergisi, 17 Temmuz 1965, Sayı: 19

KİM MİLLİ KAHRAMANDIR?

Kahramanlar tarihin her çağında saygı görmüş; her zaman her yerde kahramanlar yetişmiştir. Kahramanlık insan erdemlerinin en yücesidir. Milletlerin de kahramanları sayısınca itibar kazandığı ve dayanıklı olduğu bilinen gerçeklerdendir.

Fakat sadece "kahraman" olmakla "milli kahraman" olmak arasında fark vardır. "Milli kahraman", tesirini daha büyük çapta gösteren, gelecek yüzyıllara da kumanda eden, unutulmaz izler bırakan kimsedir. Milli kahramanlar, milletlerin hayatına yön verir.

Milli kahraman olmak için yüksek makamda bulunmaya lüzum yoktur. Mesela 30 yıldan beni Amerikalılar'a ve Filipinliler'e teslim olmadan tek başına Lübang adasında yaşayan ve bugün 51 yaşında bulunan Japon Teğmeni Onoda da bir milli kahramandır. Onun, vaktiyle almış olduğu buyruğa uyarak direnmesinin gerçi Japon savunmasına hiçbir yararı dokunmamışsa da, temsil ettiği kahramanlık ruhu ile Japon milletine şeref ve gurur vermiş, tarihe ebedi bir kahraman olarak geçmiştir. Milli kahramanlar bir millete hız veren enerji kaynaklarıdır. Onlar olmadan büyük bilgin, dahi şair veya filozof yetiştirmenin değeri ve manası kalmaz. Hindistan, filozoflar ve şairler yetiştiren, fakat milli kahraman çıkarmayan ülkelerin nasıl yaşadıklarına iyi bir örnektir.

Fakat şunu da unutmamalı ki milli kahraman yetiştirdiği takdirde halde onları unutan bir millet, hayvan sürüsünden biraz farklı bir yığındır. Ergeç başkaları tarafından güdülmeye mahkumdur.

Milli kahramanları unutmak nasıl bir felaketse sahte milli kahramanları uydurmak da o kadar vahim bir rezalettir. Bu, hırsızlığı zeka, dolandırıcılığı deha saymakla eşit bir faziletsizliktir.

Kendi eski tarihimizden örnek vermek gerekirse milattan önceki üçüncü yüzyılda, atını ve evdeşini verdiği halde vatan parçasını düşmana vermeyen ve Türk milletini yaratan Tanrıkut Mete'yi milli kahraman tipi olarak gösterebiliriz. O, yenmiş bir milli kahramandı.

Yenilmiş milli kahraman tipi ise Kür Şad'dır. O delice kahramanlık olmasaydı Türkler Çin'de erimiş ve Türk devletine hakim olan zayıf Sırtaduşlar Çin'le başa çıkamayacağı için Türk milleti bugün yeryüzünden silinmiş olacaktı. Hepsi ölen 41 kişinin koca bir imparatorluğa dehşet salması onların nasıl milli kahramanlar olduklarının senedidir. O yenilmiş ve öldürülmüş milli kahramanlar daha sonraki

zaferlerin ve bütün milli hayatın yaratıcıları olmuştur. Çünkü milli kahraman olmak için inanmak ve ölümü göze almak şarttır

Yeni tarihimize gelince, bunun yalnız Kurtuluş Savaşı devresini alarak hangi milli kahramanları yetiştirdiğini düşünürsek vereceğimiz hüküm hiç tereddütsüz şu olacaktır. Kurtuluş Savaşı'nın iki milli kahramanı, en karanlık günlerde bile bu işin başarılacağına inanan Kazım Karabekir ve Mustafa Kemal Paşa'lardır. Biri iyi silahlı Ermeni ordusunu onun yarısı kadar bir kuvvetle bozguna uğratarak, öteki bir destan savaşı olan Sakarya'yı ve imha savaşının en güzel örneği Dumlupınar'ı kazanarak bu payeyi almışlardır. Bu savaşların Türk ve cihan hayatındaki tesirleri hala devam etmektedir.

Kurtuluş Savaşı'nın birçok kahramanı daha vardır. Fakat başta ünlü asker Mareşal Fevzi Çakmak olduğu halde bunların hiçbiri milli kahraman olacak ayarda değildir.

Gerçekler balçıkla sıvanamaz. Hiçbir değeri olmayanları bugün milli kahraman ilan etseler bile yarın onlar o mevkiden indirilir.

Stalin'in cesedi de aynı sebeplerle Lenin'in yanından alınarak yok edildi.

Ötüken, 11 Mart 1974, Sayı: 3

çııÖÖçş

KIZIL KÜRTLERİN YAYGARASI

1961 anayasasının getirdiği aşırı hürriyetlerden faydalanarak, anayasanın yasakladığı konularda da kıpırdanışlar ve davranışlar olduğu bilinmektedir. Bu türlü davranışlara kalkanlar, kanun bakımından suçlu olduklarını bildikleri için savunma taktikleri de suçlulara has nitelikte, yani iftira, yalan ve şirretlik alanındadır. Bunlar, gerçeklerin ışığına bakamayan baykuşlar gibidirler.

Bu baykuşlar hakikî maksatlarını açığa vuramadıkları için dolambaçlı yoldan gitmeye mecburdurlar. Hakikî maksatları yüzlerine vurulunca da, yüzleri insan yüzü olmadığı için kızarmaz, bütün hayâsız ve şerefsizlerin baş vurduğu yola saparak çamur ve çirkef atarlar.

Ötüken'in Nisan 1967 tarihli 40. Sayısında yayımladığım "Konuşmalar" başlıklı bir yazıda Türkiye'de kürtçülük akımından bahsederek örnekler vermiş, Kürtlerin ilkel bir Fars topluluğu olduğunu belirtmiş ve Cumhurbaşkanı Sunay'ın "Türk olmayan varsa gidebilir" sözünü alarak şöyle demiştim:

Evet... Kürt kalmakta direnir, dört beş bin kelimelik o iptidaî dilleriyle konuşmak, yayın yapmak, devlet kurmak istiyorlarsa gidebilirler. Biz bu toprakları oluk gibi kan dökerek; Gürcülerin, Ermenilerin, Rumların kökünü kazıyarak aldık, yine oluk gibi kan dökerek Haçlıların savaşçı şövalyelerine karşı savunduk. Kürtler 1839 yılına kadar askerlik bile yapmadılar. Viyana'dan Yemen'e kadar her yerde Türk ırkının kanı sebil gibi akarken onlar yaşadıkları dağlarda ve köylerde keçilerini güttüler ve fırsat buldukça hırsızlık ve yağmacılık ederek yaşadılar. İran'la yaptığımız savaşlara yardımcı diye geldikleri zaman da daima fırsat kolladılar ve Türk ordusunun yenildiği çarpışmalarda bu sefer İran'la birleşip onu vurmaktan geri kalmadılar. Birinci Cihan Savaşı'nda bize topyekûn ihanet eden Ermeniler, yerleşik Türk halkını vahşi bir kırgınla bitirmeseydi ve dağlarda, sarp köylerde yaşayan Kürtler bu kırgından kurtulmuş olmasaydı bugün çoğunlukta oldukları illerde de azınlık olarak kalmakta devam edeceklerdi. Fakat yüzde yüz çoğunlukta olsalar bile Türkiye'nin herhangi bir bölgesinde devlet kurmak hayalleri, hayal olarak kalacaktır. Yunanlıların Bizans, Ermenilerin Büyük Ermenistan kurmak hayalleri gibi... Onun için Türk milletinin başını belaya sokmadan, kendileri de yok olmadan çekip gitsinler. Nereye mi? gözleri nereyi görür, gönülleri nereyi çekerse oraya gitsinler. İran'a, Pakistan'a, Hindistan'a, Barzani'ye gitsinler. Birleşmiş Milletlere başvurup Afrika'da yurtluk istesinler. Türk ırkının aşırı sabırlı olduğunu, fakat ayranı kabardığı zaman Kağan Arslan gibi önüne durulmadığını, ırkdaşları Ermenilere sorarak öğrensinler de akılları başlarına gelsin.

Açıkça anlaşılacağı üzere bu satırlar Türkiye'yi bölmek, doğu illerimize bağımsız Kürdistan kurmak isteyen vatan hainlerine karşı yazılmıştır. Türklüğe sadık olanların ve kendisini Türk duyanların bundan kocunmamaları gerekir. Kocunanlar ancak, o yazımda bahsettiğim, vatanı parçalamak isteyen hainlerdir. Bu hainler, suçlu psikozu içinde, şirretlik ve mugalete metodlarına başvurarak bozuk Türkçeleriyle ve yukarıda aldığım parçanın baş tarafını hesaba katmayarak ve yalnız "Türk milletinin başını belaya sokmadan, kendileri de yok olmadan çekilip gitsinler" cümlesini alarak yaygaraya başladılar.

Ötüken'i çıkaranlar "nifak tohumları eken, gözü dönmüş, örümcek kafalı faşistler"miş...

Ben "kardeşi kardeşe düşman etme uğraşında olan sapık zihniyetli birisi"imişim.

"Asıl kovulacaklar, halkları birbirine düşürmek emelinde olan hayalperestler"miş.

"Doğu'nun geri kalmasının nedenleri arasında ekonomik sömürmenin devamı için vatandaşlar arasında mevcut ırk, dil, din ve mezhep farklarını istismar ederek onları düşman kamplara bölmek isteyen zihniyetin karşısında"imişler. "Manevî sömürünün politik alandaki yansıması olan faşizmi, ırkçılığı ve ümmetçiliği nefretle reddediyorlar"mış.

"Islah edilecekler, Çingenelerden ziyade, öncelikle böyle sapık ideolojileri savunanlarmış. Islah edilecekleri yer ise Bakırköy"müş.

Nerde basıldığı belli olmayan bu paçavranın altında 19 tane dernek imzası var. Bunlar sözde kültür derneği, öğrenci derneği, yardımlaşma derneği filanmış. Aslında üç beş kızıl Kürdün ahmak ve iptidaî kafasından çıktığı gibi göstermek için hayalî derneklerin adına başvurulduğu aşikârdır.

Kızıl kafalardan çıktığını gösteren deliller:

1- Bize, yani Türkçülere faşist denmesi. Komünist düşmanlarına kızılların faşist dediği artık herkesin bildiği bir gerçektir.

2- "Millet" yerine "halk" kelimesinin kullanılması. "Asıl kovulacaklar, halkları düşürmek emelinde olan hayalperestlerdir" cümlesindeki "halklar" kelimesi "milletler" anlamında kullanılmıştır. Komünistler "millet" kelimesinden ürktükleri için kullanmaz, onun yerine "halk" derler.

3- Dinî ve millî ülkülerin bir sömürme vasıtası olduğunu iddia edenler de yine komünistlerdir. Bildiride "manevî sömürünün politik alandaki yansıması olan faşizmi, ırkçılığı ve ümmetçiliği nefretle reddederiz " diyerek kafalarının gerisindeki düşünceyi belli etmişlerdir.

4- Edebî dili bozmak ve halk dili diye bozuk düzen bir dil kullanmak da kızılların mühim marifetidir. Bildirideki şu ibareye bakınız: "Kim kimin başını belâya sokuyor? Ve de kim kimi kovuyor?"

Edebi yazı dilinde "ve" den sonra "de" gelmez. Gelirse böyle gülünç olur.

***

Her türlü fikir ve kültür haysiyetinden mahrum olmalarına rağmen, şimdi şu kızıl Kürtlere kısaca cevabımı verelim:

1- Türkiye'nin doğu illeri, doğu illerinde yaşayan Türklerin ve genel olarak bütün Türk ırkının vatanıdır. Artuklular, Saltuklular, Karakoyunlular, Akkoyunlular'ın hüküm sürdüğü, anıtlar diktiği bölgeler elbette Türk'tür. Türk kalacaktır. Bu bölgelerde daha eski olmak hiçbir şey ifade etmez, maymunlar daha da eskidir.

Hayali Kürdistan'a başkent yapmak istediğiniz Diyarbakır, Büyük Türkmen Beği Uzun Hasan'ın şehridir. Don Kişotlar'ın başkenti olamaz.

2- Türkçü ve gerçekçiyiz. Türkler tarihte devir açmış, medeniyet yaratmış, büyük devlet kurmuş, geniş bölgelerde düzen sağlamış bir ırktır. Türkler çekildikten sonra Yakın Doğu'nun ne duruma düştüğünü görüp ibret alın. Araplar da tarih ve medeniyet yaratmış kalabalık bir milletti. İngilizlerle birleşerek bizden ayrıldıktan sonra başlarına gelmeyen kalmadı. Beş günde Çıfıtlara yenilerek dünyaya rezil oldular. Siz ise ne devlet, ne de medeniyet kurmuş kültürsüz geri bir cemaatsiniz. Farzı muhal yabancıların kanadı altında bir devlet kursanız bile Araplar kadar da dayanamaz, petrol varillerinde çabuk erir, gidersiniz.

3- Ben "kardeşi kardeşe düşman etmek sevdasında süper sapık zihniyetli birisi" değilim ama siz Türk devletini parçalamak isteyen ültra sapık hainlersiniz. Ya Türklük içinde erir, Türklüğü kabullenirsiniz, yahut yok edilirsiniz. Ağa babanız Şeyh Said 1924'te din perdesi altında, bağımsız Kürdistan hayaliyle ayaklanmış ve İngilizlerden yardım görmüştü. Sonu malûm. İsterseniz siz de Moskoflardan yardım alarak bir deneme yapar, sonuçlarına katlanırsınız.

4- Manevî sömürünün politik alandaki yansıması olan faşizmi, ırkçılığı ve ümmetçiliği nefretle reddediyorsunuz ha... Sevimli mütefekkir Kürtleri... Ya komünizm? Ona söz yok değil mi? Çünkü o, maddi olarak sömürüyor. Şu yukarda ki tabir ve tefsirinizle tam komünist olduğunuzu açıkladığınızın elbette farkında değilsiniz.

5- Şu bildiri ile cidden ıslaha muhtaç olduğunuzu da ispat ediyorsunuz. Türk devletinin birliği kaygısı ile yazdıklarımı tımarhanede ıslaha muhtaç birisinin yazısı diye tefsir etmek ne kıratta hainler olduğunuzu ortaya koyuyor. Siz Kürtçülük yapacaksınız; ayrı dil, ayrı okul, ayrı radyo yayını, ayrı basın isteyeceksiniz, devlet kurmak için gizli toplantılar düzenleyeceksiniz, Barzani'yi kahraman ilan edip ona Türkiye'den silah kaçıracaksınız, özel toplantılarda çocuklarınıza Kürtçe şiirler(!) okutacaksınız, içinizde nasılsa profesörlüğe kadar çıkabilmiş olanlar Avrupa'da Kürtçü derneklerle temasa girecek, sonra bunun karşısına çıkana deli diyeceksiniz. Siz deliliğin hainliğe göre ne kadar şerefli olduğunu anlamayacak kadar seviyesizsiniz.

6- "Türk olmayan gider" diye ilk söyleyen Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'dır. Ben onu tekid etmiş oluyorum. Ona da meydan okusanıza... Ama kızıl Kürt'te o yürek nerede? Türkiye'yi parçalamaya kalkıştığınız gün nereye gönderileceğinizi göreceksiniz. Yeter ki o gün gelsin...

Bu konuda söyleyeceklerim daha bitmedi. Bekleyin.

Ötüken, 16 Haziran 1967, Sayı: 42

KIZILELMA

Bir milletin yürütücü kuvvetine "ülkü" denir. Toplumlardaki kişileri birbirine bağlayan nesne, sadece kök birliği, çıkar ve ihtiyaç değil, bunlarla birlikte ve aynı zamanda ülküdür.

Ülküsüz topluluk yerinde sayan, ülkülü topluluk yürüyen bir yığındır. Sözlük anlamı "and" ve "uzak hedef" demek olan "ülkü", topluluğu aynı yolda yürüten bir kuvvettir ki, bu uğurda insanlar birbirlerine karşı içten sözleşmiş gibidirler.

Ülkü, ilkönce, insanların gönüllerinde, gönüllerinin derinliğinde, şuuraltında, hayallerinde doğar ve kendini önce destanlarda gösterir. Sonra şuura geçer, büyük kılavuzlar tarafından açıklanır. Daha sonra da büyük kahramanlar, onu gerçekleştirmek için büyük hamleler yapar. Bu hamle sırasında da ülkülü millet, kahramanlar ardından gönül isteği ile koşar. Bütün bu uğraşmalar arasında da millet yürür; önce manen, sonra maddeten ilerler, olgunlaşır, erginleşir.

Türk destanlarından çıkan anlama göre, Türklerin ülküsü, fetihler sonunda büyük ve üstün bir devlet kurarak bu devletin içinde bolluğa ve mutluluğa kavuşmaktır. Aşağı yukarı, her millet, aynı şekildeki

milli gayelerin ardındadır. Milletlerin çapına, kaabiliyetine göre milli ülkülerin ayrıntılarında farklar olmakla beraber, ana çizgiler bakımından hepsi birbirine benzer: Büyümek ve rahatlığa kavuşmak!

Türkler, kendi ülkülerine niçin "kızılelma" demiştir, bunun sebebini bilmiyoruz. Yalnız bu addaki saflık ve tabiilik, Türk ülküsünün çok eski olduğunu göstermek bakımından manalıdır. Kızılelma adı, ülkünün aydınlardan önce halk arasında doğduğunu gösterse gerektir.

Kızılelma ülküsü, Osmanlıların parlak çağlarında iyice belirip şekillenmiş ve konak konak, Türk büyüklüğünün, yükseklik fikrinin, ilahi bir gayenin timsali haline gelmiştir. Bu büyük düşünce olmasaydı, XI. Yüzyılda Anadolu'ya gelen, ençok bir milyon Türk, Bizans'ın Asya ve Avrupa'daki topraklarında rastladıkları diğer Türklerin birkaç tümenlik hrıstiyanlaşmış döküntülerinin yardımı ile de olsa, bu dünya çapında devleti kurup dört kıta "dördüncüsü Okyanusya'dır" üzerindeki teşkilat ve medeniyet şaheserini yaratamazdı.

Milletlere milli inanç ve güvenç veren ülkünün ne büyük bir kuvvet olduğunu anlamak için bugünkü olaylara bakmak yeter:

60 milyonluk bir millet olmalarına rağmen dağınık, teşkilatsız ve geri olan Araplar, milli ülküleri olan Arap Birliği düşüncesi sayesinde toparlanma yoluna girmişlerdir. Ülkülerinden aldıkları güçle, Filistin işinde İngiltere ve Amerika'ya kafa tutmaktadırlar. Ülkü sahibi millet oldukları için de dünyada itibarları ve değerleri artmıştır. Bizim için çok büyük isret ve ders olan şu olay, Arapların itibarını göstermesi bakımından manalıdır: Birleşmiş Milletler teşkilatının 11 üyeli Güvenlik Konseyi'nin beşi "Amerika, İngiltere, Fransa, Rusya ve Çin" daimi, altısı geçicidir. 1945 yılında, bu altı üyelik için seçim yapıldı. 900 yıllık büyük bir geçmişi ve tarihi olan, askeri devlet olarak nam kazanmış bulunan Türkiye bu seçimde ancak bir tek oy alarak Konsey'e giremediği halde, İngiliz işgalinden henüz kurtulamamış olan ordusuz, donanmasız Mısır, 45 oy alarak bu üyeliğe seçildi. Demek ki, o zamanki Birleşmiş Milletler teşkilatına dahil bulunan 50 devletten 45'i, Mısır'ı bizden daha itibarlı ve üstün görmüştü.

1946'da geçici üyelik için yapılan seçimde de, Türkiye'ye kimse oy vermediği halde, Suriye 45 oy aldı. Bir iki yıllık bir devlet olan o zamanki üç milyon nüfuslu Suriye'nin Türkiye`ye tercih edilmesinin sebebi açıktır: Suriye, bir ülkünün ardındadır. Yani prensip sahibidir. Bundan dolayı da, düşmanlarının bile saygısını kazanmıştır.

Yahudiler de, ülkü sahibi olmanın ikinci bir ibret verici örneğidir. Korkaklığı atasözü haline gelen bu millet, bugün, bir milli ülkünün ardında, herhangi bir millet kadar cesaretle çarpışıyor. Milli kahramanlar ve bu milli kahramanlar, idama mahkum edildikleri ve bağışlanma dileğinde bulunurlarsa ölümden kurtulacakları halde, İngiltere'den af dilemeyerek milletlerine şeref vermek suretiyle ölüyorlar. Bu milli ülkü sayesinde, Filistin'deki yarım milyon yahudi (O zaman Filistin'de yarım milyon Yahudi vardı), yalnız Araplarla değil, koca İngiltere ile savaşı göze alıyor, Amerika'ya meydan okuyor. Milli ülküye yapışmak sayesinde Yahudiler o kadar kuvvetlenmişledir ki, bugün İngiltere imparatorluğu onlara karşı bir şey yapamıyor. Tebaasında bir tek kişinin hapse atılmasını savaş sebebi saban İngiltere, bugün, İngiliz askerlerinin öldürülmesine, İngiliz subaylarının kaçırılıp dayak atılarak horlanmasına, masum İngiliz çavuşlarının Yahudiler tarafından canice asılmasına ses çıkaramıyor.

Bütün bunların en önemli sebebi Arapların ve Yahudilerin olağanüstü kuvvetli olmasıdır. Bu kuvvet maddi değil, manevidir, Yani ülkü kuvvetidir.

Kızılelma ülküsüne "tehlikeli maceracılık" diyenler, bugünkü Araplar ile Yahudilere bakıp düşünmelidirler. Hele Yahudiler 2000 yıl önce kaybettikleri vatanlarını yeniden ele geçirmek ve yalnız kitaplarda kalmış olan İbrani dilini diriltip bir konuşma dili haline getirmek uğrundaki çalışmaları ile dünyaya örnek olmuşlardır.

Biz ise bir yandan "bir Türk dünyaya bedeldir" vecizesine inanmış görünürken, bir yandan da kendimizi baltalayıp inkar ettik. Büyüklükten korktuk. Küçüklüğü benimsedik ve milli ülkü ile delilik diye alay ettik. Güvenlik Konseyindeki seçimler göstermiştir ki, kimseden bir şey istememek, herkesle hoş geçinmek, ittifaklar yapmak bir millete itibar sağlamıyor. Kızılelma ülküsünü bir delilik sayacaksak,

büyüklükten değil, yaşamaktan da vazgeçmeliyiz. "Tarihi görevini yapmış ve artık ölmeye yüz tutmuş bir topluluk" olmayı kabul etmeliyiz. Eski Asurlular, Hititler, Romalılar gibi haritadan silinmeye razı olmalıyız. Buna razı değilsek milli ülkünün peşine düşmeliyiz ve demiryolu yapmakla birkaç fabrika kurmayı ülkü diye göstermek gafletinden çekinmeliyiz.

Ülküler için "maddi faydası nedir?", "uygulanabilir mi?" diye düşünmek doğru değildir. Hiçbir inanç riyazi mantığa vurulmaz. Tanrı'nın varlığı da riyazi metod ile isbat edilememiştir. Fakat yüz milyonlarca insan ona inanmakta ve bu inançtan güç almaktadır. Ülküler de böyledir.

Kızılelma ülküsünün gerisinde savaşlar ve büyük sıkıntılar görüp de korkanlar bulunabilir. Kendi rahatı ve keyfi kaçmasın diye insanlık davası (!) güdenler, ülküyü inkar edenler her zaman, her yerde çıkabilir. Fakat bir milletin içinde büyük bir çoğunluk milli ülküye inandıktan sonra, geri kalanlar da ister istemez bu milli akıntıya uymaya mecburdurlar. Bizim için önemli olan, dost kılıklı yabancıların milli ülküyü güya milli çıkar adına baltalamasının önüne geçmektir.

Bir topluluktan ortak ülküyü kaldırın, insanların hayvanlaştığını görürsünüz. Ortak düşüncesi olmayan toplulukta, herkes, yalnız kendi çıkar ve zevkini düşünür. Böyle bir toplulukta fedakarlık, saygı, nezaket kalmaz. Bencillik, kabalık, rüşvet, iltimas ve namussuzluğun türküsü alır yürür. Maddileşmiş bir insan vatan için ölür mü? Bencil bir insan muhtaçlara yardım eder mi? Milletine inanmayan bir adam yabancı ile işbirliği yapmaz mı? Erdemi gülünç bulan birisi çalıp çırpmaz mı? Kızılelma, Türk milletinin manevi besinidir. Açlar yiyecek bulamadıkları zaman nasıl faydasız, zararlı, hatta zehirli nesneleri yerlerse; Türk milleti de "Kızılelma" kendisine yasak edildiği için marksizm ve kozmopolitizm gibi zararlı ve zehirli fikirlere el uzatıyor.

Fakat artık bu devir kapanmıştır. Gittikçe uyanan milli şuur karşısında gafiller ve hainler, Türk milletini daha çok aldatamayacaklardır. Kızılelmanın yolunu kapatamayacaklardır.

Ziya Gökalp'ın mısraları düsturumuz olacaktır:

Demez taş, kaya
Yürürüz yaya...
Türküz, gideriz Kızılelmaya.

Kızılelma, 1.sayı, 31 Ekim 1947

KOMÜNİST DON KİŞOTU PROLETER - BURJUVA GOSPODİN NAZIM HİKMETOF YOLDAŞA

Don Kişotu herkes bilir; kahramanlık martavallarıyla dolu kitapları okuya okuya zayıf sinirleri büsbütün sarsılan ve aklını oynatan bu kahraman taslağı, cihana güya adalet götürmek için sıska bir ata biner ve paslanmış bir mızrakla yola çıkar. Bozuk kafasında yalnız düşman orduları ve devler olduğu için koyun sürülerini asker, yeldeğirmenlerini dev sanarak onlara hücum eder. Sonunda ne olduğu da malumdur.

Son zamanlarda da İstanbul'da bir komünist Don Kişotu türedi. O da modası geçmiş paslı bir mızrakla ve kafasında yalnız burjuva - proleter manisi olduğu halde rasgele saldırıyor, haykırıyor, hırslanıyor, tulumbacı ağzıyla şiirler (?!) yazıyor. Gayesi basit, fakat pek yaman: Türkiye`de halk rejimi yani komünizmi kurarak bu çorak memleketi cennet haline getirmek.

İşin doğrusunu söylemek icap ederse asıl Don Kişot olanlar bu işin elebaşılarıdır. Onların Türkiye`deki müsveddesi olan Nazım Hikmetof Yoldaş da ancak bir Sanso Pansa`dir. Fakat Türkiye`de baş komünist kendisi olduğu ve yahut öyle geçindiği için ona, Türkiye komünistlerine de değer biçmek üzere, Don Kişotluk rütbesini çok görmüyorum.

Kara vicdanını Mujik cehenneminde kızartan ve Yahudi Marks`ın bayat felfesinin altına bir kole gibi

yatan, karanlık günlerimizde İstanbul`dan ve Anadolu`dan kaçarak Moskova`da ense yapan yurt kaçkını Nazım Hikmetof Yoldaş`a hiçbir sözüm yoktu. Çünkü türlü türlü maniler ve türlü türlü manyaklar olduğunu biliyordum. Fakat Hikmetof Yoldaş nebbaslığa başlıyarak büyük *Namık Kemal*` in kemiklerine diş uzatınca mesele değişti.

Komünist Nazım Hikmetof ile romancı Peyami Safa`nın aralarında ne geçtiyse geçti. Düne kadar birbirinin dostu ve bedava reklamcısı olan bu iki *edib-i şehir* bozuşup cilveleştiler. Itiraf etmeli ki bu münakaşada Peyami Safa daha dürüst hareket etti; münakaşayı münakaşanın çerçevesinden aşırmadı. Fakat, ya Hikmetof Yoldaş? Hayır, o böyle bir fırsatı kaçıramazdı. Ahmet Haşim`e Hamdullah Suphi`ye, Yakup Kadri`ye saldırdığı zaman kimse kendisine cevap vermedi ya, o zavallı gafil bunu kendi kahramanlığından yıldıklarına hamletti; bir saldırış daha yaptı. Nazım Hikmetof Yoldaş bu saldırışını da yalnız Peyami Safa`nın şahsına yapsaydı tabii yine kimse sesini çıkarmıyacaktı. Çünkü onun fikirleri gibi Polon ve Mison karışık argosu ile, trak tiki taklarla, karamaca beyleriyle karışık edebi soytarılıklarları, iğrenmeden okuyabilenleri eğlendiriyor, onlara hoşca vakit geçiriyordu. Fakat Nazım Hikmetof Yoldaş bu münakaşayı Türk milliyetperverliği üzerinde tepinmeğe yeltenmek için vesile yaptı ve Türkiye`nin en büyük adamlarından biri olan *Namık Kemal*` i arslan postu giymiş olmakla ittiham etti. Öyle sanıyorum ki arslan postu giymiş olmakla kasdettiği mana eşekliktir. Bu, arslan postu giyen ve kendisini arslan diye satan eşeğin hikayesine telmihen yapılmış, komünistlere yaraşır şekilde bayağı, Don Kişotca bir tesbihtir. Bir kere *Namık Kemal* arslan postu giymiş değildir. *Namık Kemal* arslanın ta kendisidir.

Evet, *Namık Kemal* arslandı , sırtlan değil... Çünkü mezarlarda yatan arslanlara değil, kanlı cellat gibi tepemizde yaşıyan kızıl sultanlara saldırıyor, ağız dolusu küfürü onların suratına haykırıyordu.

Fakat bu böyle olmasa bile, *Namık Kemal*` in arslan postu giymesi veya Nazım Hikmetof Yoldaşın kendi postu içinde yaşaması münakaşaya girecek şeyler midir? Madem ki münakaşa ( veya cilveleşme) Peyami Safa ile yapılıyordu ve uzaktan veya yakından *Namık Kemal* ile ilişikliği bulunmuyordu, o halde *Namık Kemal*` i hakaret etmekte mana yoktu.

Peyami Safa`ya telkin veren Hikmetof Yoldaş, kendi salkım yutmaktadır. Ona "ölüleri mezarında rahat bırak" dediği halde niçin leş arıyan sırtlanlar gibi *Namık Kemal*` in mezarini eşiyor? Görülüyor ki Hikmetof Yoldaş ne dediğini bilmeyen, tezatlar içinde yüzen zavallı bir hastadır.

Hikmetof Yoldaş aynı zamanda megalomaniyle de uğraşmıştır. Bu zavallı büyüklük meraklısının kuruntusuna göre Peyami Safa, Hikmetof Yoldaşın karşısına kendiliğinden çıkmış değilmiş. O`nu çıkarmışlar ve Hikmetof Yoldaşın paçasına salıvermişler. Bir büyük ölünün kemiklerine saldırmakla Nazım Hikmetof Yoldaşın paçasına saldırmak arasındaki farkın, yükseklik cihetinden ikincisinin lehinde olduğunu şöyle bir tarafa bırakarak soralım: Peki Hikmetof Yoldaş! Mademki her saldırış bir kışkırtma ile yapılıyor, o halde seni *Namık Kemal*` in kemiklerine saldırtan kim?

Hem de megalomaniye bakın ki herkes, milliyetperverler, hatta hükümet bile Nazım Hikmetof Yoldaşa doğrudan doğruya saldırmaktan çekiniyor da O`nun karşısına Peyami Safa`yı çıkarıyor ve Peyami Safa`da bu iş için para alıyor. Tabiidir ki dünyada her şeyi iktisadi gözle gören Gospodin Nazım Hikmetof Yoldaş için her hareket iktisadidir. Her hareket iktisadi olduğu için de Peyami Safa, Hikmetof Yoldaşa vereceği cevabın karşılığı olarak milliyetperver kaynaklardan para almıştır. O halde biz de soralım: Her hareket iktisadi olduğuna göre acaba Hikmetof Yoldaşın *Namık Kemal*` in kemiklerine saldırmasında hangi iktisadi amiller rol oynamıştır?

Nazım Hikmetof Yoldaş hülyalı ve manyak muhayyelesiyle kendisini devler arasındaki bir kahraman olarak gördüğü ve Türkiye`yi sözüm ona irsada memur olduğu için , karşısına dikilen herkesi bir kafir ve her kafiri de batıl dinin ulularından yardım gören birisi olarak kabul edebilir. Belki benim için de böyle düşünebilir. Fakat şu hakikatı aklı başında ve namuslu insanlardan hiçbiri inkar edemez ki Hikmetof Yoldaş bu hızını ve cesaretini Moskova`nın orak ve çekicinden aldığı halde ben damarlarımdaki Türk kanından başka hiçbir yerden almıyorum.

Nazım Hikmetof Yoldaş Peyami Safa`ya yüksekten bakıyor. "Okuman lazım evlat" diyor. Peyami

Safa`nin Hikmetof Yoldaştan daha okumuş. yüksek kültürlü olduğu muhakkak olmakla beraber acaba Hikmetof Yoldaş el aleme "okuman lazım" diyecek kadar okumuş mudur? Ben bunu hiç ummuyorum. Eğer Hikmetof Yoldaş biraz okumuç olsaydi Türkmenistan`da budizm dininin bulunmadığını ve Simavneli Şeyh Bedreddin`nin komünist olmadığını bilecekti. Malum ya, Hikmetof Yoldaş ilmi, siyasi, içtimai, tarihi hakikatlerle (?!) dolu olan şiirlerinin (?!) birinde kendilerinin (yani komünistlerin) vaktiyle Şeyh Bedreddinle beraber ayaklandıklarını söylediği gibi başka bir şiirde de Türkmen kayıkçıyı Türkmenistanlı bir buda heykeline benzetiyor. O halde ben de kendisine şöyle söylüyebilirim: "Okuman lazım Yoldaş!Buda dini Türkmenistan`a tarihin hiçbir devrinde girmemiştir. Türkmenistanlı Buda heykeli demekle İskoçyalı Safii imami demek arasında fark yoktur ve Şeyh Bedreddin senin sandığın gibi bir komünizm mübessiri değildir. O`nun ne olduğunu senin bugünkü ilmin, kafan ve seciyen anlıyamaz. Okuman lazım Yoldaş! Mujikistan cambazhanesinde size bunları elbette öğretemezlerdi. Okuman lazım, okuman!"

Hikmetof Yoldaş, Peyami Safa`nın babası, İngiliz-Boeer savaşında kazandıkları zaferden dolayı İngilizleri tebrik etti diye çatıyor. Bundan Hikmetof Yoldaşa ne olduğunu anlıyamıyorum. İngilizler bir avuç Boeeri yendi diye sevinmek gerçi doğru bir hareket değildir, fakat İsmail Sefa`nın dinine dahleden Yoldaşın kendisi sanki müslüman mı? Bolşevikler küçük Azerbaycan Cumhuriyetini istila ettikleri zaman Hikmetof Yoldaş acaba kaç defa taklak attı? İngiltere`ye hulus çakmakla Moskova`ya dalkavukluk etmek arasında ne gibi bir fazilet farkı olduğunu anlıyamıyorum.

Nazım Hikmetof Yoldaş hasep, nesep, şeref, kan diye birşeyler tanımadığını söylüyor, bunları söylemeğe lüzum yoktu. Biz zaten komünist taslaklarında böyle şeyler olmadığını biliyorduk. Ataları, bu toprağa kan katanlardan, halis kanlı Türk olanlardan bir komünist çıktığını da zaten şimdiye kadar görmedim. Bunlar daima kanı bozuk, sütü bozuk, yeri yurdu belirsiz, soyu sopu şüpheli ve Türk olmuyan kimselerdir. Nitekim Nazım Hikmekof Yoldaşın kendisi de Türk değildir. Acundaki komünizmin de nasıl bir bozuk kan unsuru olduğunu anlamak için onların önderlerine bakmak kafidir. Biz, kanı Türk olmuyan yurttaşlardan bu yurda ne kadar bağlılık beklenebileceğini birçok acı denemelerle öğrenmiş bulunuyoruz. Onun için Misonlar, Kohenler ve Çerkes Ethemlerle Nazım Hikmetof Yoldaş arasında hiçbir fark görmüyoruz.

Karışmamış kan davası yalnız hayvanlar değil, insanlar için de vardir. Hayvanların en asil ve değerlileri halis kanlı olanlar olduğu gibi insanlarin en asilleri en saf kanlı olanlarıdır. Kan ve ırk meselesi kan grupları tetkiki demek olan fizyolojik ve antropolojik bir meseledir. Sonra, Nazım Hikmetof Yoldaşın hatırı için veraseti de inkar edecek değiliz a... Zaten tabii ilimler bakımından insanla hayvana aynı gözle bakılmak gerektiği halde, kuyruğuna motor takmağa kalkacak kadar ilmi zihniyetli geçinen Nazım Hikmetof Yoldaş nedense işine gelmiyen ilmi hakikatlerden tegaful ediyor. Bize gelince: Biz, kuyruğumuz olmadığı için motor takmağa da kalkışmayız. Yalnız tabii değil içtimai bakımdan da insanla hayvan arasında münasebet olduğunu da aramızda yaşayan bazı insanlara bakarak kabul edebiliriz. Fakat insanları yalnız ve sadece mide ve hüsyeden mürekkep bir makine gibi kabul edemeyiz. İnsanları yaşatan bir de şeref ve haysiyet olduğuna inaniriz ve Nazım Hikmetof Yoldaşa yine ilmi bir hakikat olarak beyan ederiz ki: Göçebe olduğu zamanlarda bile toprak mülkiyetini tanıyan Türk Milleti komünist olamaz. En yoksul Türk köylüsünün bile el evinde el ekmeği yemeğe tahammülü yoktur. Kaldı ki hiçbir şeye sahip olamayan ve esir yaşamağa alışan mujikler bile bir çanaktan yemeğe alışamadılar. Komünizm Rusyada bile hakikat olamadı. Nerede kaldı ki kanı, dili, dini ve dileği bütün olan Türk köylüsü komünist olacak. Onun için Nazım Hikmetof Yoldaş artık yanlış kapı çalmaktan vazgeçsin. Beğenmediği Türkiye cehenneminden çıkarak huri ve gilmani bol olan komünist cennetine gitsin. Hikmetof Yoldaşa şunu da ihtar ederim ki onun gibi kabadayı fedailer daima ateş hattında bulunurlar. Burası kızıl orduların ateş hattı değildir. Burada kalmak ve sözüm ona kahramanlık yaygarasıyla bol bol matbaa mürekkebi harcamak mertliğe yaraşmaz.

Ben Nazım Hikmetof Yoldaşa bu cevabı daha önce verebilirdim. Başkalarının vermesini bekledim. Başkaları verecektir sandım. Bir zamanlar İstanbul`daki bir Edebiyatçılar Birliği vardı. İstanbul`un meşhur ve meçhul bütün şairleri, edipleri oranın azasıydı. Hatta zannedersem Nazım Hikmetof Yoldaş da Bahri Hazer adındaki şiirini Peyami Safa`nın kılavuzluğu ile ilkönce orada okumuştu. Bir gün, gazetenin birinde "Şekspir büyük şair değildir." diye bir yazı çıktığı için bu Edebiyatçılar Birliği azaları hep birden şahlanmışlardı. O ne asıl heyecandı öyle !... Şekspire saygısızlık edildi diye o yazıyı yazanı dünyaya geldiğine pişman etmişlerdi. Halbuki Şekspir bizim neyimizdi? Ve acaba hakikaten o kadar da

büyük mü idi? Bütün bunlar su götürür şeyler olmakla beraber şimdilik geçelim. Halbuki bu sefer Nazım Hikmetof Yoldaş bizim büyük şair ve büyük vatanperverimiz *Namık Kemal*` e sövüyor da o edebiyatçılardan hiçbirisinin kılı kıpırdamıyor. Doğrusu, memleketin edebiyatçılarının kansız insanlar olduğunu biliyordum ama bu kadar kansız olduklarını kestiremiyordum.

İstanbul`da bir de gazeteler vardır. Hem de hepsi fırkanın gazeteleridir. Balatta bir sarhoş yahudi çıksa, içini dışına dökse, küçük bir şeye küfretse hemen polisler yakalar, gazeteler yazar, divana çekerler. Nazım Hikmet Yoldaş da yetim-i Sefaya çullanırken onu muhalif diye jurnal ediyor ve alt yanında da faşisto-demokrato liberal diye rejime saldırıyor ve alay ediyor. Bunu polisler anlıyamabilir. Fakat o pek anlayışlı ve uyanık gazetecilerimiz nerede? Tan`in baş sayfalarında demokratlıkla devletçiliğin evlenme törenini yapan ve bu iki fikri birleştirmeğe çalışan Mahmut Esat Bey nerede? Öyle mi Nazım Hikmetof Yoldaş? Faşisto demokrato-liberal.... Gölgesinde rahat rahat yazı yazabildiğin rejimi böyle mi anlıyorsun?

İstanbul`da birde "Milli Türk Talebe Birliği" vardir. **"Milli Türk"** terkibinin saçmalığına ve bunun, Türk olmuyanlar tarafından kendileri hakkındaki şüpheleri bertaraf etmek için yapılmış bir manevra olduğu hakkındaki telakkilere rağmen bu genç arkadaşlar bir zamanlar Cevdet Kerim Bey`le vatanperverlik rekorunu kırmak için maç yapmışlardı. Bir yabancı bir Türk memuruna hakaret etti diye camları taslamışlardı. Fakat bu sefer o Türk memurundan namutenahi kere büyük olan bir Türk şairi hakarete uğruyor da bu Türk gençliği sesini çıkarmıyor? Nerde kaldı *Namık Kemal* için yapılan ihtifaller?... Demek ki onlar gösterişti. Gösteriş olmasaydı bu gençlik bir varlık gosterirdi. Halbuki onlar "Gençlik Var" diye mecmua da çıkarmışlardı. Hazin ve gülünç varlık.

Acaba bu Nazım Hikmetof Yoldaşın san'atta ne değeri var? Bazı budalalar tarafından asrın en yüksek şairi olduğu bile ilan edilen bu Sanso Pansa`nın şairliği hakikaten 100 numara mıdır? Bana sorarsanız sıfır. Şiirin bir tarifi vardır. Nazım Hikmetof Yoldaşın hezeyanları o tarife sığmaz. San'atta dar bir çerçeve içinde kapalı kalmak taraftarı değilim. Fakat tulumbacı argolarını, zevk fesadına uğramış naraları da san'at diye kabul edemem. Aklı başıda kimse de kabul edemez. Şiir vezinle ve kafiyeyle olur. Böyle olmuyan yazılara nesir derler. Gerçi nesirde de şiir yapılır ama bu, manzum şiirden daha güç, daha san'atkarane birşeydir ve Hikmetof Yoldaşta bunun zerresi yoktur. Nitekim gölgesi Orhan Selim`in yazıları da meydandadır. İşte Nazım Hikmetofun san'atından parçalar:

Bana bak:
Hey!
Avanak!

* * *

trrrrum,
trrrrum,
trrrrum!
trak tiki tak!
Makinalaşmak
İstiyorum,

* * *

Şiirlerim içilmez
İngiliz tuzu gibi.

Hakikaten, İngiliz tuzunu, Moskof mushili içilerek yazılmış olan bu satırların üzerine içmek daha doğru olur. Sonra **trrrrum** diye makine taklidi yapmak hangi şiirin ve hangi zevkin kabul edeceği şeydir? Şiir yalnız taklidi lafizlarla mı meydana gelir? Kelimelerin ahengi yok mudur? Hikmetof Yoldaşın ağzındaki teneke düdüğün sesine çelik pistonlu makinelerin iniltisidir diyebilir miyiz? Hikmetof Yoldaş köpek veya sığır başlıklı şiirler yazsa havlıyacak yada böğürecek mi? Bütün bunlar yalnız şunu gösterir: Nazım Hikmetof Yoldaşta zevk fesada uğramış, tereddi etmiştir. Eğer onun şiirleri çok okunuyorsa bu da okuyucu kütlesinin bozuk zevkli olduğunu gösterir. Nitekim bazı edepsizce ve açık saçık kitaplar da el yazılarıyla yazıp dağıtılacak kadar çok rağbet bulmuştu. Nazım Hikmetof Yoldaşın çok mukallitleri çıkıyorsa bu da o tarzın kolay oluşundandır. Çünkü vezin ve kafiyeli ve aynı zamanda manalı şiir

yazmanın güçlüğünü anlıyan kabiliyetsiz insanlar için başvurulacak yegane yol vezinsiz, kafiyesiz, manasız, mantıksız yazı yazmaktan ibarettir.

Nazım Hikmetof Yoldaş burjuva düşmanıdır. Fakat bu düşmanlıkta müteassıp softalardan daha müteassıptır. Bu softalarca nasıl namaz kılmayan, oruç yiyen kimseler kafirse, asılması sevapsa, Hikmetof Yoldaş için de burjuvaların asılması elzemdir. Fakat bir yazısında Piyer Loti`ye "domuz burjuva" diyen Hikmetof Yoldaş "domuzuna proleterlik" sattığı halde bayağı burjuvadır. Başka bir yazısında da ayda 60 papallle geçindiğini söylemek istiyor. Galiba Gospodin Yoldaş cenapları 60 liranın Türk köylüsünün rüyasında bile görmediği bir servet olduğunu unutuyor. Bu taslağa şunu söylerim ki: Mert adam, sözünün eri adam proleterlik sattığı halde burjuva geçinmez. Nazım Hikmetof Yoldaş mütareke yıllarında, yüz elliliklerden Refi Cevadin Alemdar gazetesi idarehanesinde ayı oynattığı günden bugüne hep burjuva olarak geçinmiştir ve.... Kurtuluş savaşında düşman karşısına çıkacak yüreği olmadığı için Rusyaya kaçarak savaşın bitmesini beklemiş ve savaş bittikten sonra buraya bir kahraman(?) olarak dönmüştür. Bir iki defa hapse girmek ve ağız dolusu argo savunmakla kahramanlığın kazanıldığı bir zamanda bu da çok görülmez. Fakat unutmamalıdır ki argonun da soylusu ve soysuzu vardır. Eski Çeşme meydanında saldırma çeken kabadayı argosuyla Beyoğlu sokaklarında dolaşan Palikarya oğlanlarının argosu arasında dağlar kadar fark vardır. Tıpkı aç midesine yumruğu basarak ıztırap içinde didinen bir emekçinin iniltisi ile Nazım Hikmetof Yoldaşın 60 papale haykıran naraları arasında fark olduğu gibi.

Bu küfürler, bu palavralar, bu düzgünlü yaveler, bu Babıali sokaklarında don kişotca kişnemeler sözde hep Türk işcisi için değil mi?

Türk işcisi bu deli saçmaları, bu gerdan kırmalar, nara atmalarla mı kurtulacak; bolluğa tokluğa, sağlığa kavuşacak? Hayır Nazım Hikmetof Yoldaş! Aç adamlar maskaralık istemiyorlar. Aç adamlar ne yetim-i Sefa`nın kırık mızraplı udu, nede Namık Kemal`in ölüsüyle ve kemikleriyle beslenmek istemiyorlar. Aç adamlar bol bol papel getiren naralı şiirler, mahkemelerde dile gelen tezler ve sokaklarda kişniyen ülkülerle avunmak ve aldanmak istemiyorlar. Aç adamlar iş ve refah istiyor. Aç adamlar açık sözlü, açık özlü, ak alınlı kahramanlar istiyor. Açık gözlü taslaklar değil....

Nazım Hikmetof Yoldaş! Sarı suratlı afyonkeş Çinlilerle kara suratlı yamyam Habeşlerin davasını güdüyorsan, haydi oraya... Yolun açık olsun. Babiali caddesinde Habeş davası müdafaa olunamaz. Senin beğenmediğin burjuvalardan yüzlerce kişi Habeş davasını kanlarıyla korumak için kızgın kum çöllerine koştular. Sende o yürek nerede? Şimdiye kadar ki susuşumuzu sakın güçsüzlüğümüze ve çekindiğimize verme. *Deli-Petro* gibi bayrak açıp gelseniz bile bizi karşınızda *Baltacı*`lardan mürekkep bir ordu halinde bulursunuz. Hem bu sefer her biriniz için *Katerin* gelse de elimizden kurtulamazsınız.

İstanbul, 1935

KOMÜNİST, YAHUDİ VE DALKAVUK

Türk milletinin dışarki düşmanları bütün dünyadır. Bunu tarih bize edebi bir öğüt halinde hikaye eder. İçerdeki düşmanları ise üç tanedir. Komünist, yahudi ve dalkavuk.

Komünist, vicdanını yahudi "Marks"a satmış olan vatansız serseri demektir. Amele diktatörlüğünün kurulduğu yerde cennete varılmış olduğunu zanneder. O, bazen bu zannında samimi olan bir aptaldır. Bazen de samimi değildir, aldatmak için böyle söyler. O zaman da kalleştir. Komünist, dünyada patronla işçi arasındaki hukuk nusavatsızlığını halletmek için ortaya atıldığını söyler. Bunun için de ilk yaptığı iş dinleri, milliyetleri, vatanları inkar etmektir.

Komünist, dünyadaki bütün meseleleri "mide" ile izah etmek gayretindedir. Ona göre "milliyet" midesi dolu olanların, midesi boş olanları kullanmak için vasıta ettiği bir tuzaktır. Milliyetler kalkarsa dünya cennet olucaktır. Türkiye'deki komünistlerin çoğu Türk değildir. Asıl milliyetlerini kaybederek Türkleşmiş melezler veya gayrı Türklerdir.

Türk milliyetini kökünden kıracak herhangi bir harekete bunların iştiraki, tahteşşuurlarında yaşıyan "Türk'e kin" ile izah olunabilir. Komünistlerin bir kısmı züğürtlerdir. Başkalarıyla musavi olmak için başka çıkar yol göremedikleri için bu dipsiz yola dalmışlardır. Bir kısmı da cinsi hayatlarında ihtibas yapa yapa tereddi etmiş aşağılıklardır. Komünist cemiyette kolayca kadın bulabilmek düşüncesi onları bu yola atmıştır. Bir kısmı, komünist merkezlerinden para ve rütbe alan kabadayılardır. Bir kısmı da budalalardır. Bilmeden, anlamadan, görmeden bu işe girişmişlerdir. Fakat her ne olursa olsun komünist vatan hainidir. Halkının ancak binde biri amele olan ve amelesinden çok başka sınıf halkları ezilmiş bulunan Türkiye'de amele sınıfının menfaatleri müdafaa için ortaya atılmak bahanesi gülünçtür. Onların hakiki maksadı bizi komünist merkezlerinde esir etmektir. Sistemli bir tarzda ırkımızı imha eden merkezlere....

Komünistlere verilecek cevap şudur: Türkiye'de servet haksızlığı ve gayrımeşru suretle kazanan zenginler varsa bunu düzeltmenin yolu komünizm değildir. Komünizm ileri bir hamle ise bu hamleye geri, kaba ve ahmak mujik kılavuzluk edemez. Beşeriyetin rehberliğini Almanlar ve İskandinavlar gibi en ileri milletler iddia ederlerse hak kazanabilirler. Fakat Ruslar, asla! 10.000.000 amelenin yaşadığı koca Almanya'da komünistler en çok 6.000.000 taraftar bulabilmişlerdi. Bugün ise milliyetçiliğin çelik yumruğu orada komünizmi ezmiştir.

İkinci düşman yahudidir. Onun Allahı paradır. O, cebine birkaç para koyabilmek için gölgesinde yaşadığı bayrağı satmaktan çekinmiyen namussuz bir bezirgandır. Hangi memlekette oturuyorsa oranın düşmanıdır. Fakat bu düşmanlığını açıkça değil yüze gülerek, tezellül ederek yapar. Yahudi mayi gibidir. Derhal bulunduğu kabın şeklini alır. Yer yer kurulan yahudileri Türkleştirme cemiyetleri bu zelil politikanın neticesidir. Bununla cihan savaşında düşmanlarımıza casusluk ettiklerini, mütarakede Türklüğü tahkir ettiklerini unutturmak isterler. Hatta daha ileri giderek kendilerine Türk adları takarlar. Yahudi iki türlüdür. Biri asıl Yahudidir, bu dilinden tanınır. Biri de Yahudi dönmesidir. Bu dilinden tanınmaz. Bunu tanımak için yüzünün mütereddi Yahudi hatlarına dikkatle bakmak lazımdır. Yahudiyle Yahudi dönmesinin hiçbir farkı yoktur. Biri "biz Yahudiler" derse öteki de "Siz Türkler" der.

Üçüncü düşman dalkavuktur. Bunlarda Yahudi gibi daima kuvvetli olan tarafı iltizam ederler. Hayatları "yaşasın" diye geçer. Türkiye'nin fertleri, hükümetin bütün icraatlarını beğenip alkışlamağa mecbur olmadıkları halde bunlar onu alkışlamayı "farzı aynı" haline getirirler. Vicdanı ve ilmi kanaatlerine göre yanlış gördükleri şeyi korku veya dalkavukluk saikasıyla doğru imiş gibi alkışlıyanlarla onları açıkça tenkit edenlerden hiç şüphesiz ikinciler doğru hareket ettikleri halde bunların hareketlerin inkılaba muhalefetle itham ederler. Onlara göre inkılabın öz çocuğu olmak için dalkavuk olmak lazımdır. Fakat işin en kötü ciheti kanaatlerini açıkca söyliyen vatandaşları kötülemek kabiliyetinde olmalıdır. Onlar düşünmezler ki, düşüncelerini apaçık söyliyen vatandaşlara kötü gözle bakılmaktan vazgeçilmezse artık Türkiye'de doğru sözlü ve cesur insan yetişmesine imkan kalmayacaktır. Bu dalkavuklar daima Türkiye'nin en hür memleket olduğunu söylerler. Fakat ufak bir tenkit üzerine bastıkları yaygara ile düştükleri gülünç tezatı göremezler. Bu dalkavukların yüzüne karşı dalkavukluklarını tenkit ederseniz alacağınız cevap şudur: "Ne yapayım ben dört çocuk babasıyım" veya "Ben başımdan korkarım, ne yapayım?". Türkiye'de komünist en çok 10.000, Yahudi 100.000'dir. Dalkavuğun sayısını ise Tanrı bilir.

Orhun, 12 Mart 1934, Sayı: 5

KOMÜNİZM YIKILMAYA MAHKÛMDUR

Komünistler bütün dünyayı birleştirip yeni bir düzen kurmak iddiası ile ortaya atıldılar. Bu yeni düzende herkes çalışacak, herkes her bakımdan sigortalı olacak, kimse kimseyi sömürmeyecek, savaş ortadan kalkacak, sözün kısası çok bahtiyar ve ileri bir dünya kurulacaktı. Hatta giderek hükümet denen nesne de kaldırılarak insanlar kooperatifler eliyle idare olunacaktı.

Fakat başlangıçta başarı kazanacak gibi gözükmesine rağmen bu düşünce bir ütopyadan, eskilerin tabiriyle “hayal-i hâm”dan başka bir şey değildi. Çünkü insan yaratılışına ve psikolojisine şiddetle aykırıydı. Tanrı’yı kabul etmiyor, aileyi inkâr ediyor, hatta parayı da kaldırmak istiyordu. İnsanın ruhî ve

manevi taraflarını inkâr etmekle kendisini başarısızlığa zaten mahkûm etmişti. Fakat Birinci Cihan Savaşının getirdiği felaketlerden ve kırgından usanan insanlar arasında "ne olursa olsun, bir de şunu deneyelim" kabîlinden düşünceler epeyce yaygındı.

Komünizm 1918'de ancak Komünizm 1918'de ancak Rusya gibi ahalisi her bakımdan ezilmiş, geri bir memlekette tutunabildi. Bu tutunuş hükümet darbeleriyle yapılmış ve komünizm ancak yığın yığın insanları öldürerek iş başında kalabilmişti.

Rusya'dan sonra dünyanın hiçbir yerinde komünizm iş başına gelemedi. Macaristan ve Şili darbeleri pek geçici oldu ve komünizm Rusya'nın millî rejimi durumuna düştü.

Demokrat ülkelerdeki komünist partileri en kuvvetli oldukları yerlerde bile oyların en çok üçte birini toplayabildi. Buna karşılık İkinci Cihan Savaşı sonunda, Roosevelt ve Churchill'in ahmaklıkları yüzünden tarihi fırsatları değerlendirerek bir çok memleketleri istila edip oralarda zorla ve hiyle ile komünist rejimlerini iş başına getirdi ve bu başarı dünyada tesirsiz kalmadı. Geri kalmış ülkelerin bazılarında komünizm lehine kıpırdanmalar oldu ve sonunda kocaman Çin de Çankay-şek'in hatalarından istifade eden yerli komünistlerin eline geçti.

Komünizm uluslar arası bir rejim olmak iddiasında bulunduğu için ayrılık kabul etmez, bütün komünist memleketlerin Moskova'ya bağlı olmasını isterdi. Meselâ Polonya'nın bağımsızlığı Sovyetler Birliği içindeki Kırgızistan'ın bağımsızlığından nihayet biraz daha fazlaca idi. Durum Moskova'nın çok lehine gözüküyordu.

Fakat ütopyalar uzun ömürlü değildir. Hayalin mavi göklerinden gerçeğin kara toprağına düşmek ergeç mukadderdir. Komünizm de aynı âkıbete uğramakta gecikmedi.

İlkönce Yugoslavya, Moskova'ya kafa tutarak Rus tahakkümünden sıyrıldı ve komünist birliğinden atıldı. Bunun başlıca üç sebebi vardı:

1- Yugoslavya'nın kuzeyi uzun süre Almanya İmparatorluğu'nun, güneyi Osmanlı İmparatorluğu'nun hakimiyetinde kalmış, bu iki imparatorluğun siyasî, idarî, fikrî ve medenî yönlerinden çok şeyler almıştı. Bu iki devlet manevî yapı bakımından komünist Rusya'dan çok üstün oldukları için Yugoslavlar Ruslar'a göre üstün siyasî ve medenî terbiye almış bir millet mertebesindeydiler ve aşağılık Rus rejimine katlanamazlardı.

2- Tito, başlangıçta nasıl bir komünist olursa olsun, Stalin rejiminin iptidailiğini, vahşiliğini görmüş, Rusya'nın bir insanlık politikası değil, bir sömürge siyaseti güttüğünü anlamıştı.

3- İnsanlarda yaratılıştan bir milliyetçilik düşüncesi olduğu için Tito kendi vatan ve milletini elbette Rusya'dan üstün tutacak ve komünizmi ancak bir iktisadî sistem olarak kabullenecekti. Netekim öyle oldu. Hatta giderek komünizmi de bırakılarak Yugoslavya demokrat bir sosyalizm ülkesi haline geldi. Bugün Avrupa'ya trenle gidip gelenler Bulgaristan'la Yugoslavya arasındaki büyük insanlık farkına işaret etmektedirler. Bulgaristan'da iktisadî darlık, terör ve korku; Yugoslavya'da bizimkinden hemen hemen farksız hür bir rejim...

Yugoslavya'dan sonra Arnavutluk komünist birliğinden koptu ve pek küçük olduğu için komünist Çin'in himayesine sığınmak mecburiyetinde kaldı.

Üçünü olarak Romanya, daha ihtiyatlı olarak bir sıyrılış yaptı. Ruslar'la yanyana olduğu ve İşgal tehlikesine maruz bulunduğu için fazla ileri gidemedi. Fakat çok ihtiyatlı ve tedbirli hareketlerle komünizmi ve Moskova'nın yükünü üzerinden attı.

Dördüncü olarak Çekoslovakya aynı şeyi yapmak isterken Moskof işgaline uğradı. Çünkü ayrılmaların aralıksız devam edeceğini anlayıp dehşet içinde kalan Ruslar kopup sökülmeyi önlemek için zorbalığa başvurmaktan başka çıkaryol bulamadılar ve bunu ortaklaşa bir komünist hareketi imiş gibi göstermek için de öteki uyduları kendileriyle birlikte işgale sürüklediler. Romanya buna da katılmamak başarısını gösterdi.

Fakat kopmaların en büyüğü ve tehlikelisi Çin'den gelmiştir. Büyük bir medeniyet ve kültürün mirasçısı olan Çinliler birkaç yıl Ruslar'la iş birliği yapıp onlardan her bakımdan faydalandıktan sonra arayı açmakta mahzur görmediler. Zaten komünizmden önce de bilim ve teknikte oldukça ileri bulunan Çinliler gayet kalabalık nüfuslarını çalışma seferberliğine sokunca beş on yılda atom gücüne sahip devletlerden biri haline geldiler ve tek başlarına Rusya'ya, hattâ Amerika'ya kafa tutacak bir güç kazandılar.

Birlikçi bir doktrin olan komünizm bugün parçalanmıştır.

Çin, Rusya'dan tamamen ayrılıp onun başlıca düşmanlarından birisi olmuştur ve Ruslar'ın İkinci Cihan Savaşı sonunda, Amerikan ve İngiliz liderlerin gafletinden faydalanarak kendisi için hazırladığı Kuzey Kore ve Kuzey Viyetnam komünist devletlerini nüfuzuna almıştır. Çok uzaklardaki ki küçük Arnavutluk da onun tam bir uydusudur.

Yugoslavya da Rusya'dan ayrılır ve artık bilfiil komünizmle ilişiği kalmamıştır. Tito'dan sonra bu ülkede komünizmin isim olarak dahi yaşayacağı şüphelidir. Rusya, doğuda Dış Moğolistan; batıda Polonya, Doğu Almanya, Çekoslovakya, Macaristan, Bulgaristan ve Romanya ile bir blok teşkil ediyorsa da bunların arasında Bulgaristan'dan başka Rusya'ya cidden bağlı hiçbir devletin bulunmadığı muhakkaktır.

Romenler kısmen sıyrılmış durumdadırlar. Çekoslovakya, Moskof işgalinin kini içindedir. Macarlar ve Polonyalılar Rusları eskiden beri millî düşman sayarlar. Doğu Almanları ne de olsa Alman'dır ve duygularını saklamakta usta olan bu millet kendisine göre pek geri ve kaba olan Ruslar'ın boyunduruğuna elbette sonuna kadar katlanacak değildir. Milletlerin hayatında milliyetçilik en büyük faktör olduğu için komünist devletlerin komünist rejimleri altında nihayet milliyetçi bir yola girecekleri zaten beklenirdi. Fakat düşmanlıkların bu kadar çabuk gelişeceği pek de akla gelmezdi. Bugün Çin ile Rusya ile düşman olarak karşı karşıya bulunuyorlar. Çin açıkça Rusya'dan toprak istiyor. Mart başında iki taraf karakolları arasındaki çatışma yerini belli eden bir işarettir. Gelen haberler ise yarınki savaşın pek tatlı olacağını gösteriyor.

Ruslar tarafından açıklanan Çin vahşeti komünistlere has bir davranıştan başka bir şey değildir. Ruslar'ın nasıl hareket ettikleri hakkında henüz Çinliler bir açıklama yapmadı. Ruslar'ın vahşetten yanıp yakılmaları ister istemez insanı gülümsemeye sevk ediyor.

Bu peşrev, komünizmin çatırdamaya başladığını gösteren bir alâmettir. İki kalabalık ve atomlu komünist devlet kapışırsa sonunda ister biri kazansın, ister denk kalıp barış yapsınlar, komünizm çökecektir. Komünist rejimi altında yaşayan insanların iyi savaşamıyacağı İkinci Cihan Savaşı'nda belli olmuştur. Bunca hazırlığa rağmen kalabalık Rus orduları Almanlar karşısında bozguna uğrayarak ancak görülmemiş derecedeki kış tarafından kurtarılmışlardı. Tabiî, savaşın Amerikalılar tarafından kazanıldığını söylemeye lüzum yok.

Ruslar la Çinliler'in bugünkü hırlaşması yarın bir savaşa kadar gider mi? Elbette gidecektir. Savaş ezelî ve ebedî bir kanundur. Onu kaldırmak için ortaya atılanlar bile bu kanunun hükümlerinden dışarda kalamazlar. Onun için Çinliler'le Ruslar mutlaka vuruşacaklardır. Fakat bu vuruşma önce Avrupa uydularının, sonra da Sovyetler Birliği ile Çin'deki milletlerin ayaklanmasıyla bitecek ve komünizm yerini, en ihtiyatlı tahminle, Yugoslavya'da olduğu gibi mutedil ve medenî bir sosyalizme bırakarak göçüp gidecektir.

Rusya ve Çin milyonlarca Türk'ü sömüren ve Türkler'in anayurdu olan Türkistan'ı işgal altında tutan iki düşman millettir.

Acaba Türkiye Cumhuriyeti'nin bu dış Türkler hakkında bir plânı var mı? Tıpkı bir savaş plânı gibi çeşitli ihtimalleri göz önünde tutan, tarihî fırsatlardan nasıl istifade edileceğini gösteren tasarılar hazır mı? Yoksa yine her fırsat kaçırılacak veya Kıbrıs konusunda olduğu gibi yumurta kapıya geldikten sonra aceleyle ve hazırlıksız olarak savsaklama taktiği mi kullanılacak?

Beş yıllık plânlar Türk milletinin hayatına göre o kadar can alıcı şeyler değildir. Türkiye teknik ve iktisat bakımından nasıl olsa kalkınacaktır. Asıl mühimi yüzyıllık plânların hazırlanması ve pusuya yatılmasıdır.

İngiltere'yi, Rusya'yı falan şöyle bir tarafa bırakarak küçük, kuvvetsiz ve zavallı Yunanistan'a bakalım: Rejimlerin ve hükümetlerin değişmesine, âdi iç çekişmelere ve üst üste savaş kaybetmelere rağmen yüzyıllık plânını başarıyla takip etmiyor mu?

"Büyük Devlet" fikrinin mucidi olan Türkler acaba Yunanistan kadar da olamayacak mı?

Gözlem, 20 Mart 1969